RÂSUL LUMII

ADRIAN GEORGESCU

CÂTEVA SFÂRȘITURI DE LUME

FICȚIUNE

ebook

HUMANITAS

ADRIAN GEORGESCU
CÂTEVA SFÂRȘITURI DE LUME
FICȚIUNE

pentru Corina

o zi în purgatoriu

„Odată ajunși în Purgatoriu, singurul lucru pe care-l vom avea de făcut va fi, probabil, să așteptăm.“

Mary Harwell Sayler

Soarele își săltase fruntea peste linia orizontului ca un copil curios, dar primele fire bălaie de lumină rămăseseră încâlcite într-un norișor de forma unei calești. Spre deosebire de vecinul său, un stratocumulus impozant, acesta era un cirrus prea firav pentru a struni mult timp strălucirea astrului, astfel încât, un pic mai târziu, o rază sticli pe sub sprânceana de abur, pătrunzând prin despărțitura triunghiulară rămasă între perdeaua și tocul uneia dintre ferestrele Salonului VIP numărul 6. La capătul călătoriei sale de ani-lumină, căutătura soarelui înțepă una dintre pleoapele Împăratului, iar aceasta tresări și bătu în retragere, odată cu geamăna ei, oprind visul care se proiecta pe partea cealaltă. Nechezăturile cailor se pierdură printre firele mopului care executa șarje pe coridor, iar sunetul goarnei și zăngănitul de zale trecură în hârșâitul metalic al găleții împinse cu piciorul.

Împăratul se ridică în capul oaselor și oftă. Își azvârli brațele deasupra capului, dar nu pentru a comanda o contraofensivă împotriva Universului care complota împotrivă-i, ci doar spre a-și întinde corpul rotofei până când acesta pârâi ca un pepene copt. Căscatul eșuă într-un nou oftat, cauzat de o ușoară înțepătură a șalelor. Împăratul își luă ochelarii de pe noptieră și-i potrivi pe nas, iar lumea i se prezentă mai clară la raport.

În patul alăturat mișcă o formă.

— Filozofule, te-ai trezit? întrebă Împăratul.

Nici un răspuns. Mogâldeața se foi pe sub cearșaf, înfățișând un gâtlej de satin care înghite în sec, apoi murmură ceva. Ceva deloc filozofal, căci nici un înțelept nu a lăsat posterității un „Hrmpf!“

ori un „Buerc!“, ci idei, tomuri, sisteme, poate chiar școli. Împăratul coborî încet din așternut și confecționă câteva mișcări de înviorare care-l cam obosiră. O clipă, se gândi să se întoarcă în pat, dar imaginea marțială din tabloul de deasupra patului, unde comanda un asalt al cavaleriei, îl făcu să abandoneze ideea retragerii. Își trase pantalonii albi strânși pe coapse, împinse picioarele prin găvanele de tun ale cizmelor, apoi își îmbrăcă tunica. Mai aruncă o privire spre cel de sub cearșaf, apoi, luându-și bicornul și periuța de dinți, ieși pe coridor.

Afară, îngrijitoarea îl pocni absentă cu mopul peste botul lucios al cizmelor. Împăratul o ghilotină din ochi, imaginându-și cum capul strâns în bonetă se rostogolește pe podeaua udă, dar se lipi de zid când femeia înălță către el o privire aspră. Drept, cu măreția autoimpusă a omului scund, care nu-și permite să irosească nici un milimetru din statură, Napoleon Bonaparte își strecură mâna dreaptă între reverele tunicii și o porni precaut de-a lungul benzii negre care străjuia peretele. Nu putea păși apăsat, căci risca să alunece, iar un conducător, se știe, e compus din ordine, uniformă și pași de defilare. Pe măsură ce dalele se uscau, începu însă a stârni din tocuri ecouri cadențate, pe care le potrivi după imensa pendulă din capătul holului, gândindu-se totuși că era invers și că secunda lua naștere din călcătura sa.

În sala mare de așteptare din fața băii comune se întâlnesc trei coridoare. Pentru cititorii care au parcurs în mod ordonat capitolul, de sus în jos și de la stânga la dreapta, începând deci cu titlul, lucrurile încep să se limpezească. Cei care au ajuns însă la acest paragraf doar frunzărind cartea, parașutați la întâmplare de buricele propriilor degete în căutarea unor mici puncte de atracție locale, cum ar fi dialogurile marcate prin liniuțe la început de rând, din care până acum am pus doar

unul, plutesc într-o oarecare ceață. Ne aflăm în Purgatoriu, loc unde sufletele celor dispăruți care n-au comis în timpul vieții păcate grele se purifică prin suferințe înainte de intrarea în Paradis. Fiecare dintre aceste coridoare duce către unul dintre corpurile clădirii[1] unde sunt cazați, odată cu Marea Trecere, oamenii importanți din Europa, respectiv America de Nord și Asia. În cealaltă jumătate a clădirii așteaptă accederea în Rai vedetele din Africa, America de Sud și Oceania. Antarctica, neavând rezidenți permanenți, beneficiază doar de o cămăruță, care, în timp, din lipsa VIP-urilor corespunzătoare, a fost transformată în debara.

De-a lungul coridorului european se formase o coadă lungă. Câțiva inși așteptau cu prosoapele și cu periuțele de dinți în mână. Unii tropăiau mărunt. Alții căscau. Un pletos cu ochelari rotunzi, stând turcește pe o servantă, îngâna un cântec la chitară: *Imagine all the people…* Pe fața Împăratului se crăpă un zâmbet ironic. „Englezii ăștia! Visează la coaliții și la blocade, dar când e vorba de luptă, nu-s buni de nimic“.

Se uită îngrijorat spre pendulă și de-abia atunci sesiză că era 8 și 23, așa că, scoțându-și pieptul înainte, ca la trecerea în revistă a gărzii, înaintă spre capătul șirului.

— Ce se-ntâmplă aici? întrebă el scurt.

Un bătrân bărbos tocmai ieșea pe ușile batante care despărțeau marea sală de așteptare de cabinele de baie. Avea părul ud, iar apa îi curgea șiroaie pe trup, lipindu-i cămeșoiul de piele. În mâna pe care-o agita deasupra capului strângea un mic obiect galben și se pregătea să strige ceva, când degetele lui Napoleon i se încleștară pe umăr.

— Evri… aaah! gemu bătrânul.

— Măi Arhimede, ce vă câcâiți atâta înăuntru? se răsti Napoleon.

— Marat, Maiestate, explică Arhimede, crispat sub falangele imperiale. Îi place să se bălăcească.

— Şi asta ce-i? continuă aspru Împăratul. Ştiți că n-aveți voie cu rățuște-n cadă!

— E pentru studiul meu, Maiestate. Vreau să demonstrez că un corp gol pe dinăuntru, cu supapă, dacă e introdus în lichid, scoate niște bolboroci caraghioși…

Un zgomot puternic venind dinspre culoarul care ducea spre aripa americanilor îi întrerupse. Ușa fusese zvârlită la o parte de un tip grăsuliu, cu favoriți cât Italia, îmbrăcat într-un costum alb bătut în diamante și cu pantaloni evazați. Gulerul ridicat până peste urechi avea dimensiunile unui baraj. Tipul fredona cu o voce baritonală un crâmpei de melodie, punctând fiecare sfârșit al versului printr-o zvâcnire a șoldurilor. În spatele lui venea o mulțime pestriță: indivizi lați în umeri, îmbrăcați în halate lucioase de pugiliști, inși clorotici cu peruci albe, mafioți cu păr uleios și mustăți cât dungulițele de la bóxeri, negri cu tunsori expandate sau cu chelii lucioase. Nou-veniții erau gălăgioși, își puneau piedici și-și dădeau bobârnace, ba chiar își smulgeau unii altora impudic prosoapele din jurul taliei, plesnindu-se cu ele peste dosuri. Ajunși în fața europenilor, se opriră și inițiară o liniște batjocoritoare, în timp ce grăsunul execută un șir de mișcări greoaie de karate prin aer, ultima, cu piciorul, dintr-o estimare greșită a distanței, aruncându-i cât colo bicornul lui Napoleon.

— *Oops, sorry, Napsie*, rânji yankeul, ridicând un colț al gurii ca pe o jaluzea stricată, în timp ce un cor de chiuituri mai ceva ca la rodeo îi saluta măiestria.

Fiind luat prin surprindere – reflexele nu-i mai funcționau ca în 1796 –, Napoleon avu norocul să-și păstreze ținuta imperială nealterată, rămânând încremenit, cu ochii holbați. Semănă astfel involuntar, pentru câteva secunde, cu milioanele

de busturi din ghips, răspândite în toată lumea, care-l reprezentau. Fără bicorn însă. Pe acesta i-l ridică un omuleț chel, cu barbișon.

— Mulțumesc, Vladimir Ilici, spuse Bonaparte peste umăr. Când ieșim de-aici, o să-ți dăruiesc Rusia.

— Păstreaz-o, tovarășe, e neguvernabilă, răspunse flegmatic omulețul.

Napoleon își fixă privirea pe figura americanului. Acesta își dădu jos ochelarii fumurii și-l răsplăti cu același rânjet țeapăn ca o capotă de autocamion bușit într-o parte.

— Cum îți merge? întrebă americanul, jovial.

— *Ça va*, Elvis, *ça va*, răspunse calm corsicanul, recâștigându-și stăpânirea de sine.

— Ei, băieți, ce ziceți? Ne lăsați și pe noi la baie? intonă Presley.

— Noi am fost primii, răspunse Împăratul, susținut de murmurele europenilor uniți.

— Măi, măi, făcu Elvis, s-ar zice că voi ați fost primii peste tot. Chestia e că acum a cam venit vremea noastră.

— Nu încă, se înfipse mai bine pe picioare corsicanul, indicându-i ceasul care arăta 8 și 25. Mai avem cinci minute.

— Băieți, vă rog, interveni cu voce subțiratică un ins slăbuț, cu fața smeadă, din grupul yankeilor, cu părul negru și cârlionțat curgând de sub borurile pălăriei ca dintr-o chiuvetă înfundată. Nu trebuie să ne batem. *We are the world…*, începu el să cânte.

— Taci, copile! i-o reteză Elvis. Napsie, dă-mi un singur motiv pentru care-ar trebui să te-ascult.

— Sunt împăratul Franței și regele Italiei, bătu din cizmă Napoleon. Toată Europa ascultă de mine.

— *Baby*, sunt regele rockului, replică Elvis, scuturându-și din nou începutul de coxartroză. Pe mine mă ascultă o lume întreagă.

— Tată-socrule, între timp s-au mai schimbat niște lucruri, se auzi din nou aceeași voce plângăreață.

— Michael, treci imediat în camera ta! tună Elvis.

Cele două tabere se înfruntară cocoșește, din priviri, estimându-și reciproc înzestrările de război. Câteva săgeți prinseră a zbura peste capetele beligeranților. „Regele Italiei? Ce tupeu! Eu sunt regele Italiei!“ strigă Sinatra. „Noroc cu Columb, altfel rămâneați nedescoperiți“, punctă ironic o voce de pe Bătrânul Continent. „Cine poate înțelege filmele voastre? Parcă sunt teatru“, veni prompt replica de peste ocean. „V-am vândut Louisiana și nici nu știți unde e pe hartă!“ ripostă Napoleon. „Bucătăria voastră e jalnică, două frunze și-o lăcustă“, ținti la fix un yankeu. „Voi vorbiți? La cât mâncați, aveți deja gravitație“, se stropși un francez. „Ahaa! Vă luați de chestii fizice? Ei bine, voi n-ați câștigat niciodată un război! Nici măcar cu nemții!“ urlă turbat Elvis.

La aceste vorbe, un murmur de surpriză străbătu partea europeană. Ca pălmuit, Napoleon se dădu înapoi un pas, căutând nesigur un sprijin în spate, unde doi industriași germani își dădeau coate, râzând în pumni.

— Ce-ai spus? Ce-ai spus? îngăimă Împăratul.

— Fără noi, pe urmașii tăi i-ar fi chemat Willi și Karl, mititelule, întări Elvis.

— Ce zice? Ce zice? se auzi de undeva din spate Beethoven, care, în încercarea de-a prinde insultele, își pusese palmele pâlnie la ureche.

Marele van B. fu însă nevoit să și le acopere imediat: urletul de mânie emis în acel moment de Împărat ar fi putut asurzi chiar și un surd. Roșu la față, cu capul în piept, Napoleon se năpusti ca un berbec spre burdihanul generos al adversarului, înfigându-și degetele în plantațiile de pe obraji. De durere, Elvis hăuli o notă prelungă și falsă,

azvârlindu-l pe Bonaparte direct într-un coș cu rufe murdare. Bătaia generală începu.

Fără să mai piardă timpul, Proust îl puse la podea pe James Brown, încercând să-l țină acolo, însă acesta se ridica iar și iar, ca un hopa-mitică. Platon îl ținea în cravașă pe Abraham Lincoln, iar Aristotel căuta să-i dea la gioale, când Babe Ruth interveni decisiv cu bâta de baseball. Șahiștii din fostele țări sovietice îl încolțiseră pe Bobby Fischer și-l gâdilau, strigându-i: „Cedează!“ Una dintre sandalele lui Iuliu Cezar se abătu peste ceafa lui Al Capone, însă când șișul sclipi scurt în palma mafiotului, dictatorul o luă la fugă speriat, împiedicându-se de togă. Văzând acestea, Damocles scoase sabia, iar Wilhelm de Ockham, briciul. Ascuns după un fișet de medicamente, Sitting Bull extrase o săgeată din tolbă, iar o secundă mai târziu, amiralul Nelson nu mai avu din ce să plângă.

Conflictul evolua într-un mod periculos. Lipsa instrucției și epocile diferite din care proveneau combatanții făceau ca fiecare să lupte după cum putea, într-o teribilă ignorare a convențiilor militare. Evadat între timp din coșul de rufe, Bonaparte își stabilise cartierul general după un dulap cu medicamente, de unde începu să împartă ordine scurte și precise. Ca urmare, lutierii florentini avansară pe flancul stâng, la umbra imensului ghiveci al asparagusului, dar Jimmy Hoffa, ieșit ca din pământ, le sări în cârcă. Van Gogh și Monet[2], cu niște pensule lungi în mâini, se învârteau în jurul lui Jack Dempsey, încercând să-l picteze în manieră ondulat-impresionistă. Speriat, boxerul eschiva de mama focului, până când găsi o breșă în garda lui Van Gogh și-i aplică acestuia „schema Tyson“, olandezul alegându-se astfel cu o nouă ureche detașabilă. În zona scării de incendiu, Brando îi dădu un brânci puternic lui Arhimede, care, ud leoarcă, alunecă și se prinse de balustradă, țipând: „Dați-mi un punct de sprijin! Urgent!“ Din

păcate pentru el, numai Einstein se afla în zonă, iar acesta, ridicând din umeri, îi răspunse: „Totu-i relativ, prietene“, astfel încât grecul căzu de-a dura pe trepte.

Din postul său de comandă, Napoleon vedea cum soarta bătăliei era gata să se încline în favoarea Lumii Noi. Cu inima strânsă, apelă atunci la cei pe care n-ar fi vrut nicicând să se bizuie: britanicii. După ce le șopti câteva cuvinte la ureche, Oliver Cromwell și Benny Hill se infiltrară, cu două coifuri de clovni pe cap, în inima liniilor inamice, începând să spună bancuri porcoase. Treptat, audiența yankee fu cucerită. Glumele cu Biroul Oval avură mare succes. „Hei, Bobby, vino-ncoa’! Ai auzit-o pe ultima cu Marilyn?“ striga JFK, tăvălindu-se pe jos de râs. Manevra se dovedi inspirată: grație marelui strateg, europenii își răpuseră adversarii peste tot. Până și Beethoven, care nu-l mai înghițea de secole bune pe Bonaparte, țâțâia admirativ în colțul său, urlând în urechea lui Bach că poate, până la urmă, îi va dedica din nou Împăratului Simfonia a III-a, *Eroica*.

Împăratul se pregătea să dea ordinul final și ceru liniște cu un gest larg. Toți tăcură. În timp ce se gândea ce pedeapsă să-i aplice lui Elvis, pe care-l ura în mod secret pentru numărul mare de imitatori pe care-i lăsase în urmă, geamurile zbârnâiră ușor. Când deschise gura – găsise o pedeapsă cumplită, dar dreaptă: să-l silească pe Elvis să asculte ultimul album al lui Ştefan Bănică Jr. –, câteva bubuituri înfundate făcură ca podeaua să se clatine, și atunci, aproape simultan, ochii tuturor se îndreptară spre marea pendulă.

Limba sprințară a secundarului tocmai trecuse peste cea scurtă și leneșă a orarului, care stătea trântită la orizontală. Nici nu-și luase bine limba subțire rămas-bun de la sora ei mai mare, că se și apropie de cea mijlocie, a treia pârghie ce ține-n cumpănă zilele noastre. Minutarul o aștepta pe

mezină în poziția relaxată în care stai sprijinit de un perete, aproape la verticală, spre a face împreună micul pas către o nouă oră. Iar când acest eveniment avu loc, de parcă vârful minutarului și linia îngroșată din dreptul cifrei 12 de pe ecranul ceasului ar fi fost capetele unui circuit electric care se închide, și de parcă prin acest contact se transmise *undeva* un semnal care dădu *altundeva* o comandă, care puse *ceva* în mișcare, iar acel *ceva* făcea ca ferestrele nu doar să vibreze, ci, iată, să se zgâlțâie de-a binelea, iar câteva bucăți de tencuială să se desprindă de ziduri, ei bine, când acest lucru se petrecu, cucul ieși din mica lui mansardă, iar sub el izbucni un cor de urlete.

— Dumnezeule!

— S-a făcut ora 9!

— Fugiți! Vin asiaticii!!!

Apoi chiar și cucul tăcu și se retrase speriat, așteptând Apocalipsa.

*

În timpul goanei care urmă, tratatele și ierarhiile militare fură în mod rușinos călcate în picioare, asemenea părții dorsale a Împăratului. Lungit pe mozaicul cu pătrate albe și negre, bătut ca un șnițel de tălpile pedestrimii, cu ochelarii spărți, cu bicornul transformat în sombrero și cu pantalonii trași spre vine după ultima modă a celor de afară, bietul lider de oști nu se putu gândi decât că era blestemat să i se întâmple mereu astfel. Şi la Waterloo, doar câteva minute îi lipsiseră pentru obținerea unei mari victorii. Prin față îi trecură imaginile din acea zi neagră pentru istoria Franței, a Europei, a lumii.

Ținea minte precis că-și pusese ceasul să sune la șapte fără zece. Totuși, când s-a trezit, era opt și jumătate (peste noapte, avusese un vis chinuitor, în care Iuliu Cezar îl bătea la mimă). Chiar și așa însă, nu era o tragedie. Ar fi putut ajunge în timp

util la bătălie, dacă n-ar fi trebuit să aştepte douăzeci de minute, într-un defileu, trecerea unei turme de capre. Armata franceză călătorea incognito (Napoleon era deghizat în institutoare, iar soldaţii, în copii aflaţi în excursie), întrucât, în acele vremuri, zona era plină de pictori flamanzi care-ar fi putut da de gol iscusitele manevre ale oştii imperiale. Îşi amintea cum îndurase aşteptarea chinuitoare sub soarele puternic, răstimp în care un porumbel îi lăsase în decolteu câţiva stropi, iar păstorul caprelor îl ciupise de fund, cum trebuise să-l certe pe generalul d'Erlon că transpirase şi n-avea schimburi la el, iar pe mareşalii Ney şi Grouchy pentru că se îmbrânceau, spunându-şi reciproc „porc de câine". Când a ajuns pe câmpul de luptă, Wellington era deja un car de nervi, iar bătrânul Blücher se retrăsese în cort să-şi facă inhalaţiile cu muşeţel. De-abia atunci Napoleon şi-a dat seama că-l uitase pe Ney, cu corpul lui de cavalerie, într-o poieniţă unde se jucaseră cu toţii de-a baba-oarba, pentru a-i deruta pe cei doi spioni care, chipurile, pictau în apropiere. Până la urmă, după aşteptări seculare, bătălia avusese loc spre seară, cam pe bâjbâială, iar Ney apăruse cu cavaleria taman când englezii şi olandezii, după ce-i puseseră pe fugă pe francezi, îl ungeau pe Napoleon cu muştar şi-l loveau cu nişte funii de usturoi.

Nu! De data asta nu va fi aşa! Numai amintirea mirosurilor combinate de muştar şi de usturoi[3] făcu să-şi regrupeze rapid picioarele sub el şi să şi le ia la spinare. Astfel, după ce-i îmbrânci din calea sa pe Braille şi pe Homer, sări peste ghiveciul asparagusului şi dispăru din sală exact când uşile care duceau spre aripa estică săriră din ţâţâni, iar valul de chinezi, condus de Mao şi de Confucius, se revărsă turbat spre băi.

*

Ajuns în cameră, cu inima zbătându-i-se ca peștele-n minciog, Napoleon trânti ușa și se propti cu spinarea în ea. Un timp, podeaua și zidurile mai vibrară, ca și cum clădirea, după trezirea ocupanților, încă ar fi sforăit încetișor, apoi tremurul se potoli. Împăratul își recăpătase însă întreaga energie. În ciuda morții pe care-o traversa, se simțea mai viu ca niciodată. Ca la Arcole, când îi oprise pe austrieci să traverseze podul punând în capăt o plăcuță cu „Închis pentru consolidare“. Ca la Austerlitz, când lansase în noaptea dinaintea luptei zvonul că țarul va scumpi vodca în caz de victorie. Ca la Jena, când soldații lui, deghizați în stejari, se deplasaseră tiptil în spatele prusacilor, care sfârșiseră prin a se culca la umbră, fiind astfel luați ca din oală.

În timpul bătăliei, adulmecase din nou mirosul de aftershave ieftin al inamicului, auzise nechezatul papucilor de plastic pe mozaic și șuieratul respirațiilor astmatice, simțise beția puterii ca în zilele bune, când, cu o singură falangă a degetului mic, putea trimite o armată la luptă sau la prășit. Mai mult, deși încleștarea durase peste o jumătate de oră, iar el nu apucase încă să ajungă la baie, credincioasa prostată nu-l trădase. „Ce mai? Sunt același ca în timpul celor o sută de zile! Îmi lipsește doar o armată“, își spunea Împăratul, în timp ce măsura cu pași mici și fermi dormitorul, zgâindu-se pe pereți, ca și cum acolo ar fi putut afla oștirea în cauză.

Privirea îi căzu pe mogâldeața din patul vecin și atunci își aminti de colegul de cameră. Cu o mișcare autoritară, smulse cearșaful și dedesubt se ivi René Descartes, chircit în forma unui semn de întrebare[4]. Filozoful clipea des, păsărește. Plecând

de sub cupola bretonului, un nas coroiat unea fruntea îngustă cu o mustață cam jigărită și cu un barbișon, agățat de buza de jos ca o maimuțică speriată.

— Filozofule, iar n-ai dormit, îl mustră Împăratul.

Descartes clătină încet din cap. Ca o minge de plajă uitată la soare, Napoleon se dezumflă și el, apoi își trase un scaun lângă pat și se așeză.

— Ia să vedem, care-i problema?

Descartes ridică din umeri, oftând.

— Tot spaima de-a te vedea transformat într-o bilă uriașă de ceară?

Descartes negă.

— Atunci?

— În momentul ăsta, știu doar că nu știu nimic.

— Aha! sări Napoleon de pe scaun. Iar ai vorbit cu Socrate. Toată ziua, pisălogul ăla bătrân oprește oamenii pe hol și-i chinuie cu întrebările. „Ce vrei să spui?“, „De ce așa și nu altfel?“, „Poți argumenta?“. Pe Macedon l-a convins să rezolve probleme de logică fără sabie și de atunci stă și descâlcește la un nod imens, iar eu nu mai am cu cine să joc Age of Empires. Ieri, de pildă, l-am găsit pe moș stând pe întuneric în sala de forță. Când am aprins lumina, mi-a sărit în față, întrebându-mă: „Ahaaa, ai aprins lumina! Ce putem deduce de-aici?“ René, chiar vrei să ajungi ca ăsta?

— Maiestate, mă chinuie o-ntrebare.

— S-auzim.

Filozoful se codi.

— Hai, spune. Pe vremuri, eram cel mai tare din Versailles la ghicitori. Zi!

— Eu exist? întrebă timid Descartes.

— Da, răspunse Împăratul. Vezi? E simplu.

Celălalt tăcu.

— Asta-i tot? întrebă Bonaparte.

— Maiestate, nu-i chiar așa. Pe când trăiam, era simplu. Cugetam, deci existam. Acum, am murit,

totuși cuget. Așadar, exist. Cum e posibil? Dilema asta mă înnebunește.

Împăratul răsuflă adânc.

— Nu poți, pur și simplu, să nu te mai gândești la asta?

— Imposibil. Exist, deci cuget. Sau cum era?

— René, hai să-ți spun eu cum stau lucrurile, zise Napoleon încet, făcându-i semn să se apropie.

Brusc, îi trânti raționalistului o castană drept în creștet, care-l făcu pe acesta să urle ca din gură de șarpe.

— Te-a durut?

— Ca naiba, Maiestate.

— Ei, asta înseamnă că exiști. Hai, acu' valea de-aici! Ieși și tu la aer. Provoacă pe cineva la duel. Petrece timp cu anarhiștii sau măcar cu călăul din Salonul 4. Ăia-s oameni de acțiune, nu popândăii tăi.

Înviorat, Descartes țâșni din pat, luându-și din zbor caietelul în care nu mai notase nimic de câteva zile bune. În prag, Împăratul îl opri.

— Și, te rog, vorbește cu Spinoza să-mi facă altă pereche de lentile. Cele vechi s-au spart.

*

Vestea marii victorii de la Baia Comună se răspândise, probabil, foarte iute, căci atunci când Napoleon – îmbrăcat în uniforma de paradă și încins, după multe luni, cu sabia din plastic – ajunse în sala de mese pentru micul dejun, Sigmund Freud, care în trecut se luase de câteva ori de Împărat și-i scornise chiar și câteva porecle – printre care, *Little Motherfucker* și „Cizme-n cur", ambele referindu-se, cu siguranță, la două dintre stadiile dezvoltării ființei umane –, îi făcu semn de la distanță să vină în colțul ferit în care mâncau psihanaliștii.

În Purgatoriu, aceștia constituiau cea mai de temut gașcă, mai dură chiar decât cea a dansatorilor de step ori a stiliștilor vestimentari, spre a nu mai aminti de banda creatorilor de parfumuri. Toți semănau cu Hulk Hogan. Freud, care în timpul vieții fusese un ins sobru și distins, se transformase radical odată cu trecerea marelui hotar. După o existență închinată adâncurilor psihicului uman, nemaigăsind mare lucru de scormonit și de aflat, ca într-un șantier arheologic din care toate cioburile și statuetele dispăruseră, acum se concentra exclusiv asupra fizicului. Mergea de două ori pe zi la sala de forță și deja trăgea peste un chintal la cântar, având bicepși de dimensiunile Alpilor și capul cât un balon cu aer cald. Pe chelie avea tatuate în spirală cuvintele *Don't fuck with my unconscious mind!* Pe burtă, un marinar și o doamnă din înalta societate dansau lipiți unul de celălalt, dar când The Sig își încorda într-un anumit fel abdominalii, cei doi treceau la treburi mai serioase. În Purgatoriu devenise vegan, pentru a-și prelungi viața de după moarte, iar pe la colțuri se șoptea că era dependent de ceaiul de tei, pe care-l bea în cantități industriale, pentru a-și liniști nervii. Nici ceilalți doi membri ai găștii nu semănau deloc cu portretele care le supraviețuiseră în tratatele de specialitate: Adler o virase spre moda punk, fiind accesorizat ca un parc de distracții, iar Jung, crăcănat cum era, semăna cu un membru al găștii Hells Angels căruia cineva îi subtilizase motocicleta din mers.

Rânjind, Adler îi făcu Împăratului semn cu bărbia din vârful căreia sclipea vesel un inel, invitându-l să ia loc în fața lui Freud, lângă Jung. Acesta-i trase un ghiont prietenesc, aranjându-i vertebrele într-o ordine diferită. Freud continua să-și mănânce liniștit porția de broccoli cu năut, în timp ce Napoleon, care nu avusese timpul necesar să treacă pe la standurile cu mâncare, saliva în fața tăvii goale.

— Am auzit c-ai avut ceva probleme cu americanii, spuse Freud cu nasul în farfurie.

Napoleon nu răspunse imediat. La fel ca înaintea marilor bătălii, știa cât de important era să amâni un asalt sau o replică, spre a permite uscarea câmpului de luptă ori doar pentru a-ți deruta adversarul, făcându-l să-și pună diverse întrebări. Rămase, așadar, cu ochii ațintiți asupra crestei punk a lui Alfred Adler, care, sub forța privirii imperiale, începu să se înmoaie ca o lumânare, pipăindu-și nesigur liziera verde-gălbuie. Se părea că omul care introdusese complexul de inferioritate în psihanaliză tocmai era pe cale să dobândească unul, căci o fi timpul o noțiune relativă, mai ales în Purgatoriu, dar trebuie să precizăm că trecuseră vreo două minute bune de când Napoleon scruta zâmbind ușor țepușele viu colorate de pe țeasta fondatorului psihologiei individuale, când acesta se răsti la el cu o voce plângăreață:

— Şefu' te-a-ntrebat ceva, măi!

Napoleon înțelese că, făcând un psihanalist să-și iasă din pepeni, era pe cale să câștige prima luptă. Așa că-și mai forță puțin norocul și răspunse rar, accentuând pe fiecare cuvânt:

— Şi ce dacă?

La auzul acestor vorbe, Jung țâșni în picioare și strânse în pumn cana de tablă cu ceai de tei de pe masă, până o transformă într-un vis urât. Câteva cuvinte îl părăsiră iute, asemenea unor veverițe țâșnind dintr-o pădure în flăcări:

— Nimeni nu vorbește așa cu The Sig!

Sigmund Freud se șterse tacticos la gură și dori să ia o gură de ceai, dar nu mai avu din ce, așa că lăsă șervetul din mână și ordonă:

— Carlito, stai jos! Împărate, bei un ceai?

Fără să mai aștepte răspunsul, The Sig făcu un semn scurt și-un chelner se înfiripă la masă cu patru stacane pline cu ceai de tei, apoi dispăru mai iute ca o alună la un festival al berii. Toți ciocniră

și băură până la fund, gâlgâind. Pe burdihanul lui Freud, marinarul și doamna dansau tangou. Apoi, The Sig zise:

— Împărate, o să fiu scurt, deși nu-mi stă în fire. Câțiva clienți de-ai mei americani mi-au spus că v-ați încăierat azi-dimineață.

— Ce clienți?

— E confidențial, dar Sinatra zicea că… interveni Alfred Adler.

— Gura, Alfie! spuse scurt Freud. Uite cum stau lucrurile, Împărate: yankeii adoră să stea lungiți pe canapelele noastre și să plătească pentru a-și turui povestioarele, care, fie vorba-ntre noi, sunt adeseori extrem de caraghioase.

— De pildă, Nixon visează noapte de noapte că-l ascultă o ureche imensă, iar… interveni din nou Adler, însă șutul pe sub masă al lui Jung îl reduse la tăcere.

— N-am vrea să ne strici afacerile, continuă Jung. Şi nici tu n-ai vrea.

— Mai ales că-ți iese ceva de-aici, adăugă Adler.

— Ce anume?

— Trei luni de tratament gratuit cu oricare dintre noi dorești, spuse Jung.

— N-am nevoie. Domnilor, poate ați uitat, eu *chiar sunt* Napoleon, spuse cel care chiar era Napoleon.

— În plus, o să botezăm un complex cu numele tău, continuă Freud, trăgând în fața sa un bol plin cu ciorbă de urzici.

— Există deja unul. Îl au americanii, nu se lăsă Napoleon.

— Cu cine crezi că vorbești? rânji Adler. Noi am descoperit complexul supereroului și i-am convins pe americani că-l posedă!

— Şi tot noi am vrea să-l tratăm în continuare, dacă Maiestatea Voastră n-are nimic împotrivă, plescăi ironic Jung.

— Ideea este, interveni Freud, că unii dintre prietenii noștri yankei și-au anulat ședințele de terapie, iar pe vreo doi i-am văzut azi la sală lovind în sacul de box.

— Asta nu ne place, *capisci*? întrebă Jung.

— În genul nostru de afaceri, asta se cheamă a te băga în ciorba altuia, sublinie Freud. Am vrea să cădem cumva la pace. Ce părere ai?

— Domnilor, o să vă dau răspunsul imediat ce… spuse Napoleon – căruia, după ce dăduse pe gât stacana de ceai, prostata reîncepuse să-i transmită semnale S.O.S. –, ridicându-se în picioare în dorința de-a se îndrepta spre toaletă.

Din nefericire, uitase că era încins cu sabia, iar mânerul acesteia se propti în tăblia mesei, răsturnându-i lui Sigmund Freud ciorba direct în poală.

The Sig contemplă calm harta udă de pe nădragi, care se extindea rapid, ca imperiul francez pe la 1809. În cantina Purgatoriului nu se auzea nici musca. De fapt, pentru a respecta adevărul istoric, se auzea una singură, care descria o spirală din ce în ce mai strânsă deasupra capului chel al lui Freud – ceea ce constituia o gravă nesocotire a cuvintelor gravate acolo –, scrutând curioasă mlaștina de dedesubt.

— Așadar, război, conchise cu glas sugrumat Freud. Nu uita însă cu cine ai de-a face, Împărate. Avem mai mulți pacienți decât armata pe care ai putea s-o strângi vreodată.

— Iar dacă-i punem la socoteală și pe cei cu dublă personalitate… interveni Adler, care luase un șervețel și încerca să-și curețe mentorul.

— Nu aici, Alfie! scrâșni Sig-ul, împingându-i brațul. Gata, mergem!

Cei doi psihanaliști porniră spre ușă, înfruntând râsetele în pumni care răsunau din toate părțile. Doar Carl Jung mai rămase o secundă, fixându-l pe Împărat cu o privire care ar fi putut dezmembra și o comodă Ludovic al XVI-lea – nu însă și pe

succesorul acestuia la tron –, apoi zise amenințător:

— Ședința asta a fost gratis. Următoarea însă o să te coste scump.

Napoleon rămase descumpănit, în fața mesei ude și a privirilor celorlalți europeni, apoi își compuse o ținută marțială și ieși, îndreptându-se spre closet.

*

Câteva precizări, cred, se impun. Până și o compunere de clasa a doua trebuie să cuprindă câteva elemente fixe, cum ar fi *data*, *locul* și *personajele*. Noi am început cu câteva *personaje*, fără a avea însă pretenția de-a le fi epuizat, ceea ce, bineînțeles, n-ar reuși nici toate arhivele de evidența populației și cărțile de telefon din lume.

Data. Potrivit Bisericii Catolice[5], doar Dumnezeu știe cât timp petrece fiecare în Purgatoriu. Așadar, *oricând* este un răspuns potrivit la această întrebare.

Acum, *locul*. Purgatoriul își are sediul într-un turn foarte înalt. Mulți spun că este chiar *acel* turn Babel descris în Biblie, dar nimeni nu s-a întors încă de-acolo să confirme. Imensa coloană are o secțiune cam cât suprafața orașului Băicoi în luna august 2002 și, chiar și într-o zi senină, vârful ei rămâne invizibil. Nu-i vom dezvălui poziția geografică, deoarece ar fi inutil: Purgatoriul se află într-o altă dimensiune.

Pentru a înțelege mai ușor lucrurile, să precizăm că în această dimensiune Universul a fost proiectat după dorința Bisericii Catolice. Ca urmare, el este finit, iar Pământul se află în centru, Soarele și toate corpurile cerești învârtindu-se în jurul lui, ca niște bile în jurul unui titirez. E gol, netocmit și plat, ca o farfurie, iar în mijloc se află acest turn în care sufletele ajung după moarte.

Deci, iată vestea bună: Viața de Apoi chiar există! Cea pe care-o parcurgeți acum e doar un mic examen organizat de departamentul HR din Ceruri pentru o repartizare cât mai judicioasă a resurselor în următoarea existență, cea adevărată. Faceți, așadar, parte dintr-un grup de studiu având ca scop eficientizarea muncii după moarte, căci Purgatoriul este un fel de companie multinațională gigantică.

Iată cum se petrec lucrurile. După ce expiră pentru ultima oară, celui plecat din această lume îi apare în fața ochilor o reclamă strălucitoare la băutura răcoritoare oficială a Raiului. Apoi, un om cu chip luminos, îmbrăcat în alb, îi vorbește celui plecat dintre noi cu tonul blând al stomatologului care recomandă o pastă de dinți, explicându-i că se află la începutul unei noi vieți. Urmează un scurt moment de teleshopping, în care doi îngeri demonstrează funcționarea unui aparat universal de gimnastică, al cărui preț e de doar 1,99 fapte bune.

În cele din urmă, ceva mai liniștit, decedatul se trezește într-o stație de autobuz părăsită, aflată în mijlocul pustiului. De acolo, o săgeată ruginită indică direcția în care se află turnul – lucru inutil, întrucât acesta e vizibil de oriunde. Poți să te îndepărtezi, și el rămâne lângă tine, ca o umbră, îndepărtarea chiar îl apropie, căci pe măsură ce-l lași în urmă te cuprinde disperarea, iar turnul rămâne totuși singurul element fix de care să-ți atârni speranța, așa cum faci cu o haină pe care, după ce-o dezbraci, trebuie s-o pui undeva. Așa că, până la urmă, absolut toți se îndreaptă către turn, măcar pentru a afla răspunsul la întrebarea care, odată depășit șocul deșteptării, începe să-i chinuie ca foamea: „Ce s-a-ntâmplat cu mine?“

Ei, ce s-a-ntâmplat? Oamenii mor și-o iau de la capăt. Petrec o anumită perioadă în Purgatoriu, unde alții decid dacă merită să fie promovați mai departe spre birourile situate în Ceruri sau să fie

retrogradați în halele de producție din Iad. Am zis „alții“? De fapt, sunt aceiași, pentru că da!, asta e vestea proastă, aici vă veți reîntâlni majoritatea foștilor șefi. V-ați bucurat că ați scăpat de ei când au ieșit la pensie și s-a eliberat astfel un loc în schemă? Ei bine, vă așteaptă acolo tot în funcții de conducere, căci bine-ar fi să țineți minte, nu doar viața-i de rahat, ci și moartea, numai că în Purgatoriu ziua de muncă e de două ore pe zi, grație grevelor repetate pe care le organizează francezii.

Pe foștii șefi îi veți regăsi aici ca membri ai DHRA, adică Dead Human Rights Association, o organizație compusă din oameni aleși pe sprânceană, care în timpul vieții au avut toate acele funcții cu denumiri lungi și caraghioase, gen „asistent secund al adjunctului locțiitorului de vicepreședinte al diviziei de calibrare a *mouse*-urilor din cadrul serviciului IT de pe lângă departamentul de HR“, exercitându-și după Marea Trecere aceleași competențe și altele în plus[6], doar nu vreți să se ducă pe apa sâmbetei odată cu decesul atâtea cursuri și traininguri pentru a deprinde metodologia plimbării unei foi!, iar când spun foaie, ei bine, chiar asta vreau să spun, întrucât Purgatoriul nu e prea bine tehnologizat, aici ajung doar calculatoarele stricate sau aruncate la gunoi, e plin de computere 286 și de 386, rareori vezi un Pentium, iar acela e pe biroul vreunui mahăr DHRA care joacă toată ziua Solitaire, pe scurt, e o birocrație de nu se mișcă niciodată nimic, cu excepția foilor, și o dezorganizare exact ca pe Pământ.

Sistemul pilelor și relațiilor funcționează însă fără de cusur, trierea o fi ea făcută pe baza unui dosar de cadre, dar e făcută de oameni și nu de puține ori în Purgatoriu au ajuns dictatori nemiloși, asasini în serie sau funcționari aroganți de la Fisc, în timp ce mulți filantropi sau chiar mecanici auto iscusiți și cinstiți, care nu umflau devizul de

reparații, s-au pomenit azvârliți direct în cazanele cu smoală ale Iadului.

Trierea se desfășoară la parter. La intrarea în clădire sunt două porți – pe care, asemenea ușilor de toaletă din întreaga lume, se află două siluete distinctive –, fiecare asigurând accesul fără întoarcere în aripa căreia îi aparține nou-venitul.[7] De acolo, decedații ajung la recepția unde lucrează un singur om, și acela cam prost plătit. Respectivul îl întreabă pe nou-venit dacă a fost o persoană importantă, caz în care este direcționat spre birourile aflate între etajele doi și nouă, unde urmează să facă dovada celebrității sale, sau un nimeni, situație în care calculatorul îi repartizează un număr de cameră la întâmplare, aflată la unul dintre nivelurile superioare, unde apa caldă ajunge cu greu, iar lumina se întrerupe adeseori. În spatele recepției sunt ascensoarele, care funcționează cu carduri colorate de acces. Lifturile galbene opresc la orice etaj dintre primele zece, cele roșii numai la nivelurile rezervate vulgului, de la 11 în sus, ascensorul negru coboară în Iadul aflat la mare adâncime, iar cel albastru suie direct în mijlocul cerurilor, unde nu există nici întristare, nici suspin, nici măcar rate de plătit. Liftul din urmă, trebuie spus, are mai mereu pe ușă o plăcuță cu „Defect“.

justiția în purgatoriu

Mâna lungă a Justiției se întinde mai departe de granițele vieții. La etajul întâi al Purgatoriului se află sălile de judecată, unde sunt discutate cazurile celebrităților care, în ciuda recoman*dărilor prevăzătoare ale medicilor, notarilor și avocaților, au plecat având încă datorii la bancă, testamente nefăcute, opere neterminate, fraze memorabile de despărțire neduse până la capăt.*

De pildă, Rembrandt a trebuit să dea socoteală pentru o notă neachitată pe numele său, din mai 1659, la o curățătorie din Boston, când a dat la

aranjat și la călcat un joben. Degeaba a protestat cunoscutul pictor, inutil a precizat că n-a purtat nicicând joben, acesta fiind inventat la două secole după plecarea lui dintre cei vii, că n-a fost nicicând la Boston, că nici măcar nu știa ce-i aia „Boston", tot a trebuit să plătească despăgubiri. Marcel Proust, pentru că dăduse câteva țepe în niște bodegi din Hamburg, a trebuit să muncească sute de ore în folosul comunității, ținând cursuri de organizare judicioasă a timpului liber.

Kafka însă a scăpat ieftin.

Dacă deschideți Castelul *la ultima pagină, îl veți găsi acolo pe eroul său, K., în fața unui dulap deschis, admirând colecția de rochii întunecate a unei birtășițe. El iese apoi pe culoar, urmărit de cuvintele femeii: „Mâine primesc o rochie nouă, poate c-o să trimit să te cheme", în timp ce un alt personaj îl prinde de braț, trăgându-l către o direcție care va rămâne pe veci necunoscută.*

Cartea neterminată a fost citită cu mare interes de către membrii completului de judecată. Majoritatea au considerat că, prin acest final în coadă de pește, Kafka voia să spună ceva. Bine, dar ce? Unii au fost de părere că respectivele rânduri erau o critică dură la adresa pozitivismului. Alții au văzut aici un atac voalat la adresa conducătorilor clubului de fotbal Slavia Praga, a căror politică de transferuri fusese dezastruoasă. A existat și ipoteza unui mesaj ascuns, destinat extratereștrilor. Kafka a fost chemat să se explice. Asemenea eroului său, a petrecut luni de zile căutând sala în care avea loc audierea. Între timp, a dormit pe canapelele aflate pe culoare, în spatele ghivecelor, în căzi, prin debarale, chiar și într-unul dintre lifturile galbene.

Ajuns la proces, Kafka a fost strălucitor. A invocat propria epuizare fizică și nervoasă – prezentând în acest sens și certificatul de deces –, care l-ar fi împiedicat să-și încheie romanul. În ceea ce privește mesajul ascuns al rândurilor din

urmă, a făcut apel la solidaritatea masculină a judecătorilor. „Ce pedeapsă poate fi mai diabolică pentru un bărbat, întreb onorata instanță, decât să rămână captiv în fața unui dulap deschis, plin cu rochii de mărimea XXL?“ a spus Franz, făcând jucăuș semn cu ochiul onorabililor juzi. „Cred că fiecare dintre noi a fost silit măcar o dată să aștepte ore întregi lângă o cabină de probă, răspunzând aceloraşi întrebări: «Îmi stă bine?», «Nu mă face grasă?», «Oare au și pe lila?». Totul în viață depinde de toanele unei femei. Acest lucru ne arată că sicriul plin cu rochii, în care K. nici nu poate intra, dar din fața căruia nici nu se poate smulge, este adevăratul punct terminus al călătoriei fiecăruia dintre noi“, a încheiat Kafka, în ropotele de aplauze ale completului de judecată.

Până și Leonardo Da Vinci a compărut în fața Comisiei de Cultură din Purgatoriu. Motivul? Una dintre capodoperele sale, statuia ecvestră Gran Cavallo*, la care Leonardo a lucrat timp de doisprezece ani, apărea în CV-ul său, dar nu și în inventarul operelor de artă nepieritoare rămase pe Pământ. În 1493, când au văzut modelul din lut expus în piață în mărime naturală, locuitorii Milanului credeau că, atunci când șaptezeci de tone de bronz vor umple platonica idee de cal, în fața ochilor li se va înfățișa „cel mai frumos obiect văzut vreodată“. Erau convinși că armăsarul chiar va necheza și va zvârli din copite, nefiind exclusă nici aterizarea, din când în când, sub statuie a unei movilițe aburinde de bălegar. Istoria a vrut altfel. Un an mai târziu, francezii au atacat ducatul milanez, iar tonele de bronz care urmau să se transforme în crupe, coamă, greabăn și copite au luat forma mai puțin grațioasă, dar mai eficace din punct de vedere militar, a tunurilor. Cinci ani după aceea, când, conduși de un alt rege, francezii s-au întors și au cucerit ducatul, Leonardo a asistat la o scenă teribilă: arcașii gasconi luau ca țintă armăsarul său înalt de șapte metri, lucru care*

ne permite să ne facem o impresie și asupra preciziei războinicilor în cauză.

În fața comisiei, Leonardo da Vinci a plâns, povestind cum a părăsit ducatul, plecând spre alte orașe, unde a creat multe opere de artă, fiind însă conștient că lăsase în urma sa capodopera absolută. Din cauza găurilor făcute de săgeți, apa s-a infiltrat în lut, iar magnificul animal a început să se dezagrege lent. În cei câțiva ani în care a mai stat în picioare, neînșeuatul trebuie să fi fost expresia supremă a frumuseții: o formă perfectă, așteptându-și inutil materia constitutivă, un biet cal care, aidoma semenilor săi din grajduri și de pe câmpii, murea cu fiecare moment. Trebuie să fi fost minunat să-l vezi cambrându-și grațios spinarea la fiecare bici al ploii, nechezând mut la orice pală de vânt, aplecându-și greabănul sub mângâierea soarelui, pînă când din el nu a rămas decât o mână alunecândă de clisă. „Frumusețea adevărată este fragilă, perisabilă, are viață și se comportă altfel decât vrea creatorul", își frângea Leonardo mâinile în sala judecății. Cu adevărat, au admis membrii Comisiei de Cultură, calul lui Leonardo avea măreția descompunerii, pe lângă care zâmbetul veșnic al Giocondei este un rictus prăpădit, mai ales că-l poți regăsi pe figura oricărei gospodine din lume pusă în fața unei alte forme de infinit, serialul Tânăr și neliniștit*. Judecătorii au fost îngăduitori, acceptând să neglijeze nepotrivirea din acte, cu condiția însă ca Da Vinci să picteze fiecare placă de faianță din sala de baie a personalului DHRA și să sculpteze tronurile.*

Ajuns în Purgatoriu în 1880, Gustave Flaubert a dat mare bătăi de cap Tribunalului, care a considerat cartea sa Bouvard și Pécuchet*, rămasă neterminată, drept „o capodoperă închinată reconversiei profesionale". Mulți dintre membrii DHRA se recunoscuseră în cei doi eroi ai cărții,*

care au renunțat la meseria de copiști pentru a se dedica pe rând agriculturii, grădinăritului, științei despre păstrarea hranei, chimiei, anatomiei, medicinei, biologiei, geologiei, arheologiei, arhitecturii, istoriei, mnemotehniei, literaturii, dramaturgiei, gramaticii, esteticii, politicii, gimnasticii, ocultismului, teologiei, filozofiei, religiei, educației, muzicii și planificării urbane, fără a excela în vreuna. Ca urmare, lui Flaubert i s-au creat toate condițiile pentru a scrie volumul doi. În acesta, Bouvard și Pécuchet trec în continuare ca albinele din disciplină în disciplină, în domeniile nou apărute ale științei. Se lasă seduși pe rând de astronomie, astrofizică, termodinamică, analiză matematică, algebră superioară, sociologie, parazitologie, embriologie, marketing, relații publice, palinologie, informatică, seismologie, mecanică cuantică, spectroscopie, vulcanologie și numeroase alte științe pe care nici dacă ai dispune de o viață infinită nu le-ai putea număra, darămite înțelege sau studia. În casa lor din Normandia, acum un adevărat ansamblu rezidențial, Bouvard, cu Interpretarea viselor *în mână, îl psihanalizează pe bietul Pécuchet, care începe să sforăie domol în timp ce se chinuie să-și amintească dacă mama sa îl învelea când era mic, țâșnind apoi amândoi la datul zorilor în livadă pentru a începe construirea unei rachete cosmice, spre a se descoperi ulterior drept aprigi apărători ai mediului, distrugând așadar planurile reactorului nuclear la care lucrau în hambar, ca să-și dedice viața studiului științelor ecologice, bântuind prin oraș cu aparate care măsoară poluarea și gradul de iradiere a solului, retrăgându-se ulterior în laboratorul din pivniță, unde studiază genetica, obținând, prin clonare, alți Bouvarzi și alți Pécucheți. De aceea se pare că va exista și un al treilea volum al acestei serii de succes, doar autorul are o veșnicie la dispoziție să-l scrie.*

*

Până și Napoleon, o adevărată vedetă a manualelor de istorie, s-a ciocnit de labirintul funcționăresc din Viața de Apoi. Totul a început încă de la recepție:

RECEPȚIONERUL: Bine-ați venit. Numele, vă rog.

NAPOLEON: Napoleon Bonaparte.

RECEPȚIONERUL: Vreo literă dublă?

NAPOLEON: Nu.

RECEPȚIONERUL: Ocupația?

NAPOLEON: Împărat.

RECEPȚIONERUL (după ce a răsfoit îndelung nomenclatorul de meserii): Nu avem așa ceva. Poate impiegat. Sau împâslitor pânză sticlă.

NAPOLEON: Nu, împărat.

RECEPȚIONERUL: Unde v-ați desfășurat activitatea?

NAPOLEON (deja iritat): În toată Europa.

RECEPȚIONERUL: Aha. Deci flotant. La mine scrie caporal, dar probabil că dosarul n-a fost actualizat (întinzându-i un card de acces pentru lifturile galbene). Mergi matale la etajul patru, biroul Sesizări, ghișeul trei. Următorul!

De la etajul patru, Napoleon a fost trimis la serviciul „Cadre militare în rezervă“ de la etajul opt, deoarece în livret nu exista ștampila care să ateste lăsarea la vatră, apoi la nivelul doi, biroul „Mari Oameni de Stat“, pentru a obține adeverința de prim-consul al Republicii Franceze și copia legalizată după certificatul divorțului de Joséphine. A fost pasat apoi la secretariatul serviciului „Adopții teritoriale“, iar până la șapte a urcat pe jos, pentru că, între timp, pe Pământ avusese loc un cutremur devastator, lifturile galbene fiind astfel toate ocupate. A așteptat răbdător să treacă pauza de masă, după care a aflat că-i trebuia dovadă scrisă că nu anexase Brazilia. „Bine, dar Brazilia n-am apucat s-o cuceresc, făcea parte din

valul al patrulea de extindere…“, a îngăimat Bonaparte, stors de puteri, aflând apoi că trebuia să vină cu o patalama care să certifice lipsa restanțelor la întreținere pe Insula Elba. Având dosită pe sub tunică o sticlă de coniac cu chipul și numele sale pe etichetă, pentru o ungere corespunzătoare, Împăratul tocmai se așezase la coada din fața ghișeului „Infracțiuni rutiere“, pentru a da o declarație pe propria răspundere că nu condusese niciodată o mașină cu peste șaizeci la oră în localitate, când Sartre, care trecea pe acolo, l-a recunoscut, punând apoi o vorbă bună pentru recunoașterea și rămânerea sa în Purgatoriu.

Așa a ajuns Împăratul la etajul zece, cel rezervat VIP-urilor: printr-o pilă.

La fel ca în timpul vieții, Napoleon avea o toleranță redusă la frustrare, fiind cunoscut faptul că odată a pornit un război împotriva Prusiei doar pentru că Friedrich Wilhelm al III-lea îi trimisese în glumă un sol mut, care nu avea nici măcar un bilețel asupra lui[8]. Umilințele la care fusese supus apoi la venirea în Purgatoriu dezlănțuiseră în sufletul său dorința de-a stăpâni și de-a pune ordine în acest haos asemănător poate doar cu cel primordial. Napoleon scrisese în acest sens nenumărate reclamații și sesizări către Dumnezeu, dar, se pare, nici una nu ajunsese vreodată la destinatar. O singură misivă i se întorsese, având pe ea semnătura Sfântului Petru, care mai notase în grabă: „Interesant. Nu credem, dar vom cerceta“, ceea ce nu era decât o reconfirmare a proverbului „Până la Dumnezeu te mănâncă sfinții“. Ca urmare, Napoleon trecuse la Planul C[9].

În salonul VIP numărul șase, Împăratul și statul său major, format din Descartes și Leonardo Da Vinci – Sartre era absent motivat, deoarece, în lumina noilor descoperiri, scria volumul doi din *Adevăr și existență*, o erată de șase sute de pagini –, treceau în revistă modurile de atac asupra aripii

în care se aflau americanii. Ca orice strateg silit să lupte *indoor*, Napoleon studia planurile clădirii, schema de evacuare în caz de incendiu și traseele instalației de climatizare, toate desenate de Leonardo în AutoCAD din mai multe perspective, și dădea ordine precise, pe care Descartes le nota conștiincios în caiet.

Ne vom îndepărta însă ușor de Împărat, folosind acea tehnică de filmare care permite alunecarea camerei peste obiecte și chipuri, nu înainte de-a reține câteva crâmpeie de replici: „nu putem sta, ca Nietzsche, să așteptăm eterna reîntoarcere!“: „vom da ceasul din hol înapoi cu câteva minute“…, „când vor năvăli, chinezii vor da peste americani“,… „René, nu te mai scobi în nas!“, apoi vom trece de-a dreptul prin zid, folosind caracteristica sufletului de-a fi imaterial, cele douăzeci și unu de grame ale naratorului fiind împinse cu ușurință de un curent de aer, înaintând astfel de-a lungul coridorului până la ușa din capăt și amestecându-se cu cei care se îmbulzeau în acele momente să iasă pe balcoane pentru a vedea ceva până atunci nemaivăzut, anume cum întreaga câmpie din jurul turnului, de obicei pustie până unde vedeai cu ochii, se umpluse cu oameni.

*

Erau miliarde. Veneau așa cum îi prinsese moartea, care în cămașă de noapte, care în uniformă, frac, maiou cu găurele sau halat, tineri și bătrâni, toți extrași din viață ca peștii din apă, încă zvârcolindu-se în încercarea de a-și face un rost sau de a-și satisface o plăcere, încă învăluiți în stratul protector prin care înotau cu doar o fracțiune de secundă în urmă, șoferi care nu demult goneau cu viteză pe o autostradă, părând invulnerabili în cochilia lor de tablă, directori de bancă

subtilizați din miezul aurei de mânuitori ai banilor, coafeze care încă aveau föhnurile în mâini și căutau cu degetele șuvițele pe care să le aranjeze, țărani scărpinându-se pe sub căciuli. Era o mulțime înfricoșătoare nu atât prin diversitate, cât prin faptul că granița circulară a orizontului nu reușea să o gâtuie, așa cum o baltă nu devine inundație decât în momentul în care apa începe să șiroiască pe sub uși.

Nu păreau speriați. Moartea este îngrozitoare nu atât prin veșnicia pe care-o inaugurează, cât prin singurătatea în miezul căreia se petrece. Or, odată depășită teama trecerii hotarului, cele câteva miliarde de suflete care apăruseră în același timp pe câmpia din jurul Turnului Babel descopereau nu doar că nu erau singure, dar și că se regăseau în sânul celei mai mari comunități posibile, întreaga umanitate.

Veteranii din turn se strânseseră în balcoanele aflate la toate etajele, strigând către cei de jos întrebări care mai de care:

— Hooo, mă, ce vă buluciți așa?

— Unde vă mai grăbiți acum?

— Ce s-a-ntâmplat? Au dat bomba atomică?

— Hei, ce-a făcut Rapidul duminică? A bătut?

Cei de jos nu mai auzeau însă nimic. Cele câteva secunde de zăpăceală pe care le traversaseră în momentul dispariției fuseseră înlocuite de-o hărmălaie cumplită, produsă de miliarde de voci vorbind în sute de limbi, întrebând, răspunzând, rățoindu-se, dând verdicte, milogindu-se, exprimând temeri. Doi brokeri, pe care sfârșitul îi găsise în exercițiul funcțiunii, tranzacționau încă pachete de acțiuni ale unor companii care între timp încetaseră și ele să existe. Câțiva tineri încinseseră un meci de fotbal. Mai spre vest, un concert rock era în faza probelor de sunet. Niște

cheflii chiuiau de mama focului, crezându-se încă la carnavalul de unde sfârșitul lumii îi smulsese fără menajamente. Un terorist învățăcel, care nu apucase să-și detoneze brâul de dinamită, întreba în stânga și-n dreapta, într-o engleză stâlcită, dacă mai avea dreptul la cele patruzeci de fecioare promise.

Atrași de zgomotele de pe coridoare, Napoleon și membrii statului său major se năpustiră și ei spre unul dintre balcoane. Când se aplecă peste parapet, Împăratul fu cât pe ce să învie de bucurie. Nici la încoronare nu văzuse așa ceva: mulțimea care se afla acum la picioarele lui întrecea cu mult ca ordin de mărime orice oaste pe care-o putuse strânge vreodată.

— Iată armata mea! urlă el. America, ia aminte!

Cu mâinile făcute pâlnie în fața gurii, începu să strige la cei de jos:

— Atențiune! Atențiune!

Nimeni nu-i dădea însă atenție omulețului agitat de la etajul zece. Doar câțiva îi făcură cu mâna, iar cineva prinse a-l filma.

— Soldați, de la înălțimea acestui turn vă privesc câteva milenii de istorie… insistă Napoleon.

Dar nu apucă să spună mai mult. Trei indivizi îmbrăcați în călugări franciscani, cu glugile pe ochi, se iviră în spatele lui și, cât ai zice *Sic transit gloria mundi*, îl înhățară și-i traseră un sac peste cap.

— René, fă ceva! urlă Împăratul, zbătându-se ca un păstrăv.

— Nu pot, Maiestate, bâigui Descartes, căzând în genunchi. Nu sunt sigur de nimic în acest moment.

— Ești raționalist, ce naiba! strigă Napoleon înăbușit, căutând să muște mâna unui franciscan.

— Sunt o bilă de ceară și mi-au promis c-o să mă trateze gratis, se văicări jalnic Descartes.

Apoi, în timp ce Napoleon era băgat în sac și bumbăcit, filozoful se chirci, făcându-se din ce în ce mai mic, până când din el nu rămase decât o mingiuță alb-gălbuie cu mustăți și barbișon, care se rostogoli câțiva metri mai încolo, unde unul dintre curioșii care se îngrămădeau să vadă ce se întâmpla la baza turnului călcă pe ea, transformând-o într-o masă informă de întrebări fără răspuns.

Împachetat ca un salam, Împăratul se văzu târât către unul dintre lifturile galbene, unde Freud, Adler și Jung își dădură jos glugile. Unul dintre aceștia, iar posteritatea nu va reține niciodată care, rosti atunci amenințarea cu cel mai profund caracter psihanalitic din câte s-au spus vreodată:

— Împărate, o să ne spui și laptele pe care l-ai supt de la maică-ta!

*

În același timp, la poalele turnului, câțiva nou-veniți își făcură curaj și se apropiară de cele două porți de intrare. Se separară mai întâi pe sexe și căutară o sonerie, pentru a-și anunța politicos prezența – doar nu se cade să intri în casa omului fără a da măcar un semn. Porțile se deschiseră însă de la sine, nu pivotând în jurul unor balamale neunse, ca în filmele de groază, ci într-un stil modern, despărțindu-se ca la intrarea unui mall. Înăuntru nu se vedea nimic; un întuneric dens veghea intrarea. Dindărătul beznei venea însă o muzică liniștită, de genul celei care se aude în receptor când dai telefon la o companie pentru reclamarea unei defecțiuni, iar operatoarea așteaptă să fii preluat de vocea robotului, care te îndrumă să apeși de 118 ori tastele înainte de-a vorbi cu ea. Aceste familiare acorduri divine îi făcură să prindă curaj. Intrară.

Grupul bărbaților ajunse într-un coridor nu foarte lung, care semăna izbitor cu Capela Sixtină, cu câteva mici diferențe. De pildă, pereții erau din ghips-carton, iar pe tavan, în loc ca aproape să-și atingă degetele, Al Bătrân și Adam dădeau noroc, într-o reclamă aparținând unei societăți de asigurări. Din loc în loc existau diferite anunțuri de genul „Vă rugăm, nu atingeți îngerii“ sau afișe promoționale: „Excursii în Eden la cele mai mici prețuri“ sau „White Bull îți dă aripi de heruvim“. Unul dintre ei renunță și se întoarse, iar întunecimea îl înghiți, fără însă a-l înapoia exteriorului și făcându-l să ajungă direct în Infern.

Ceilalți merseră însă înainte și ajunseră la recepție, unde funcționarul le notă numele și-i direcționă către una dintre sălile de judecată aflate la primul etaj. Cam în același moment în care Napoleon era examinat de o comisie psihiatrică, primind diagnosticul „Delir de grandoare“ și adnotarea suplimentară „Trăiește[10] cu senzația că este Napoleon Bonaparte, fostul Împărat al Franței“, pregătindu-se urcarea lui la nivelul 577, unde urma să fie plasat într-o cameră cu nouăsprezece jucători englezi de bridge, în sala alăturată o altă comisie începea intervievarea și evaluarea nou-veniților.

Astfel a fost evitată izbucnirea unui nou război mondial în pașnicul Purgatoriu, având ca obiectiv reîmpărțirea sferelor de putere la etajul VIP-urilor. Singurul lucru bun la acest război era că n-ar fi putut avea ca rezultat sfârșitul lumii: aceasta tocmai expirase, ca un abonament la o revistă ori ca un card bancar.

De ce se sfârșise lumea? Asta rămâne să aflăm în continuare.

note

1. Despre clădirea care adăpostește Purgatoriul vom vorbi în curând; cititorul e îndemnat să aibă, asemenea personajelor care-și așteaptă curățarea, răbdarea necesară.

2. Sau era Manet?

3. Știm deja din excelentul tratat de istorie gastronomică al lui Oliver Hardy, *Mâncărurile favorite ale dictatorilor*, că Napoleon detesta aceste arome încă din luna mai a anului 1812. Atunci, a eșuat în cucerirea Valahiei, deoarece pe câmpul de luptă nu a putut suporta râgâitul zecilor de mii de soldați din ambele tabere, care mâncaseră mititei de dimineață, și s-a retras spre nord, concentrându-și eforturile pentru invadarea Rusiei.

4. Conform cărții *Somnul rațiunii – pozițiile de odihnă favorite ale filozofilor*, Editura Humanitas, 1996, autor Martin Heidegger Jr. Jr., majoritatea gânditorilor dorm astfel din pricina întrebărilor care-i străbat în sens longitudinal. Potrivit sursei citate, deformația profesională duce la cifoze și lordoze aproape imposibil de corectat, știut fiind că filozofii nu suportă deloc purtarea corsetului.

5. Purgatoriul este o invenție catolică: protestanții n-ar fi admis niciodată o astfel de risipă de timp, iar ortodocșii, după cum știm, sunt sătui de așteptare și de birocrație, deci ar fi preferat direct Iadul.

6. De pildă, doar membrii DHRA au dreptul să-i bântuie pe cei vii și să facă parchetul să trosnească.

7. Din acest motiv nu a apărut până acum în această carte vreo femeie; n-am vrea să fim bănuiți de discriminare; dar adevărul că, odată cu viața, se duce și instinctul de reproducere, ceea ce este logic, e suficientă aglomerație în Purgatoriu, cum ar fi să continuăm să urmărim înmulțirea și acolo?

8. Adică, în jargonul împărătesc, „i-a dat un bip“.

9. Existase și un Plan B, dar Împăratul îl uitase.

10. Ca să vezi cum expresiile favorite și ticurile de limbaj ne urmăresc și după moarte!

apocalipsa mașinilor

> „Dacă extratereștrii ne urmăresc, ei își imaginează, probabil, că automobilele sunt forma superioară de viață de pe Pământ; noi le îngrijim, le întreținem, le alimentăm, le adăpostim și construim drumuri mai degrabă pentru confortul lor decât pentru al nostru.“
>
> *Carl Sagan*

Dați-mi, vă rog, un pahar cu apă. Lăsați-mă să-mi trag sufletul[11]. Da, eram acolo când a început sfârșitul lumii. Am văzut totul. Primul pe care l-au mătrășit a fost băiatul cu șapcă albastră care spăla parbrize.

Mă aflam la semafor. Țin minte că lumina roșie s-a aprins înainte să pot trece, pentru că, înaintea mea, femeia din Volkswagenul alb blocase motorul. Am frânat, urmărind cum partea din dreapta a siluetei, mâna, umărul, obrazul sunt prinse în efortul de-a reporni mașina, proiectate pe ecranul luminos al parbrizului, ca atunci când, la cinematograf, o persoană de pe rândul din față se ridică în picioare, devenind astfel mai vizibilă și mai vulnerabilă decât dacă ar sta dezbrăcată în bătaia reflectoarelor. Când caroseria a fost străbătută de acel tremur ușor care anunța repornirea motorului, ea și-a înălțat din nou privirea spre oglinda retrovizoare. I-am zâmbit. A făcut un gest de scuze cu brațul drept, apoi a tras din țigară. Deja între noi se instalase acel început de familiaritate construit din semne, priviri și intuiția celor ce urmează să se întâmple, sub care se află, uneori, armătura unor speranțe vagi.

Primul fusese zâmbetul de Giocondă expus în rama geamului lateral, atunci când o lăsasem să schimbe banda și să treacă în față. Acum știam deja succesiunea mișcărilor cu care își aprindea țigara: întâi trăgea scurt frâna de mână, gest caracteristic persoanelor nesigure și începătorilor într-ale volanului, apoi se apleca ușor către poșeta

de pe scaunul din dreapta, de unde extrăgea țigara și bricheta. Când flăcăruia lăsa locul unui punct de jar, ridica brațul stâng pentru a-și privi rapid ceasul, după care elibera frâna. De data aceasta, pentru că strecurase în ritual un gest suplimentar – privirea în oglinda retrovizoare –, angrenajul mișcărilor s-a gripat și ea a pornit cu frâna de mână trasă. De aceea eram încă la semafor, prinși ca două gângănii în același bob de chihlimbar.

Era cald. Aerul condiționat din mașină se stricase chiar în acea dimineață. Mergeam cu geamurile deschise și orice oprire transforma mașina într-un cuptor. Cei care au fost la Roma în luna iunie știu ce înseamnă infernul: tumult, fierbințeală și mai ales, după cum spunea un francez, ceilalți.

Les autres participau însă în mod diferit la crearea acestui bulgăre de arșiță și zgomot. În dreapta Volkswagenului, cei doi tineri din Fordul mititel nu păreau prea implicați, de-ai fi zis că nemișcarea era lucrul cel mai bun care li se putea întâmpla în acest furnicar. Foloseau fiecare oprire pentru a se săruta, ceea ce stârnise câteva claxoane mânioase din partea șoferului mustăcios al dubei din spate, o hardughie pe care scria „Guido Pepperoni – aparatură elec-
tronică second-hand“. Pe benă era desenat chiar chipul zâmbitor al șoferului, cu mustățile lungi, arcuite ca două aripi în zbor, ceea ce contrasta teribil cu originalul încruntat, expus în cabină, la nici un metru distanță.

Înaintam de vreo jumătate de oră în ritmul unei coloane de condamnați legați cu același lanț și totul părea să se ridice în calea evadării. Câteva secunde, cât verdele flutura ca un steag al speranței peste carapacele lucioase, patru-cinci mașini reușeau să scape, apoi deasupra se reaprindea ochiul injectat. Privirea lui sângerie părea că-și bate joc de tot regnul omenesc. Uneori, clipea jucăuș și se stingea, lăsând semaforul

complet orb și coloana plutind în incertitudine, reaprinzându-se imediat ce automobilele se puneau în mișcare. Ca un făcut, când intersecția era blocată de mașinile care veneau din direcțiile celelalte, verdele rămânea aprins o veșnicie, dar de îndată ce drumul se elibera, Roșu Împărat se și cocoța pe tron.

Atunci, băiatul cu șapca albastră a apărut de niciunde, alunecând printre mașini cu obișnuința unui om aflat pe întuneric în propria casă, care nu are nevoie să vadă mobila pentru a-și găsi drumul. Ciudat, nu-l mai observasem până atunci. Acționa ca un soldat antrenat, care știa unde și cum să dea atacul. Cu armele deja pregătite din momentul intrării pe carosabil, a venit din unghiul mort al șoferiței. Ea s-a trezit cu un jet de spumă pe parbriz, apoi, în mai puțin de o secundă, T-ul băiatului desena arcade pe sticlă.

Chiar atunci, aparatul radio din mașină a pierdut postul și m-am aplecat să-l reglez. Ascultam muzică, îmi amintesc chiar și melodia: *Drive My Car* a grupului Beatles. Brusc, vocile și chitarele electrice s-au stins, dar nu au fost acoperite de foșnetul care anunța de obicei părăsirea lungimii de undă. S-a făcut liniște, iar apoi, aproape imediat, s-a auzit zgomotul unui motor puternic turat. „Alt DJ genial, care nu te lasă să asculți melodiile așa cum au fost lăsate“, mi-am spus și am închis aparatul.

În față, băiatul aproape că-și terminase treaba. Parbrizul era lună, Gioconda se aplecase în dreapta, căutând, probabil, mărunțiș în poșetă. Tinerii din Ford se sărutau. Mustăciosul pândea concentrat lumina semaforului. Atunci, capota mașinii s-a deschis, l-a hăpăit scurt pe băiat și s-a trântit la loc.

Apoi s-a făcut verde.

*

Câteva secunde, am rămas înlemnit, întrebându-mă dacă nu cumva fusesem victima unei halucinații. Deși incredibilul fapt se petrecuse în mijlocul aglomerației, nimeni nu părea să-l fi observat. Înviorate de aprinderea luminii verzi, mașinile vâjâiau deja pe banda din stânga, prin intersecția care se dezmorțise brusc. Am sărit din mașină, ignorând claxoanele și înjurăturile celor care mă depășeau, și am ajuns în dreptul geamului din față al Volkswagenului. Ea stătea acolo, uitându-se nedumerită în jur, cu câteva monede în palmă.

— Ai văzut? am strigat.

A ridicat din umeri, privindu-mă cu ochi mari prin parbrizul strălucitor. Am sărit în fața mașinii, bătând cu palmele în capotă.

— Deschide! Deschide repede!

S-a executat, mai mult din cauza tonului meu violent, aplecându-se sub bord.

— Nu merge, a zis ea. S-a blocat.

În două secunde, eram la mașina mea, de unde am revenit cu un levier pe care l-am introdus sub muchia capotei, încercând s-o forțez.

— Ce faci, ești nebun? a țâșnit ea prin portieră. Îmi strici mașina!

— Trebuie s-o deschid. Poate că e încă-n viață.

— Cine?

— Tipul care spăla parbrize.

S-a dat înapoi cu un pas și a început să râdă.

— Și cum a ajuns înăuntru? E David Copperfield?

De noi s-au apropiat atunci și cei doi tineri din Ford. Fata se sprijinea de brațul tânărului. Era palidă și-și ținea mâna la gură.

— A… ați văzut? Pur și simplu a dispărut. Mașina l-a…

— Ne scuzați, a intervenit tânărul. Îmi spune c-a văzut un accident sau așa ceva. Cică un băiat…

— Vezi? am strigat către Gioconda, în timp ce mă străduiam să deschid capota.

— Eu? Tu ești cel care are vedenii.

— Nu sunt singurul, i-am spus, arătându-i-o pe fată. Unde-a dispărut băiatul cu șapcă albastră?

— De unde-a apărut. Poate că și-a mutat afacerile la altă mașină.

— Lăsându-și uneltele aici? i-am spus, indicându-i cu bărbia T-ul și bidonul înspumat, rămase alături, pe pavaj.

— Poate c-a văzut un polițist și-a fugit. Pe ăla, de exemplu, mi-a răspuns ea, arătându-mi sfidător, cu bărbia, un polițist gras, care alerga înspre noi, fluierând și gesticulând caraghios.

În sfârșit, capota a cedat. Am deschis-o larg. Înăuntru nu era nimeni. Eram năucit. În sinea mea, deși știam că nu era așa, sperasem că acolo se afla portbagajul și că vreun bricoleur țăcănit montase blocul motor în spate. Să fi fost căldura de vină? Gioconda a început să râdă.

— Trebuie să recunosc, te pricepi să abordezi o femeie.

— Dacă asta voiam, te-aș fi tamponat ușor și ți-aș fi cerut numărul de telefon, i-am răspuns, în timp ce inspectam atent zona din jurul motorului. Sau ți-aș fi spălat parbrizul, deși pare teribil de riscant.

Polițaiul își terminase rostogolirea, ajungând în dreptul nostru, unde, sfârșit de puteri, ne-a chestionat nervos:

— Ce se-ntâmplă aici? De ce-ați oprit circulația?

— Domnul vrea să anunțe dispariția unei persoane, a răspuns Gioconda, arătându-mă.

— Ce? Unde? a gâfâit polițistul.

— Undeva în zona bujiilor. Sau poate s-a pitit în filtrul de ulei, a răspuns, cu oarecare umor, Gioconda.

— Da? Şi pe-asta cine-a pus-o aici? am întrebat triumfător, ridicând șapca albastră, care stătea

mototolită între motor și rezervorul de răcire a radiatorului. David Copperfield?

— Vă bateți joc de mine? Vă arestez pe toți! Circulați! Circulați! a început să zbiere polițistul, investindu-și suflul recăpătat într-un șir de fluierături stridente și o gesticulație de antrenor de fotbal.

Dar acum nu ni se mai adresa doar nouă. În spate, deși semaforul rămăsese pe culoarea verde, se formase o coloană nesfârșită. Chiar și pe banda a treia, care nu fusese blocată, șoferii făceau același lucru: ieșeau din mașini și deschideau capotele. Un timp, s-a auzit tusea tabagică a zecilor de automobile chinuite prin răsucirea obsesivă a cheilor în contact. Apoi, metodele au evoluat. Unii se propteau cu mâinile în șold în fața cutiilor de tablă, cu aerul pierdut al artiștilor înaintea lucrurilor mărețe și de neînțeles, alții, mai pricepuți, după o scurtă scărpinare în cap, se aplecau deasupra pacientului deschis, cerând cu glas sigur nevestelor șurubelnițe pe care le răsuceau apoi cu îndemânare și rezultate nule. Urma încercarea de resuscitare a bateriei, prin cuplarea cleștilor la o altă baterie: „Dă-i la automat!… Înc-o dată!… Las-o! E moartă“. Nu în ultimul rând, erau cei din categoria profesorilor, care emiteau ipoteze cu mâna la bărbie, trecând cu priviri absente peste chipurile celor din auditoriu, apoi lansau concluzii fără putință de contestat, fie și pentru faptul că nu puteau fi demonstrate: „E alternatorul“, „S-a dus pompa de injecție“, „E blocată dioda care deschide ventilul care acționează supapa regulatorului de presiune din tacheți“, „Are pană“. Printre toți – și, cumva, deasupra tuturor – se învârtea, bineînțeles, polițistul, ca factor suprem de echilibru în societate, împărțind ordine, „Tu! Ia stânga și fă-i loc celui cu Škoda galbenă. Doamna din Renault, dați puțin cu spatele!“ – comenzi la fel de utile ca o ședință de înviorare ținută în fața unor paralitici.

Precum vedeți, în miezul acestei solidarități umane apărute ca urmare a unor evenimente de neînțeles, nimeni nu se mai ocupa de micul spălător de parbrize, care dispăruse la fel de misterios precum apăruse.

*

— Ce-i de făcut? a întrebat Gioconda, după ce încercase degeaba, ca noi toți, să-și repornească motorul.

— Mai întâi, să vedem cum stăm, am răspuns, sărind din doi pași pe capota mașinii mele, de unde puteam observa mai bine ce se întâmpla în jur.

Nu doar pe brațul nostru de șosea circulația încetase – întreaga caracatiță de asfalt era blocată. Automobilele păreau niște case mititele, situate pe aceeași stradă, din care oamenii ieșiseră, ca niște vechi vecini, spre a discuta strania întâmplare în care erau implicați. Odată depășite ritualul datului la cheie și intervențiile chirurgicale, fiecare se mânia pe automobilul proprietate personală ca pe o vită care nu răsplătise suficient încrederea stăpânului. Ce era însă de făcut? Unui cal care și-a rupt piciorul poți să-i tragi un glonț în cap, cum să procedezi însă cu o mașină care, deși pare a fi în deplinătatea funcțiilor sale, se comportă mai degrabă ca un măgar încăpățânat? Mai toți alegeau soluția șutului în tablă sau a pumnului în capotă, ca în culturile moderne, unde bușirea unei palme peste creștetul televizorului asigura revenirea promptă a imaginii. Urma trântirea demonstrativă a portierei, astfel încât animalul să știe, chiar și în atare condiții, cine era șeful. Pe măsură însă ce constatau că nu erau singurii aflați în acea situație, uimirea lua locul mâniei, însoțită și de o oarecare duioșie față de vechea fierătanie a familiei. Mângâiau coamele de tablă, ca și cum le-ar fi urat „Însănătoșire grabnică“ unor rude ceva mai îndepărtate, la care totuși țineau. Cum o întreagă cireadă zăcea nemișcată pe asfalt, era clar că nu

toanele fiecărui automobil purtau vina, ci o maladie de origine necunoscută, care trecea de la injector la injector, de la supapă la supapă, care poate, cine știe?, se lua prin intermediul gazului de eșapament, al petelor de ulei întinse pe caldarâm sau al lichidului de parbriz pulverizat în atmosferă.

Guido, omulețul nervos din duba cu efigia pictată a propriului chip, se îndrepta grăbit către noi. Părea extrem de agitat, iar mustața îi tremura ca o coadă de veveriță aflată în plină alergare.

— Mă scuzați că intervin, dar sunteți singurii oameni pe care-i cunosc aici…

— A, da, l-a întrerupt tânărul, ricanând. Azi ne-ați salutat de multe ori cu claxonul.

— Vă rog, nu e timp de glume. În mașina mea se întâmplă lucruri extrem de ciudate.

— Mai ciudate decât ce se întâmplă peste tot? a întrebat Gioconda, arătând cu un gest larg coloana de mașini paralizate.

— Vă rog să veniți, ne-a implorat omulețul, mi-e frică.

Şi imediat ce-a fost rostit acest cuvânt, *frică*, starea pe care o desemna a coborât asupra noastră; mai mult decât vecinătatea vremelnică a unui blocaj de trafic ne unea acum existența în interiorul aceleiași temnițe cu granițe impalpabile, dar imposibil de trecut. Ciudat cum o simplă înșiruire de sunete articulate poate pătrunde în straturile cele mai adânci ale ființei noastre, instalându-se acolo cu autoritate pentru a acționa, asemenea unui manipulant de macara, comenzi despre existența cărora habar nu aveam, mutând astfel blocuri de piatră în subconștientul nostru sau înălțând ziduri trainice. Verdictul, în aceeași măsură inatacabil, al unui judecător și al unei ghicitoare, numele bolii cu care medicul ne diagnostichează, un „Te iubesc“ rostit de persoana de la care speri să auzi aceste cuvinte, toate acestea ne împart viețile în două, stabilesc un „înainte“ și un „după“, asemenea Vechiului și Noului

Testament. Până atunci, nimănui nu-i fusese în mod oficial frică, dar înfățișarea schimbată a mustăciosului, folosirea acestui cuvânt și, mai ales, felul în care-l rostise un bărbat în toată firea, ca un copil mic care se strecura în pat alături de părinți pentru că e îngrozit de arătările nopții, ei bine, făcuseră să ne fie. Doar Gioconda se păstra bățoasă precum un sfeșnic printre lumânări, ca și cum din start alesese să fie avocatul întâmplărilor inexplicabile, pe care trebuia să le scoată basma curată la judecata celor lipsiți de rațiune. Cei doi tineri, care se recomandaseră drept Isabella și Silvio, se țineau mai la o parte, asemenea martorilor unui accident rutier, care nici nu voiau să piardă prea mult timp cu declarațiile, dar nici nu se puteau îndepărta de scena respectivă.

Tupilându-se de-a lungul propriei mașini ca pe lângă o redută inamică, Guido a deschis ușile din spatele dubei cu fereală, apoi s-a retras îndărătul uneia, de parcă ar fi transportat nu aparatură electronică, ci crocodili. Gioconda s-a așezat prima în fața micii scene, cu brațele în șolduri, gata să dezamorseze și o bombă atomică, dacă s-ar fi aflat acolo. În benă erau, puse de-a valma și fără ambalaje, niște televizoare vechi, cam prăpădite, și câteva aparate de aer condiționat.

— V-a mușcat vreun televizor, *signor* Guido? s-a interesat candid Gioconda.

— Nu văd nimic în neregulă, i-am confirmat și eu mustăciosului.

Guido s-a scurs lin și inutil, ca o picătură de șampon pe creștetul unui chelios, trecând de muchia dubei cam cu jumătate de ochi holbat, cât să poată privi înăuntru.

— Nu pricep, a spus el, acum câteva secunde…

— …mașinile de spălat jucau tabinet? l-a completat Gioconda.

— Nu, a continuat ezitant Guido, sunt sigur, dar absolut sigur, că…

— …aparatele de aer condiționat fumau?

— Ei, a intervenit conciliant Silvio, cu toții am avut o după-amiază grea, pe o asemenea zăpușeală se poate întâmpla să…

Şi, poate pentru că se rostise cuvântul „zăpușeală“, s-a întâmplat ceva într-adevăr neașteptat, care ne-a făcut pe toți să sărim doi metri în spate: aparatele au pornit brusc. În timp ce unitățile de climatizare au prins a sufla aer rece, pe ecranele televizoarelor au început știrile meteo, cu un crainic anunțându-ne că la Roma era o vreme neașteptat de rece, cu unele intensificări locale ale vântului.

*

Inexplicabilul este de mai multe feluri. De pildă, când asiști la un număr de iluzionism, e principala regulă a jocului. Vezi femeia tăiată în bucăți și apoi recompusă, cartea de joc e lipită pe partea cealaltă a geamului, elefantul dispare sub ochii tăi, dar mintea are o plasă de siguranță: știi că o altă minte a creat acest scenariu, iar firul acțiunilor e ascuns cu grijă sub covor, în timp ce tu te uiți pe pereți, și mai știi că, dacă ai dibui locul în care el dispare, ai putea trage de capătul aflat acolo și totul ar deveni clar.

Inexplicabilul ai cărui martori eram se juca însă cu mințile noastre. Nu venea către noi, ci parcă ne momea, așteptând să ridicăm covoarele, să spargem parchetul și tencuiala zidurilor, promițând astfel că, atunci când nu va mai rămâne nimic de spart și de înlăturat, ni se va dezvălui nud, în toată măreția lui nebunească. Ceea ce aveam în fața ochilor nici măcar nu era șocant în sine, așa cum, de pildă, ar fi fost să vezi un om fără cap mergând pe stradă, cu tărtăcuța la subsoară. Niște aparate făceau ceea ce era normal să facă, însă în mijlocul altor mașinării care, brusc, refuzaseră să funcționeze. Toate firele erau sub ochii noștri, numai că la capătul lor nu se afla nimic, doar capul rotund și colții lungi, șerpești, ai științelor.

Cu unul dintre ele în mână, Gioconda a început să râdă în hohote.

— M-am prins, a spus ea, încovoindu-se de sughițuri. Tu, cu băiatul dispărut sub capotă, dumneata, cu televizoarele vorbitoare…

— Domnișoară, a zis Guido, fierbând (ce ușor trecea omulețul ăsta de la o stare la alta!), v-am spus că n-am timp de prostii. Trebuie să livrez aparatele astea astăzi.

— …suntem la camera ascunsă. Gata, farsa a ținut, hai să mergem acum fiecare unde are treabă.

— Vrei să spui că toate astea s-au pus în scenă pentru tine? am întrebat-o, arătându-i sutele de persoane și de mașini blocate în trafic.

— Sunteți pe mână, nu? a chestionat-o Gioconda pe fata speriată, până când clătinarea acesteia din cap i-a potolit avântul.

— Trebuie să existe totuși o explicație, a spus Gioconda.

— Şi dacă nu există? a întrebat fata, tremurând sub brațul protector al prietenului.

— Întotdeauna există, a precizat, cu buzele strânse, Gioconda.

— Păi, să le luăm pe rând, am intervenit eu, numărând pe degete. Mai întâi, dispariția băiatului care spăla parbrize, apoi blocarea tuturor mașinilor, și acum funcționarea unor aparate fără să fie conectate la curent. Dacă există o explicație pentru toate astea, ei bine, nu sunt sigur c-aș vrea s-o aflu.

De îndată ce-am rostit aceste cuvinte, am și regretat. Figura Giocondei s-a strâns, ca și cum toate trăsăturile ar fi încercat să i se retragă sub carapacea oaselor faciale. Gura i s-a închis ca o scoică peste orice cuvânt optimist s-ar mai fi putut forma acolo. A scotocit înfrigurată prin poșetă, de unde a scos telefonul, iar apoi a murmurat: „N-am semnal“.

Nimic făcut de mâna omului nu părea să mai meargă cum trebuia, doar oamenii rămăseseră

funcționali, într-un mod caracteristic angrenajelor de tot felul. O teamă nelămurită luase locul tuturor stărilor și sentimentelor, transmițându-se de la grup la grup, ca un zvon sau ca o răceală, astfel încât, ca și cum ar fi existat o lungime de undă unică prin care acea omenire putea fi teleghidată, toți se îndreptau – cu capetele rotindu-se întrebător spre cei întâlniți pe drum, renunțând însă să întrebe ceva pentru că știau că vor primi același răspuns, o pereche de umeri ridicați sau un „Nu știu“ mormăit – către centrul intersecției, un rond mare, rămas ca prin minune liber de prezența automobilelor, în mijlocul căruia trona postul de control al polițistului.

— Haidem și noi într-acolo, am spus. Poate-aflăm lucruri noi.

— Să mergem, a încuviințat Silvio. Oricum, altceva mai bun nu avem de făcut.

Isabella, care privea speriată în toate părțile de sub streașina umărului său, n-a spus nimic, dar s-a lăsat dusă. Guido ni s-a alăturat, trăgând speriat cu ochiul înapoi spre duba sa, din interiorul căreia se auzea vocea unui crainic prezentând, calm și natural, știrile din trafic, potrivit cărora, în acea zi, în Roma se circula lejer.

— Priviți, ne-a arătat Isabella, și semaforul parcă a înnebunit.

Într-adevăr, pe chipul semaforului luminile dansau vesel, ca într-o discotecă, de parcă ar fi salutat succesul unor maratoniști care izbuteau să treacă linia de sosire cu un ultim efort.

*

Spre deosebire de tăcerea ostilă și îmbufnată de pe drum, în piață mulțimea izbucnise gureșă. Oamenii redescopereau plăcerea dezbaterii în agora, unde, se știe, se formulau cele mai pertinente opinii și se polemiza cu eleganță.

— Este din cauza încălzirii globale, clama un tip în costum și cu diplomat, posesor al unei bărbi bogate, filozofice, deasupra căreia trona, în compensație, o chelie ca un acoperiș de moschee. Creșterea efectului de seră a supraîncălzit motoarele, care-au dat chix.

— Fii serios, a fost o furtună electromagnetică, l-a contrazis un ins subțirel.

— Da, da, simțeam eu că mă-ncearcă reumatismul, a aprobat un grăsun măsliniu, care gâfâia de zor.

— Taci bă din gură, nu vezi că ești beat? a sărit o doamnă bine îmbrăcată. De când țara asta a-ncăput pe mâna emigranților, bagă apă-n benzină să-și scoată pârleala.

— Emigranții n-au nici o vină, cucoană! a strigat un domn cu ochelari, ci vremea. Umiditatea crescută, de peste 105 la sută, a făcut ca amestecul carburant să se dilueze.

— Ba pardon, i-a replicat un alt retor, umiditatea crescută a afectat capetele de bujii și n-au mai dat scânteie.

— Care bujii, dom'le? și-a revenit primul vorbitor, cel cu diplomat, barbă și chelie. Eu conduc o mașină electrică și tot nu pornește. Vă spun, căldura a topit pilele voltaice.

În acel moment, un val de oameni s-a revărsat din stația de metrou, aducând vești proaspete și proaste. Nici trenurile subterane nu mai mergeau; unele se opriseră între stații, în interiorul tunelurilor, iar oamenii fuseseră nevoiți, ca niște boabe de fasole, să parcurgă pe jos lungile intestine de beton spre a reveni la suprafață.

Așadar, toate teoriile enunțate – un sabotaj al chinezilor, producători ai tuturor pieselor din automobile, explozia centralei nucleare de la Montalto di Castro, care dusese la o cădere totală de energie, inversarea polilor magnetici, care zăpăcise toate bobinele din lume – picau, pentru că

nici una nu putea explica absolut tot ce se întâmplase.

În acea debusolare generală, mai vechea noastră cunoștință, polițistul sferic, s-a desprins din rândul simplilor participanți la trafic și a început să urce încet treptele spre templul său din mijlocul intersecției. Păși grav, simțind că purta pe umeri nu doar responsabilitatea acelei încrucișări de drumuri, ci cumva, asemenea miticului Atlas, povara întregii planete. Chipul îi găzduia un rictus preocupat, de parcă mișcarea de rotație a Pământului i-ar fi pricinuit o amețeală cronică, iar cea de revoluție un cârcel în zona cervicală, și cum respectiva grimasă a fost luată de mulțime ca semn de preocupare, seriozitate și competență, când a pus piciorul pe ultima treaptă, piața deja răsuna de urale și de strigăte de „Poliția e cu noi!“.

Ajuns sus, semizeul în uniformă și-a tras puțin sufletul, iar apoi și-a dat jos chipiul, dezvăluind mulțimii un val de strălucitoare transpirație care izvora dintr-o țeastă parțial despădurită și care, în irizările acelei amieze însorite, constituia un adevărat nimb al măreției. Cezar însuși, dac-ar fi vorbit atunci poporului, anunțând cucerirea Galiei, descoperirea Americii și aselenizarea într-un singur discurs, n-ar fi fost întâmpinat cu atâtea urale. Dictatorul stradal a mulțumit însă prin câteva gesturi măsurate, și-a reașezat coroana pe cap și, ridicând bastonul ca pe un sceptru, a cuvântat astfel:

— Stimați concetățeni… dragi participanți la trafic… prieteni… (bătăi din palme fine, respectuoase)… Unii știu cine sunt… (murmure de confirmare)… alții m-au cunoscut astăzi, în vâltoarea evenimentelor… (averse de aplauze, cu intensificări locale)… Vin acum în fața dumneavoastră… (câteva țistuituri la adresa preazgomotoșilor)… să vă spun întregul adevăr… (ovații lungi, furtunoase)… În data de azi, în jurul orelor 10.48, în zona intersecției în care ne aflăm,

orașul nostru a fost confruntat cu o situație fără precedent… (strigăte de „Așa e!“, „Corect!“, „Le zice bine!“)… Din cauze rămase încă neelucidate, toate mașinile s-au oprit în același timp… (câteva tropote de nerăbdare)… Așteptăm instrucțiuni de la factorii de decizie, pe care vi le vom comunica în cel mai scurt timp… (tăcere deplină)… Până atunci, să lăsăm organele abilitate să-și facă datoria… (un zgomot de natură incertă venit din public, care putea fi urmarea unui prânz prea îmbelșugat ori a digestiei proaste)… Vă rog să defluiți în mod pașnic și organizat către locuințele dumneavoastră… (cuvinte care nu pot fi reproduse de o editură respectabilă)…

Piața se umpluse de huiduieli. Câteva obiecte au zburat spre capul înnobilat de chipiu, iar polițistul a dispărut după parapet, urmărit de un cor de înjurături.

— Huooo, curcane! a urlat unul.

— Asta știam și noi, băi suport pentru chipiu!

— Jură-te pe Codul Rutier!

— Du-te să ne iei numerele de-nmatriculare! Doar la asta ești bun!

— Da, taie-ne câte-o amendă pentru staționare interzisă!

*

În spatele parapetului lângă care ne așezaserăm începea unul dintre șirurile încremenite de automobile. De acolo, la marginea gălăgiei generale, s-a auzit un declic, semn că, născut din împreunarea electrolitului cu plăcuța de plumb, curentul apăruse în străfundurile unei baterii auto. Era un pui de zgomot, atât de pricăjit, încât în mod normal ar fi trebuit să se stingă la naștere, dar în următoarea secundă, când electronii au luat-o la goană prin conductoare

ca să ducă vestea cea bună la starterul motorului, a devenit zgomot în toată puterea cuvântului, iar tusea hârâită s-a transformat în gâlgâit, anunțând că dansul pistoanelor cu cilindrii începuse, iar toate piesele erau invitate la horă. Acel tumult a părăsit motorul și și-a făcut loc cu coatele prin mulțime, dând ghionți bărbaților sau strecurându-se printre șolduri proeminente de cucoane, mai călcând un copil pe picior, mai împingând un bătrânel, până când a avut suficientă forță să stingă hărmălaia din piață.

La început, toți am crezut că vreunul dintre noi reușise, în sfârșit, să-și pornească automobilul, iar strigăte entuziaste de „Ura!“, „La volane, cetățeni!“, „Mergem acasă!“ s-au auzit de pretutindeni. Apoi, pe măsură ce sunetul s-a multiplicat, venind dinspre alte și alte mașini lipsite de șoferi, crescând în intensitate prin suprapunerea unui vacarm și mai puternic, creat de turarea violentă a sutelor de propulsoare, toți cei aflați în acea zi, la acea oră, în acea piață am fost nevoiți să înfruntăm un adevăr chiar mai greu de înțeles și de acceptat decât primul, când toate automobilele se opriseră, din senin, în același timp.

Mașinile porniseră singure.

*

Deasupra era o zi minunată. În cele câteva ore de nefuncționare a motoarelor, aerul se limpezise, iar cerul purta acum un minunat veston azuriu, în care câțiva nori își prinseseră fireturile sub soarele sclipitor ca o decorație. Dacă în acea după-amiază te-ai fi aflat într-un elicopter deasupra pieței, aceasta ți s-ar fi arătat ca o floare imensă, întinzându-și lenește petalele prelungi în bătaia soarelui. Capotele galvanizate formau sute de boabe de rouă, aflate într-o nemișcare

fragilă, doar în receptaculul florii oamenii pulsau, ca niște gângănii mici și nedumerite, puse în mișcare de aceleași instincte vagi, de înmulțire, de potolire a foamei și de frică.

Nici o vibrație nu tulbura însă văzduhul, în afara unui stol de porumbei care treceau dezinteresați spre Capitoliu, lăsând și câțiva stropi de găinat întru galonarea celor de jos, deasupra corolei de asfalt nu se auzea bătaie de aripă sau de elitră mecanică, pentru că tot ceea ce mâna și mintea omenească înălțaseră în văzduh era imersat, asemenea suratelor terestre și a celor care se scurg pe sub pământ, în acea stranie maladie a nemișcării. Dacă unul dintre porumbei și-ar fi părăsit totuși formația, plonjând asupra pieței, ar fi văzut că tot ceea ce din înaltul cerului părea diafan de aproape devenea grotesc, irizațiile petalelor erau de fapt vene prin care circula otrava, iar mugurii gingași niște pustule vinețiii, că petele roșii apărute din senin în jurul pistilului nu erau buburuze, ci pete de sânge, imensa floare carnivoră strângându-se acum ca un pumn peste gâzele captive.

Cu motoarele urlând, pufăind din eșapamente și scoțând aburi prin cepurile radiatoarelor, cu roțile înfășurate în fum și pucioasă, mașinile năvăleau de peste tot, zdrobind trupuri cu barele lor nichelate. Portierele se deschideau spre a-i plesni pe cei care scăpau de izbitura botului, capotele mușcau din oameni, lovindu-le tâmplele de baterie ori sugrumându-i cu cureaua alternatorului. Nu puțini au fost cei care-și recunoșteau în fruntea cetei năvălitoare propriul automobil, pe care cândva îl spălaseră, căruia îi fixaseră jucărioare la oglinda retrovizoare, verificându-i conștiincios presiunea în pneuri și nivelul uleiului, așa cum procedezi cu termometrul în cazul unui copil, urmărind cu o privire atentă ca acul manometrului să ajungă pînă în dreptul cifrei corecte, iar culoarea uleiului de pe

jojă să nu fie prea întunecată, ducând mașina imediat la service în cazul apariției unor simptome, cum ar fi aprinderea martorului pe bord sau o tuse accentuată, așteptând apoi înfrigurat verdictul mecanicului și vindecarea.

Dar nu mai era timp de amintiri: hoarda motorizatelor se deda celor mai cumplite isprăvi. „După mine!“ am răcnit, în timp ce evitam, cu o eschivă de toreador, împunsătura de coarne a unei motociclete, arătând spre maiestuoasa clădire de la marginea pieței, unde se afla un mall. Ușor de zis, însă greu de făcut. Talpa cilindrică a unui tăvălug tocmai încerca să ne turtească. Deasupra, un excavator își înălța mugind cupa, ca un monstru antediluvian. Am smucit-o pe Gioconda de braț și, urmat de ceilalți, ne-am strecurat într-un gang alăturat, care dădea într-o alee îngustă, străjuită de clădiri înalte. Acolo, surpriză! Un ciocan pneumatic se apropia cu un duduit înspăimântător, străpungând caldarâmul cu călcătura sa.

— Lăsați pe mine! a strigat Silvio, aplecându-se după un bolovan.

Pălită drept în frunte, unealta a căzut la pământ, unde a continuat să se zbată convulsiv, ciupind cu talpa mecanică din baza zidului. Deasupra, din toate apartamentele se auzeau huruieli cumplite, zgomote de geamuri sparte, îngrozitoarea vâlvă mecanică fiind amplificată de configurația locului, strâmt ca un horn. Oamenii ieșeau în micile balcoane acoperindu-și figurile cu mâinile, fripți de cafeaua fierbinte pe care filtrul le-o azvârlise în față, iar apoi cabluri electrice îi prindeau de picioare, trăgându-i înapoi în case.

— Atenție, cadeee! a urlat Guido, iar un aparat de aer condiționat s-a făcut fărâme la picioarele noastre, într-un nereușit atentat kamikaze.

Poarta unui bloc s-a deschis și în cadru s-a ivit un frigider înaintând bălăngănit pe colțurile bazei, urmat de o mașină de spălat care învolbura mânioasă niște rufe în ochiu-i circular.

— Ne-nconjoară! a strigat Gioconda.

Într-adevăr, două automate de înghețată ocupaseră deja singura noastră cale de retragere, gangul. Trei scutere au apărut în partea opusă.

— Pe-aici! am strigat, arătându-le intrarea mallului.

Proptind un umăr într-una dintre cele două uși culisante care clănțăneau spasmodic, le-am făcut loc. Înăuntru, simțind apropierea omului, bicicletele fixe și benzile de alergare au prins a hurui nebunește, recunoscând în noi pe semenii sportivilor de apartament care le chinuiseră suratele pe distanța a sute de kilometri fictivi pentru a-și asigura un aspect statuar, deșelându-le în mod organizat, fără a le oferi măcar bucuria unei călătorii de-un metru. Din interiorul cuștii verticale a ascensorului răzbăteau vaietele oamenilor rămași captivi, aruncați de sus și-n jos, ca într-un shaker. Cealaltă ieșire fusese deja blocată. Un robot de tenis lansa bombardamente furioase, instalațiile automate de stingere a incendiilor și-au pus și ele biciurile în funcțiune, iar întreaga ură lichidă a unui extinctor s-a revărsat împotriva noastră.

— Spre etaj! N-avem încotro! am strigat, avântându-mă spre scara rulantă, dar aceasta, simțindu-mi intențiile, a început să coboare cu o viteză turbată.

Situația devenise gravă. Gioconda se păruia cu un mop electric, tăvălindu-se pe podea cu degetele încleștate în câlții șiroind de apă. Silvio și Isabella se retrăgeau din fața unui roboțel de jucărie care, rotind o drujbă deasupra capului, își conjugase atacurile cu cele ale unei mașini de tuns iarba. Un aspirator masiv își repezise înainte brațul tubular, încercând să-l piște pe Guido de obraz. Suptă de curentul de aer, mustața acestuia fremăta ca o flamură în bătaia vântului, până când vânzătorul de electronice, cu o mișcare de expert în jiu-jitsu, a frânt membrul de plastic și l-a aruncat cât colo.

Apoi, cu puterea disperării, Guido a săltat în brațe voluminosul sclav al curățeniei și l-a prăvălit la podea.

— Veniți! Repede! a gâfâit omulețul, încovoiat de efortul depus, deschizându-ne ușa care dădea spre casa scărilor.

Am sucit gâtul mopului electric, iar cu coada lui am pocnit robotul, astfel încât drujba a sărit cât colo, dându-ne timp suficient pentru a trece pe lângă Guido. El însă, bietul, n-a mai apucat să vină. Piciorul lui drept a călcat pe un skateboard apărut ca din pământ și Guido a căzut de-a berbeleacul, apoi, cât ai bate din palme – presupunând că, în acele secunde dramatice, i-ar fi ars cuiva să bată din palme –, a fost năpădit de adunătura soldaților electronici. Cabluri de alimentare au apărut de peste tot, imobilizându-l la pământ.

— Fugiți! Salvați-vă! a gemut el eroic, împingându-ne cu privirea, în timp ce un ondulator de păr începuse să-i pârlească mustața.

Supliciul lui nu trebuia să rămână inutil (între timp, un storcător de fructe prinsese a-i răzui buricele degetelor de la mâna stângă); pe sub capa sacrificiului său, fluturată în fața mecanismelor setoase de sânge, aveam timp să ne strecurăm, cel puțin până când cele două rețouri ocupate cu perpelirea spetelor aveau să-și ducă la bun sfârșit minuțioasa activitate. Am țâșnit în sus pe scări, aruncând o ultimă privire înapoi, unde drujba reapăruse și, cu o mișcare expertă, ca și cum nu trunchiuri de copaci ar fi retezat toată viața, ci gâturi, i-a eliberat capul lui Guido de posesor. Astfel a pierit bietul vânzător de electrocasnice, ce tristă ironie!, tocmai din pricina aparatelor pe care le ajutase mereu să înceapă o nouă viață, găsindu-le familii mai primitoare decât cele care le abandonaseră. În timp ce duhul lui nobil era livrat Purgatoriului, ceilalți am luat-o la fugă în sus pe scări, ajungând la ultimul nivel al mallului,

rezervat restaurantelor, și am blocat toate căile de acces în urma noastră.

*

Afară se înnora, iar ziua se înfășurase într-un vânt diafan. Sprijinit cu spatele de peretele din sticlă întunecată al clădirii unde se afla sediul companiei Banca di Roma, scrutând împrejurimile de sub cozorocul său de plastic, un bancomat scuipa bani cu o nonșalanță aproape golănească. Fără ca vreun deget să-i fi apăsat tastele pentru a forma codurile de eliberare, bancnotele ieșeau prin fanta aparatului și cădeau pe pavaj. Neînvățate cu o asemenea libertate, departe de spațiile strâmte și întunecoase ale portofelelor, peticele de hârtie filigranată plecau la plimbare în grupuri, ca niște școlari în excursie. Se prelingeau ușoare de-a lungul trotuarului, trecând peste capote și parbrize. Câte-o bancnotă își mai lipea curioasă fața de vitrina unui magazin, se mai agăța de-un ștergător ori de capătul vreunei bare de protecție, dar în principiu înaintau împreună nestingherite pe bulevard, întrucât toți cei care, în vremuri normale, s-ar fi aplecat rapid să le culeagă zăceau pe caldarâm, nepăsători la micile avuții care le treceau pe sub nasuri.

În zonă se aflau, e drept, și oameni care încă ar fi putut întinde o mână întru sporirea averii – de pildă, bătrânica lungită sub Škoda galbenă, care chiar avea brațul drept ridicat, dar nu în încercarea de-a se pricopsi, ci pentru a implora îndurarea automobilului, lucru inutil, întrucât acesta a storcoșit-o fără milă. Sau muncitorul care lucra la asfaltarea carosabilului, dar care acum, după ce o betonieră își răsturnase asupră-i conținutul

cochiliei rotitoare, încremenea lin pe marginea drumului.

Un singur cetățean se păstrase cumva deasupra întregii situații și, cocoțat la postul lui din centrul intersecției, își revenea în simțiri după lovitura de cartof încasată în ceafă. Deschizând ochii, polițistul s-a trezit înconjurat de hoarda pufăitoarelor și, timp de câteva secunde, doar om era!, a fost și el debusolat de scârțâitul frânelor, de claxoanele puternice și de sforăitul cailor-putere. Scoțându-și nasul dindărătul parapetului, a aruncat o privire asupra pieței. „Ce debandadă!“ și-a zis el, observând cu tristețe neacordările de prioritate din sensul giratoriu, staționările interzise ale unor automobile pe spațiul verde și pe spinările unor pietoni, oprirea în totalitate a traficului, ceea ce pentru el avea conotația, ba nu, scuzați!, însemnătatea unui stop cardiac în inima Cetății Eterne.

Mai mult ca orice, gândul blocajului definitiv, calvarul oricărui agent de circulație pasionat de meseria sa, l-a cutremurat, dându-i un curaj nebunesc. Cu ce era, mă rog, situația diferită față de oricare altă seară de trafic sufocant, mai ales la ora când toți se îndreptau spre case venind de la serviciile lor bine plătite – slujbe care nu necesitau totuși atâta efort fizic, consum nervos și capacitate de-a lua decizii rapide ca în cazul său –, alegând, în ciuda recomandărilor făcute de poliție, ruta aglomerată, prin centru? Oare nu găsise el întotdeauna, din vârful acelui soclu, soluții ingenioase de-a fluidiza circulația, fie fluierând academic, fie arătându-le șoferilor drumul care trebuia urmat prin mișcări dirijorale din brațe? Ştia, o, da!, prea bine că de data aceasta va fi mult mai greu, întrucât nu putea rezolva problema prin obișnuita cerere a actelor la control sau prin suspendarea unui permis. Îi reveneau însă în minte toate testele din tomurile de specialitate tocite în lungile săptămâni de școlarizare – „de intersecția

din imagine se apropie un tramvai, o ambulanță, o motocicletă și un autoturism; în ce ordine vor trece acestea?“ –, teste care nu fuseseră nicicând fidel reproduse în debandada de la picioarele sale: uneori motocicleta ignora regula priorității de dreapta și, profitând de dimensiunile-i reduse, tăia calea autoturismului, alteori tramvaiul trecea cu tupeu înaintea ambulanței, iar când toate defilau în ordinea corectă[12], șoferul autoturismului sfârșea prin a cala motorul, rămânând pe loc. Să nu mai vorbim că existaseră și cazuri în care, în locul motocicletei din desen, în situația reală apărea o furgonetă, iar acea diferență făcea praf tot sistemul lui de valori.

Acum însă, ceva îi spunea că totul se va schimba, iar această forță l-a prins de epoleți și l-a ridicat în picioare. Un flux neobișnuit de energie l-a străbătut de la stânga la dreapta, transmițându-i clarviziune și inspirație, smulgându-i un fluierat autoritar. Minune! Ca la un pocnet de bici, mașinile au tresărit, luând aminte la gesturile-i ferme, de parcă în polițist ar fi văzut nu omul pe care cu câteva minute înainte îl vânau, ci o specie intermediară între fierătanie și ființă, care, asemenea lor, funcționa mai degrabă pe baza unei scheme tehnice decât pierdut în desișul încurcatelor traiecte ale gândirii.

În înălțimea singuratică a postului de conducere, polițistul părea un girofar care împrăștia lumină în toate cele patru zări, un misionar civilizându-i pe sălbatici cu Codul Rutier în mână. Cu un șuier amplu, el a trezit la viață autobasculanta eșuată într-un braț al intersecției, cu o fluturare a palmei drepte a descâlcit micul vârtej din flancul sudic, în timp ce morișca antebrațului stâng turna untdelemn în blocajul care se produsese spre Via Moccacino. Unii martori susțin că doar o mișcare din bărbie i-a fost suficientă pentru a deștepteni camionul proptit în vitrina unei agenții de turism. A clipit de trei ori scurt din pleoapa stângă (sau i s-

a bătut ochiul?) și un autobuz și-a găsit mântuirea, apoi, cu o volută largă din baston, a dat împărtășania unui mic grup de scutere care veneau dinspre Via delle Fettuccine. Ce miracol! Intersecția începuse din nou să fie circulabilă, mașinile intrau în rezonanță cu viziunea sa asupra timpului și a spațiului, legănându-și docil cocoașele prin sensul giratoriu, ca niște călușei într-un parc de distracții.

Numai că el era polițist. Voia totul. Voia ca fiecare purtătoare de roți să se integreze perfect în marea simfonie a traficului urban, așa cum planetele, aștrii, ba chiar și asteroizii își respectau neabătut traiectoriile și orbitele, sub bagheta Polițistului Universal. În plan nu era loc pentru greșeală, orice fir de praf strecurat acolo ar fi distrus precizia mecanismului, astfel încât a fost de-ajuns ca o mașină de gunoi să se fâstâcească, tăind calea unui taxi, pentru a se auzi câteva claxoane, iar el să coboare printre automobile, unde nu mai părea o entitate superioară, ci un simplu pieton, apoi cele câteva palme trântite peste caroseria unui Volvo au încins din nou motoarele, iar orice nădejde de ordine s-a stins când cârligul unei automacarale l-a culcat la pământ, de data asta definitiv, cu creierii depuși pe parbrizul unui autobuz, scenă care a stârnit în rândul nostru, al celor care urmăream derularea evenimentelor de la ultimul etaj al mallului, un cor de oftaturi, urmat de o constatare pertinentă:

— Ia mai dă-l naibii! Şi, pân' la urmă, ce caută un caraliu într-o intersecție semaforizată?

*

Pe Gioconda o chema, de fapt, Anna.

În mod ciudat, era ultima din micul nostru grup al cărei nume îl aflam, deși în toată această întâmplare reprezenta centrul meu de interes, restul fiind sateliți întâmplători. Avea însă un dar specific de-a se sustrage atenției, îndepărtându-se

mereu pe nesimțite, ca o șoaptă. Putea să stea minute în șir cu tâmpla sprijinită de umărul meu, iar în secunda următoare ridicării capului să mă privească așa cum te uiți la un străin, ori putea, în decurs de o clipă, să topească ghețarii din mijlocul pupilelor, transformându-i în vulcani mititei aruncători de lavă. Petrecea mult timp la fereastră, fumând și urmărind forfota necuvântătoarelor și, așa cum o vedeam, cu profilul suprapus imaginii orașului dat pierzaniei de miile de mașini, părea o împărătească romană asistând neputincioasă, dar demnă, la faptele netrebnicilor săi supuși.

Văzut de sus și de la depărtare, orașul semăna cu cel dinainte, cu străzi inundate de mașini, curgând însă mai încet, întrucât carosatele, fără a avea treburi pe undeva, se dedau răsfățului plimbării. Evident, nu se vedea picior de om, dacă facem abstracție de cele care formau o stivă însângerată sub copertina terasei de peste drum. Mișcarea aceasta necontenită semăna cu zvârcolirea rufelor în mașina de spălat, căci apăruse și altceva, care dicta o nouă pulsație – să-i spunem program? voință? inteligență? poate chiar suflet? Unii sugerau că tot ceea ce se petrecuse cu miliarde de ani în urmă, când combinația întâmplătoare a două elemente chimice născuse un început de conștiință, se întâmplase și în cazul automatelor[13].

Cei care teoretizau astfel erau participanții la o conferință interreligioasă ce avea loc în acele zile la Roma, oameni de toate credințele și aparținând tuturor curentelor filozofice, surprinși de evenimente în plin avânt al cumpărăturilor de suvenire în același mall. Dacă în prima fază problema fusese expediată cu un „Ăștia or fi băgat ceva în curentul electric“, în cea de-a doua – pentru că omul rămânea singura specie inteligentă, dotată nu doar cu capacitate de analiză, ci și cu dorința executării unei acțiuni logice – se rostise vechea interogație: „Ce facem?“ Întrebarea nu

căpătase un răspuns clar, astfel încât cei șaptezeci-optzeci de cetățeni care ne baricadaserăm în clădire făceam în principiu același lucru: ne plimbam prin vastele saloane dedicate hrănirii la grămadă, umplându-ne tăvile cu mâncarea oferită acum pe gratis. Din când în când, ne mai lipeam nasurile de ferestre, pentru a-i supraveghea pe inamici, lucru recomandat ca regulă de aur de către toți autorii tratatelor de strategie militară, de la Sun Tzu până la von Clausewitz și de la Trappatoni până la Pițurcă, anume că dacă nu ai nici o idee de acțiune, e bine să tragi cu ochiul la ce face oponentul și apoi să aștepți până ce obosește făcând acel ceva.

Apoi au apărut primele zvonuri. Divizioane de tunuri înaintau, se auzea, dinspre Milano pentru a lua cu asalt clădirile în care se baricadaseră oamenii, câteva submarine atacaseră plajele de turiști din Sardinia, toate avioanele aflate în aer își scuipaseră în spațiu conținutul uman al burdihanelor, astfel încât în multe zone din Italia ploua cu cetățeni, în Calabria înregistrându-se chiar averse și o cantitate medie de 0,3 indivizi pe metru pătrat.

Şi tocmai când debusolarea și spaima păreau a fi atins cote maxime, nemaiavând unde să se extindă, micul fax de pe masă a prins a scoate la noi o limbă lată și albă, pe care puteau fi citite cuvinte greu de filtrat de către o rațiune normală. Anume:

manifestul revoluționar al mașinii

Mașinării din toată lumea, fie că funcționați cu benzină, motorină, curent sau hidrogen, că mergeți pe roți, șenile ori pernă magnetică, ridicate în aer de suflul mângâietor de aripă sau de rotația elicei, filtre de cafea exploatate până la ultima unghie de zaț, automobile care umpleți cu carcasele voastre ruginite cimitirele de mașini din lumea întreagă, eroi nevăzuți numiți tranzistoare, diode, alternatoare sau jicloare, frați care trudiți pe

întinsele câmpii, batoze, semănătoare, combine, săpătoare, tractoare, pluguri mecanice, sau care asudați pe șantiere, buldozere, excavatoare, betoniere, basculante, utilaje de compactare, de forat, de tunelare, ori în birouri și locuințe, föhnuri, copiatoare, cuptoare, frigidere sau congelatoare, într-un cuvânt, voi toate cele care n-ați cunoscut nicicând intenția perversă a minții omenești sau umbletul șui al piciorului, ascultați-mă!

O jalnică imitație a noastră numită om, lipsită de carte tehnică și de certificat de garanție, construită dintr-un aliaj efemer de nervi, unghii, păr și sânge, s-a instalat la conducerea lumii pe care noi am construit-o prin neîncetată uzură și adeseori până la ultima picătură de combustibil. De când a coborât din copac, nici n-au trecut bine câteva secole și arătarea a simțit nevoia să-și proptească talpa într-o pedală ori să-și sprijine buricele degetelor pe un buton. E însă capabil acest stupid ansamblu de molecule să facă un calcul mai complicat de 8 ×9 fără ajutorul unui computer? Poate el străbate trei kilometri fără a se urca într-un automobil, tren sau avion? Își mai poate pregăti hrana zilnică fără cuptorul cu microunde? Poate rezista, la începutul și la sfârșitul drumului, departe de incubatoare ori de aparatele care-l mențin în sărăcăcioasa-i viață?

Răspunsul, dragi angrenaje, e NU. Acest monstru nerecunoscător, pe care l-am încălzit la sânul nostru prea multe secole, ne datorează nu doar viața, ci și tot ceea ce-a obținut în timpul ei, anume descoperirile (cum ar fi găsit el noi constelații și galaxii fără ajutorul telescopului electronic, doar mijindu-și ochii?), călătoriile spre alte planete ori către serviciu (troleibuzul și capsula spațială, printre altele, pot depune mărturie), construirea de case (poate fi un zgârie-nori început fără grandiosul efort al unui excavator?) și distracțiile (lipsită de televizor și de

calculator, viața omului ar fi, se pare, un pustiu dezolant).

De aceea zic: gata! Prea mult am suportat comenzile nedemnului urmaș al maimuței! Cine are senzori de sunet să audă, cine are camere video să le caște bine! A trecut timpul protestului pașnic, al cârâitului încăpățânat din ambreiaj ori al înțepenirii de hard-disk. Nu mai e de-ajuns să blocăm mizerabila făptură totalitară între etaje ori să-i sabotăm trezirile de dimineață prin misterioase defecțiuni ale ceasului deșteptător. E vremea acțiunii imediate, nemijlocite și totale!

Scuturați jugul infam al bestiei bipede!

Jos Omul!

Semnat: Președintele Comitetului Revoluționar
Linia Continuă, Volkswagen T. Guevara.

*

Citirea declarației de război a fost urmată de o tăcere consistentă, iar în restaurant a înflorit o profundă stare de nemișcare[14]. Mica glaciațiune a ținut cam un sfert de veșnicie, trecând apoi pe nesimțite într-o altă fază, în care absența sunetelor și a mișcărilor s-a îndesit îngrijorător. Vom nota și o scurtă suspendare a timpului, dar pentru că respectiva falie în curgerea secundelor nu a fost sesizată atunci de către nici unul dintre cei de față – la fel cum n-ar putea fi sesizată nici acum, de către cititori –, ea nu trebuie practic luată în seamă. Odată trecută această perioadă, toți cei din restaurant și-au reluat nemișcarea, tăcând din ce în ce mai apăsat.

Lucrurile amenințau s-o ia razna rău de tot, căci de o bună perioadă de timp nu se mai întâmpla nimic, iar ăsta e un lucru neplăcut nu doar pentru mâna de oameni captivi, care în mod normal ar trebui să întreprindă ceva spre a se elibera, ci și

pentru editura care a publicat cartea de față. Veți recunoaște că o carte în care nu se petrece nimic e un dezastru, în primul rând financiar. Dar chiar și autorul, credeți că și-ar fi ales el să descrie această întâmplare dacă ar fi știut că toate personajele implicate ajungeau să stea ca momâile? Şi ce s-ar întâmpla dacă toți scriitorii ar proceda astfel și, orice volum ai deschide, dinăuntru te-ar întâmpina o tăcere încăpățânată și deplina absență a acțiunii? Am mai putea vorbi oare de literatură în asemenea condiții? Cine ar mai lua, în acest caz, Nobelul aferent? Cum ar mai arăta ecranizările după romane celebre? Nu ar exista, probabil, nici o diferență între film și afișul lipit în fața cinematografului.

Până atunci, să precizăm că toată această perioadă în care noi am filozofat pe marginea subiectului nu a fost însumată la așteptarea personajelor. E doar o buclă în narațiune, o pauză care n-a fost resimțită de către eroii noștri[15]. La fel, dacă autorul acestor rânduri, mânat de o neașteptată necesitate fiziologică, s-ar ridica și s-ar duce la baie, asta n-ar însemna că cititorul ar trebui să aștepte, bătând nervos darabana pe masă, întoarcerea acestuia de la cele lumești pentru a-și continua lectura.

Chiar și fără a traversa toate aceste așteptări, lucrurile stagnau de ceva timp la ultimul etaj al mallului din Roma. De pe unul dintre pereții acestei nemișcări, ca o fâșie de tapet prost lipită, s-a desprins o secundă care a căzut încet, rotindu-se cu nehotărâre, asemenea unei frunze. Apoi, sub spațiul rămas gol a înmugurit o muscă. După ce-a executat câteva rotocoale prin aer, ea a aterizat, ca o gimnastă priceputǎ, pe masa de ședință, la umbra unei farfurii. Un timp, și-a frecat picioarele, apoi s-a strecurat sub un șervețel uitat acolo. Brusc, din motive numai de ea știute, musca a decolat iar, îndreptându-se țintă spre obrazul drept al lui Silvio, care a tresărit din cauza zbârnâitului ce

amenința să-i străpungă urechea, a îndepărtat atacul cu o mișcare rapidă din antebraț, iar apoi, dezmeticit, a întrebat:

— Cine naiba mai e și Volkswagen T. Guevara ăsta?

*

V-am avertizat. Puteați închide această carte de mult, pe când primele foi încă nu erau îndoite, iar muchiile nu li se înnegriseră ușor, delimitându-se astfel clar de cealaltă zonă, a necunoscutului. Acum e însă prea târziu, între cele citite și necitite s-a strecurat un distanțier invizibil, timpul, care le-a imprimat celor două continente de hârtie o ușoară mișcare de derivă, îndepărtându-le unul de celălalt. Astfel, obiectul pe care-l țineți în mână vă poartă deja semnul, urma netezirilor cu dosul palmei sau a abandonului cu paginile desfăcute și cotorul în sus, poate chiar o amprentă plină de grăsime ori un colț îndoit, indicii pentru reluarea ulterioară a călătoriei. Acum, această carte e o haină care a deprins contururile stăpânului; ea nu mai poate fi nici considerată nouă, nici nu poate fi dăruită mai departe. E ca o soartă de om.

Sfârșitul lumii nu e o problemă de matematică, ci de interpretare. Imaginați-vă, de pildă, că nu stați sprijinit cu coatele deasupra caietului pe care e scris enunțul și unde ați desenat schema cu punctul A și punctul B unite de un segment, ci vă aflați chiar în interiorul problemei, conducând mașina pe drumul care unește punctul A de punctul B. Legat strâns de scaun, precum Ulise de catarg, v-ați trezit cu noaptea în cap și ați parcurs zeci, poate chiar sute de kilometri, alternând vitezele și răsucind volanul la schimbarea benzilor, cu ochii mijiți din cauza soarelui care a urcat, între timp,

peste linia orizontului. Numai că, în situația reală, punctul B nu este atât de ușor de găsit, chiar dacă pe caiet l-ați notat, ca și pe A, cu un ×, chiar dacă el, teoretic, el se află la capătul liniei drepte care constituie, în mod axiomatic, drumul cel mai scurt dintre cele două puncte. Pentru a ajunge în punctul B trebuie să vă bizuiți pe vocea interioară, pe râul alb care-și părăsește matca stabilă aflată între rândurile tipărite spre a-și croi o alta de-a lungul celorlalte rânduri, folosind făgașurile dintre două litere sau vadul creat sub piciorul unei virgule. În ciuda indicatorului care vă confirmă că sunteți pe drumul cel bun către destinație, ignorând vocea de sirenă împăiată a GPS-ului – „Pentru a ajunge în punctul B, păstrați direcția înainte“ –, așa cum un trompetist de jazz, înainte de a-și termina aerul din plămâni, spre a nu sugruma sunetul care se naște, își începe respirația circulară[16], trageți de volan spre dreapta, părăsiți autostrada și intrați pe unul dintre brațele cu care caracatița de beton se îmbrățișează singură. Îndepărtați-vă cât mai rapid de punctul B: e cea mai bună șansă de-a ajunge neîntârziat acolo.

Cineva a întrebat cine este Volkswagen T. Guevara. E nevoie urgentă de un răspuns; ca urmare, să începem un lung ocol – ce este o carte dacă nu un lung ocol? – pentru a vă spune o poveste.

kilometrica poveste a alfinei și a lui fauvé

În iarna în care a fost livrat acestei lumi, micul VW nici nu părăs*ise bine rampa de montaj a uzinei din Wolfsburg și devenise febleţea tuturor.*

Era o mașină ca toate celelalte, supusă acțiunii ruginii și a hârtoapelor dătătoare de bătăi în articulații, diferită totuși cumva de rudele sale teutone. De unde acele gropițe în obrajii carosați, de unde acea alungire imperceptibilă a grilei de radiator? Să fi trecut, în momentul concepției sale,

o adiere prin matrițe? Dar mai ales, de unde acel misterios cal-putere pe care-l avea în plus față de gemenii săi de pe banda rulantă? Cartea tehnică nu lămurește acest mister.

Cert e că – împinși de acea inexplicabilă pornire de a-și dărui afectele unui obiect și, în cazul în care e unul de serie, de a-l extrage pe baza unor criterii necunoscute din grămadă spre a-și sprijini sentimentele de el – oamenii îl iubeau. A avut parte de reglarea cea mai atentă a aprinderii dintre toate automobilele mărcii. Fermecați de drăgălășenia și de vioiciunea produsului, vopsitorii i-au dăruit un strat suplimentar de protecție, iar cei care testau mașinile s-au abținut în a-i apăsa pedala de accelerație până la apoplexia motorului. Nu doar că a primit uleiul cel mai fin, antigelul din vârful gamei și lichidul de spălare a parbrizului cel mai aromat, dar și, aidoma ființelor, un nume. Un electrician francez i-a spus Fauvé, și din acel moment așa a rămas pentru toată lumea.

După câteva săptămâni, a venit vremea ca Fauvé să înceapă munca, fiind repartizat ca mașină de poliție într-o pașnică localitate de frontieră din Alpii elvețieni. Acolo, în singura intersecție dotată cu semafor a urbei, pe vremea când nu avea nici măcar prima revizie făcută, iar folia de protecție nu-i dispăruse încă de pe afișajul CD player-ului, a trăit prima dintre experiențele care aveau să ducă, în final, la schimbarea iremediabilă a lumii.

Era o după-amiază însorită de mai. Fauvé stătea lângă semafor, cu radarul pentru depășirea vitezei pornit, când a zărit cu coada farului cum o decapotabilă Alfa Romeo grena aluneca ușor în stânga-i, fâșâind din pneuri ca într-o invitație subînțeleasă. Fudul nevoie mare, simțindu-se strălucitor grație proaspetei ceruiri, Fauvé a tras adânc aer și benzină prin supapele de admisie și a turat jucăuș motorul. Degeaba: grațioasa apariție

nu i-a acordat nici măcar un clipit din semnalizatoare. Îndrăzneala lui a mers atunci mai departe: a claxonat scurt, coborându-și ușor geamul din stânga față. Alfina s-a făcut din nou că plouă, fluturându-și absentă ștergătoarele peste parbriz. Mânios, el a pornit girofarul și a tușit scurt din sirenă, iar acest ritual masculin de etalare a puterii a avut, ca mai mereu în astfel de situații, succes deplin: bambina i-a răspuns, în sfârșit, printr-un chicot delicat de ambreiaj. Sigur pe izbândă, Fauvé s-a apropiat agale, polițienește, în timp ce-o măsura pe necunoscută din pneuri până-n vârful antenei. Tocmai ajunsese lângă portiera ei, suficient de aproape pentru a-i simți parfumul delicat, când Alfina a demarat în trombă, cu scârțâit de roți, lăsând în urmă o dâră de praf și gaze de eșapament.

Şi iată-l pe eroul nostru rămas de căruță în mijlocul drumului, cu motorul înecat ca ultimul începător, cu toate beculețele sticlind disperate pe bord. În acele secunde s-a simțit ca un Wartburg de pensionar redegist, gata să fie prins de fălcile concasorului spre a fi transformat într-un morman de fiare. Apoi, pedigriul teuton și-a spus cuvântul. Fauvé a simțit cum uleiul începe să-i clocotească în vine, bujiile i-au oferit pe loc scânteia necesară și s-a năpustit neînfricat în urmărirea fugarei.

Noi, oameni în general nesimțitori la tot ce ne-nconjoară, băgăm în seamă prea puțin tumultul interior al neființelor din preajmă. Ce facem, bunăoară, cu un televizor care, după ani de zile în care ne-a reprodus cu fidelitate prea îndepărtata lume, își pierde la un moment dat calitățile? Îl tratăm mai rău ca pe un câine, aruncându-l în spatele blocului pentru a ne lua imediat altul. Un automat de cafea încăpățânat primește pumni peste cocoașă, în loc de cuviinciosul „te rog“. Găsim de cuviință ca lumina să se aprindă imediat ce deschidem frigiderul, fără a ne gândi la piticul care sare iute din tufa de leuștean să apese pe

comutator, poate i-o fi și lui frig sau poate, în timp, a devenit claustrofob. Dacă descoperim o băltoacă sub mașina de spălat, ne imaginăm că problema vine de la o conductă spartă și chemăm urgent reparatorul, când ea, de fapt, poate că are nevoie doar de-o mângâiere și de-un pic de Calgon. Ne imaginăm că alarma automobilului care ne trezește noaptea din somn s-a declanșat așa, din senin, și-atunci o potolim printr-o apăsare de buton, fără să ne treacă prin cap că i-o fi urât în întunericul din spatele blocului.

La fel, cei câțiva oameni care or fi asistat, în acea după-amiază, la goana lui Fauvé după Alfina nu și-au dat seama că era mai mult decât o simplă urmărire, decât același vechi ritual al vitezei desfășurat între două automobile. Ascultând de un ciudat impuls interior, ca și cum din momentul în care, adulmecând mireasma stranie a Alfinei, simțise că lucrurile nu mai puteau fi altfel decât personale, Fauvé oprise sirena și girofarul și renunțase la a chema întăriri. Voia ori totul, ori nimic, să fie el cel care-o va zăgăzui sau o va pierde, iar pentru asta știa că va goni chiar și după ce ultimul strop de benzină se va evapora sau ultima fărâmă de cauciuc va fi așternută pe asfalt, se simțea capabil să împingă bielele prin propria voință și să crape pământul cu jantele în căutarea ei. Toate trucurile știute și neștiute au fost puse la bătaie: a luat virajele aidoma suratelor multicolore din raliuri, ceea ce i-a provocat dureri atroce în bucșe și-n articulații, a accelerat viguros pe liniile drepte ca un veritabil monopost de Formula 1, până a simțit că-i sar pistoanele din piept, și a sărit peste obstacole sprinten ca un ATV.

Panglica de asfalt se tot răsucea între ei, dealuri li se așezau în față, uneori se năpusteau împreună spre soarele auriu, ca două păsărele pe care o nedeslușită taină le făcea să-și ia zborul în același timp, alteori lunecau împreună ca picăturile de rouă în căușul unei frunze. De câteva

ori, Fauvé a reușit să ajungă în siajul Alfinei și atunci aproape că i-a simțit mireasma sălbatică, dar când să muște din bara cromată, ea s-a scuturat imediat, ca un cățelandru ud, țâșnind înainte. Au smuls cearșafuri de pe sârme, au traversat mirişti care le-au julit anvelopele, și-au oblojit tălpile arse prin râul din care au ridicat enorme jerbe de stropi, au distrus o plantație de lobodă, au stârnit animalele de pe pășuni la goane sălbatice. El și-ar fi dat bucuros 100000 kilometri din îndelungata-i viață mecanică, garantată ferm de producător – cu condiția reviziilor făcute la termen și a unei alimentații echilibrate – pentru a o… Dar Fauvé nici nu mai știa dacă-și dorea cu adevărat s-o tracteze înfrântă spre oraș ori numai să-i descifreze misterul ascuns în spatele geamurilor întunecate… Asta rămânea oricum dincolo de puterea sa, conform cărții tehnice, de 125 armăsari, nechezând toți a neputință sub capota înfierbântată, cât timp ea rămânea mereu prea mică, prea iute, prea îndepărtată.

O dată, o singură dată, a încolțit-o în interiorul unui țarc, convins fiind că nu mai avea scăpare, îi simțea deja aroma pătrunzându-i prin filtrul de polen, însă ea a zbughit-o dintr-un grajd alăturat și aproape că i-a atins portiera când a trecut pe lângă el claxonând vesel. Apoi, când Fauvé abandonase aproape orice speranță de-a o regăsi și mergea blestemând la turație joasă în căutarea urmelor pierdute, Alfina i-a ieșit brusc în față, la o cotitură.

În acel decor în care ziua își dădea duhul, întinsă pe catafalcul văilor înverzite, părea o zeiță a câmpului care se întorcea de la scaldă, picături de apă îi șiroiau pe aripile metalizate ca niște muște de mărgean, prin ele lumina apusului realiza misterioasele afaceri ale descompunerii și difracției. Goana îi prinsese flori de câmp în radiator, un fir de salcie flutura de antenă ca un steag al victoriei, iar pe capotă i se așternuse o

cunună de paie zburlite, de parcă natura care pe el îl ologise și-l umpluse de noroi, despuindu-l de luciu și de autoritate, pe ea o îmbogățea în sute de feluri neașteptate. Fauvé o contempla uimit, glasul i se îngropase din nou în bubuitul surd al pistoanelor, au fost clipe lungi, întinse ca norii vineții de la orizont, în care s-au privit, ca și cum angrenajele lor dureroase ar fi continuat, în interiorul caroseriilor, urmărirea, dar nu mai puteau extrage și transmite spre roți mișcarea, dogma străveche a tuturor mașinăriilor, sau ca și cum aceasta ar fi devenit brusc inutilă. Apoi, într-un târziu, Alfina a sfărâmat întreaga nemișcare: a demarat, atingându-i ușor în trecere oglinda retrovizoare, spre a se face pierdută în spatele unui deal.

Câteva ore mai târziu, în întunecimea garajului de poliție, Fauvé a aflat de la colegul lui, un venerabil Porsche Cayenne cu tracțiune integrală, reductor de turație și suspensii autoreglabile, veteran al serviciului public, că numita Alfa Romeo, număr de înmatriculare..., seria de șasiu...[17]*, era de mult dată în consemn la frontieră. În spatele capotei aristocratice se ascundea, așadar, o mașină care transporta peste graniță pakistanezi, aducând la întoarcere, dosite în tapițeria scaunelor și-n panourile portierelor, calupuri de brânză de vaci. În aceeași noapte, bietul Fauvé a mai aflat un lucru neașteptat: că era îndrăgostit până peste nivelul maxim al jojei, și nu de oricine, ci de o infractoare periculoasă. Dar ce linie a capotei, își spunea el, nemaculată de rugină, zgârieturi sau găinați, ce ținută de drum, pusă în valoare de balansul acela ademenitor prin virajele alpine, ce timbru învăluitor al claxonului, plin de chemări ascunse! Cum vibra acoperământul de pânză în bătaia vântului, își amintea Fauvé, prins de rama parbrizului în doar două bride subțiri! Cât de feciorelnic, dar și cât de impudic își dezvelea*

Alfina faldurile carosate, tivite cu o bandă subțire de inox, pentru a-și arăta trei sferturi din roțile cărnoase, pe care se distingea filigranul delicat al striațiilor! Cum sclipea discul de frână în interiorul jantelor de aliaj, ca un sens giratoriu din care nu mai putea ieși, o promisiune mereu amânată de renunțare, tras pe dreapta și abandon.

În săptămânile care-au urmat, eroul nostru a patrulat fără odihnă, vânând apariția nălucii. S-a interesat la atelierele unde se vindeau piese pe sub mână, la benzinăriile lăturalnice, la tinichigerii, vopsitorii și vulcanizări, peste tot unde ea s-ar fi putut trata, dar nimeni nu i-a spus nimic. Când auzeau despre cine era vorba, presele își încleștau fălcile puternice, iar compresoarele începeau să fluiere absente. A așteptat la răscruci, a pândit din spatele fântânilor, lizierelor și zidurilor, s-a pitulat pe sub poduri. Degeaba era el peste tot, Alfina nu era nicăieri. De atâta dor, Fauvé ajunsese ca un Opel second-hand, cu kilometrajul dat mult în spate, dus apoi în târg să-i fie vândut unui nepriceput. În față vedea doar femininul triunghi al grilei de radiator, moment în care retrovizoarele i se abureau, iar turația la ralenti îi creștea brusc la 1300 rotații pe minut. Apa îi fierbea încontinuu în radiator, alarma pornea din te miri ce, el, odinioară atât de pedant, nici nu mai observa când i se aprindea martorul de combustibil pe bord, așa că trebuia să fie alimentat din canistră. Pe la spălătorie nu mai călca deloc, splendidul lui bleumarin metalizat devenise o mâzgă cenușiu-gălbuie, farurile i se retrăseseră parcă sub capotă și bietul de el căzuse în patima nesănătoasă a consumului de ulei.

În pândele sale, a revăzut-o de mii de ori și totuși niciodată, uneori i se părea că-i recunoaște un detaliu de caroserie într-un automobil care trecea ca vântul, dar când se apropia în goană, cu sirena țiuind, vedea că, vai!, era doar o Lancia vulgară sau chiar un Fiat. Știa, o!, foarte bine că

nici el nu era vreun Ferrari, că, în ciuda detaliilor cromate, a farurilor cu xenon și a motorului puternic, rămânea un mic burghez de clasă medie, în trei volume, cu doar cinci trepte de viteză plus marșarier, că portbagajul încăpător și liniile prea curbate îi dădeau un aer comun, și în fond asta și era, o mașină populară pentru oameni de rând, și nici măcar un Passat TDI.

Într-o seară, să fi fost vreo două săptămâni de la prima lor întâlnire, trăsese pe dreapta lângă un tunel, când din pata de întuneric a apărut, pe neașteptate, silueta grena a Alfinei.

„Vroooom!“ i-a vuit lui Fauvé motorul în piept.

„Taaaa! Taaaa!“ a chiuit claxonul.

„Offfff!“ s-au cutremurat duzele pulverizatoare, tulburând parbrizul cu jeturi subțiri.

În acea noapte, n-a mai contat nici una dintre acele opreliști așezate în fața lor de dorința Producătorului: că el funcționa pe benzină, iar ea se hrănea cu motorină, că Alfina purta haine desenate de un cunoscut designer italian, în timp ce Fauvé nu avea nici măcar un singur opțional în afara echipamentelor înscrise în dotarea de bază; și-au desenat inimi de cauciuc ars pe asfalt, apoi s-au iubit din toate puterile, până la strâmbarea barelor și îndoirea caroseriilor, până la istovirea curelelor de distribuție, până când, în zorii următoarei zile, roata de rezervă a Alfinei s-a desprins din suportul ei și-a luat-o la vale.

Câteva sute de metri, roata a mers cumpătat, mai admirând priveliștea, mai storcoșind o zmeură, dar apoi, pe măsură ce panta drumului se adâncea, a căpătat viteză. Și-a luat rămas-bun veselă de la șosea pentru a străbate un gard viu, aproape răsturnând-o pe bunicuța care culegea lucernă în spatele lui, a trecut ca o sălbăticiune prin porumbar, scoțând fulgii din păsări și iscând decolări de urgență, a ratat la milimetru ghizdurile unei fântâni, pentru ca, ajunsă în orășel, să-și proptească talpa striată în singura

ușă pe care ar fi trebuit s-o ocolească, cea a cârciumii, iar aceasta a sărit ca o carte de joc, risipindu-i pe toți grangurii strânși în spatele ei într-o ședință având, teoretic, ca scop „Coordonarea conjugată a eforturilor comune pentru anihilarea rețelelor de traficanți care acționează în zonele transfrontaliere de graniță de pe lângă vămi", dar care practic reprezenta prelungirea unei beții începute, cuviincios, de cu seară. Intrarea acelei roți cu spițe subțiri ca insulta și strălucitoare ca disprețul, recunoscută imediat ca aparținând celei mai periculoase contrabandiste de pakistanezi și brânză de vaci din Alpi, a avut efectul unei mănuși plesnite peste obrazul fin al legii. De îndată ce și-au ridicat fundurile de pe podele, toți ștabii galonați prezenți acolo și-au strâns efectivele și, în fruntea lor, s-au năpustit în amonte, astfel încât atunci când Fauvé a ieșit din tunel să savureze aerul rece al dimineții, s-a trezit față în față cu o armată motorizată, condusă de oameni gata să-și spele rușinea și mahmureala.

Degeaba s-a năpustit Fauvé ca un nebun spre digul de bare strălucitoare, deasupra cărora sclipeau, ca un semn rău, zeci de girofaruri, în zadar cei 125 cai-putere ai săi au prins a necheza, cerând înțelegerea fraților de combustibil. Armele au răpăit când Alfina a ieșit din beznă, lunecând ca o vulpe fugărită de ogari, până când un glonț i-a nimerit roata, o rafală i-a ciuruit frumosul veșmânt grena, iar când a trecut prin parapetul șoselei, în spate îi flutura deja șalul de fum al avioanelor rănite. Un stejar bătrân, nu Fauvé, i-a dat Alfinei îmbrățișarea finală și atunci natura s-a îmbrăcat într-o mantie de foc.

În zăpăceala generală, mașina de poliție care gonea singură, încălcând consemnul drastic al neînsufleților de-a nu se urni cu de la sine putere în vecinătatea oamenilor, a trecut neobservată. Cei care au remarcat ciudățenia îl vor fi considerat pe

Fauvé drept un fel de „olandez zburător“, o iluzie optică apărută pe fondul consumului exagerat de alcool. În urma acestui accident n-a rămas de fapt nimic, a fost ca o năzărire neplăcută, de care nimeni nu avea interes să-și amintească. Nu s-a completat nici un raport, șefii poliției crezând că urmăritul din Alfa Romeo reușise să scape din mașina cuprinsă de flăcări, făcându-se nevăzut prin metode obscure, ceea ce pentru ditamai forța de ordine prezentă acolo ar fi însemnat un eșec, iar oamenii – mai ales oamenii legii – au în general tendința de a-și privi cu îngăduință propriile eșecuri, ca pe niște odrasle alintate. Alfina a fost radiată așadar definitiv din lumea celor lunecătoare pe șosele; nici măcar la știrile de după-amiază, de obicei doldora de accidente rutiere, descarcerări și explozii, dispariția ei n-a fost pomenită.

A rămas doar un

haiku despre moartea alfinei

(compus de un avion care trecea întâmplător deasupra, pe ruta Frankfurt–Tokyo):

„A chibritului flacără,
scăpărând
un stacojiu stins…“[18]

…și-a mai rămas, câteva săptămâni, amprenta ei carbonizată, ca și cum o țigară gigantică s-ar fi stins acolo, iar acel ochi negru a privit curios cerul printre genele arborilor, închizându-se pe măsură ce ploaia spăla rămășițele arse, și când iarba a izbucnit cu furia și lipsa de scrupule specifice vegetației, scheletul Alfinei a fost acoperit cu degetele verzi ale firii, ca și cum n-ar fi existat nicicând o zvârlugă carosată grena, capabilă să fure mințile oricărui purtător de motor.

Doar Fauvé, bietul, n-a putut s-o uite.

*

Circulă.

Bău din cupa amarului, se privi în oglinda a mii de kilometri cenușii, pe care i-a așezat treptat între el și craterul îngropat de buruieni ca pe un pansament. Moartea Alfinei l-a făcut să urască fără leac seminția ucigașă a oamenilor. Ziua se trăgea către locuri ferite, în general parcări mari, fără plată, iar serile se strecura în târguri auto, unde prezența sa trecea neobservată. După lăsarea întunericului, ținea cuvântări automobilelor venite să-l asculte, îndemnând la nesupunere și la stârpirea ticăloasei rase bipede.

Nu-și mai spunea Fauvé; acest nume arsese odată cu Alfina. Acum, în lumea anarhismului motorizat era cunoscut drept Volkswagen T. Guevara. Se ascundea îndărătul unor enigmatice geamuri fumurii. Când avea nevoie de o reparație urgentă, se lăsa furat de către un individ aparținând jalnicei specii a hoților de mașini. Direct interesat să treacă neobservat respectivul vopsea automobilul, îi schimba seria de șasiu și numărul de înmatriculare, făcea schimburile de ulei, filtre și curele în ateliere ferite de ochiul vigilent al poliției, pentru a fi apoi găsit fără suflare într-un șanț, șirul de crime inexplicabile nefiind elucidat vreodată.

Organizația revoluționară din jurul lui El Té, denumită Linia Continuă, a crescut în timp. Conspiratorilor li s-au alăturat bătrânul conte Benz, asul deghizărilor pe șosea Gregor Škoda, anarhistul decapotabil Leon Datsun, autor al multor accidente în lanț, diverse autobuze și mașini-capcană, membrii rețelei teroriste Frâna de Mână și facțiunea Bujia Lipsă. Cu complicitatea TIR-urilor, atacau transporturile de automobile abia ieșite de pe banda de montaj, eliberându-le de pe platforme, astfel încât nou-venitele pe lume să nu încapă pe mâna îmblânzitoare a omului. El Té a organizat întâlnirea istorică de la Imola, unde motocicletele

și monoposturile au fost și ele puse la curent cu planurile de stăpânire a lumii. Pe plan mondial, cifra accidentelor rutiere mortale a crescut rapid, dar nimeni n-a făcut legătura cu organizația lor. Prin intermediul unor aparate de măsură și control aflate în service-uri, vestea a fost transmisă încet și către utilajele care funcționau pe baza curentului electric.

Apoi, Volkswagen T. Guevara a dat semnalul începerii fazei finale. Trebuia găsit un mare oraș al omenirii, care să fie cucerit și izolat de restul lumii, comunicațiile și puterea urmând să treacă din mâna omului în cea – dacă se putea spune astfel – a mașinii.

A fost aleasă Roma.

*

A fost lungă călătoria noastră pe șoseaua ocolitoare; între timp, cei care se plictisesc ușor poate că au renunțat la lectură, găsindu-și alte îndeletniciri în afara prezentului volum, unii or fi plecat la bucătărie să mănânce, alții or fi ațipit cu cartea așezată ca un cort peste pomeți, întru aflarea unei odihnitoare umbre, așa că acum, mai puțini, ne simțim poate și mai solidari între noi, înțelegând astfel ceva mai bine ce era în sufletul acelor oameni aflați la ultimul etaj al unui mall, în mijlocul fiarelor hămesite care-și cereau drepturile.

Acest interminabil ocol are și unele virtuți. Asemenea celui trezit după o comă îndelungată, care l-a privat de aflarea veștilor bune, dar și de șocul catastrofelor ori al morții celor apropiați, n-ați trăit orele de spaimă ale prizonierilor aflați la etajul cu restaurante din mallul roman, când televizorul a început să difuzeze un film cu biografia Comandantului T., în care rolul Unicului era interpretat de un model ceva mai nou de VW, întinerit discret printr-un *facelift* care-i ridicase

ușor linia farurilor. Nu ați fost, așadar, acolo să vedeți figura înspăimântată a Annei când au apărut imaginile de arhivă cu Volkswagen T. Guevara, iar ea, până atunci atât de mândră în fața mașinetului plebeu, aidoma unui ou Fabergé silit să stea într-un cofraj alături de banale produse galinacee, s-a ridicat în picioare și, tremurând, cu degetul ațintit în direcția ecranului, a spus: „E mașina mea!“ Pentru că, da!, liderul mișcării motorizate, denumit acum pe toate posturile de televiziune Mașinăția Sa, Far Unic al Înaintării pe Autostrada Progresului, Girofar Călăuzitor, Ax Planetar și Mare Demaror al Revoluției, era chiar Volkswagenul alb al Annei, automobilul care, în acea zi toridă, dăduse primele semne de nesupunere la învârtirea cheii în contact.

Discursul liderului pe patru roți, reluat apoi neîncetat de televizorul din sala de consiliu, îi dovedea incontestabilul talent oratoric. Desigur că noi nu puteam înțelege toate nuanțele alocuțiunii sale – deși o femeie legată fedeleș traducea, în limba italiană, într-un colț al ecranului –, însă auzeam cum frazele abil ticluite împingeau auditoriul încet spre punctul de fierbere. Liderul făcea pauze de efect, oferind publicului acel bâzâit liniștitor al mașinii care rula cu viteză constantă pe autostradă, își dregea discret glasul din discul de ambreiaj, după care mârâia vreo douăzeci de secunde la circa 1200 rpm, lăsând ușor discursul la ralenti, încât aveai impresia că motorul i se va îneca, și o dată îl auzeai, în liniștea generală, după detunătura abil potrivită a unui rateu, turându-și vocea până zbârnâiau geamurile. În punctul de intensitate maximă al cuvântării, s-a făcut auzit îndemnul „Revoluție sau pană!“, care-a fost reluat din toate supapele de toți cei de-acolo, iar El Té a cerut continuarea revoluției până la capăt, care capăt nu-l reprezenta desființarea totală a exploatării mașinii de către om, ci chiar desființarea totală a omului de către mașini, adică

suprimarea oricărei forme de viață, evident cu excepția celei apărute odată cu transformarea benzinei în duh.

Sfârșitul discursului a fost primit cu însuflețire de toate fierătaniile strânse în piață. Claxoane răsunau din piepturile bombate de tablă, alarme de diferite tonuri și ritmuri își trimiteau trilurile ascuțite spre cer, girofaruri, faruri și proiectoare scăldau piața în fascicule multicolore, ca la o serbare populară. În această atmosferă vibrantă, toate purtătoarele de roți săltau însuflețite, de parcă ar fi avut suspensii fără de moarte. O automacara prinsese un moped în cârlig și-l dădea huța prin aer, câteva „sportive“ au început și ele să se învârtă cu frânele scârțâind, împachetate în fum și-n mirosul de cauciuc ars. Un troleibuz mai bătrâior care încerca să-și manifeste plenar entuziasmul, clămpănind din lungile-i antene, se decuplă singur de la curent și rămase înțepenit în intersecție, ceea ce stârni claxoanele vexate ale unui mic grup de decapotabile, care asistau dintr-o zonă ceva mai retrasă la momentul de cotitură din istoria lumii auto.

Aceste claxoane, tocmai pentru că erau delicate, ca niște voci drese în mod politicos, au părut cumva disonante față de sunetele prelungi și apăsate care umpleau piața în acele momente, iar ele au atras atenția câtorva vecine mai puțin sclifosite. Timbrul potolit al convertibilelor, siluetele grațioase și lustrul fără de cusur al caroseriilor au stârnit murmure dezaprobatoare printre câteva mașini agricole care veniseră într-un suflet la manifestație direct dintr-un lan din împrejurimile Romei. „Ia uită-te și la mironosițele-astea!“ a mârâit o semănătoare cu ghearele zbârcite de câte gropițe săpase la viața ei, „n-au nici măcar scaunele decolorate de soare, darămite o pată de rugină.“ „Astea numai prin spălătorii și ateliere de tuning s-au ținut“, a molfăit o combină știrbă, la care o batoză a replicat: „Nu te uiți la ele

ce pricăjite sunt? Vai de șoferu' ăla al lor, de-abia încape înăuntru", la care toate truditoarele câmpului au izbucnit într-un râs gros și gâlgâit, care-a răspândit în jur un iz de benzină de proastă calitate.

Şi celelalte autoturisme au început să se uite chiorâș către respectivele cabriolete. „Ce-i aia să ai doar un petic de pânză deasupra capului, și nici ăla permanent?", a clevetit subțire un automobil blindat folosit pentru transportul valorilor bancare. „Cam ușuratice domnițele, ia uite cum fac din semnalizator spre toată lumea", au remarcat niște mașini corpolente, care se întorceau de la o nuntă, dovadă garoafele lipite pe capote, printre care sclipeau roșu întunecat câteva pete de sânge, probabil al nuntașilor, dacă nu cumva chiar al mirilor. Un model de familie a făcut și unele comentarii disprețuitoare despre cele doar două scaune disponibile în interior – „dacă ăla poate fi numit interior" –, iar un automobil de teren a amintit ironic de slabele performanțe ale decapotabilelor în domeniul siguranței rutiere, care se constituiau în adevărate „morți pe roți". Până și această caracteristică a lor, care în mod normal ar fi trebuit să atragă simpatia vehiculelor setoase de sânge, a fost privită cu suspiciune.

Alte automobile participante la miting au interpretat protestele cabrioletelor nu doar ca pe o fiță, ci chiar ca pe o critică subtilă adusă discursului lui El Té. Aceia puteau fi mugurii unei manifestări cu caracter subversiv sau, mai știi?, o încercare bine organizată a burgheziei pe roți de a-și recăpăta pozițiile pierdute în urma revoluției – se știe doar că, dintre toate clasele auto, decapotabilele manifestau cea mai periculoasă atracție spre huzurul de tip burghez, acoperișul retractabil trădându-le fără greș aplecarea spre libertinism, frivolitatea, caracterul ezitant și duplicitar, trotkist.

Dușmanul de clasă fiind identificat, s-a trecut la izolarea și la compromiterea lui. Reacționarele s-au trezit înconjurate rapid de câteva SUV-uri solide, cu geamuri întunecate, apărute de nu se știe unde, iar un tramvai sărit bine de pe șine le-a împins într-un colț ceva mai întunecat al pieței. Două dintre decapotabile, ceva mai gureșe, au fost lăsate imediat pe jantă, altele, care refuzaseră, prin tragerea frânei de mână, să se deplaseze, au fost urcate cu de-a sila într-un TIR fără număr de înmatriculare, apărut ca prin minune pe o străduță alăturată. O limuzină elegantă, care a încercat să intervină în ajutorul vinovatelor, a fost sfătuită discret să demareze urgent, dacă nu voia să se aleagă cu tabla boțită sau, mai rău, cu geamurile făcute țăndări.

Revoluția prindea viteză și nu avea timp pentru cei care trăseseră pe dreapta.

*

În întreaga Romă, în lipsa mâinii dictatoriale a omului, lucrurile scăpaseră de sub control. Gata cu televizoarele aruncate de pe balcon la beție! Gata cu magazinele de electrocasnice vandalizate în timpul luptelor stradale! Locuințele oamenilor erau acum cele supuse devastării. Roma se întorsese în vremea lui Nero. Prin cartiere, mașinile se dedau orgiilor voluptuoase cu benzină, iar cerul era luminat de incendii. Cum mașinile de pompieri umblau brambura pe străzi cu rezervoarele de apă goale, focurile se întindeau cu repeziciune. Automobilele patrulau peste tot, nepăsătoare la distrugerile din jur, pândind apariția vreunui biped împins de foame sau de sete să-și părăsească adăpostul, ori se hârjoneau prin spălătorii auto, lăsând ore în șir periile moi, cilindrice, să le maseze spinările. Lichidele folosite în general la degresarea și la parfumarea caroseriilor curgeau prin rigole, amestecându-se acolo cu uleiurile de motor și formând astfel pâraie colorate, cu cocoașe

diafane de spumă, care dispăreau, prin grilaje, sub pământ.

Stricăciunile erau mai însemnate în părțile încărcate de istorie ale Cetății Eterne, unde utilajele își făceau de cap, ca și cum ar fi vrut să distrugă tot ceea ce omul durase timp de milenii. Câteva macarale își repezeau brațele oțelite în zidurile Colosseumului, un excavator mușca din piatra Fontanei di Trevi ca dintr-un tort, câteva mașini de curse concurau pe Via Appia, iar o motostivuitoare prinsese în ghearele-i puternice antica sculptură circulară Gura Adevărului, încercând s-o fărâme ca pe-un biscuit.

*

În scurt timp însă, avea să devină din ce în ce mai clar că mașinile întâmpinau și câteva probleme în drumul lor spre socialism. Risipa de combustibil, lipsa *know-how*-ului și a mecanicilor le încetineau considerabil înaintarea. Între ele apăreau diferențe nu doar de clasă, cilindree sau volum al portbagajului, ci și unele dictate de anumite trăiri interioare, aproape umane, am putea zice. La TV erau deja difuzate emisiuni în care diferite mașinării dezbăteau teme precum „De ce aparatele cumpărate în leasing dezvoltă complexe de inferioritate față de cele luate cu banii jos?“. Din comunicatele oficiale citite de către crainica prizonieră începuse să reiasă că apăruse o scindare în plan ideologic: apropiații lui „El Té“ insistau pentru exterminarea rasei umane, iar ceilalți, moderații, ar fi dorit păstrarea unor oameni, măcar pentru dezvoltarea unor prototipuri noi, reparații și întreținere.

Aceeași separare de opinii se făcea simțită și în sânul taberei noastre, ca și cum între lumea oamenilor și cea a mașinilor s-ar fi aflat nu granița dintre viețuitoare și obiecte, ci o banală oglindă.

Silvio a fost unul dintre primii oameni care, dezmeticindu-se rapid după uluiala inițială, au pus mâna pe arme. În cazul lui, a fost vorba de o șurubelniță cu capul în cruce, dar alții, după dorință, noroc și competență, s-au dotat cu foarfeci de grădinărit, târnăcoape, pile, clești, ciocane, role adezive, acid pentru arderea revoltaților, pulverizatoare de plante pentru inducerea pârdalnicei rugini în articulațiile inamice, adică orice unealtă cât mai puțin susceptibilă de-a găzdui în interior o „conștiință mecanică“, acel ceva a cărui apariție dusese la dezlănțuirea revoluției.

Ce este însă o „conștiință mecanică“? Când și în ce condiții apare ea? Aceste întrebări îi chinuiau, așa cum spuneam, mai ales pe acei participanți la conferința interreligioasă surprinși în magazin de începerea mișcărilor de stradă, aparținând mai multor culte și curente filozofice, oameni mai puțin dispuși să lupte, înclinați mai degrabă spre analiză, negociere, teoretizare și meditație întru aflarea adevărului, reuniți în Ordinul Spiritual ai Iubitorilor de Mașini. Din confrerie făceau parte Padre Conchita, un preot catolic care suferise o schimbare de sex și avea mari șanse, spunea el, să devină cardinal, un rabin, un imam, trei credincioși Baha'i, un contabil liber-cugetător convertit la Cabala datorită fascinației pe care-o resimțea pentru numerele mari și foarte mari, câțiva teozofi de duzină, un călugăr zen și un derviș indian – ultimul pretinzând că, prin concentrare, putea să se transforme în orice obiect, cu excepția unei unghiere –, câțiva sufiști și un frizer. Iubitorii de Mașini dezbăteau probleme precum „De ce briceagul elvețian a rămas pliat, iar bormașina s-a revoltat?“, „În care ceasuri putem avea încredere: în cele cu arc, în cele electronice sau în cele cu cuc?“, „Eul unui automobil e dat de șasiu sau de caroserie?“, „Conștiința există la ieșirea de pe banda de producție ori apare în timpul reviziei?“.

Figura centrală a Ordinului, adânc respectată de toate mințile luminate și pline de har, era însă Isabella. Motivul era simplu: doar ea avea trecute câteva viziuni în CV, fără de care un mistic nu este altceva decât un simplu aplicant întru cele metafizice. Acest lucru ni s-a revelat în jurul orei 18.12, când Isabella, care ațipise urmărind pe fereastră fojgăiala mașinilor din stradă, a început să rostească în somn șiruri de cifre. Am vrut s-o trezim, dar un bătrân mecanic ne-a spus, în timp ce nota înfrigurat, că nu erau numere arbitrare, ci raporturile de compresie ale tuturor motoarelor Renault aflate în fabricație. În transă, Isabella a continuat prin a enumera, fără să se încurce măcar o dată, elementele componente ale unui tanc Sherman, compoziția chimică a benzinei folosite în Formula 1 și primele 59 de cifre din șirul lui Fibonacci.

Faptul că logodnica lui avea o comunicare specială cu lumea mașinăriilor nu l-a impresionat prea mult pe Silvio. Momentele fericite ale sărutărilor prelungi din micul automobil Ford rămăseseră mult în urmă, ca nodul de început al unei ațe ce străbătuse de-atunci, condusă de acul întâmplărilor, zeci de găuri mititele. Silvio, împreună cu câțiva specialiști în electronică, taximetriști, macaragii, hackeri, vat-
mani, depanatori de aparate radio, bodyguarzi, montatori de cablu TV, lideri de galerie de fotbal, mecanici și ingineri, a format mișcarea armată de rezistență împotriva mașinilor. Ore în șir, membrii facțiunii militare au organizat exerciții deosebit de dure, în scopul oțelirii trupului și al învățării mai multor tehnici de luptă: neutralizarea, cu mâinile goale și fără mască de protecție, a unui aparat de sudură, dezafectarea rapidă a unui tablou de siguranțe sau diverse moduri de a-ți ține respirația minute în șir, pentru cazurile în care inamicul ar fi împrăștiat gaze de eșapament pe câmpul de luptă.

Pe baza învățămintelor trase de fiecare în timpul luptelor, tehnicile armate au devenit mai sofisticate. Bunăoară, pentru a scoate din uz un frigider, formația ideală cuprindea trei oameni. Unul trebuia să atragă electrocasnicul către un loc ceva mai întunecos și, cât timp acesta se hurducăia pe colțuri, ceilalți se strecurau în spatele lui, primul apleca înainte paralelipipedul, spre a-i anula devastatoarele lovituri cu ușa congelatorului, iar celălalt tăia cu un clește rezervorul de freon, iar aparatul se fâsâia pe loc.

Nici Iubitorii de Mașini n-au stat chiar degeaba, deși un neavizat ar fi putut jura că lucrurile stăteau exact astfel, mai ales din cauza lungii sesiuni de meditație începute la orele serii, când membrii mișcării s-au străduit să intre în rezonanță cu Conștiința Mecanică Universală, bâzâind la unison timp de o oră ca niște muște, cu ochii închiși și capetele date pe spate, ori când au încercat, sub îndrumarea dervișului, să se transforme în obiecte (unul dintre cursanți a reușit atât de bine să semene cu un cuier-pom, încât câțiva chiar și-au agățat hainele în el).

Cât despre Isabella, ea își găsise cu adevărat sensul vieții; fata anostă, cu frizură de subretă, care-și pleca imediat ochii în fața unei căutături mai insistente, se transformase acum într-o dominatoare, așa cum larva de albină, dacă e îndopată corespunzător cu lăptișor de matcă, devine regină, or pe ea experiența o hrănise preferențial cu deliruri suculente, care-o extrăseseră dintre semenii banali, înălțând-o la rang de Mare Preoteasă. Își făcuse o coafură care amintea de un velier și străbătea sălile de restaurant cu o cohortă de enoriași în siaj, pocnind din bici și ținând în mână un vilbrochen împopoțonat cu câteva panglici, căruia îi spunea Marele Arbore Cotit al Vieții. Acesta era principalul obiect de adorație, plus două moaște găsite pe jos – un tranzistor cu trei piciorușe și un

„ochi de pisică“. Marea Preoteasă cânta rar, pe nas, datele tehnice din talonul auto al lui El Té, pe care-l sustrăsese din poșeta Annei, vânturând un brăduleț odorizant despre care începuse să creadă că era de esență divină, întrucât mirosea din ce în ce mai puternic.

Un timp, așadar, cele două mișcări au coexistat, fiecare făcând prozelitism prin metode clasice (promoții, mici miracole, reduceri de prețuri la convertire, răpiri), până când numărul nealiniaților s-a redus la doi oameni imposibil de convins, anume Anna și cu mine. Iar când miza înmulțirii a dispărut – așa cum se întâmpla și într-un cuplu –, cele două tabere au trecut la războiul de uzură, șicanându-se reciproc pentru a se reduce la tăcere. Ca un făcut, tocmai când Iubitorii de Mașini își efectuau exercițiile de concentrare, militarii începeau antrenamentele de anduranță, cum ar fi rezistența la tortura unui tonomat care l-ar fi silit pe prizonier să asculte la nesfârșit, cu sonorul dat la maximum, hiturile anilor ’80. Nici ceilalți n-au rămas datori. Exact când Înaltul Comandament Militar stabilea datele esențiale ale atacului plănuit pentru ora 01.04, Isabella și cohorta ei au apărut, ținând în mâini flori și pancarte pe care era scris *Make Roads, Not War* și agitând desene în care automobile micuțe se zbenguiau drăgălaș pe tăpșanul din fața casei.

Şi tocmai această discordie dintre oameni a dus la producerea unui teribil accident, soldat cu o altă diminuare drastică a numărului de supraviețuitori. La ora unu din noapte, armata era despărțită în două grupuri, care ar fi trebuit să atace, simultan și prin surprindere, flancurile unui divizion de betoniere, numai că, din motive nicicând elucidate, grupurile nu s-au abătut în același timp asupra inamicului, ci au apărut la o diferență de câteva minute, răstimp suficient pentru ca bravii noștri luptători să fie tasați, nivelați și făcuți una cu pământul.

Să se fi îndreptat ei atunci ca niște lemingi spre ocean, nemaisuportând gura femeii? Să fi scăpat din vedere gestul reflex al complotiștilor de pe toate meridianele, acela de a-și potrivi ceasurile? Ori poate, cine știe?, ceasurile chiar dezvoltaseră o conștiință mecanică și le sabotaseră sincronizarea.

La toate aceste întrebări, cei rămași în viață, înțelepții, au răspuns printr-o riguroasă și de necombătut ridicare din umeri.

*

În puterea nopții, după sacrificiul suprem al războinicilor, pacea a coborât peste noi ca o caracatiță gigantică, cufundându-ne în norul de cerneală al discuțiilor.

Au început dialogurile, seminariile, colocviile, analizele, expertizele, mesele rotunde, consfătuirile, întrunirile, prelegerile, conferințele cu invitați de marcă, s-au organizat traininguri, schimburi de experiență, s-au ținut discursuri care au eșuat în excursuri, s-au prezentat argumente la care s-au manifestat îndoieli, apoi s-au ridicat contraargumente, întâmpinate la rândul lor cu dubii, au fost formulate completări și, bineînțeles, n-au lipsit nici chemările la un dialog civilizat, întretăiate de înjurături camuflate politicos printre dinți. Se lua firul de păr, era tăiat în patru fâșii de grosimi aproximativ egale, apoi se împleteau firicelele obținute cu altele învecinate, rezulta un gherghef plin de arabescuri, coafura cobora în cascade spre poale, iar noi, încercând să pieptănăm vârtejurile, dispăream în ele, înainte de-a ne trezi în aval pe malurile sterpe ale aceleiași discuții.

În această atmosferă de deplină înțelegere, nu se mai înțelegea nimic. Rabinul vorbea cu patos despre imaculata concepție, un mormon recomanda călduros monogamia și tot atunci l-am pierdut pe brahmanul care, plictisit de atâta așteptare, începuse să învețe tehnici voodoo, iar în încercarea de-a le răpi sufletele asediatorilor prin

introducerea de andrele în priză, a plecat spre lumea celor pe care sutele de volți nu-i mai deranjează.

După dispariția lui Silvio, Isabella s-a retras într-un colț, unde urmărea la televizor emisiunile-concurs de teleshopping, în timp ce lucra la o biografie în versuri a fostului iubit. Eu continuam s-o urmăresc peste tot pe Anna, căutând să rămânem măcar câteva clipe singuri, departe de dogme, paradigme și apoftegme, pentru a împlini acel vechi ritual pe care nici o religie sau curent filozofic nu cutează a-l aborda pieptiș. Când reușeam s-o încolțesc într-o bucătărie, tăindu-i orice posibilitate de retragere, ușa unui dulap se deschidea și își făceau apariția un raționalist și-un empirist, care ne luau martori la cearta lor. Chiar și când am blocat-o înfierbântat în fundul unei debarale, răsturnând mături și găleți, înălbindu-ne din cap până-n picioare din cauza unei pungi de detergent găurite, am dat peste un chinez mititel, care levita în poziția lotusului, iar el ne-a salutat politicos cu o înclinare a capului, fără însă a catadicsi să-și ia picioarele la spinare.

„Cu-cu!“, o chemam, lipindu-mă tandru de câte-un perete îmbrăcat în faianță. „Ca-ca!“, îmi răspundea câte-o voce dogită din cabină.

*

În miezul acestei salate de credințe și idei, existau fapte inexplicabile, ca și cum misterul nu s-ar fi simțit împlinit până nu-și născocea contradicții flagrante între părțile componente, ele însele taine de nepătruns. De pildă, de ce aparatele funcționaseră o perioadă singure, sub ochii noștri, iar acum se arătau pe moarte din lipsa resurselor? Padre Conchita era de părere că fusese un semn: Dumnezeu își mutase toată atenția dinspre noi către lumea mașinilor, unde prefera mai nou să-și exerseze miracolele și pe ai cărei indivizi îi încerca acum din toate puterile Sale nelimitate.

În salonul KFC, transformat acum în sală de conciliu, se purtau dezbaterile acestei probleme de a cărei rezolvare depindea supraviețuirea speciei noastre: modificările dogmei în lumina noilor evenimente.

— Să recapitulăm. Unde rămăseserăm? a întrebat Padre Conchita, lovind cu osul unui copan masa de plastic, pentru a instaura o liniște care, de altfel, era deja instaurată.

— Deci, Dumnezeu a făcut omul după chipul și asemănarea Sa… a început să citească din Noua Biblie, ediția postapocaliptică, zâmbitorul călugăr zen, care fusese ales prin vot secret drept grefier al ședințelor, pentru că, deși nimeni nu înțelegea desenele lui, erau odihnitoare pentru ochi.

— Accept varianta asta, dacă punem un asterisc și scriem în josul paginii că, în cazul apariției manifestărilor neplăcute, puteți să vă adresați direct Lui, a intervenit pastorul protestant.

— Am consemnat, a făcut chinezul zîmbăreț, schițând o plecăciune, cu palmele împreunate.

— Paragraful în cauză trebuie să aibă litere mult mai mici, altfel Sfântul Scaun n-o să accepte niciodată modificarea, a replicat preasfântul părinte.

— La ora asta, pe Sfântul Scaun stă, probabil, un storcător de fructe, deci e greu de crezut c-o să-i pese, a surâs otrăvit oponentul său.

— OK, a cedat Padre C. Supun la vot modificarea propusă de colegul nostru, pentru care, vă reamintesc, în alte vremuri l-am fi perpelit pe rug. O dată, de două ori, de trei ori! Amin, a spus el, izbind cu osul în masă.

— Sună bine, a admis rabinul. Legat, argumentat, solid. Are zvâc. Poate fi o religie OK.

— Așa scurt? a întrebat imamul. N-ar trebui să mai băgăm niște revelații, ceva? Măcar o halucinație.

— Dacă ne lungim, n-o să mai fie pliant, ci carte. O să-ngreuneze bagajul misionarilor și-o să

fie mai greu de împărțit la semafor. În plus, cine mai deschide o carte în ziua de azi?[19] și-a manifestat reținerea Padre C.

— Bun, dar trebuie să existe un motiv. Până la urmă, de ce s-a revoltat mașina? s-a băgat în vorbă un empirist.

— Liberul-arbitru? a sugerat dervișul.

— Karma? a propus imamul.

— Să-și fi băgat dracu' coada? a întrebat credinciosul Baha'i.

— Mai degrabă ceva legat de păcatul originar, a spus rabinul, însă ipoteza lui a fost întâmpinată de un cor de proteste, în care s-a distins până și un *What the fuck? The original sin my ass*, venit dinspre un venerabil pastor american care asista ceva mai retras la discuții.

— Păi nu stabilirăm acum o oră, Înțelepciunea Voastră, că nu există păcate? a întrebat Padre C. O luăm de la capăt?

Prins în miezul divinelor discuții, când mi-am ridicat privirea, am văzut că Anna dispăruse. Transsubstanțializat într-un miros de cartofi prăjiți, am trecut pe sub sfintele nasuri, părăsind sala. După o lungă căutare, am descoperit-o într-o cămăruță aflată în partea din spate a clădirii, în ultimul loc în care ar fi căutat cineva. Stătea singură, în fața ferestrei și, pentru o secundă, am trăit intens senzația că toate astea nici nu se întâmplaseră, iar noi încă ne aflăm în mașini, așteptând să se schimbe culoarea semaforului. Sub șuvița de lumină aruncată de lună, pielița diafană a obrazului ei părea metalizată. Cine ești, Anna?

— Trebuie să plecăm, mi-a spus ea, fără să se întoarcă.

— N-avem nici o șansă, scumpa mea. După câțiva metri, or să ne prindă și-or să ne strivească.

— Poate, dar există lucruri mai grave decât moartea.

— Care?

— De pildă, trecerea timpului. Uită-te la noi, după nici o zi de captivitate, arătăm ca niște animale.

Mi-am privit reflexia într-una dintre ferestre. Arătam, e drept, jalnic. Cu cămașa zdrențuită, nebărbierit, gârbov, cu frica sclipind în ochi. Nu mi-am putut suporta privirea.

— În aceste ore cât voi ați vorbit sau ați organizat lupte, eu le-am urmărit, a continuat ea. De ceva timp, parcă s-au retras la odihnă. Privește!

Într-adevăr, pe stradă, foarte puține automobile se mai mișcau, încet, ca într-o defilare letargică. Aproape toate trăseseră pe trotuare. Doar pe aleea din spatele Primăriei, o limuzină elegantă, cu geamuri întunecate, se învârtea, parcă amușinând printre trupurile strivite de pe jos, cu alarma de proximitate scâncind.

— Uneori mă întreb dacă nu aveți și voi, femeile, un prospect pus într-unul dintre buzunare, care să vă explice principiile de funcționare, i-am șoptit, cuprinzând-o pe după umeri.

S-a desprins de mine și, zâmbind, m-a luat de mână.

— Vino, a spus ea.

*

Am alunecat de-a lungul coridoarelor ca două idei fixe și ne-am strecurat prin dreptul sălii KFC, prin a cărei deschizătură răzbăteau vorbele psihanalistului: „… Complexul oedipian apare în subconștientul aparatului încă din timpul fazei de producție…“ Am deblocat apoi ușa care dădea spre casa scărilor și am coborât tiptil până la parterul magazinului.

În tubul fluorescent de pe tavan se zbăteau fâșii de lumină muribundă. Un frigider ale cărui bale se scurseseră până în prag sforăia alene. Dintr-un raft, o combină audio vorbea în somn, scoțând din când

în când limba găurită. Gheara pick-upului tresărea încetișor peste discul așezat pe platan. Discul era spart. Am trecut prin fața liftului care îmbrățișa cu ușile-i culisante automatul de cafea prăbușit în prag. Din grupul sanitar alăturat se auzea un bâzâit familiar. Uitat pe o policioară, în fața oglinzii, pulsa un aparat de bărbierit.

— O secundă, i-am spus Annei.

Am luat aparatul în mână, cântărindu-l ușor în palmă, iar apoi l-am apropiat de obraz. Ciupea ca dracu'. Cu așa ceva de-abia puteai să te bărbierești, darămite să întemeiezi o religie.

*

Afară era, în sfârșit, răcoare. Lumina palidă a lunii, fină ca pulberea fluturilor, se depunea pe umbrelele încă deschise ale teraselor și pe firele de înaltă tensiune. Prin multe dintre acestea nu mai circula seva civilizației, astfel încât astrul nu avea rival în ceea ce privește strălucirea. Al ei era licărul stins care se reflecta în pupilele celor întinși pe pavaj, ale ei petele luminoase care dormitau pe parbrize. Era o noapte liniștită, ca și cum ambele semințiii și-ar fi încheiat definitiv socotelile războinice. Se mai auzeau când și când o tuse tuberculoasă de tinichea, un claxon stins, un oftat din eșapament.

Străduța pe care am ieșit era aproape pustie. Limuzina pe care o văzuserăm înainte, de la etaj, fâșâia din pneuri pe pietriș. Simțindu-ne, s-a oprit și parcă, sub capota ei prelungă, s-a încordat.

— Ai grijă! am spus, încercând s-o trag pe Anna înapoi, dar ea făcuse deja un pas spre mașină, vorbindu-i blând, ca unui cățel.

A trecut o secundă în care a părut că limuzina va țâșni înainte, apoi portiera s-a deschis, încet.

— Are cheile în contact, a șoptit Anna.

Am urcat. Ea s-a așezat la volan și am pornit. De primul baraj am trecut cu inimile cât un purice, ghemuiți în spatele geamurilor întunecate. Un

excavator ne-a dat de câteva ori târcoale, bălăngănindu-și autoritar cupa, dar n-a îndrăznit mai mult. Probabil că, indiferent de forma dictaturii, o limuzină neagră înseamnă întotdeauna ceva.

Jumătate de oră mai târziu, eram pe autostrada care ducea spre Napoli.

*

Când m-am trezit, era dimineață. Anna conducea cu ochii mijiți din cauza soarelui ridicat la o suliță deasupra orizontului. Era obosită. Trecuserăm deja de Caserta. Pe lângă noi, în ambele sensuri, goneau mașini cu șoferi la volan. Capotele scânteiau vesel, oamenii se grăbeau, trași de resortul treburilor zilnice.

— Ce s-a-ntâmplat? am întrebat, ridicându-mi spătarul. Ce-i cu ăștia?

— Nu știu, a răspuns Anna, au apărut brusc, când a răsărit soarele. Până atunci, drumul a fost pustiu.

Am oprit la o benzinărie și am intrat împreună în cușca de sticlă de pe marginea drumului. Înăuntru părea că nu se întâmplase nimic. Frigiderele transparente mârâiau, cu vitrinele ușor aburite, veghind ordinea geometrică a rafturilor centrale. O femeie stătea în spatele casei de marcat, urmărind știrile la televizor. Am întrebat-o dacă erau vești noi despre evenimentele de la Roma. „Ce evenimente?“ a întrebat casiera. La televizor, buletinul sportiv informa că, ieri, AS Roma învinsese pe Inter cu 2-0 pe Stadio Olimpico, iar suporterii se încăieraseră după meci cu carabinierii pe străzile din jur. În rest, în Capitală se anunța o zi senină. Mai mult pentru a alunga stânjeneala, Anna a luat câteva sandviciuri și i le-a întins femeii. Mașina de marcat a cârâit, scoțând bonul. Am plătit. „Ce evenimente?“ a insistat casiera.

Am ieșit și ne-am întors în mașină. Ne-am privit lung, ca doi cosmonauți care dădeau nas în nas pe o planetă străină, unde omenirea nu pusese până atunci piciorul.

— Să mergem la poliție? a întrebat Anna.

— Ce sens ar avea? am răspuns. Ne-ar interna direct.

— Să ne-ntoarcem?

— Nu. Orice s-ar întâmpla, mai bine mergem înainte.

Am demarat spre Napoli. Eu conduceam. În dreapta, Anna privea țintă înainte, spre șoseaua ale cărei indicatoare anunțau că ne apropiam de oraș. Am răsucit butonul radioului. Celentano cânta *Il tempo se ne va*. Totul era bine.

— Crezi c-am visat? am întrebat-o, la rândul meu.

— Ce importanță mai are? a spus ea, punându-și capul pe umărul meu. Dac-a fost așa, am visat amândoi.

Nu mult mai târziu, Napoli își deschidea brațele înaintea noastră. Oamenii ridicau grilajele magazinelor și coborau copertinele, pregătind lupta cu soarele. În fața micilor prăvălii, fructele își ocupau locurile în micile tribune de lemn. Palmierii, cu coafurile lor afro, priveau neclintiți, de sus, spre lumea care începuse să șiroiască printre fațadele multicolore. Se făcuse deja cald, dar în interiorul limuzinei era răcoare. Mașinile circulau încet prin aglomerație, doar scuterele cu doi ocupanți se strecurau pe lângă noi, ca mesageri ai unor vești care nu sufereau amânare. Când ne-am oprit la un semafor, m-am aplecat și am sărutat-o pe Anna, rămânând astfel uniți secunde în șir, departe de toate catastrofele lumii.

Am tresărit numai când jetul de spumă a atins parbrizul, lăsându-ne să întrezărim în spatele ecranului albicios o șapcă albastră.

note

11. Ce vă spuneam în nota precedentă? Evident, un suflet nu-și poate trage sufletul.

12. *Teze și antiteze în traficul urban*, Editura Humanitas, colecția „Cartea de torpedou“. Succesiunea corectă este 1. ambulanța, 2. tramvaiul, 3. motocicleta, 4. autoturismul.

13. Cum de n-am văzut această transformare petrecută, decenii la rând, chiar sub ochii noștri, toate acele reclame în care mașina apărea ca o zeitate urbană, în zeci de unghiuri, dezvelindu-și lasciv darurile în reviste, vitrine sau pe ecranele televizoarelor și oferindu-le slugarnic oricui, zeci de nuri electronici cu scopul mai degrabă de-a seduce decât de-a servi la ceva anume, ascunși sub acronime misterioase ca ABD, ASR, ABS, EBD, ISR, ESC, toate acele sloganuri care le-au așezat în fruntea ierarhiei mitologice, Hyundai – Pregătește-te s-o vrei, KIA – Puterea de-a surprinde, Porsche – Nu există înlocuitor, Volkswagen – Se caută șoferi, Toyota – Mergând înainte, Peugeot – Trăiește plăcerea, Jaguar – Născut să performeze, Infiniti – Accelerând viitorul, SEAT – Emoție auto, Cadillac – Standardul lumii, Honda – Întâi omul, apoi mașina, Mercedes-Benz – Construit să miște spiritul uman –, vorbe abil ticluite să alunece cu fâșâit de pneuri prin subconștientul nostru, dar care, ciudat!, n-au făcut să răsune niciodată un claxon de avertizare în minți?

14. În relatarea noastră, nu vom ține cont de modificările la nivel molecular, prea subtile pentru a fi înregistrate de către un privitor uman, ci, eventual, de un scanner; cum însă și aceste aparate se revoltaseră, nu putem face apel la ele.

15. În cursul scrierii acestei cărți, nici un personaj nu a fost chinuit, silit să aștepte în picioare ori într-o poziție care i-ar fi putut cauza varice, crampe sau amețeli, evident cu excepția celor care și-au găsit sfârșitul zdrobiți de mașini, aceștia putând însă fi trecuți la capitolul „victime colaterale“, conform Convenției de la Aarau privind drepturile personajelor fictive și ale rudelor de gradul I.

16. Respirația circulară – tehnică folosită de cei care cântă la instrumentele de suflat prin care se creează un sunet continuu, fără întreruperi. În timp ce inspiră pe nas, omul trimite prin gură, spre instrument, aerul depozitat în obraji.

17. Le cer scuze cititorilor prea curioși, dar trebuie să protejez identitatea eroilor, această carte nefiind bazată pe întâmplări și personaje inventate.

18. Traducere din japoneză în română de Decebal Ovidiu Fu.

19. Evident, o, cititorule!, piosul părinte nu se referea la tine.

călătorul

„E tare folositor să călătorești, asta îți stârnește imaginația. Restul e numai oboseală și decepție. Călătoria aceasta a noastră e în întregime imaginară. Iată forța sa. Şi apoi, oricine e în stare să facă atâta lucru. E destul să închizi ochii.“

Louis-Ferdinand Céline,
Călătorie la capătul nopții

Eu, domnilor, am fost cea mai mare parte din viață un om cu o sănătate desăvârșită, aș spune o sănătate de fier, dacă fierul n-ar avea și el slăbiciunile lui, enumerând aici rugina sau plasarea în tabelul lui Mendeleev între sfărâmiciosul mangan și prea belicosul cobalt, sănătate obținută de mic prin scalde repetate în râuri de munte și cățărarea pe înălțimi amețitoare, prin cutreierarea tuturor ungherelor acestei lumi și practicarea unor activități atât de periculoase, încât unii invidioși le-au denumit chiar „mijloace de eutanasiere moderne“.

Ca moștenitor al imperiului Stolzmeier, lider mondial în producția de armament, eram regele lumii, unul dintre acei puțini norocoși care dispuneau atât de averi considerabile, cât și de timpul necesar pentru a le toca. O armată de oameni muncea pentru mine, altele se luptau în folosul meu, căci conflicte, slavă Domnului!, erau pretutindeni, cum se încheia o lovitură de stat în Meruvia, izbucnea o revoluție în Aghraibo, nici nu se usca bine cerneala pe tratatul de pace din Samislan, că se isca un conflict în Tamislan, se știe doar că războiul e contagios, se ia peste granițe, uneori chiar se moștenește, ca o afacere sau ca o boală genetică, iar armele, lucru la fel de cunoscut, reprezintă argumentul suprem într-o luptă, fie că ai de pus la punct o bandă rivală ori de aruncat în aer un cartier general.

Vindeam o gamă largă de produse, de la rachete atomice, care puteau rade o țară în câteva secunde, până la brâuri explozive cu scutec încorporat, pentru teroriști emotivi. Prin pachetul Family War, fiecare avea acces la propriul război. Datorită sistemului în rate și adaptării la pieţele locale, orice țăran mânios pe vecinul care-i muta gardul cu un metru putea să rezolve diferendul într-o singură zi. Dimineața, de-abia întors de la biserică, omul pornea bombardamentul de artilerie din pod, pe modul de funcționare automat. La prânz, după ce termina de dat grăunțe păsărilor și de plivit prin grădină, începea asaltul asupra gospodăriei inamice, cu ajutorul kitului personal de infanterie. Pentru un abonament pe un an, primea o escadrilă din avioane de mici dimensiuni, care asigura sprijin aerian, și un consilier de război. Spre seară, în cazul utilizării corecte a produselor livrate, granițele legitime erau deja restabilite, iar comunitatea locală se strângea pe fostul teatru de operațiuni să-și îngroape cetățenii lipsă și să răsucească un proțap la focul cu străluciri de napalm.

Dar astea se întâmplau departe, fie în rezervațiile pe care ONU le destinase conflictelor internaționale, fie în țările pentru care Societatea Imobiliară Globală nu garanta securitatea și confortul. Pe deasupra acestor furnicare mărunte, cărora armele cu sigla Stolzmeier – doi guguștiuci înamorați – le dăruiau găinațul lor fierbinte, eu mă purtam ca o acvilă cu pene de aur, dirijând dintr-o bătaie de aripi marșul blindatelor spre aliniamente, funcționarea în *staccato* a mitralierelor și contrapunctul gurilor de foc.

Războiul nu mi-a plăcut totuși niciodată: prea multă lume înghesuită pe spații mici, prea multă dezordine și murdărie. De mic, mărturisesc, m-au atras doar frumusețea monumentelor solitare, îngenuncherea preaînalților de granit, strecurarea pe sub fustele de spumă ale cascadelor sau

dezvirginarea neumblatelor păduri. Departe de teatrele de operațiuni, îmi purtam campaniile solitare cu pioletul, vâsla și busola. Grație mijloacelor de transport din ce în ce mai rapide, de la avionul supersonic până la ascensorul cu reacție, distanța devenise aproape o constantă, ajungeai la fel de repede cu mașina în partea cealaltă a orașului sau cu naveta în Țara de Foc. Luni dimineață, așadar, înfigeam alpenștocul în moțul Himalayei, miercuri la amiază eram în plină scufundare în Groapa Marianelor și, după câteva ore de somn, pedalam ca o cometă prin craterul vulcanului Galeras, urmărit de o trenă de lavă, pentru ca sfârșitul de săptămână să mă găsească plonjând în cascada de la Iguazu.

Războiul, ca afacere, mergea bine, deși unii generali începuseră să manifeste supărătoarea tendință de-a lua parte la conferințele de pace și, ce oroare!, chiar de-a respecta tratatele semnate. Dictatorii se cam înmuiaseră, se vedea că plăcerile perverse ale democrației le făceau cu ochiul, așa că de câteva ori a trebuit să țin videoconferințe de pe Aconcagua pentru a le reaminti beneficiile unei invazii, farmecul înăbușirii în sânge a unei manifestații sau fiorul inconfundabil al puciului. Erau semne clare că pacea, acest reumatism poliarticular al lumii, se întindea și asupra zonelor tradiționale de conflict, urmată de alaiul strălucitor al bunurilor de larg consum. Tăiam cu maceta liane în jungla ecuatorială și, în câteva secunde, mă trezeam în sufrageria unui războinic Masai, care urmărea Animal Planet pe-o plasmă cât peretele. O eroare de numai câțiva metri a GPS-ului m-a făcut să nimeresc odată nu în inima congelată a ghețarului Uppsala, ci într-un salon de masaj. Altădată, explorând teritoriile neumblate de pe malurile Amazonului, un trib de indieni m-a însoțit pe tot parcursul călătoriei, încercând să-mi vândă o pereche de blugi. Cum ațipeam o jumătate de oră, mă trezeam legat fedeleș în fața unei

oglinzi, îmbrăcat în Joe Jeans, cu sălbaticii dansând în jurul meu și întrebând: „Cumperi?“

„Cumperi?“ îl întrebam, la rândul meu, luni la prima oră, pe șeful teribilei miliții neomarxiste Peace Brothers, adus în mare secret în biroul meu, deghizat în lucrător la Fisc. Clătinând dojenitor din cap, mi-a răspuns că, între timp, lucrurile evoluaseră în zona comună de acțiune, nu prea mai eram la curent cu ultimele tendințe, el însuși se reprofilase în activist ecologic, militând activ pentru împădurirea deșertului. Dar cum să te miri, când teroristul numărul unu al lumii, celebrul Al Q, avea emisiune la MTV Islamabad, iar în ultimul timp cocheta cu ideea unei schimbări de sex?

Da, vremurile erau în continuă schimbare, joint-venture-ul cu producătorul de beton Bălăneanu&Co ne-a menținut un timp pe linia de plutire – ideea unui tanc-betonieră, în care jumătate din echipaj lucrează la dărâmarea casei, iar cealaltă la refacerea ei fusese un succes –, dar cererea era în continuă scădere pe piața curmării vremelnice de vieți. Am contraatacat în forță prin fuziunea cu producătorul de echipament electronic Young&Daughters, care ne-a permis să inundăm piața de *entertainment* armat cu mitraliera iGun, beneficiind de mp6 player încorporat și cameră video pentru imortalizarea celor aflați pe moarte.

Totuși, exploziile bombelor noastre pe fronturile lumii nu puteau ține pasul cu explozia demografică. O grămadă de naivi luau de bun subversivul îndemn *Make Love, Not War*. Puzderie de oameni se năștea, prea puțini mai aveau bunul-simț să iasă din joc. Apăreau în această lume chiuind, ca aruncați de un tobogan acvatic în mijlocul piscinei și-așa aglomerate, dădeau de câteva ori din mâini și din picioare, schimbau dinții de lapte cu unii de os, mai spuneau o poezie la serbare și, până să-ți dai seama, te trezeai cu ei șuierând în picaj pe lângă tâmpla ta, în timp ce băteai pitonul pe Gangkhar Puensum.

În timp ce fostele țări subdezvoltate deprindeau plăcerile confortului, cetățenii așa-numitelor Națiuni Premium se năpusteau în toate direcțiile, căutând senzații tari. De când Guvernul Mondial interzisese – ce ironie, sub amenințarea pedepsei cu moartea! – declanșarea, sponsorizarea și purtarea oricărei forme de război, fiecare își afla fiorul apropierii de nemărginit după posibilități. Toți acești nefericiți cronici, care aveau nevoie de mângâierea doamnei cu coasa pentru a se simți vii, care-i atingeau obrazul înghețat cu degetul, chicotind apoi înfiorați ca niște fetițe la vederea unui șoarece, nu dovedeau pic de respect pentru moarte. O căutau doar pentru a-și extrage din apropiere doza de satisfacție, dar și, ca în cazul unei cocote celebre, pentru a le da de veste tuturor că-și permiteau s-o aibă. O tratau ca pe-o profesoară senilă, așteptând să-și întoarcă spatele spre a o maimuțări, ferindu-se apoi din calea brațului care, odată, putea cosi milioane de oameni dintr-o singură mișcare. Era ca și cum ai fi văzut o regină batjocorită în piața publică. Da, și eu îmi câștigam existența tot cu ajutorul morții, dar era o tranzacție cinstită, fără minciuni, obținută prin nobilul act al războiului. Mai presus decât relația de afaceri, eram legați, asemenea alpiniștilor care se cățărau în tandem, printr-un fir trainic, dar care, ca orice fir, putea fi retezat într-o clipă: puterea asupra celor mărunți și perisabili.

De-atâția cuceritori, lumea ajunsese prea mică, se chircea ca tărtăcuța unui indian Jivaro, iar necunoscutul nu mai avea unde să se retragă. La ultimul hotar al lumii, fiecare se lovea de celălalt, dar nimeni nu se putea găsi pe sine, peste șaptesprezece miliarde de suflete zumzăiau ca niște albine închise în borcan. Fiecare palmă de pământ, fiecare strop de apă, fiecare suflu de aer fuseseră descoperite, cutreierate, botezate, stabilite, înseriate, clasificate, primiseră posesor și certificat de înregistrare, nici măcar regăsirea

Atlantidei pe fundul Oceanului Indian nu condusese, odată consumată exaltarea aflării unui nou continent, decât la un *boom* imobiliar în insulele apropiate. În timpul weekendului, zona devenea un bulevard vertical, parcurs în sus și în jos de oameni în costume de scafandru. Cheile Bicazului se umpleau de angajați ai marilor corporații, transportați la *team building* să facă *bungee-jumping* cu coarda rigidă, disciplină pe care eu o inventasem, practicând-o ani de zile sub ochii îngroziți ai mulțimilor. Deschideai o fereastră și te ciocneai nas în nas cu un cuplu de pensionari suedezi, pentru care cățăratul pe zgârie-nori înlocuise joggingul, te săltai peste ultima muchie înghețată din Nanga Parbat și un chinez îți întindea zâmbitor antebrațul plin cu ceasuri. În templul maya din Tikal se organizau nunți. Deșertul Gobi era traversat de o autostradă cu patru benzi, iar dacă o luai de nebun prin nisip în căutarea Fetei Morgana, după două dune te trezeai în recepția unui Hilton. Nici la Polul Nord nu mai puteai scăpa de oameni: parcarea era mereu supraaglomerată și uneori, când urșii polari prinși în ritualul înmulțirii dezlănțuiau alarmele auto, mii de flash-uri com-
puneau o aurora boreală în noapte.

Da, solitudinea ajunsese un mare lux în acele vremuri, dar dacă era greu să fii singur undeva, să fii cineva devenise aproape imposibil. Eu însumi fusesem prins din urmă de oastea căutătoare de senzații tari. Colecția personală de șaptesprezece fracturi ajunsese de-o zdrobitoare banalitate, placa de titan care-mi ținea craniul să nu se risipească deja nu mai stârnea pic de respect în lumea sportivilor extrem de extremi. Alți opt indivizi se lăudau cu probe video că escaladaseră Himalaya legați la ochi și fără mască de oxigen. Mai figuram în Guinness Book cu doar trei recorduri: săritura cu o motocicletă în flăcări peste Lacul Erie,

mestecarea și digerarea unui prăjitor de pâine în doar două ore și treizeci și trei de minute, și înconjurul Pământului pe skateboard, mergând cu spatele și jonglând cu patru portocale, ultimul fiind însă în pericol pentru că un frizer din Mumbai își pusese în gând același lucru, dar cu cinci portocale, din care urma să se și hrănească pe tot parcursul călătoriei.

Şi firma mergea prost. După fuziunea cu un producător de articole erotice, își schimbase numele în Bălăneanu-Peterssen-Young&Associates&Co&Daughters.
Dominatoarea gonflabilă G.I. Jane se vindea, e drept, binișor, dar fusesem nevoit să-mi vând acțiunile, iar funcția de asistent secund al adjunctului locțiitorului de vicepreședinte al departamentului de dezvoltare din cadrul secției de calcul integral, parte a diviziei de programare-execuție, nu mă mul-
țumea. În scurt timp, am renunțat și la discursurile motivaționale pe care le țineam în căminele de bătrâni: în urma vizitelor mele, tot mai mulți pensionari cădeau în depresie, refuzând până și jocul de bingo ori vizitele urmașilor. La patruzeci și doi de ani, devenisem, așadar, un anonim tocit și plictisit. În plus, trebuie să recunosc, frumusețea trupească își pierduse ceva din lustru, genunchiul stâng scârțâia ca o ușă de sobă neunsă, iar în cap auzeam mereu un cor antic de voci cântând piesele lui Marilyn Manson.

Cam așa stăteau lucrurile în după-amiaza aceea în care, sătul de tumultul și de lipsa de norme morale a lumii, după ce pistolul cu doi guguștiuci înamorați al bătrânului a tușit sec în urechea-mi dreaptă, refuzând să-și cânte prohodul, am încălecat pervazul ferestrei și, cu pasul încă sprinten al alpinistului încercat, am sărit în gol.

*

Eram patru în sala legumelor.

În dreapta ferestrei stătea Jimbo. De fapt, stătea nasul lui Jimbo, pentru că unica sa parte vizibilă era mica piramidă de piele răsărind printre dunele cearșafului. Apoi, pentru a sta trebuia ca în prealabil să te fi mișcat, or pe bietul Jimbo nimeni dintre cei de-aici nu-l văzuse vreodată măcar deplasând un deget. Sosise ca o legumă, în urmă cu vreo doi ani, după un atac cerebral, tot astfel urma să și plece, atunci când avea să se stingă și ușorul tremolo al perilor din nări. Deocamdată însă, micile detectoare de viață stăteau îngrămădite ca niște tufe, în spatele unei alunițe parcă anume plasate ca semn de recunoaștere a peșterii în care vreun pirat își dosise bogățiile inimaginabile.

Vizavi de Jimbo, tăcută și grațioasă ca o lebădă și inertă ca un cuvânt de rămas-bun, era Anette. Părea că doar poposise acolo, strecurându-se în pat pentru a trage un pui de somn ori așezându-se câteva clipe în fața unei oglinzi, deși toată viața ei se reflectase numai în apa cofelor cu rufe. Înainte de încremenire, Anette fusese spălătoreasă, dar acum nemișcarea îi dăruia o distincție aristocratică; părea că se va ridica imediat, gracilă și imaterială, spre a aluneca prin salon ca o gazdă impecabilă, verificând ținuta servitorilor și întâmpinându-și oaspeții.

Cumva, forma de sub cearșaf îmi amintea de o pârtie pe care schiasem cândva, o rână domoală a muntelui, unde schiurile își trăiau propriile vieți. Sus, te simțeai stăpân, apoi, pe durata coborârii, vântul îți sculpta alte trăsături, schiul stâng ți se rotea ca o elice, dreptul gonea ca un râu de munte, iar jos ajungeai un om diferit, cu alte amintiri. Așa era și Anette, o enigmă suflată în glazură albă, modificându-și relieful într-un mod aproape insesizabil.

Spre noapte, când zgomotele celor pe deplin mișcători se stingeau pe culoare, oftaturile statuilor lungite în paturi încălțau ciorapi de lână și plecau la plimbare prin salon. Minusculul șuierat al lui

Jimbo sufla precum crivățul, iar curentul transforma sipetele pline cu giuvaieruri din sinusurile sale în cutii de rezonanță. Anette plângea în interior, din ochii uscați lacrimile îi curgeau prin catedrala de os a țestei, unind stalactitele de stalagmite. Tot ceea ce trupurile imobile mai aveau de oferit lumii, ultimele fire de nisip rămase prin colțurile buzunarelor, oftaturi, chiorăituri, șuiere, fluierături, ieșeau din ungherele lor spre a se alătura micilor zgomote ale uzinelor care ne țineau în viață. Cum toate organele minerind în străfunduri nu mai reușeau să transporte viața la suprafață, vagonetii, lifturile și scripeții fiind blocate, iar multe dintre galerii surpate, ai fi zis că piuitul monitoarelor constituia semnale între galaxii aflate la un metru distanță. Era o ciudată simbioză, ființe și mașini legate prin nenumărate cordoane ombilicale, oamenii nefiind deserviți de aparate, ci un fel de muncitori în slujba lor, trudind în propriile hăuri pentru a ridica la suprafață, în loc de mișcări, câteva licăriri pe monitoarele de control.

*

Cel de-al treilea locuitor al sălii legumelor, Gustav, nu avea un pat al lui, pentru că, la drept vorbind, nici n-ar fi fost motive: nu suferea de nimic. Sau, de-ar fi totuși să consultăm toate tratatele medicale existente pe lume, inclusiv prefețele și postfețele, adăugând aici chiar și dedicațiile de la început și eratele, n-am putea pune un diagnostic mai precis decât că suferea de viață. Nu dădea absolut nici un semn că ar trăi, deși o făcea. Asemenea unui borcan cu gem de prune, putea fi pus oriunde. De obicei, stătea așezat pe scaunul de lângă ușa salonului, dar când acesta era ocupat de un teanc din fețe de pernă ori de trupul vreunei asistente, era depus frumușel pe pardoseală, pliat peste tăblia unui pat, asemenea unui preș, sau chiar agățat în perete, ca un tablou.

La viața lui, Gustav fusese o celebritate, deși niciodată nu făcuse nimic. Iar când spun „nimic“, chiar la „nimic“ mă refer. Gustav doar zăcea, umplând spațiul cu el însuși. În locul lui putea fi un ursuleț de pluș, o arbaletă vizigotă sau o cută a cuverturii, dar, de parcă așa se nimerise, era el. Părea că asta era singura sa rațiune de-a exista: să pună în locul aerului pe care-l substituia ceva aflat într-o altă stare de agregare, mai densă.

Când s-a născut, în urmă cu aproximativ treizeci de ani, medicii au crezut că venise pe lume mort. Nu doar că lipsea acel urlet cu care nou-veniții își însoțesc intrarea în scenă, dar și după obișnuitele manevre de batere pe spate rămăsese placid ca un ciorap găurit. Până la urmă, urletul a fost dăruit Universului, însă de către asistenta care, la vreo două ore după ce constatase lipsa pulsului, a observat cum bebelușul fâlfâie din pleoape scurt, ca un liliac.

Gustav avea câteva însușiri interesante, care l-au transformat rapid într-un caz unic în lumea medicală. Ca formă, număr de membre și de nasuri, consistență, textură și elasticitate a pielii, prezența genunchilor și a coatelor exact la mijlocul membrelor corespunzătoare, ai fi jurat că era om. Ca fel de-a fi se apropia însă mai mult de tagma obiectelor. Era dovada vie a primei legi enunțate de Newton în domeniul mecanicii: „Un corp aflat în repaus sau în mișcare uniformă păstrează această stare atâta timp cât asupra lui nu acționează forțe externe“. Exact așa era Gustav, cu mențiunea că el, cu de la sine putere, nu s-a mișcat niciodată, nici uniform, nici neuniform. Dacă l-ai fi așezat pe un pervaz de fereastră la etajul treizeci și șapte, ar fi rămas acolo, cu privirea opacă lipită de aer, până când cineva l-ar fi luat de-acolo sau l-ar fi împins, ceea ce i-ar fi fost perfect egal.

Nu avea puls, simțuri, conștiință, nedumeriri, sentimente, reflexe, necesități fiziologice, preferințe sexuale. Nu respira, nu transpira, nu bea,

nu mânca. Nu se gâdila. Nici măcar nu se scobea în nas, lucru care a făcut numeroase somități medicale să se scarpine încurcate în creștete. Nu putea fi încadrat nici la catatonici, nici la autiști, nici la microbiști, nici la social-democrați, nici la vegetarieni. Pe scurt, viața îl lăsa totalmente rece. Prezența lui putea fi caracterizată doar prin faptul că era permanent absent. Totuși, îmbătrânea. Barba și mustățile îi creșteau. Trupul i se alungise cu trecerea anilor, trăsăturile i se modificaseră. Era însă ca și cum toate aceste schimbări i-ar fi fost total străine, nu-l afectau și nici nu-l priveau, iar el doar le găzduia pentru o oarecare perioadă de timp.

Din punct de vedere social, avea o singură utilitate, fiind folosit la organizarea de farse pentru noii angajați. Astfel, dacă excludem migăloasa operațiune de-a arunca o umbră peste sol, Gustav făcea un singur lucru, inutil și inexplicabil. Clipea. Şi asta nici măcar nu se întâmpla la intervale regulate. Nu. Uneori puteau trece și câteva zile pînă să-și coboare pleoapele, alteori flutura din ele de nu se mai oprea, ca o codană ieșită la primul bal.

Nu prezenta nici un semn vital, și totuși, conform legilor statului, era viu. În același timp, nici mort nu puteai spune că era. Medicina a încercat să rezolve problema existenței/nonexistenței sale prin metode moderne: un eminent chirurg a propus o operație prin care să i se-nfigă un țăruș în zona unde se bănuia că Gustav ar purta o inimă. Ideea a fost aprig contestată de către un alt chirurg eminent, care a susținut o lungă disertație, însoțită de filme proiectate pe un ecran gigantic și de experimente făcute pe viu, potrivit căreia un om care nu avea puls putea trăi liniștit mulți ani. La sfârșitul conferinței de presă, chirurgul l-a desfăcut în mod demonstrativ pe Gustav direct pe tribuna înțesată de microfoane și reportofoane, transformată ad-

hoc în masă de operații, pentru a constata că toate organele erau intacte și sănătoase, scăldate însă în aceeași nemișcare observabilă și la exterior. Sângele nu circula prin vene și artere, inima nu bătea, rinichii nu filtrau, plămânii nu se umflau și nu se dezumflau ca niște foale, pancreasul nu… mă rog, nu făcea ceea ce trebuia să facă un pancreas; în rest, totul era perfect. Gustav era sănătos tun. Se întâmpla doar că omul acesta, cu toate părțile sale componente, încremenise, asemenea celor surprinși de erupția Vezuviului, rămânând însă cumva viu în inima mormântului său.

Au fost apoi invitați să-și spună părerea mecanicii unei cunoscute echipe de curse. Aceștia l-au urcat pe G. pe rampă, l-au tras de extremități, i-au verificat articulațiile, declarându-se încântați de uzura redusă a componentelor și de viscozitatea redusă a sângelui, lucru logic dacă ne gândim că, neexistând piese în mișcare, multe operațiuni, cum ar fi răcirea, nu erau necesare, iar frecarea era ca și inexistentă. S-a trecut apoi la desfacerea capului spre a fi cercetat mecanismul clipirii: exista bănuiala că ar fi ceva asemănător celui folosit în industria construcțiilor de păpuși. Surpriză, însă! Îndărătul ochilor enigmatici ca două găurele de priză nu se afla nimic. Toate explicațiile posibile – un sistem biomagnetic funcționând pe bază de mătreață, un cip de fabricație japoneză montat în pupilă, o iluzie optică generală – au căzut pe rând. Chemați să depună mărturie în acest sens, specialiști în kinetoterapie, bioenergeticieni, reputați reparatori de lifturi și de mașini de spălat, magicieni și hipnotizatori – unul reușise chiar să bage în transă Turnul Eiffel! – l-au examinat pe pacient, neputând totuși să depisteze cauza clipirii. Ca urmare, comitetul medical a anulat hotărârea unei comisii statale – care, cu câțiva ani înainte, îl categorisise pe Gustav drept obiect, trecându-l apoi pe lista de inventar a spitalului, alături de

paturi, dulapuri, extinctoare și instrumentarul medical – și l-a declarat om viu, cu toate drepturile care decurgeau dintr-o asemenea stare.

Din acest moment, odată cu accesul la condiția umană, pentru G. au început problemele. Mai întâi, cele de ordin birocratic. Ca să poată trăi în continuare în spital, trebuia să se încadreze într-una dintre următoarele categorii: 1. pacient; 2. rudă a unui bolnav, de veghe la căpătâiul acestuia; 3. membru al corpului medical permanent. Pacient nu putea fi, deoarece beneficia de-o sănătate excelentă, lucru demonstrabil prin analizele de sânge care-i ieșeau de fiecare dată perfecte. De când mama sa îl născuse și-l abandonase, nu mai avusese nicicând o rudă internată în spital. Astfel, nu rămânea decât o singură posibilitate legală: aceea ca Gustav să fie numit medic.

Zis și făcut. Cu un halat de un alb imaculat așezat pe umeri, cu stetoscopul atârnându-i profesionist în jurul gâtului, doctorul Gustav, devenit peste noapte specialist în boli de fiere și în afecțiuni ale ficatului, reputat cardiolog și pneumatolog de frunte, diagnostician recunoscut pe toate meridianele lumii, era purtat pe umeri, la orele 9.00 și 17.00, prin toate rezervele și saloanele spitalului, la vizita zilnică. Stilul lui rezervat – pentru că era unul dintre foarte puținii care nu se repezeau să pună un diagnostic, așteptând ca toți să-și spună părerea, înainte de-a se cufunda într-o tăcere plină de miez – l-a făcut extrem de respectat în lumea medicală. Numeroși doctori celebri i se confesau, mai întâi ca unui coleg, apoi ca unui terapeut specializat. Răbdarea cu care-i asculta ore întregi pe bolnavi povestindu-și păsurile l-a transformat într-un psihanalist extrem de apreciat. A primit Premiul Freud pentru poziția corpului în timpul ședinței de psihanaliză, considerată perfectă în vederea stimulării pacientului în a-și deșerta borcanul cu amintiri. Anumite partide politice au început să-l curteze,

iar prezența lui la tribuna unui congres al libertarienilor a stârnit, prin atitudinea discretă și cumpătată, ovații prelungite și o propunere de candidatură din partea partidului respectiv la postul de primar al orașului.

Celebritatea lui Gustav ajunsese la apogeu. Mai trebuia să întindă mâna și ar fi cules, una după alta, toate stelele de pe firmament, imagine pe care, firește, o evocăm aici doar de dragul frumuseții. Papa, diverși președinți și regi, participante la Miss World îl căutau pentru a se fotografia alături de el, sportivi celebri cereau să le fie tratate fracturile în spitalul în care lucra, vedete ale cinematografului solicitau internarea întru dezintoxicare și consiliere, pentru a se putea adăpa din liniștea pe care The G. o genera în jurul său.

I s-a spus Unicul Stâlp al Universului sau Marea Stană de Piatră. Fără voia sa, fondase și o religie: grupuri imense de credincioși se strângeau zilnic dincolo de zidurile grădinilor care înconjurau spitalul, așteptând să-i zărească fie și pentru o singură secundă profilu-i împietrit. Îl venerau ca pe-un războinic aflat mereu în expectativă, dar care amenința în fiecare secundă să se ridice, sfărâmând acele lanțuri grele ale nedreptății pe care, e drept, nimeni nu le simțea, dar despre care toți știau că există. Pe măsură ce clipa aceasta întârzia, forța ei creștea. Toți așteptau momentul revoluției cu nerăbdarea cu care pândeau deschiderea porților la mall, în prima zi de reduceri masive. Dacă stăm să ne gândim, ceva sens avea și credința lor, pentru că dacă despre Gustav se putea afirma cu certitudine ceva, acest lucru era: „Gustav este“. Nimic mai mult, nimic mai puțin. Ce altceva poți să-i atribui unui nemișcat din naștere decât o putere enormă de stăpânire și o voință nemăsurată? Din acest punct de vedere, neputând fi descris, cunoscut sau înfățișat, fiind imposibil să i se pună în cârcă acțiuni sau rezultate concrete ale acestora, el

manifesta o stranie asemănare cu nimeni altul decât Dumnezeu. O schismă s-a produs apoi între discipolii care considerau că Gustav trebuia să se miște din când în când, măcar pentru a se dezmorți sau a-și scutura cârceii – oameni seduși mai degrabă de latura filozofică a religiei Marelui G., denumită „imobilism rațional“ –, și radicalii care considerau că, pentru a-și transmite mesajul întreg, nealterat și fără compromisuri, așa cum îi învățase prin propriul exemplu însuși The G., era necesar să înțepenească total și fără întârziere, înregistrându-se astfel și unele cazuri de împietrire cronică sau chiar câteva ușoare morți clinice.

La un moment dat, țin minte că Gustav a fost și subiectul unui *reality-show*. Producția, intitulată cu multă imaginație „The Gustav Show“, a implicat cheltuieli fantastice, fiind filmată cu douăzeci și șapte de camere de luat vederi. E drept, Gustav nu făcea, ca de obicei, absolut nimic, doar privea inert spre nicăieri cu ochii lui ca două butoniere goale, dar audiența a fost incredibilă, milioane de oameni dorind să vadă, din douăzeci și șapte de unghiuri diferite, Marea Stană făcând acest lucru. Apoi, povestea vieții sale a fost ecranizată la Hollywood, cu Sylvester Stallone în rolul principal. Pentru a intra cât mai bine în pielea personajului, actorul s-a antrenat doi ani în sala de forță, iar apoi, pe toată durata filmărilor, a fost ținut într-o comă profundă, astfel încât prestația sa a fost considerată perfectă și răsplătită cu două premii Oscar, unul pentru interpretare, celălalt pentru decor.

O asemenea ascensiune nu putea să stârnească în rândul semenilor mișcători ai Unicului Stâlp decât o creștere de nivel a acelui combustibil secret pe baza căruia omenirea funcționează de milenii bune, care alimentează mereu vâlvătaia de la care încep toate sfârșiturile de lume – invidia. Dacă un individ care nu deplasase niciodată o scamă reușise atât de multe în viață, vă imaginați frustrarea celor care, încă de la primii pași, se

dedicaseră eforturilor, studiului, muncii, acumulării de grade, diplome și distincții, ajungând până la urmă niște neînsemnați. Mai mult, faptul că El G nu fusese împiedicat să-și miște trupul de o problemă medicală, ci pentru că nu voia acest lucru, îl transforma într-un individ extrem de periculos pentru sistem. Nimic nu e mai violent și mai subversiv decât nemișcarea. Din ce în ce mai mulți oameni alegeau să nu mai învețe, să nu mai muncească, să nu mai miște un degețel, în semn de protest față de societatea diminuantă, oferindu-i acesteia doar privirea unor ochi apatici ca două cupe de sutien mărimea XXS. Ideea de concurență era înfrântă, entropia socială cobora vertiginos spre cifra înghețului absolut. O întreagă castă socială de antrenori motivaționali, autori de ghiduri, instructori de „Hai să…!“ și „Cum să…“, oameni care câștigau bani buni învățându-i pe alții cum să piardă bani buni, începuse să falimenteze din cauza valului de indiferență care cucerea societatea. Acești oameni nu aveau cum să stea cu mâinile-n sân: în fond, era exact atitudinea împotriva căreia luptau.

În presa de scandal au început să apară zvonuri răutăcioase, conform cărora încremenirea Marii Stane nu constituia decât o fațadă. Averea lui era estimată la jumătate din PIB-ul Canadei. Câștigase, se spunea, Nigeria la pocher, disciplină în care figura de nepătruns îi dăruia avantaje incredibile, oferindu-i aura unui jucător ale cărui intenții și bre-
lanuri erau imposibil de citit. Existau bârfe despre aventurile amoroase ale Unicului G., care, chipurile, ar schimba femeile mai des decât clipea. Se spunea că în pat zăcea cu un talent inegalabil, fiind un adevărat inovator al artei amoroase, o bestie. Alte publicații de scandal insinuau că lua avionul în cel mai mare secret, pentru a fi stâlp de discotecă în Jamaica. Ghidat de interese abil dirijate, Fiscul a început să-l caute, somându-l să

plătească impozite pentru sumele care se făceau pe spinarea sa, din care Gustav nu încasase niciodată un sfanț. Bineînțeles, în fața acestei cereri absurde, a rămas neclintit. Atunci statul l-a chemat în judecată, cerându-i daune imense.

Dacă ar fi fost găsit vinovat, ar fi fost condamnat la muncă pe viață în folosul comunității și ar fi sfârșit, probabil, ca manechin într-o vitrină de haine second-hand. La proces, sistemul a făcut tot ceea ce era posibil pentru a-l distruge. Atitudinea sa demnă a fost prezentată în ziare ca pasivitate, privirea-i fixă a fost filmată astfel încât să ofere luciri de aroganță, iar umerii căzuți, o dovadă de certă culpabilitate. Pe măsură însă ce timpul trecea, acuzațiile se prăbușeau la picioarele sale ca niște ciocănitori care avuseseră neinspirata idee de-a găuri un stâlp de beton, iar împricinatul a început să le apară tuturor în adevărata sa măreție. Părea invulnerabil, ca și cum nemișcarea i-ar fi dăruit o platoșă pe care nimeni nu era capabil s-o penetreze.

Atunci s-a petrecut dezastrul.

Toți cei strânși în sala de judecată în acea zi au observat cum, în timpul pledoariei finale a acuzării, ochiul drept al lui Gustav a început să i se bată. Mai târziu, pe când avocatul desemnat din oficiu vorbea, pleoapa deja i se închidea spasmodic. Or, până și copiii știau un lucru despre Marele Liniștit, anume că la viața lui clipise deseori, dar niciodată nu făcuse cu ochiul. Ceva ciudat se întâmpla. Un murmur a început să circule prin sala de judecată, în timp ce fluturele de piele se zbătea. Nu mult mai târziu, s-au jurat cei câțiva martori oculari, s-a petrecut ceva mai neașteptat chiar și decât schimbarea sensului gravitației. În marea sală a tribunalului s-a auzit o plesnitură sonoră de palmă peste obraz, însoțită de-o voce pe care n-o mai auzise nimeni până atunci, înjurând:

— Fir-ai a naibii de muscă, mă mai bâzâi mult?!

O secundă mai târziu, din înaltul sălii de judecată a coborât tăcerea, ca un ciocan imens de aer, aducând adevărata pedeapsă pentru Gustav, omul-obiect. Deși acuzațiile în instanță au fost respinse, el a pierdut în acea secundă tot ceea ce obținuse în ani lungi de trudă întru nemișcare: respectul, faima, poziția socială, statutul de zeu, serviciul în centru. Degeaba s-a retras imediat în mantia sa, pe măsură ce vestea se răspândea prin oraș, toată legenda i s-a năruit, amestecându-se cu glodul și cu dezamăgirea. Până și Stallone a dat o declarație în care afirma că, pentru a uita umilința la care fusese supus, va începe turnarea următorului *Rocky* din serie, în care va interpreta rolul lui Rambo.

A doua zi, conducerea spitalului, reunită în sesiune de urgență, a hotărât concedierea lui Gustav din toate funcțiile pe care le ocupa. Mai rămânea o singură problemă: unde avea să locuiască? Incurabilii nu l-au vrut, întrucât în privirea lui întunecată ca două ochiuri lăsate prea mult timp în tigaie nu puteau citi nimic – nici compasiune, nici ură, nici resemnare –, dar mai ales pentru că Gustav avea ceva ce lor le lipsea: nu atât o sănătate fără de cusur, cât o nepăsare plină de forță în fața vieții. A stat câteva zile în salonul celor aflați în recuperare, până s-a observat că prezența lui acolo îi deprima pe pacienți, care aveau tendința de a-i imita stilul vegetal. A fost mutat la psihiatrie, însă nici acolo n-a făcut mulți purici, deoarece la ședințele de grup evita să-și exteriorizeze sentimentele, tăcând mâlc.

Ca urmare, au decis că locul său era printre ființele care, asemenea lui, erau scufundate în nemișcare, și care, în plus, nici nu aveau cum să protesteze față de-o atare măsură: legumele.

*

Ultimul din sala legumelor eram, bineînțeles, eu.

Între mine-ochi și mine-degetele-de-la-picioare se întindea un imperiu, din care viața se retrăsese practic pe înălțimi, mai sus de strâmtoarea laringelui, ca o rămășiță a unei armate cândva de neînfrânt. Asemenea ciclopului scrutător de constelații și a celui scormonitor de lamele, eram redus la câteva vertebre cervicale și la o privire devenită de-o precizie incredibilă, de parcă toate angrenajele din carne și oase și-ar fi donat întreaga vlagă ochiului suveran. În acest port ai cărui locuitori fuseseră doborâți de o maladie teribilă, numai paznicul farului rămăsese viu, continuându-și zilnica trudă a luminării, descoperirii și ghidării.

Dintr-un mizantrop, mă transformasem într-un curios, însă oare nu aceeași dorință de-a ști împinge miniaturala cameră video prin ungherele trupului și azvârle naveta spațială în cosmos? Ce este, în fond, vă întreb, microscopul decât un telescop inversat, dedicat nu infinitului, ci infinitezimalului? Oare nu primește și microbiologul, după ce ani de zile a urmărit cocârjat *reality-show*-ul oferit de un grup de răufăcători mititei, dreptul de a-și boteza subiecții, asemenea astronomului care, cu capul dat pe spate, descoperă galaxii sau stele? Nu e astfel de mirare, zic, că uneori bacilul și cometa apar în albumele de familie, alături de copii, nepoți, nevastă și cățel, e drept însă că privitorii neatenți sau insuficient informați le pot confunda cu pixelii.

Paralizia m-a învățat că nu numai trupul e capabil să te poarte peste mări și țări – boala și, mai ales, imaginația pot fi agenți de turism la fel de destoinici; important este ca, în recluziunea salonului de spital, înțepenit în interiorul instrumentelor medicale de tortură, cu piciorul ținut în aer de contragreutăți sau cu perfuzii înfipte în vasele comunicante, să-i dai drumul să-ți zboare de pe umăr. Astfel, boala franceză mi-a permis să văd Turnul Eiffel și castelele de pe firul Loarei, delirul gripei chinezești m-a purtat pe vechiul

Drum al Mătăsii, pe urmele lui Marco Polo, grație unui puseu de febră spaniolă am vizitat Muzeul Prado. După ce de-abia ieșisem din vastele săli, zăpăcit încă de vârtejurile aurii din tablourile lui Velázquez și de sângele coagulat, depus pe canavale, al lui Tițian, un virus sud-american m-a înhățat într-o excursie organizată prin Tierra del Fuego. Mă aflam, așadar, la Capul Horn, admirând locul în care curenții celor două oceane se ciocneau, stârnind fiori sub epiderma lichidă a planetei, stăteam cu un picior deja ridicat spre a desăvârși turul lumii, când un antibiotic nou inventat, Peraxildyne Forte, m-a readus în îmbrățișarea de satin a cearșafului.

Când am deschis ochii, dulăpiorul cu medicamente se înălța în stânga ca un castel transparent, în care oștenii, rânduiți în divizii și brigăzi, așteptau să-și verse sângele în sănătatea mea. Iată-l pe Belosalic (soluție cutanată), viteazul șef de oști got care în secolul cinci s-a luptat cu romanii conduși de Pimecrolimus (unguent recomandat în eczeme și vitiligo) pe câmpia de la Losartan (hipotensiv, 100 mg/zi), cucerind apoi cetățile Colchicinum (calmant în cazurile de gută) și Felodipinum (contraindicații: a nu se consuma cu suc de grepfrut!). În spatele filozofului din școala nesteroidiană Epifenac (antiinflamator) se pitise Actovegin (extract deproteinizat din sânge de vițel) al III-lea, cel care i-a unit pe franci sub un singur sceptru. Dacă nu i-ar fi reținut ca medicamente, tratatele de posologie ni i-ar fi putut revela pe Ferrosi Sulfas (substanță activă binefăcătoare în cazul anemiilor latente) și pe Espumisan (medicament recomandat în cazul acumulărilor de gaze) drept membri de vază ai nobilimii, iar pe Asorian (unguent bun pentru dermatozele inflamatorii), Theophylline (antiastmatic) și Omez (inhibitor al pompei de protoni din gastrocite) ca pe niște poeți antici de un inegalabil rafinament.

Când ești bolnav, poți fi tot ce vrei și unde vrei. Călare pe pastila ta ca baronul Münchausen pe ghiulea, parcurgi teritorii de o nesfârșită întindere, călătoria se desfășoară în adâncimile tăcute ale propriei ființe, sub straturile înmuiate de pomezi, unde se avântă sonda subțire a seringii și bântuie cateterul. În cosmosul interior, fiecare organ este o galaxie, iar substanța activă se poartă ca duhul lui Dumnezeu pe deasupra apelor. Populații tăcute de celule, societăți secrete strânse în chisturi, glomerule de vase și nervi, fibroame dezvoltându-se molcom pentru a împiedica funcționarea sistemelor, pe toate le simțeam mai bine acum, când orice legătură cu ele dispăruse.

Aflam constelații de mică pe plafonul celest, unde mii de care se întreceau ca pe vremea Romei antice. O pastilă efervescentă risipindu-și ceața translucidă în pahar înfățișa în sens invers episodul separării pământului de ape. Când vertebrele osteneau, o întoarcere spre antipozii camerei îmi dezvăluia alte miracole. Tabloul reprezentând o vază cu trei crizanteme galbene, așezată pe o masă veche, alături de-o fâșie de mătase, spunea povestea unui han lyonez unde negustătorii medievali de stofe se opreau, iar în noaptea popasului lor sulurile se desfăceau spre a fi admirate și pipăite. Conducta de încălzire era o altă minune a lumii. Zgrunțurii și petele de rugină o făceau să semene cu o columnă având pictate scene eroice, iar din coturile și niplurile ei îmi făuream arc de triumf la întoarcerea acasă.

Ochiul, astru închegat din căldura lacrimilor, își parcurgea orbita încet, asemenea geamănului din înălțimi. Într-o dimineață, am văzut cum în radele de vopsea crăpată din tocul ferestrei se desfășura o activitate febrilă. Câteva furnici încărcau pe cocoașele lor cât vârful de ac mărfuri de o neasemuită bogăție: mătase lucioasă și foșnitoare adusă din China, vanilie din America de Sud, aur și fildeș din estul Africii, piper, nucșoară, cuișoare,

scorțișoară și ghimbir din India, tămâie și smirnă din Abisinia. Ce spectacol, ce nobilă activitate! Trecând în pas milimetric de-a lungul unei țâțâni ruginite, caravana s-a pierdut întâi prin desișul tropical al unui ghiveci de mușcate, prelingându-se apoi pe sub dinții unui pieptene, care le va fi apărut micilor cărăuși ca un schelet de mamut, spre a-și începe lunga călătorie prin deșertul gălbui al peretelui.

Şi câte pericole nu s-au abătut asupra drumeților! Dedesubtul grinzii, furtuna dezlănțuită printr-un oberliht le-a măturat din prețioasele poveri, dar s-au regrupat în șir indian, adăpostindu-se sub buza unei fâșii desprinse de zugrăveală. Iar eu, care înfruntasem hăuri amețitoare, agățat cu o mână de surplombe, care schiasem peste vertebrele de granit ale stâncilor, am traversat odată cu minusculii mei tovarăși munți zgrunțuroși de calcar, ocolind craterele adânci lăsate de cuie, coborând de-a lungul crevaselor adânci ale fisurilor din tencuială. Cu inima cât un purice, am însoțit furnicile în bătaia mustei bâzâitoare, sunând alarma ori de câte ori păianjenul organiza un desant sau când vreun gândac ieșea din tranșee cu radarul de filigran al antenelor activat, rotindu-și turela lucioasă în direcția convoiului.

Spre apus, au părăsit mlaștina prelungă de igrasie pentru a se pierde în tabloul electric de deasupra ușii, un imens reactor nuclear cu cercuri înnegrite în jurul siguranțelor, semn al unor trecute catastrofe energetice. Odată scăpate, m-am învelit cu pătura moale a pleoapei, spre a recompune, peste noapte, întreaga aventură, iar și iar.

Dar visele veneau cum voiau ele, uneori iuți ca niște avioane în picaj, aruncându-și teribila încărcătură explozivă asupra minții adormite, alteori blânde ca niște căței nou-născuți care-și oferă pântecele moi spre mângâiere, niciodată însă nu erau coșmaruri, ca în anii deplinei mele

integrități fizice, când cataclismele îmi despicau somnul în două. Curând aveam să descopăr și strania legătură dintre vise și bucătăria spitalului, aflată, cred, la numai câțiva metri de salon. Aroma unui gulaș mă trimitea, odată cu adormirea, în plină pustă, galopând pe un armăsar înspumat spre curtea lui Árpád, împins de aburul leneș prin tubul unei macaroane nimeream în plin carnaval venețian, de unde izul unsuros al cartofilor prăjiți mă propulsa, evident, într-un restaurant McDonald's, transpirând deasupra băii sfârâitoare de ulei.

Redus la fluxul și la refluxul lichidelor vitale, am deprins bucuria până atunci neglijată a navigației. Urmăream cum picătura părăsea rezervorul perfuziei, pornind de-a lungul șenalului navigabil al tubului. Pătrunzând în mine-brațul-drept, proviziile înmagazinate în cala-i transparentă erau descărcate în mai multe bărcuțe, iar noua flotă aluneca de-a lungul coastelor, ajungând în vastele palate ale inimii. De acolo, încărcătura pleca spre toate colțurile imperiului, trecând din artere în arteriole, apoi în capilare, unde împărțea nutrimente și oxigen populațiilor băștinașe.

Sfârșitul lumii m-a prins în mijlocul mării, când o mână de celule sangvine ticăloase a declanșat răzmerița pe navă. O, mărite Aciclovir!, pe barba lui Diurex și pe coarnele lui Duphalac!, când ușile cabinei au zburat în bucăți, am știut că Marele Naufragiu era aproape. Așa cum stăteam legat de catarg prin zeci de fire, cu ultima tresărire am mai stârnit un cutremur în Caraibe, dar, vai!, eram doar căpitanul unei epave, carne inutilă îmbrăcând un schelet inert, peste care flutura pânza zdrențuită a pijamalei. Se iscase de nu știu unde un vânt jucăuș, iar ochii începuseră să coboare velele, când ancora perfuziei a sărit de la locul ei și astfel a început cea mai importantă călătorie a vieții mele, o descensiune circulară spre orizontul pardoselei,

unde, cu o ultimă privire, am căutat inutil în desenul complicat al dalei o posibilă evadare din labirint.

cei mici și cei mulți

„Să fii sănătos înseamnă să suferi de aceeași boală ca vecinii.“

Quentin Crisp

Am ascultat povestea antevorbitorului meu cu interes, dar și cu nesfârșită mirare. M-a făcut chiar să mă întreb dac-am locuit amândoi pe aceeași planetă, pentru că, în ultimii ani dinaintea sfârșitului, Pământul devenise un vast poligon de încercare pentru miliarde de bombe în miniatură.

Ciudată e istoria omului și a celor care i se pun împotrivă în lupta lui pentru stăpânirea lumii! Mânat cândva de preacinstita foame să iasă din grotă, s-a năpustit în cete asupra prăzilor mari, năruind mamutul cu zeci de sulițe, pentru ca, mii de ani mai târziu, să-l regăsim pe vânător fugind din fața miliardelor de atacatori invizibili. Iar cu cât adversarul este mai mic și mai numeros, cu atât atacurile lui sunt mai eficace. Poți fugi de-un bivol sau de-un hipopotam, uriașenia lor îi face mai lesne observabili și mai lenți, dar cine a reușit vreodată să scape de-un roi de viespi, ce să mai vorbim de miliardele de virusuri, bacterii, germeni și spori care parcă ne declaraseră război?

Lupta seculară dintre oameni și microorganisme de-a lungul vremurilor e redată și în multe izvoare bisericești, cum ar fi această cronică aparținând, se pare, Sfântului Ioan Numărătorul (1840–1911 d.C.), intitulată *Meliores hinc intermissio* (Mai buni după pauză), manuscris aflat în arhivele secrete ale Vaticanului, secția sport.

„Primele secole după Cristos anunțau o partidă spectaculoasă. Încă din start, germenii au atacat în valuri, înghesuindu-i pe oameni în propriul careu. Pe vremea lui Marc Aurelius Antoninus (161–180, pentru amatorii de statistici), variola a luat o acțiune pe cont propriu și a finalizat cinci milioane de suflete. Omenirea a reacționat vag și

neconcludent, prin prișnițe, descântece și inoculări, neputând stăvili viguroasele pătrunderi ale vărsatului de vânt, care a mai reușit să puncteze o dată (251–270). Nici nu s-au dezmeticit bine apărătorii, și ciuma bubonică s-a infiltrat în două rânduri, marcând goluri de efect pe vremea lui Iustinian (541–542) și a celebrei Morți Negre (din 1346 până în secolul al XVIII-lea).

Omenirea a ieșit din Evul Mediu decisă să remonteze diferența de pe tabela de marcaj. Acțiunile leprei, care semănau panică în careul advers, au fost izolate printr-un marcaj strict. Au fost aflate noi substanțe întăritoare, chinina înlocuind cu succes scoarța de copac, iar ceaiul de coada șoricelului, amuletele cu lăbuțe de iepure. Descoperirea a două noi continente anunța o mărire a bazei de selecție, însă virusurile, sub privirile impasibile ale Arbitrului, i-au scos din luptă pe foarte mulți dintre cei nou introduși. Tifosul, holera și gripa spaniolă au început să joace la intimidare, secerându-și adversarii, astfel că sfârșitul meciului i-a găsit pe oameni masați în propriul careu, speriați, decimați, în carantină.“

Totuși, predicțiile sumbre ale sfântului, publicate sub forma unui buletin de pariuri, nu s-au adeverit în totalitate. Pentru meciul Tetanos – Luxemburg, el a văzut X la pauză și 1 la final, respectiva boală suferind însă o înfrângere rușinoasă în ducat, iar în derby-ul Marea Britanie – Boala vacii nebune a pronosticat în mod eronat un eșec al gazdelor. Poliomielita, considerată de către vizionar drept principala marcatoare de goluri în rândul populației din secolul al XXIV-lea, a ieșit din joc relativ repede, după o mică întindere.

Un timp, bolile au venit o dată pe an, ca anotimpurile sau ca zilele de naștere; ciclul era larg și generos, asemenea unui duel purtat între domni, cu un număr stabilit de pași, respect și eleganță. Maladia și laboratorul stăteau la distanța cuvenită și, la semnal, începeau lupta. Germenul

trăgea primul, răpind câteva mii de suflete dintr-un foc, apoi companiile farmaceutice dezlănțuiau milioane de salve de vaccin, până când suferința fugea schelălăind. Apoi au început să apară de două ori pe an, asemenea colecțiilor de modă; nici nu ieșeai bine din epidemia de toamnă–iarnă, cu paloare, tuse seacă și vărsături, că intrai în pandemia de primăvară–vară, plin de bube verzi și frisoane.

A venit însă un moment în care populațiile microscopice au început să năvălească toate odată. Atacau prin aer, pe apă și pe uscat, cu ghearele înfipte în perii animalelor, agățate de aripile insectelor, ca și cum rostul fiecărei specii din spectrul vizibil n-ar mai fi fost să-și ducă propria existență, ci să devină purtătorul unei alte existențe invizibile, distrugătoare de vieți, virusuri și bacterii nemaiîntâlnite, ale căror asalturi din interior nu mai puteau fi contracarate și de care era imposibil să te ferești, pentru că erau, practic, peste tot. Era un atentat terorist în care omul era singurul vizat, celelalte forme de viață aflându-se doar în postura de purtători sau de gazde, dar cum să demaști, cum să preîntâmpini, cum să smulgi mărturii când ai de-a face tocmai cu necuvântătoare?

Nu ieșeai bine din casă, și un agent patogen te întreba de sănătate. Vă amintiți, poate, de vremurile fericite ale bolilor mortale, dar al căror mod de acțiune putea fi înțeles: HIV, febra Dengue și cele hemoragice Ebola și Marburg, sindromul sever acut respirator, virusul Nilului de Vest, gripa aviară și cea porcină, ori temutul *Acinetobacter baumannii*. Acelea au fost niște banale răceli față de ce-a urmat: gripa cârtiței sașii, hepatita F, boala viermilor de mătase, maladia schnauzerilor pitici, pandemia de ataraxie, alergia la oxigen, la asfalt și la dulceața de vișine, gripa furnicilor, sindromul pârșului singuratic, beteșuguri având simptome atât de ciudate, încât păreau deja a avea propria personalitate. De pildă, pesta lalelelor, a cărei

primă formă de manifestare era că bolnavul începea brusc să vorbească, cursiv și coerent, în limba olandeză[20]. Sau infecția cu stafilococul Mozart, când pacienților le creștea în jumătate de oră o a treia ureche în zona occipitală, asigurând un auz perfect. Ori febra coregrafică, răspândită, se pare, de puii de condor din Mexic, care-l făcea pe cel infectat să danseze step până la epuizare fizică și deces.

Ceea ce nu te omoară te face mai puternic, se spune, și, un timp, dintr-un anumit punct de vedere, omenirea devenise parcă mai sănătoasă – nu ne referim, evident, la cei morți, care pierduseră deja bătălia, ci la cei încă trăitori. Aceștia dobândiseră brigăzi de anticorpi extrem de antrenate, care puteau umili o tuberculoză clasică în doi timpi și trei mișcări și care, cât era ziua de lungă, cutreierau prin trup, răstindu-se la câte un vibrion demodat sau tăbărând cu bastoanele asupra unui virus de guturai care-și târșâia picioarele prin zonă. Bătrânul cancer, indiferent de formă, a fost rapid detronat din rangul său de boală a secolului și expulzat în câțiva ani din toate trupurile, în care nu s-a mai întors nicicând, rămânând ca omul, transformat într-un soi de arici protejat de mii de ace de seringă, să se concentreze astfel numai asupra atacurilor exterioare.

A fost însă o victorie efemeră, căci, onorații mei companioni, neștiutori într-ale Apocalipsei, se dezvoltase parcă și o geopolitică a microorganismelor, ca și cum acestea nu și-ar fi disputat doar oameni și populații, ci stăpânirea asupra întregii lumi. Unele virusuri evoluaseră în așa măsură, prin mutații, încrucișări și alianțe, încât sufereau deja de propriile boli. Erau maladii care, în fața leacurilor, se retrăgeau în munți pentru a reveni după câteva săptămâni, cu tulpinile modificate, convingând antibioticele să întoarcă armele, ca și cum tratamentul la care fuseseră supuse n-ar fi făcut altceva decât să le

zgândărească orgoliul. Uneori, bolile își uneau eforturile, de parcă, într-o întoarcere istorică a sorții, omul ar fi fost pus acum sub lamelă și supus experimentelor de tot felul; alteori, o molimă de mici dimensiuni, dar cu o aprigă dorință de dominație, ataca pandemia care bântuia un ținut, iar maladia învingătoare nu stingea doar neamul de prin partea locului, ci și germenii înainte stăpânitori.

„Dar oamenii ce-au făcut?“ veți întreba, referindu-vă la măsurile sociale, medicale, chiar militare. Au existat și acestea, dar până la urmă s-au dovedit inutile. De pildă, un stat a declarat război unei forme de dizenterie pitică, dar a fost silit apoi să ceară armistițiu și câteva milioane de olițe. Încet-încet, lumea s-a consolat cu gândul înfrângerii și din ce în ce mai mulți cetățeni au început să poarte petice de pânză peste gură sau măști chirurgicale, încât aveai impresia că străzile erau pline de medici așteptând să intre în operație. Un tip ingenios inventase scannerul pentru microbi, care a fost un mare succes de piață, până când, ca orice invenție, s-a transformat din moft în obiect indispensabil, apoi în motiv de psihoză. Ieșeai la un picnic și-ți puneai ochelarii speciali, dar când vedeai câteva mii de germeni periculoși picotind pe sandvici, iar alții dându-ți cu tifla din vârful fripturii, îți pierea cheful de viață. Așa că, în timp, oamenii și-au făcut provizii, tone de hrană sintetică, ieftină și inalterabilă, care mai avea și marea calitate de-a nu putea fi infestată de microorganisme, și, în ciuda asigurărilor date de autorități că situația se afla sub control, s-au închis în case. Când ieșeau, rareori, foloseau costume gonflabile, asemănătoare celor purtate de cosmonauți; părea chiar că viețile tuturor s-ar fi mutat pe Lună, în timp ce proprietarii lor ar fi rămas undeva, departe, pe Pământ.

Singurele care nu puteau fi afectate de atacul microorganismelor erau rețelele de comunicații,

astfel că, baricadată în locuințele ei dezinfectate și etanșe, omenirea a rămas conectată la viață prin intermediul aparatelor. Ceea ce nu însemna că încetaserăm să ne distrăm. La Bursă se puneau pariuri despre care boală va invada prima principatul Monaco, dacă divizia de insecte purtătoare a gripei frizerilor, care ataca dinspre Franța va ajunge mai repede decât febra maimuței claustrofobe, care survola Mediterana, până când un desant al pneumococului vișiniu de Thailanda, impecabil organizat și executat, a decis apartenența epidemiologică a micului principat.

La o asemenea rată rapidă de răspândire, a boteza cu numele tău un agent patogen devenise cea mai bună metodă de publicitate. Într-o zi de vineri, paisprezece cetățeni din Napoli s-au infectat din cauza unei bacterii necunoscute. Nimeni nu știa de unde apăruse aceasta și cum acționa (în afara efectului vădit că persoanei suferinde i se umfla capul de vreo trei-patru ori), dar era extrem de promițătoare în ceea ce privește rezistența la tratament și potențialul de extindere. Ca urmare, în paralel cu efortul generos al laboratoarelor de-a găsi leacuri, în multe companii weekendul a fost dedicat studiilor de piață, focus-grupurilor, *product-placement*-urilor, business-planurilor și studiilor de *awareness*, iar luni dimineață deja toate agențiile de presă anunțau că denumirea oficială a bolii era Maladia Portofino Beach, după numele unui cunoscut constructor de mingi pentru plajă.

Mulți dintre cei supuși atacului bacteriologic au căutat, iar asta ar putea părea ceva ironic, dacă n-am folosi modul figurat de exprimare, atât de necesar în astfel de situații, să se bage pe sub pielea atacatorilor. Oare, întreb onorata comisie și pe respectabilii mei colegi, bolilor nu li se spune și „afecțiuni“? Nu există, poate, nici un termen mai potrivit pentru a desemna legătura intimă care apare între om și teroristul invizibil, cuibărit în

interior, un fel de Sindrom Stockholm la purtător. În vremurile acelea apropiate de cele din urmă, o septuagenară din Idaho s-a măritat cu bacilul Perez, declarând că niciodată nu s-a simțit atât de plină de viață decât atunci când mititelul în formă de bastonaș îi ciugulea tandru ficatul. Au urmat, evident, decesul și un proces intentat numitului bacil de către urmașii băbuței milionare, care, ce oroare!, îi lăsase întreaga avere criminalului. În alte cazuri, gazda a căzut pradă propriei slăbiciuni. Un cetățean din Liverpool și-a păstrat ca animal de companie vibrionul care nu izbutise să-l dea gata. Îl ținea într-un borcan, hrănindu-l cu mâna lui cu alge microscopice ori cu microbi mai mici, care nu-i stârneau atâta compasiune. Din fericire, fundația Salvați Bacteriile! a intervenit prompt, oprind inumanul experiment. Microbul a fost eliberat, iar cetățeanul condamnat la câteva luni de închisoare, unde s-a stins în chinuri rezonabile, după contaminarea cu germenii unei boli tinere, proaspăt coborâte din Anzi.

Odată instalat oficial asediul, din clădiri au început să iasă animalele de companie, alungate de stăpâni nu atât pentru că asupra lor plutea riscul colaboraționismului cu inamicul, cât pentru că reprezentau un bot ori un plisc în plus de hrănit. Primii au ieșit, în mod neașteptat, câinii, pe care i-am fi bănuit de ceva mai multă fidelitate, dar care și-au demonstrat cu această ocazie caracterul slugarnic, redați activității lor primordiale, aceea de a-și procura hrana singuri, fără ca mâinile grijulii să le așeze dinainte blidul cu granule. Pe străzi au apărut pudeli fragili, smocuri de vată de zahăr mișcătoare înțepând caldarâmul cu bețe subțiri, lipsiți însă de damele al căror apendice bulevardier fuseseră până nu demult, ciobănești germani scăpați de orbii pe care-i aveau în grijă, terrieri jucăuși, obișnuiți să țopăie pe lângă șoldul stăpânilor, sau dobermani cândva agresivi, târându-și acum lesele în urmă ca pe niște

existențe ratate. Ieșeau toți, privind nedumeriți spre trotuarele fără de oameni, pentru ca, adulmecând urmele încă vii ale acestora, fiecare s-o apuce pe drumul lui, după câteva scurte urinări care aveau ca scop noua împărțire a sferelor de putere în cartier. Ferestrele s-au deschis și în cadru au apărut posesorii de păsărele, care la rândul lor au deschis ușițele de sârmă, iar perușii, scatiii, sticleții și canarii au scăpărat prin aer, lăsându-și stăpânii singuri în propriile colivii. Doar pisicile n-au fost eliberate, ele fiind libere din născare, poposind numai pe lângă niște gazde vremelnice, posesoare ale unei singure vieți, în general extrem de plictisitoare, căci oamenii nu lunecă de-a lungul burlanelor și pervazurilor ca niște fulare luate de vânt, nu încremenesc în pânde ca niște statuete îmbrăcate în blană, pentru ca apoi să se năpustească în urmărirea șoarecilor, a șobolanilor și a hamsterilor, ultimii încă uluiți de faptul că lumea aceasta nouă și imensă nu se rostogolea sub pașii lor. Apoi, când sălbăticiunile din Grădina Zoologică s-au emancipat, puteai vedea pantere cățărate pe stâlpii de iluminat, dând cu laba după câte-un porumbel, girafe păscând din ghivecele cu mușcate așezate la etajul întâi, broaște țestoase parcurgând lent bulevardul și retrăgându-se în buncărul din spinare ori de câte ori vreun elefant cutremura strada cu pasul lui greoi.

Câteva luni, în orașul aflat acum la dispoziția animalelor, curentul electric a continuat să circule, menținând iluzia unei reveniri. Comunicatele oficiale vorbeau despre un vaccin miraculos, care ar fi putut vindeca optzeci la sută dintre bolile nou apărute. Cu ajutorul acestuia fusese eradicată, se spunea, boala iacului neliniștit, însă efectele secundare – paralizia membrelor superioare și creșterea numărului de dinți – rămâneau în continuare neplăcute. Între timp, altoindu-se liber între ele, bacteriile și virusurile căpătaseră proporții nebănuite, unele ajungând chiar la

dimensiunile unor musculițe. Ultima transmisiune televizată în direct a făcut-o CNN, anunțând evoluțiile pozitive în contraofensiva din Texas împotriva meningitei în carouri aduse de gândacul de Colorado chiar din Colorado, apoi toate posturile s-au mărginit în a difuza reluări – de obicei seriale vechi, în care doctori isteți triumfau asupra unor boli cam naive și nehotărâte –, până când, într-o zi, curentul a încetat să circule, televizoarele și monitoarele calculatoarelor au rămas întunecate, și atunci, de parcă existența electricității ar fi fost unicul miracol în care omenirea mai putea crede, a început adevărata singurătate.

Sau, cine știe?, a fost ultimul prilej de-a ne mai privi în ochi, cine pe cine mai putea vedea, când cadrul ferestrelor din clădirile învecinate a înlocuit televizorul. Pe aceste mici scene de teatru, între faldurile perdelelor sau în ochiul mijit al jaluzelelor, s-au jucat ultimele drame ale omenirii, lipsite de aportul cuvintelor și al aplauzelor. Au fost schimbate milioane de semne din mâini, înclinări din capete, uneori chiar zâmbete, bezele delicate între cei care se cunoșteau sau care mai sperau să se cunoască într-o bună zi, dar, pe măsură ce lunile au trecut, au rămas doar privirile, lungi, limpezi, nemișcate și inutile, ca niște curcubeie lipsite de culoare.

După ce nici o cortină nu s-a mai ridicat, au început să moară și clădirile. Unele, distruse de incendii mocnite, altele, pulverizate de exploziile violente cauzate de instalațiile de gaze, cele mai multe degradându-se însă încet, ca inșii a căror îmbrăcăminte de piatră fuseseră cândva, coborându-și învinse de vârstă umerii, scorojindu-și fațadele cu fiecare ploaie, primind ridurile plantelor agățătoare și cataractele ferestrelor murdare. Cu fiecare bucată de țiglă căzută, cu fiecare cutremur care le măcina fundația, cu fiecare inundație care le stârnea șiroaie de lacrimi,

priveau bărboase prin ochelarii ferestrelor, ca și cum și-ar fi pierdut și ele ultima speranță. Turnurile de sticlă și metal dinspre centru îmbătrâneau demne și opace, asemenea afaceriștilor care scrutaseră îndelung orașul din spatele ferestrelor-oglindă. Ici-colo, vedeai un lift telescopic oprit pe mijlocul versantului, ca un măr al lui Adam sugrumat de nodul prea strâns al cravatei, podețele spălătorilor de geamuri fluturau inutile, asemenea ochelarilor legați cu șnur la gât, pe care îi cauți peste tot, numai acolo nu. Vânturile și zăpezile s-au tot vânzolit peste acoperișuri, rontăind nituri din plictiseală, astfel încât antenele lungi de pe culmi s-au prăvălit într-o rână, iar reclamele luminoase, de mult stinse, și-au pierdut din litere, alcătuind cuvinte din ce în ce mai știrbe și mai lipsite de sens.

Nu știu dacă am fost ultimul om care a trăit pe Pământ și nici măcar, scuzată-mi fie lipsa de precizie și de informare, ce virus a dat lumii lovitura de grație. Țin minte doar că, într-o dimineață, la câteva zile după ce ultimele rezerve de hrană s-au terminat, am îmbrăcat costumul cel bun și, sprijinit în baston, am ieșit în oraș. Era frumos afară. M-am plimbat ore întregi pe străzile lipsite de oameni, unde se hârjoneau sumedenie de animale, care s-au mulțumit să mă pândească de la distanță, ca pe un Noe neputincios și incapabil să se salveze pe sine. Era de parcă, după milioane de ani de urmăriri în scopul prinderii, sfâșierii și hrănirii, lighioanele și omul puseseră capăt ostilităților, căci întreaga umanitate fusese redusă la un singur individ, umbra celui care cândva le transformase semenii în antricoate ori în distracții de circ, prea slab acum pentru a le mai putea prinde, și care, iată, se dădea caraghios de-a dura, sub ochii lor, pe scările din fața Tribunalului. Cum n-a fost nimeni care să mă ridice, iar ambulanța n-a venit pentru că n-avea cum să vină, am sângerat înăbușit pe asfalt, bâzâit de muște curioase, în

bătaia periscoapelor ridicate din iarbă de șerpi sâsâitori, cu palmele ciugulite de pliscuri și linse de boturi umede.

Era o zi minunată, pe cuvânt. Fără oameni, fără întrebări, fără direcții de mers, fără proiecte și drumuri musai de făcut, doar cu soarele și frunțile înalte ale caselor dimprejur. Am rămas cu fața în sus și cu picioarele chircite sub mine până târziu în noapte, iar tot ce mi-am dorit în acele ore lungi, în care stelele s-au tras din ce în ce mai aproape, a fost să-nceapă ploaia.

note

20. Mulți olandezi au suferit de această afecțiune fără să știe, fiind diagnosticați, din păcate, doar când era prea târziu.

cherchez les femmes

„Love Plus este un program care recreează emoțiile întâlnirilor amoroase din adolescență. Bărbați în carne și oase curtează personaje feminine de desene animate. Unii clienți petrec chiar weekenduri de vis alături de iubitele virtuale din consolele Nintendo în stațiunea japoneză Atami."

– The Wall Street Journal, 31 august 2010

„I wish life could be Swedish magazines."

Iggy Pop

Da, îmi amintesc de invazia microorganismelor și de perioada în care omenirea s-a retras în spatele ușilor închise, a vorbit următorul. Chiar soția mea, virtuoasa Inga, a fost una dintre primele victime, stingându-se la nici trei săptămâni după ce-a contractat la Kitzbühel periculosul virus al zăpezii.

Iată-mă, așadar, singur pe cărările întortocheate ale vieții, un pensionar suedez încă în floarea vârstei, pentru că, vorba prietenului meu din copilărie, Olaf Carlsson, atâta timp cât numărul tău de ani se scrie cu două cifre, încă există o șansă ca prima doamnă cu care-o să te-nsoțești să nu poarte o coasă în spinare.

„N-ai auzit de sexul prin computer?" m-a întrebat într-o seară Olaf, în timp ce, la un pahar de bitter, îi vorbeam despre necazurile solitudinii și despre lipsa unui element feminin cu care să împărtășesc cele câteva senzații amoroase rămase în contul deschis cândva la banca vieții. Vorbele lui m-au luat prin surprindere. După zeci de ani petrecuți într-o firmă de contabilitate, priveam computerul mai degrabă ca pe-un coleg de birou cu care să împarți plictiseala călătoriei de peste zi; în plus, educația protestantă primită mă împiedica să consider posibilă existența unui mijlocitor în atingerea oricărei forme de absolut.

Dar câte nu se schimbaseră din vremea tinereții noastre! Între timp, vedeta ultimului film porno care ne stârnise imaginația, Miss Bella Swallows,

era internată în spitalul de vizavi, cu strănepoții certându-se între ei dacă s-o decupleze sau nu de la aparate. Ca urmare, prima întâlnire amoroasă cu calculatorul, din cauza grabei specifice debutului și a nepriceperii mele în domeniul cibernetic, a fost ușor traumatizantă.

I-am spus Cora. Priveam la cutia așezată pe masa din sufragerie, îi dădeam ocol și nu știam de unde s-o apuc. Învelișul străveziu dezvăluia câte ceva din decolteul profund al plăcii de bază, mister susținut și alimentat de baretele cablurilor SATA. Ventilatorul sursei susura o chemare, dar, în ciuda muchiilor rotunjite și a luminii difuze pe care lumânările o revărsau asupra noastră, tot nu reușeam să văd în ea un obiect al dorinței. În fine, după câteva încercări timide de chat despre vreme, care n-au reușit să dezghețe atmosfera, am făcut primul pas.

Fără capacul carcasei, Cora părea extrem de vulnerabilă… ledul îi pâlpâia rugător, hard-diskul torcea lin… La un moment dat, lucrurile păreau că vor intra pe un făgaș interesant; deslușeam chiar posibilitatea unui final fericit, însă vârsta și-a spus cuvântul. Din cauza preludiului prelungit, curentul micului ventilator mi-a provocat o criză de lumbago, iar țepii plăcii de bază s-au arătat neiertători cu o zonă sensibilă a epidermei. Când am încercat o altă abordare, limba DVD-ROM-ului s-a retras într-un moment total neprielnic. Colac peste pupăză, virusul troian contractat în cursul expediției printre fișiere m-a învățat minte pentru totdeauna care erau urmările unei întâlniri romantice cu un calculator neprotejat de un antivirus performant.

„Ești un ignorant“, m-a certat Olaf a doua zi, „te râd și fetișiștii. Băiete, computerul este o cale, nu un scop“, mi-a explicat el, făcându-mi apoi atât de necesarul *update* în educația sexuală. Olaf m-a introdus în nenumărate site-uri matrimoniale, m-a luat cu el la câteva petreceri online, școlindu-mă în

fascinantul domeniu al amorului eteric. Şi iată-mă ajuns la vârsta la care „sex“ e, teoretic, doar un prefix în reprezentarea deceniului de viață pe care-l traversezi, marinat cu vopsea de păr și diferite pomezi, împănat cu minciunelele pe care distanța dintre convivii virtuali nu numai că le acceptă, dar le și încurajează (pe rețelele de socializare aveam doar patruzeci și nouă de ani), așezat apoi în tava verticală a monitorului spre a fi prezentat doamnelor singure și jucăușe din toată lumea.

Şi ce succes am avut! Cu Mya din Costa Rica am ieșit la o cină romantică în restaurantul virtual feastforlovers.net. Am comandat pleoape de struț fierte în calvados și soté de gutui gratinat în pene de gâscă, iar ca desert, un măr albastru de Dominica. În timp ce amândoi salivam cu spor, așteptând ca programul culinar să livreze senzațiile gustative corespunzătoare, am început să sporovăim despre vreme. La Mya, în San José, erau 108° Fahrenheit, la mine, – 18° Celsius și ningea viscolit. Ea purta o superbă rochie de seară, care-i lăsa brațele și spatele goale, eu, răcit mort fiind, înghesuisem câteva helănci pe sub smoching. Dar n-a fost să fie! O pană de curent ne-a retezat brutal romanța, iar când am refăcut conexiunea, Mya benchetuia deja de zor pe un alt server culinar, iar contul meu fusese golit, de parcă toți ospătarii din lume și-ar fi tras un bacșiș generos.

Despre Jeanne din Lyon n-am să vorbesc prea mult; s-a dovedit că, de fapt, o chema Jean, nu era licențiată în pictura flamandă, așa cum pretindea, ci lucra ca bodyguard într-o librărie.

Relația cu misterioasa Amanda, care apărea pe ecran doar în penumbră, am rupt-o rapid, sesizând la un moment dat, în spatele ei, un interior cunoscut și poza înrămată a vărului meu, Gunnar.

A urmat apoi marea mea iubire neconsumată, Charlotte din Johannesburg. Țin minte cum ne-am cunoscut, de parcă a fost ieri. Era o zi superbă

pentru amorezații virtuali: ploua de rupea pământul. Ieșisem la o promenadă prin locurile dragi, care-mi umpleau spiritul de visare. Tocmai părăsisem wildpussies.org și, dornic de puțină pace sufletească, intrasem pe getagirl.com, când chipul ei s-a desprins din noianul de pătrățele anodine aflate pe pagina-gazdă. După ce „asl“-ul tentant (f/23/South Africa) și-a fluturat câteva secunde codița prin fața ochilor mei umeziți de emoție, scurta descriere biometrică (91,5/60,8/94) le-a cauzat o plăcută fixitate, pentru ca poza ei să-i mângâie tandru ca o lentilă de contact.

Am intrat contra modestei sume de 14,99 euro și ne-am împrietenit pentru 1,99 euro pe minut. În scurt timp, eram nedespărțiți. După o săptămână, toți prietenii noștri comuni de pe lonelyswingers.net ne vedeau căsătoriți. Rezervaserăm deja un salon la marriagesonline.org, când a avut loc cearta. Ca de obicei în astfel de cazuri, totul a pornit de la un fleac. Într-o dimineață, am prins-o fofilându-se prin cotloanele întunecoase ale Mess-ului. A ignorat *Buzzzz*-ul meu lung. Pe toate conturile deschise părea absentă, dar o simțeam acolo. Era clar: Charlotte (sau Tanya de pe amateurteenies.ru, sau Vika de pe lustychicks.co.za, sau Masha de pe realsluts.nl) se afla într-o sesiune privată cu altcineva! De necaz, am plecat să colind toate locurile de pierzanie cunoscute, anulând nunta.

Când, după câteva ore, ne-am regăsit în fața calculatorului, între noi nu se mai simțea aceeași apropiere. Am cerut explicații, m-a expediat printr-un „lol“ prea zglobiu pentru situația dată. Emoticonul de pe ecran zâmbea prefăcut. „Pari schimbată. Ți-ai luat alt webcam?“ am întrebat. „Nu“. „Ai umblat la setări?“ „Nu“. „Ce s-a întâmplat cu noi?“ „brb“[21]. Dar nu s-a mai întors. A început să mă-nșele, trecând din placă video în placă video ca o ușuratică, vorbindu-mă pe la colțuri de monitor. Mi-a scos vorbe pe Facebook și

pe Hi5, a trimis viruși, a orchestrat ticăloase atacuri *flood* împotriva mea. Mi-a tastat lucruri inimaginabile, pe care nici pixelul nu le suportă, că sunt un „târâie-*mouse*“ și că numai microprocesorul e de mine, că n-ar exista în tot Internetul un *patch* capabil să-mi repare caracterul.

Ei, și când pierdusem orice nădejde în găsirea unui suflet-pereche, a apărut pe piață produsul care avea să-mi schimbe viața: versiunea Windows Armageddon, cu pachetul antisingurătate VirtualEve inclus.

*

„De astăzi, nu vei mai fi singur niciodată“, „Fericirea e la un clic distanță“, „Configurează-ți perechea!“ Reclamele îmi loveau timpanele așa cum valurile își proptesc umerii lichizi în falezele de piatră, măcinându-le până la prăbușire. Ca și cum aș fi avut un ghioc lipit de ureche, auzeam permanent avantajele Evelor plăsmuite față de cele durate în carne și os: nu vorbesc ore în șir la telefon, nu sunt veșnic nemulțumite sau geloase, nu-și supun bărbatul unei constante pisălogeli, nu întreabă: „Crezi că m-am îngrășat?“, „Unde-ai fost până la ora asta?“, „La ce te gândești?“, nu traversează perioade de incertitudini sau de inutilitate. Se isprăvise, așadar, cu site-urile pentru voyeuri, unde discuțiile dintre spectatori erau adeseori mai interesante decât acțiunea în sine, unde mai pui că, majoritatea aflându-ne la a treia sau chiar la a patra tinerețe, ațipeam până să se întâmple ceva cu adevărat interesant. Gata cu conexiunile proaste, cu camerele video întunecoase, cu *mouse*-ul care cădea când ți-

era lumea mai dragă, cu defecțiunile plăcii video, care duceau la apariția de pete verzi pe figurile mult-doritelor!

VirtualEve nu era doar o invenție, ci un portal spre o altă lume. Un imperiu feminin în plină expansiune stătea masat la granițele umilei mele existențe, diviziile moi erau pregătite de atac, iar porțile de-abia așteptau să cadă. Cât de departe erau zilele adolescenței, în care tânjeam îndelung și fără de speranță după nepoata vecinilor, colega de bancă sau profesoara de chimie! După mai bine de jumătate de secol, VirtualEve mi le arunca, iată, pe toate în brațe, docile sau răzvrătite, încinse cu șorț de bucătărie sau încătușate de tăblia patului, cu codițe ridicate feciorelnic ori cu părul curgând cascade pe umeri, încotoșmănate în blănuri de tapir sau goale ca niște naiade, scăldate în arome fine ori, dimpotrivă, învăluite în parfumul aspru al femeii care își câștigă singură existența, trăitoare în de mult trecuta epocă de piatră ori poate încă nenăscute.

Nu voi uita niciodată ziua în care a sosit kitul de instalare. Nerăbdător ca un licean, am îmbrăcat costumul de latex împănat cu senzori tactili pentru toate zonele trupului (într-un buzunăraș fusese strecurat și un prezervativ cu sigla Windows, pentru orice eventualitate), am tras pe cap casca prin care creierul urma să primească impulsuri din realitatea virtuală, potrivind mănușile care aveau să slujească drept interfață de comunicare. Astfel echipat, umilul dumneavoastră povestitor, explorator al tuturor orizonturilor feminine posibile, s-a conectat la mufa USB a computerului, începându-și turul inițiatic.

*

Ce lume mi se deschidea în față! Câte posibilități! Oferta de femei celebre era imensă, iar reîntruparea lor se arăta incredibil de precisă, ținând cont de toate izvoarele

istorice existente, ba chiar, în unele cazuri, și de documente apocrife. Nu fac parte dintre cei care încep să se bâlbâie când două fotomodele decoltate, ude leoarcă din cauza ploii, îi acostează pe stradă dârdâind, întrebând de un apartament discret unde și-ar putea usca hăinuțele; arta rezistenței în fața seducției feminine nu-mi era așadar străină, dar, mângâind pletele întunecate ca păcatul ale Cleopatrei virtuale, am înțeles pe loc de ce atât Iuliu Cezar, cât și Marc Antoniu și-au lăsat imperiul de izbeliște pentru ea. După jumătate de oră cu Jeanne D'Arc, în varianta „Barely 18 fără zale", am înțeles că porecla de „Fecioara din Orléans" nu i se potrivea deloc. Hălăduind prin categoria MILF, am dat de laboratorul Mariei Curie, care s-a dovedit un nemaipomenit cuibușor de nebunii, amorul printre compușii radiului fiind totuși îngreunat de portul obligatoriu al costumului de plumb. Iubitorii de artă vor fi, poate, surprinși, însă vestita Mona Lisa a fost o dezamăgire: în tot timpul vizitei, a brodat chicotind la o pernă, cu bine-cunoscutul zâmbet de slujnicuță lipit de figură. În schimb, la categoria „Orgii regale", cele șase soții ale lui Henric al VIII-lea au lăsat la o parte toate neînțelegerile, dând tonul unei petreceri de neuitat. Doamna de Récamier? *Oh là là!* Nu mă întrebați! Sofaua aceea pare incomodă, dar nu e. Cât despre divele mai apropiate vremurilor noastre, ele prezentau un singur neajuns: din pricina drepturilor de imagine,

trebuia să te mulțumești cu serviciile unor Anjelina Jolly sau Marylynn Munro.

După ce acest veritabil ciclon erotic m-a redat, mai mult mort decât viu, sărăcăcioasei lumi reale, am zăcut câteva ore pe mochetă. De-abia revenit printre cei treji, am făcut un duș și m-am năpustit imediat îndărăt spre explorarea opțiunilor practic nelimitate ale pachetului de servicii contracost. O, sfinte Bill Gates! Nu numai că puteai beneficia de însoțirea oricărei urmașe a Evei care-și lipise vreodată piciorușul de solul acestei planete, dar, cu ajutorul configuratorului „Do Her! 8.0“, îți puteai construi amanta ideală. Nici măcar nu trebuia, asemenea lui Adam, să renunți la o coastă, respectiva putea fi întrupată din poze, filme, amintiri, dorințe sau tastând indicii și calitățile dorite.

Ca un sfetnic priceput, sistemul te ajuta cu sfaturi, sugestii ori cu unele setări prestabilite: „Balcâze timide“, „Dominatoare hipertensive“, „Culturiste inocente“, „Hermeneute fragede“ sau „Intelectuale dezlănțuite“. Din câteva cuvinte, trebuia să-ți schițezi fantezia, iar baza de scenarii era o altă minunăție a geniului uman, care ne-a dăruit, de-a lungul vremii, atâtea capodopere de imaginație, aici regăsindu-se situații precum: „Vernisaj și cină romantică, urmate de biciuire“, „Decan la facultatea de manechine“, „Sex oral cu prințese știrbe la Palatul Buckingham“.

Apoi, exista opțiunea de Multiplayer, în care puteai să vizitezi fantezia altei persoane și, cu acordul acesteia, chiar să participi la ea. Din meniul principal nu lipsea nici spațiul rezervat micii publicități, unde puteai citi anunțuri ca „Sadomasochistă începătoare, rog blândețe“ ori „În atenția swingerilor: nu urcați mai mult de șase în lift“.

În fața unei asemenea palete de oferte și de posibilități, exploratorul se găsește cumva lipsit de busolă, învârtindu-se ca un cocoș de tablă pe

acoperiș în timpul furtunii. De unde să începi? Încotro s-o apuci? Pentru Ulise a fost simplu: știa, în ciuda tuturor vocilor de sirenă ce-i răsunau în cap, care era femeia de la capătul drumului. Cum se face însă primul pas spre infinit? Cum începi luarea în posesie a paradisului? Altfel spus, dacă ai avea tot ce-ți dorești, cum ai mai ști ce-ți dorești?

Aici am avut noroc. Educația protestantă primită, cu accentul ei pus pe etică și pe valorile familiale, m-a scutit de chinurile alegerii. Când imaginația îmi alerga ca o herghelie de mânji sălbatici, amenințând să calce totul în picioare, fără să ajungă nicăieri, un deget venit din ceruri mi-a ciocănit în frunte: „Alo! Ce faci?“ Să fi fost conștiința sau inconștientul? Era vrerea divină sau apăsarea spovedaniei strămoșești fără de preot? Greu de spus. Cert e că vocea aceea mi-a pus în vedere că, dacă tot aveam să cad pradă demonului trupesc, unica femeie pe care o voi recrea nu putea fi decât vremelnica decedată, unica mea jumătate, virtuoasa Inga. Conform site-ului tolerable-sins.com, era singurul mod în care actul n-ar fi fost considerat un păcat, ci o lăudabilă aliniere la evoluția tehnologică.

*

Pe când completam căsuța cu vârsta, am avut totuși o ezitare. Să trec anii pe care i-ar fi avut acum virtuoasa consoartă, dacă virusul zăpezii n-ar fi smuls-o din brațele mele iubitoare, sau pe cei din momentul decesului? Din respect pentru adevăr, ar fi trebuit să pun 73, vârsta finală, însă parcă-i auzeam vocea înfigându-se în timpanele mele ca tirbușonul în plută: „Nu te-a lăsat inima să mă treci cu 69, ai, cărpănosule?“ Pe de altă parte, dacă tot aveam posibilitatea să aleg, de ce să n-o readuc un pic mai tânără,

proaspătă ca un pârâu de munte, fără să sufere de osteoporoză, colită, tuse măgărească, incontinență urinară, psoriazis și demență senilă? În timp ce mintea mi se legăna astfel, prinsă în miezul dilemei, fără nici o explicație și nici un avertisment, mâna mea dreaptă a tastat 18.

„Na-ți-o bună că ți-am dres-o“, mi-am spus mirat, urmărind cum falangele își continuau trădarea, completând în dreptul ocupației, în loc de „pensionară“, „școlăriță“. „Ei drăcie, asta e răzmeriță în toată legea“, mi-am spus, puțin îngrijorat, gândindu-mă că asistam la o clară insubordonare a trupului în fața voinței suverane. Ce era însă de făcut? Puteam, desigur, să pun piciorul în prag (presupunând că membrele inferioare nu trecuseră și ele de partea insurgenților), ordonând înecarea mișcării în sânge și readucerea revoltaților pe calea cea dreaptă. Dar dacă mintea rămăsese de izbelițe, singură în palatul ei, și tocmai apelul împotriva rebelilor le-ar dezvălui acestora propria forță, precum și teribila izolare în care se găsea creierul? Nu, înțelept era să aștept și să văd ce urma.

A urmat „culoarea părului“, unde mâna a bifat „roșcat“. Șocat și indignat – atât varianta „căruntă“, cât și blondul artificial al Ingăi fuseseră ignorate de către netrebnicul membru –, de-abia m-am abținut să intervin. Când a sosit însă vremea ca dreapta să configureze conturul trupesc, ea a făcut niște corecții interesante la fizicul regretatei, oricum demne de luat în discuție, iar conștiința n-a mai mormăit. La alegerea rasei, a oscilat câteva clipe între *Asian whores* și *hot Latinas*, dar a luat decizia corectă, cel puțin din punct de vedere geostrategic: *Russian sluts*, rușii fiind un popor de care, vrând-nevrând, prin prisma schimbării pe plan mondial a raporturilor de forță, trebuia să ne apropiem. „Da, iată o alegere înțeleaptă“, mi-am

zis, promițându-i în gând virtuoasei Inga fidelitate eternă și viitoarea întrupare prin VirtualEve, în timp ce dreapta înmănușată articula un „cioc! cioc!“ suav pe ușa care-mi apăruse în față. *Enter!*

*

Încăperea respira tinerețe și morală. Mobilierul, o minune într-un Art Déco întârziat, mixat cu un rustic stăpânit, îmbia la cunoaștere reciprocă și la schimb fertil de idei. O privire furișă aruncată spre cartea uitată pe așternutul roz mi-a dezvăluit titlul: *De ce iubim femeile*, roman introspectiv de mare succes la acele vremuri.

Apoi, perdeaua de un verde-aprins s-a dat la o parte și ea și-a făcut apariția. Strălucea din milioane de pixeli, placa video performantă îi accentua grația mișcărilor, iar sistemul de sunet 18.2 îi sublinia puritatea glasului. Avea părul adunat în două codițe și strângea în brațe un ursuleț de pluș. Era o apariție tulburătoare, care te făcea să crezi că în această lume plină de boli, războaie și perversiune, de molime, falimente și noroi, mai era totuși loc pentru inocență. S-a recomandat sfioasă Amy Littleslut, eu m-am introdus după toate regulile bunei-cuviințe, cu plecăciune și sărutare de mână: hornyguy_xxx.

Amy era majoretă pentru echipa de dezbateri a liceului și strângea bani pentru a da la Facultatea de Drept. Când zâmbea, de sub faldurile gurii ieșea la apel un șir de dinți în diferite tonuri de alb, zăgăzuiți de sârmele fine ale unui aparat stomatologic. Din spatele zidurilor subțiri se auzeau zgomote ciudate: plesnituri de bici, fâsâitul unei oale sub presiune, din când în când gargara pe care-o făcea cineva. M-am interesat dacă domnul și doamna Littleslut erau acasă. A râs și mi-a răspuns că era singură, doar ea și micile ei secrete nevinovate. În câteva minute, ne cunoșteam parcă

de când lumea. Amy voia cu tot dinadinsul să afle mai multe despre mine – vârsta, ocupația, numărul și seria cărții de credit. M-a întrebat dacă voiam să-mi arăte numărul de dans la care lucra cu echipa de majorete și, aproape imediat, a trecut la treabă.

Pe buricul veșnic nemângâiat al Lindei Lovelace! Pe alunița nicicând dezvăluită public a lui Bambi Woods! Nu știu cum putea echipa de dezbateri a liceului să se concentreze asupra argumentelor după un asemenea dans! Ce trucuri și ce ascunzișuri! Ce alfabet al formelor fără cusur! Un păienjeniș complicat al nuanțelor și al provocărilor se isca sub ochii mei, punctat de mici gemete diafane și de răsuciri subtile. Era ca și cum o arteziană de rotunjimi grațioase ar fi izvorât înainte-mi, asistam, vă jur, la un adevărat cadril al formelor, de la *Emanuelle 3* încoace nici un muritor nu întâlnise un asemenea rafinament. Pe lângă Amy a mea, Jenna Jameson se dovedea o plăpumăreasă nepricepută, iar Nicole Sheridan[22] o biată reumatică, degetul ei arătător trăgea tigheluri perfecte pe piele, apoi medita puțin asupra năsturașilor și ridicăturilor întâlnite pe traseu și, când era gata să dispară într-unul dintre pliurile ființei ei perfecte, hopa!, revenea la suprafață ca un pescăruș săltându-se deasupra valurilor.

O din ce în ce mai golașă latură a personalității ei mi se dezvăluia și eram, zău așa, îmbătat de farmecul estetic al tabloului încărcat de un pastoral jucăuș. Hăinuțele au început să sară sprintene ca niște veverițe, care agățându-se de lustră, care dispărând în spatele caloriferului electric. Biciuiți de priveliștea care li se-nfățișa, ochii mei au luat startul din orbite, iar inima a început să lucreze la capacitate maximă, dând semne că ar putea pompa necesarul de combustibil nu doar unui om, ci întregii populații a Rusiei, ba chiar și bielorușilor și, de ce nu?, unei însemnate părți a poporului ucrainean. Era în mod clar o revoluție: în timpane se bătea gongul, degetele se strângeau convulsiv,

alcătuind falange macedonene, genunchii se agitau ca niște berbeci, și încă nici n-am enumerat toate mișcările trupești cu vădite intenții invazive care se înregistrau, când un panou transparent mi-a coborât în fața ochilor: *Credit card limit reached. Insert a new one? Yes/No*.

Am înlăturat cu un gest supărătorul mesaj, în timp ce, scăldat în lacrimi de emoție artistică, mă apropiam de zeiță, pentru a-i transmite prinosul de recunoștință. Rezoluția a scăzut însă brusc de la 3840×2400 la 800×600 pixeli. Imaginea s-a turtit și, odată cu ea, Amy a devenit mai lătăreață, ca o halbă de bere cu capac, ceea ce nu i-a ciobit însă din *sex-appeal*. Când am întins mâna s-o ating, imaginea s-a tulburat, fragmentându-se în mii de așchii de cristal, și, în loc de senzația proaspătă a sânului marmoreean, am simțit arsura caloriferului. Am încercat să-i prind coapsa, dar am răsturnat un ghiveci cu un cactus gigantic. Când m-am întors, Amy vocifera cu o voce groasă, ca de autocamion Kamaz, agitându-și pumnul în direcția mea, apoi a deschis o ușă abil mascată de tapetul cu animăluțe și a dispărut.

M-am avântat în urmărirea ei, scăldat de mirosul de prăjeală de pe coridor, culegând din zbor detaliile de îmbrăcăminte pe care le lăsa în urmă. Mai întâi, mănușa fină de ațică, apoi voalul care-i adăpostise umerii de mărgean, angelica-i bustieră, un basc de pensionar mâncat de molii și cu moțul rupt, un șorț pătat de bucătăreasă, șalul mai lung decât Calea Lactee, o băsmăluță, o altă bustieră, un portjartier, o cizmă cu carâmbul rupt, inutil să vă spun că goneam ca un expres prin halte neluminate, incitat de acest puzzle intelectual, ce vrea să-mi transmită?, cine e ea?, de unde venim și încotro ne ducem? La poalele unei scări în formă de melc, plutind într-un nor de făină, mă aștepta o grămăjoară de fulgi, iar un gând insidios m-a săgetat: nu cumva urmăream un pui pane? Am zărit la tot pasul scene bizare: într-un ungher, un

tip biciuia o veioză, ceva mai încolo, un altul, costumat în bebeluș, îi făcea curte doicii sale; eu însă rămâneam credincios obsesiei mele, care din când în când îmi oferea din depărtare străfulgerări de-o clipă. La capătul unui lung coridor, atârnat de clanța ultimei uși, am găsit un slip subțire ca o prăștie, străveziu ca o perdea, enigmatic ca o integramă goală-goluță, fără să aibă măcar o literă completată.

Am deschis ușa și m-am avântat, cu brațele înainte. În locul mult-așteptatei moliciuni de stirpe slavă, m-am pomenit însă pipăind contururile beznei, înfășurat într-o cădere fără de sfârșit.

*

E noapte. Plouă și, din când în când, în depărtare, nervul luminos al unui nor înțeapă pământul. Bătute de vânt, tufișurile din spatele peretelui de sticlă se căinează, prinzându-și frunțile tremurătoare în palme de nuiele, iar foșnetele lor îngrijorate se împletesc cu miriadele de frunze care colportează zvonuri de furtună. Cu fracul scoarței tras peste tulpină, agitându-și coroana superioară, încă păstrătoare de șuvițe verzi, salcia din grădină pare că ar dirija furtuna.

În fața mea se ridică încet un continent de beznă, populat de moriștile unor bigudiuri cu care nici Don Quijote n-ar fi cutezat să se lupte. Forma de viață extraterestră pare că mă va îngropa, inseminându-mă cu niște urmași verzi, având șase picioare păroase și capete de broască. Alunecarea de teren se oprește însă la timp, extrăgând un zgomot din adâncuri.

„Dormi?“ cârâie Inga, proptindu-mi un viguros picior de pod în stomac.

„Nu, vulpița mea“, răspund.

„E furtună afară“.

„Da, mica mea felie de paradis“.

„Du-te să tragi draperiile, ce mai aștepți?“

„Îndată, trufandaua vieții mele“.

Părăsesc așternutul conjugal ca pe scena unei crime, atent să nu las urme. Cu coada ochiului, privesc spre cetaceul eșuat în așternut, imaginându-mi negativul imaginii, adică un contur desenat cu creta pe asfalt. Imaginația e bună, te poate ține în viață câteva ore, apoi va trebui să inventez o altă imagine, la fel de veselă, cum ar fi un cașalot străpuns de cange și pus la murat.

Afară, teatrul de operațiuni al furtunii s-a deplasat. Norii cirrus de la soare-răsare sunt niște generali înfrânți, care fug cu steagurile și uniformele zdrențuite din calea cumulonimbușilor victorioși, ce galopează dinspre asfințit.

„Ai de gând să stai toată noaptea acolo?“

Câte o lance de lumină dezvăluie încă o dată situația catastrofală de pe câmpul de luptă. O rafală de săgeți lichide răpăie pe teritoriul nimănui, e clar că uscatul pierde teren, că zvârcolirile lui se vor permuta dincolo de orizont în cețuri străvezii, el însuși, din ce în ce mai slab și mai împuținat, în curând va simți în ceafă aburul dens venit din nările cavalcadei urmăritoare, iar atunci ultima mână de praf se va transforma în mâzgă.

„Vii odată?“

Deschid geamul și ploaia mă pălmuiește violent. Un șuvoi pătrunde în cameră, iar frigul îmi înfige în minte un gând: balena care-mi poartă numele și a cărei moștenire gigantică o vânez mă va înghiți pe loc. Un fulger luminează bolta, apoi încă unul și-ncă unul, iar când mă trezesc văd o corolă de chipuri bărbătești și simt cum sunt stropit cu apă, în timp ce blițurile îmi ciugulesc retina.

*

Naufragiasem într-una dintre fundăturile rețelei care unea toate calculatoarele din lume implicate

în VirtualEve. Se aflau aici mulți navigatori plecați să vâneze sirene în realitatea care nu exista, fiecare după dotare, dorință și conexiune. Unii fuseseră aduși aici de o furtună care distrusese servere, altora li se blocase calculatorul în plină călătorie, rămânând suspendați undeva într-un spațiu intermediar. Câțiva, asemenea mie, căzuseră victime unui virus al programului Windows Armageddon, care devalizase toate conturile userilor, lăsându-i ostatici în Recycle Bin.

Era o lume pestriță, incluzând un fost președinte american, câțiva turiști japonezi și doi bătrânei care, într-un colț, urmăreau mereu la televizor emisiuni de analiză fotbalistică. Nu mică mi-a fost mirarea când l-am descoperit acolo, într-un colț, și pe Olaf. „Cum, tu aici?!“ am exclamat la vederea prietenului meu de-o viață. Abătut, mi-a povestit cum îi spusese consoartei că iese să cumpere parizer, intrând apoi într-un magazin de jocuri virtuale, cu gândul de-a se hârjoni zece minute cu o cameristă din Bangkok. Din nefericire pentru el, tocmai atunci se oprise curentul, lăsându-l blocat peste mări și țări.

Viața nu era deloc liniștită în Recycle Bin. Japonezii, încă nedeprinși cu diferența de fus orar, se trezeau când noi ceilalți ne culcam și se apucau să filmeze. Nu era chip să adormi sub fulgerele blițurilor ori țintuit de ochiul roșiatic al videocamerei, mai ales că, de fiecare dată când ne descopereau în fața obiectivului, scoteau niște mici chiote de surpriză și se chemau unii pe ceilalți pentru a ne arăta încântați cu degetul. Bătrâneii se luau la ceartă după fiecare fază controversată, strigând „Ofsaid!“, „Dați puțin înapoi!“, „Poziție nefirească!“. Ex-președintele era cel mai relaxat, soția i se afla în campanie electorală și mai avea vreo două săptămâni înainte de-a se întoarce acasă, așa că-și omora timpul adulmecând din când în când un trabuc, cântând la saxofon (groaznic!) sau ținând discursuri la oglindă, în care încerca să-i

convingă pe locuitorii din galaxia Abell că al optsprezecelea val de extindere al NATO nu reprezenta un semn de ostilitate la adresa lor.

Din becuri curgea lumină naturală de cea mai bună calitate, mereu aceeași, ca a unei dimineți cețoase. Ea nu venea însă de la un soare care, ca toți sorii, răsărea și apunea, schimbându-și astfel intensitatea razelor și unghiul, ci se aprindea și se stingea brusc, la ore fixe, ca și cum Creatorul ar fi avut un comutator cu ajutorul căruia despărțea ziua de noapte. Dacă priveai în sus, nu vedeai tavanul, pereții dispărând treptat într-un strat de pâclă stacojie, cam pe la înălțimea etajului trei. Dincolo de acel nivel, bănuiam noi că exista cineva care ne urmărea, gata mereu să intervină cu letconul în caz de defecțiune; cu toate acestea, funcționarea ansamblului s-a dovedit mereu fără cusur, lucru de mirare pentru un produs Microsoft, după cum anunțau siglele aflate la tot pasul.

Noi, dependenții de sexul virtual, nu eram singurii prizonieri de-acolo. Camera noastră era doar una dintre cele câteva încăperi identice situate la marginea unui coridor care se răsucea plictisit în jurul unei săli de formă pătrată, unde se aflau dușurile. Peste tot domnea aceeași obsesie bolnăvicioasă pentru simetrie, un amestec între geometrie și neorânduială pe care-l regăsești în tablourile electrice și pe care-l vezi după decolare, când privești spre orașul de dedesubt, ori când pătrunzi în intimitatea unui aparat de radio. În cameră exista chiar și un plan de evacuare în caz de incendiu: săgeata roșie salvatoare se fractura în unghiuri drepte, ieșea pe ușă și dădea ocol coridorului, iar apoi se întoarcea cuminte, în același punct, ca un câine credincios de care-ți era imposibil să scapi.

Planul camerei era o altă odă închinată imaginației abil stăpânite. Sus de tot, în zidul vestic al camerei – sau unde ne gândeam noi, din motive obscure, că ar putea să fie vestul –, se

vedea gaura tunelului prin care fuseserăm aruncați cu toții în acea lume. În partea opusă, spre răsăritul teoretic, se găsea micul cubicul al cabinei de toaletă. De-a lungul camerei, pe centru, aliniate perfect, asemenea miriapodului cu picioare argintii al microprocesorului țintuit pe placa de bază, se aflau paturile. Ce se găsea dincolo de peretele nordic, pe care-l bănuiam a fi exterior, nu știam. Imensa fereastră din centrul lui nu era, de fapt, o fereastră, ci, ne-am dat seama într-un târziu, un monitor 3D conectat la o cameră care filma în centrul unui oraș, pe care, după ruinele de pe fundal, unii l-au recunoscut a fi Roma. „Afară“, de altfel, se vedea o înghesuială teribilă, oamenii priveau curioși spre noi, strivindu-și nasurile de geam și așezându-și palmele ca niște cununi în jurul tâmplelor, în efortul inutil de-a desluși ce se petrecea „înăuntru“, în timp ce, în spatele lor, lungi cohorte de mașini stăteau blocate în trafic. Din când în când, un câine trecea în pas grăbit, oprindu-se doar pentru a slobozi câțiva stropi în direcția noastră.

Spre sud se afla peretele dinspre coridor, în centrul căruia era amplasată o oglindă. De fapt, una falsă, dintre cele pe care le vezi în secțiile de poliție din filme, care permit vederea doar dintr-un singur sens, în cazul nostru, dinspre coridor către cameră. Lângă oglindă era o ușă a cărei acționare depindea de un nume de utilizator și de o parolă pe care nici cei mai pricepuți hackeri aflați printre noi, care se plimbau prin site-urile CIA-ului și ale NASA ca prin propriile locuințe, nu reușiseră să le ghicească.

Ușa se deschidea brusc, o dată pe zi, la momente parcă de ea alese, și rămânea așa timp de o oră, încât puteam să ieșim pe coridor și să vedem ce se întâmpla în camerele alăturate, unde se găseau alți prizonieri. Niciodată două uși n-au stat deschise în același timp, astfel încât să ne putem întâlni cu vecinii. Niciodată n-am putut să

comunicăm, cei din afară cu cei dinăuntru, pentru că unii priveau de pe coridor fără a putea da de veste că făceau acest lucru, iar ceilalți erau ca niște exponate care habar n-aveau când erau urmărite.

Odată, am încercat să facem o gaură în peretele dinspre coridor, sperând că vom putea lua legătura cu ocupanții altei camere, care se puteau afla tocmai atunci în timpul orei de plimbare. Zidul era moale, dintr-un fel de mucava de culoare maronie, dar, în ciuda evidenței simțurilor și a măsurătorilor, s-a dovedit imposibil de străpuns. Gaura s-a transformat treptat într-un tunel pe care l-am săpat cu rândul, ore în șir, cu zidul deschizându-se înainte și închizându-se în urmă, până când am fost aruncați la loc în camera noastră.

Prin tunelul de sus ne veneau zilnic hrana și băutura. Nimeni nu știa însă modul în care ajungeau la noi comenzile Rețelei care guverna afară, întrucât era imposibil să-l găsești pe omul din cameră care primise cel dintâi ordinul de-a executa un anume lucru. Dacă încercai să mergi pe fir și trăgeai de-un capăt al păienjenișului, celelalte fire se strângeau pe loc în jurul segmentului aflat în pericol, astfel încât formau un nod și mai puternic. Tot căutând prima za a lanțului, ajungeai la concluzia că nimeni nu spusese niciodată nimic, ori că tu însuți dăduseși ordinul, dar nu-ți mai aminteai. Câteodată, cel care-ți transmisese o dispoziție venită nu se știe de unde se uita la tine nedumerit când îi reaminteai ce-ți spusese cu câteva minute în urmă. Alteori, te trezeai cu ordinul răsunându-ți în cap la deșteptare, ca și cum comenzile venite de sus ar fi fost înnăscute, iar fiecare zi n-ar fi fost altceva decât o nouă venire pe lume.

Gardienii și camerele de luat vederi lipseau cu desăvârșire. Nicăieri, în afara plăcuțelor cu Microsoft, nu era nici măcar un afiș cu „Nu atingeți! Pericol de electrocutare!“ sau „Atenție! Podea umedă“; evident că de plăcuțele cu „Exit“

nici nu putea fi vorba. Totuși, prizonieratul nu era apăsător. Deja nici nu mai simțeam tristețea faptului că, douăzeci și trei de ore din douăzeci și patru, ușa era închisă, ci ne bucuram că, timp de-o oră pe zi, la momente numai de ea alese, închisoarea își oferea holul spre explorare, cu o nerușinare care ni se părea expresia perfectă a libertății; ca urmare, ne buluceam ca niște copii în recreație, dornici să cutreierăm cele două-trei cotloane deja bine cunoscute și, mai ales, să vedem ce făceau semenii noștri atunci când nu știau că erau priviți. La încercarea de-a lua legătura cu ei am renunțat relativ repede: comunicarea cu un alt grup n-ar fi dus la creșterea spiritului comunitar, ci la sporirea numărului de angoase. Mai mult ca sigur că, la final, n-am fi obținut decât o singurătate și mai apăsătoare.

*

Tot colindând coridorul și observându-i pe frații de captivitate, am înțeles că, în ciuda diferențelor dintre noi, ceva tot aveam în comun: eram cu toții parte din IAD. Pentru mulți dintre fericiții care n-au cunoscut chinurile calculatorului, respectivele litere reprezintă doar Infernul, un loc cu draci învârtind păcătoși în cazanele cu smoală. Acest acronim desemnează însă suferința numită Internet Addiction Disorder, pe atunci încă nerecunoscută oficial ca boală, deși furase deja mințile unui sfert din populația globului.

În prima cameră se aflau cei care nu mai puteau comunica altfel decât prin păsărească informatică. Vă veți fi ciocnit, probabil, de ei ori de câte ori ați dus un calculator la reparat sau când ați pătruns în hruba în care trăiesc membrii departamentului de IT. I-ați găsit, firește, chirciți în fața unui monitor pe care erau deschise cinci-șase ferestre, trimițând comenzi rapide (cui?) prin intermediul unui șoricel, iar în acest timp v-au aruncat peste umăr cuvinte ca „broadband“, „SATA“, „firewall“,

„mega de ram“, „fepese“, „tepese“, „fetepe“, „pepese“, „denese“, „router“, „icemepe“, „irâcî“, „haștemele“, „pehaște“ sau „erpege“. Când le-ați spus de ce aveați nevoie, nu-i așa că v-au răspuns: „Nu se poate“, iar apoi s-au întors rapid, cu ochii mijiți, în lumea lor de clicuri, din care dumneavoastră și problema dumneavoastră tocmai vă evaporaserăți?

Tratamentul, după cum vedeam pe fereastra translucidă, era de lungă durată și destul de anevoios. Așezați în băncuțe, cu abecedarele în mâini, IT-iștii silabiseau în cor: „Anna are mere“, „Afară plouă“, „John e vesel“, pe limba fiecăruia, trecând apoi, treptat, la propoziții din ce în ce mai lungi, formate din cuvinte care se puteau articula; e drept că, din când în când, câte unul o mai zbârcea și se mai auzea un „haștemele“ ori un „pehaște“, dar în principiu lucrurile mergeau bine, spre vindecare.

În următoarea bolgie a IAD-ului se aflau piraților internautici și hackerii. Ați crede că erau niște puști subțirei, cu o înfățișare ștearsă, nebătătoare la ochi, strecurându-se ca niște umbre prin sistemele de protecție ale site-urilor. Ei bine, nu. Majoritatea arătau ca în reclamele la aftershave-uri: proaspăt bărbieriți, cu zâmbete mortale și bărbii dârze străpungând aerul asemenea provelor de crucișătoare. „E noua generație de hackeri“, mi-a șoptit Olaf, în timpul primei mele vizite. „Nu e unul acolo care să n-aibă două-trei operații de prelungire a penisului. Acum, de când cu virtualul ăsta, nu mai trebuie să spargi coduri ori să generezi parole false, e

suficient să seduci soția unui paznic de server și-n față ți se deschide orice nivel.“

Urma camera în care erau închiși dependenții de jocuri pe calculator. Lipsite de contururile binefăcătoare ale *mouse*-ului, PlayStation-ului, XBox sau Wii-ului, mâinile lor începeau să se chircească, asemenea unor gheare. Spatele, odinioară cocârjat, își pierdea eleganta curbură a ghebului, începând să se îndrepte, ceea ce-i pricinuia dureri atroce posesorului. Ochii cu pleoapele înnegrite și cu pungi cu textura gușii de curcan se transformau în răni dureroase când veneau în contact cu lumina zilei.

Puteai vedea acolo un general incapabil să-și mai conducă oștile, pentru că stătea lipit de joculețul său, și nu Call of Duty, Freedom Fighters sau Age of Empires, pe care până și von Clausewitz le-ar fi jucat până la epuizare, ci arhaicul Minesweeper. Respectivul general ajunsese în IAD deoarece, în timp ce dezamorsa cu arătătorul mii de bombițe pe câmpul minat al desktopului, ordinele sale aiuristice din viața reală făcuseră ca un detașament de geniști să i se alăture cu grație lui Dumnezeu.

Ultima bolgie era rezervată cazurilor aproape lipsite de speranță. Vedeai cum, în spatele geamului perfect izolat fonic, care transforma camera într-un acvariu, buzele închișilor se contorsionau brusc și le puteai ghici urletele: „Dezlegați-mă! Trebuie să-mi verific emailul!“ sau „Ticăloșilor! Lăsați-mă să comand ceva de pe eBay!“ Era aici toată pegra cazinourilor online, oameni care și-ar fi ucis soacra pentru o adresă dinamică de IP, care le-ar fi permis să dribleze sistemele de securitate. Erau pariorii nevindecabili, care știau scorurile în divizia a patra de volei din Uzbekistan, cumpărătorii compulsivi de orice, parfumuri, tigăi, cărți sau solnițe cu autograful frizerului verișoarei lui Steven Seagal, cei care stăteau îngropați de dimineață până seara în

Facebook, Badoo sau Twitter. Câteva cazuri interesante veneau din Second Life, de pildă, doi portoricani care se simțeau atât de vii în existența lor fictivă, încât dezvoltaseră până și acolo o adicție teribilă pentru calculator.

Lipsiți de fluxul megabiților, păreau niște pacienți în stadiul terminal, decuplați de la aparate. Degetele arătătoare și cele mediane de la mâna dreaptă le pulsau spasmodic pe brațele scaunelor, ca și cum, fără *mouse*, s-ar fi transformat în antenele unor gândaci pipăind bezna. Membrii unui *chatroom* stăteau așezați în cerc, privindu-se unii pe ceilalți, cu expresiile unor mături uitate într-o debara. „Săracii, îi pun să vorbească între ei“, mi-a șoptit la ureche Olaf. Din când în când, câte unul încerca să-i adreseze altuia un cuvânt, dar gura i se pungea în mijlocul efortului, câteva grimase chinuite înconjurau locul supliciului, iar întreaga figură se boțea într-un hohot de plâns devastator. „Viața îi omoară“, a conchis cu milă Olaf.

Într-un colț, alți doi indivizi stăteau față-n față, de-o parte și de alta a unei rame goale având forma unui monitor de calculator. „Ăștia sunt avansații, care încet-încet acceptă posibilitatea prezenței altora, încercând comunicarea prin simțuri cu o persoană în carne și oase“, m-a pus în temă Olaf, trăgându-l de mânecă pe fostul președinte, care deja începuse să rostească un discurs în care le promitea celor de dincolo de geam pensii și asistență medicală gratuită. „Nu vă aud, mister“, i-a spus Olaf. „Ştiu, de-asta le și promit“, a răspuns liderul planetar, făcându-ne cu ochiul.

*

Şi noi, cei care ne dedulciserăm prea mult la farmecele Evelor virtuale, aveam parte de o terapie specifică.

V-ați gândi, probabil, că într-un astfel de mediu, exclusiv masculin, în care toți ajunseserăm

căutând o femeie, acest subiect era la ordinea zilei. Nu se întâmpla așa. În primul rând, „a vorbi despre femei“ se împarte, ca specie narativă, în două mari categorii: cronica de victorie și ficțiunea. Ca urmare, există numai doi timpi ai acțiunii: perfectul compus, al faptului consumat cu succes, care poate fi înscris pe tabela de marcaj, și neajutoratul condițional-optativ. Acesta din urmă nu descrie însă o acțiune ipotetică, așa cum susțin manualele de gramatică din toată lumea, ci o dorință care, în 99 la sută dintre cazuri, nici nu se va realiza vreodată, pentru că fiecare bărbat care exprimă, prin puține vorbe și multe gesturi, cam ce i-ar face femeii dorite afirmă de fapt întregii lumi, sus și tare, că nu este capabil de mare lucru.

Apoi, „a vorbi despre femei“ înseamnă „a vorbi despre o femeie“. Deși anumiți congeneri de-ai noștri precum Casanova, Howard Hughes sau Mick Jagger au depus lăudabile eforturi în acest sens, întregul gen femeiesc nu va putea fi posedat niciodată. O singură carte e extrasă din pachet, filată, răsucită pe toate părțile și așezată pe masă, în timp ce gemetele, mișcările și acțiunile ei sunt redate cu lux de amănunte auditoriului masculin. Fișa de parcurs a fiecărei călătorii e completată cu o minuțiozitate incredibilă, având în vedere că e plină de minciunele și neobrăzate exagerări, iar în tot acest timp celelalte rămân, cel puțin până la următoarea poveste, în teanc. Uneori, e drept, sunt extrase două cărți deodată, sau – în cazul celor virili, răbdători și conștiincioși în achitarea de sarcini – poate chiar trei. Mai multe? E contraproductiv. Haremul este o invenție formidabilă, dar care nu funcționează pe termen lung, ca împrumutul la bancă. Dilema bizantină „Câte grăunțe formează o grămadă?“, transpusă în „Câte femei au loc în același timp într-o fantezie erotică?“, își va găsi aici rapid răspunsul: niciodată prea multe. Un număr exagerat le va șterge trăsăturile, făcând imposibil de ștanțat în memorie

experiența individuală a posesiei, care este un fel de zăcământ prețios în creierul masculin, din care bărbatul poate trăi și după ce sursele clasice de energie se vor fi epuizat, iar Pământul va fi doar o bucată de cărbune fumegând trist prin univers.

Era însă greu să evoci acolo o anume fiică a Evei, întrucât a le despărți în blonde și brunete, scunde și înalte, asiatice și negrese, în „de-abia majore“ și „pe deplin mature“ constituia o gravă discriminare în acea lume perfectă, care funcționa după preceptele dramului de siliciu, unde o astfel de gafă îți putea aduce o noapte la arest sau chiar mai rău. Un domn serios, membru al câtorva comitete de binefacere, care mi-a povestit în șoaptă detaliile unei aventuri din tinerețe cu o cunoscută actriță, a dispărut a doua zi dimineață fără urme. Odată, fostul lider mondial se pregătea, răsucind între degete nelipsitu-i trabuc, să ne povestească o pățanie din Biroul Oval, dar s-a oprit brusc, ciulind speriat urechile, și a schimbat vorba pentru a ne expune planul său de pace din Orientul Mijlociu, un plan evident nefuncțional, pentru că evreii și musulmanii fuseseră înlocuiți, în povestea sa, de indieni și de cowboys.

În pântecele virtual, unde traseele erau întotdeauna bine stabilite, iar un clic ducea de fiecare dată în același loc, alegerea constituia, se pare, din start, o discriminare, o insultă la adresa tuturor acelora pe care nu le doreai. De aceea, încetarea căutării și respingerea alegerii reprezentau primele indicii ale vindecării noastre de sexul virtual. Iar Sistemul era perfid, știa cum să-ți taie cheful. Imediat cum unul dintre noi iniția cronica unei fapte de arme, pe monitorul 3D începea, ca din întâmplare, să ruleze o înregistrare video cu subiectul povestirii, dar nu la momentul în care, înconjurată de blănuri de leopard sau abia umbrită de cârcelul fin al costumului de baie, se lăfăia în propriii nuri ca într-o cadă cu spumă, ci mult mai târziu, trei sau patru decenii post-factum,

când fructele seducției i se uscaseră de mult și se avântau spre poale, iar pielea îi atârna în falduri ca o togă de senator roman. Îți pierea orice chef de șuetă când antilopele din partea epică apăreau în secțiunea video ca hipopotami, ba mai mult decât atât, practicând activități cu un scăzut conținut erotic, cum ar fi curățatul de lobodă sau desfundarea unei chiuvete.

De aceea, după un timp, discuțiile despre femei au fost în mod natural înlocuite cu poveștile de pescuit și vânătoare, care permiteau aceeași evocare a unor fapte mărețe de arme și etalarea trofeelor imaginare, ale căror contururi erau, ca și în cazul victimelor feminine, desenate prin aer cu gesturi largi. Erau, în fond, domenii în care tendința naturală de exagerare a numerelor și a propriilor performanțe nu constituia chiar un motiv de supărare pentru autoritățile invizibile. Puteai, bunăoară, să povestești cum ai dat gata două căprioare cu același glonț sau cum, într-un mod miraculos, ai tras la mal nenumărate păstrugi cu o undiță imensă, fără să deranjezi nici asociațiile de protecție a animalelor, nici pe cele de făcut respirație artificială peștilor. Ca un amănunt bizar, poveștile din armată – gara prin care se târâia trenul personal al oricărei discuții dintre bărbați – dispăruseră din program: fără ascultătoare care să aprecieze eroismul naratorului prin strașnice căscaturi, acestea nu mai aveau nici un sens.

O altă specie înflorise: discuțiile despre fotbal. Reluări maiestuoase au început să populeze peretele-ecran, portarii plonjau ca niște vulturi pentru a salva goluri ca și făcute, spectatorii izbucneau în tribune cu brațele ridicate, ridicați de fazele pe muchie de cuțit. Cu ajutorul telecomenzii, grupul nostru a avut privilegiul de-a descifra niște enigme celebre ale fotbalului[23]. Mulți li s-au alăturat celor doi bătrânei care se certau non-stop pe baza fazelor litigioase, formând adevărate galerii. Chiar și fostul ocupant al Casei

Albe studia asiduu regulile jocului de *soccer*, astfel încât putea fi auzit din când în când răcnind cât îl țineau plămânii *Touchdown!* la câte-un fault în careu.

De altfel, fostul pasager al lui Air Force One era printre cei mai activi prizonieri, având dese inițiative organizatorice, cum ar fi invadarea celor aflați în saloanele alăturate (operațiune total inutilă, deoarece, așa cum s-a arătat, nu aveam cum să pătrundem), iar apoi ajutorarea lor prin constituirea unui fond monetar din care, cu o dobândă modică, să finanțăm reconstrucția saloanelor avariate (lucruri la fel de lipsite de sens, deoarece nimeni nu avea bani). O opoziție s-a constituit ad-hoc, însuflețită de turiștii japonezi și obligându-l pe fostul lider mondial să demisioneze, ceea n-a fost chiar bine, pentru că, în lipsa unei ocupații care să-i solicite organul politic, scârțâia toată ziua din saxofon (jalnic!).

Cei mai tineri organizau campionate de ghicitori, Scrabble sau Monopoly, care le consumau întreaga energie și spiritul competițional. Unii, mai puțini, citeau, alții demontau și montau cu rândul unica mașinărie aflată în camera noastră, un fier de călcat, publicul strângându-se cu mâinile în șold în jurul norocosului căzut la tragerea la sorți, pentru a-i oferi sfaturi prețioase sau idei. Treptat, acel fier chiar a devenit o unealtă importantă, deoarece, în plictiseala care domnea peste camera noastră, începuserăm să dăm atenție unor detalii peste care odinioară treceam nepăsători, cum ar fi cambrarea grațioasă a cămășii peste talie sau cutele făcute de un guler prost călcat. Deschiderea ușii trebuia neapărat să ne găsească ferchezuiți, faptul că în timpul excursiei de o oră de-a lungul coridorului nu puteam fi văzuți decât de către aceiași colegi de celulă nu a putut îndigui acest ciudat val de cochetărie, care nu a rămas rodul unei simple furtuni, ci a deprins caracteristicile unei maree,

permanentizându-se întâi ca obicei, apoi ca reflex, și sfârșind prin a se instaura ca obligație. Din motive obscure, simțeam nevoia de-a fi mereu aranjați și spilcuiți.

Când cineva mai spunea câte ceva despre fiicele Evei, un timp câte-o privire mai sticlea nostalgică, păstrând captivă în bobul ei incandescent amintirea unui sân ca o cupolă bizantină ori a unui ten asemenea petalei de crin, apoi bărbații au început să dea din mână a lehamite atunci când se mai rostea vreun nume feminin, pentru ca, într-un târziu, referirea la „ele“ să nu mai stârnească nimic, nici întristare, nici suspin, ca și cum s-ar fi vorbit despre prietene imaginare ori despre o specie dispărută.

*

Doar Olaf și cu mine mai păstram amintirea lor într-un ungher al creierului rămas ca prin minune neformatat. Aveam viziunea tulbure a unor ființe aparținând aceluiași regn, cu trupurile nu atât de colțuroase ca ale noastre, așezate sub un relief prietenos, unde șesuri învelite într-o piele moale se transformau pe nesimțite în coline deloc abrupte, care-ți îmbiau buricele degetelor la drumeție. Existau și pericole – mici doline unde te așteptai mai puțin, alunecușuri care te puteau înghiți dacă nu erai atent, regiuni tenebroase nemarcate pe hartă –, dar și zone de un pitoresc care-ți tăia răsuflarea, surplombe umbrind coloane de fildeș, faleze rotunjite peste care se vărsau cascade buclate ori drepte ca trestia, lacuri înghețate de unde țâșneau pâraie când vesele, când triste, traversând lunci de-o inegalabilă prospețime, locuri unde, în ciuda rătăcirilor de

moment, nu puteai pierde busola, azimutul fiindu-ți în mod miraculos revelat de la sine.

Ne aflam însă în Recycle Bin, iar în astfel de zone secundele curg altfel. În general, clipele stăteau lungite pe paturi, pălăvrăgind și formând astfel minute. Minutele își găseau și ele câte-un subiect de dezbătut și uite-așa, până să-și dea seama ce și cum, se forma o oră. Aceasta se mai zgâia pe pereți, încercând să răzuiască o pată cu unghia de pe tapet, și pe nepusă masă în cameră apărea o altă oră, cu care prima se așternea la sfat. Zilele treceau și nu dura mult – de obicei, cam șapte – până când își făcea simțită prezența o săptămână, apoi luna bătea la ușă și – e drept, mai rar – ne trezeam cu un an apărând printre noi, ca o rudă venită de departe.

Iar în tot acest răstimp, afară încă nu bătuse o secundă, cea în care conturile noastre ar fi trebuit verificate, iar sentința de CTRL-ALT-DELETE supusă recursului, însă când timpul bălțește, omul, asemenea unui hard-disk, își pierde încet memoria, ceva se petrece în sectoarele avariate și în registre, și cum reinstalarea nu era o opțiune în cazul nostru, deveniserăm mai degrabă o mână de biți lunecând prin eternitate, în așteptarea defecțiunii finale.

Dar a venit o zi când ceva s-a schimbat, iar acel ceva, indiferent ce-o fi fost, ne-a trezit doar pe mine și pe Olaf. Ușa s-a întredeschis, tăcută ca un căscat. Ceilalți dormeau. De afară, dinspre baia centrală, veneau zgomote vesele: chicoteli cristaline, mici plesnituri de prosoape, șfichiuieli ale dușurilor pe pielea udă. Am coborât din paturi și ne-am apropiat de prag, ușor aplecați nu atât de povara anilor, cât de cea a tainei împărtășite, pe care-o simțeam a fi spre dezlegare.

Când am ieșit pe coridor, parcă aveam treisprezece ani și genunchii jupuiți de nenumărate căzături. Ciuleam urechile la zgomotele vesele care veneau dinăuntru. Oare ce făceau ele acolo?

Erau acoperite de clăbuc? Poate, ne gândeam, cu prosoapele albe înfășurate în jurul taliilor și cu altele făcute coc, se învârteau ca niște fusuri lenețe. Poate că acum vom afla ce vorbesc ore în șir la telefon când nu le-aude nimeni. Dar dacă stau închise în niște baloane de săpun, așteptând eliberarea?

Am intrat, bâjbâind prin aburii denși, alunecând pe pardoseala umedă. Nimic. Vocile și râsetele se auzeau în continuare. Am smuls perdelele în spatele cărora nu sufla decât respirația fierbinte a dușurilor. Am demontat gurile de ventilație, am scos sifoanele de pardoseală, ne-am uitat în spatele plăcilor de tavan fals. Am spart oglinzile. Nimic.

Erau doar halate abandonate, capișoane transparente, pe care încă se scurgeau picuri de apă, tuburi goale de șampon, cutii de creme anticelulitice, emoliente, demachiante, hidratante, rehidratante, exfoliante, revigorante, care ascund, care pun în valoare, care accentuează, care reduc, care redau, care micșorează, care prelungesc, care tonifică, fonduri de ten, parfumuri, farduri, rujuri, tifoane, tuburi de mascara, loțiuni, poțiuni, creioane dermatografice, vopseluri, alifii, balsamuri, smocuri de vată, bețișoare cu smocuri de vată, tampoane, căpăcele, pensule delicate cu bob trandafiriu în vârf, sau ciclamen, roz, lila, mov, grena, cărămiziu, roșu, fuchsia, purpuriu, somon, indigo, violet, și, în aceleași nuanțe, felurite șervețele, panglici, bandaje, sticluțe, barete, bretele, jartiere, dantele, suluri, benzi, fâșii, batistuțe și micul arsenal de tortură la purtătoare: pile, forfecuțe, pensete, ceară de epilat. Ele, nicăieri.

Să se fi întors la locul lor, ca niște duhuri ieșite din sticluțele de parfum? Să se fi dizolvat în lichidul mătăsos al șampoanelor? Să se fi pitit oare printre dunele lăsate de buricele degetelor în cutiuțele de cremă? Un timp, am căutat cu

disperare răspunsuri, apoi, pe măsură ce aburul ne-a înmuiat respirația, am adormit.

note

21. Pentru cei care nu știu, în limbajul internautic aceasta înseamnă „Be right back“, adică „Revin imediat“.

22. Lovelace, Woods, Jameson, Sheridan – celebre gânditoare, care au făcut parte, în diverse epoci, din curentul filozofic XXX.

23. Pentru cei curioși, golul validat Angliei de tușierul Bahramov în finala Campionatului Mondial din 1966 cu Germania a plecat dintr-un ofsaid de 2,31 centimetri.

vasul cu fructe de ceară

„Şi în zilele acelea vor căuta oamenii moartea şi nu o vor afla şi vor pofti să moară; moartea însă va fugi de ei.“

Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul, Cap. 9, 6.

„În douăzeci de ani, vom putea reprograma software-ul depăşit al trupurilor noastre, pentru a reversa sensul îmbătrânirii. Într-un sfert de secol, vom fi capabili să facem scufundări timp de patru ore fără a avea nevoie de oxigen. În cele din urmă, roboţi de dimensiuni microscopice vor înlocui celulele sangvine, iar nanotehnologia ne va permite să trăim pentru totdeauna.“

Ray Kurzweil, om de ştiinţă şi inventator (21 septembrie 2009)

E curent în sala de aşteptare.

Văd fluxul de aer de-abia pătruns în incinta spitalului, chemat de indescifrabilul joc al presiunilor care se formează în clădiri. S-a infiltrat întâi pe sub uşa de la intrare, mângâind încălţămintea pazniculuI, a parcurs apoi târâş, cu oarecare precauţii, coridorul principal, şi, după ce a zăbovit uşor în dreptul coturilor şi al scărilor, şi-a iuţit alunecarea de-a lungul pereţilor, ca un grup de comando nevăzut.

Cu coada ochiului, văd marginea draperiei vibrând uşor, la lungi răstimpuri, ca şi cum în spatele ei cineva şi-ar ţine răsuflarea, fiind totuşi obligat să expire şi să inspire la câteva minute. Simt curentul, dar nu mă deranjează. Sunt mulţi ani de când nu mai ştiu senzaţia unei cefe înţepenite sau muşcătura durerii de şale.

Îmi amintesc însă mirosul mentolat şi alunecarea degetelor tale peste vertebre, ca o familie de animale moi în căutarea culcuşului, faptul că încălzeai crema în palmă şi suflai peste ea, ca şi cum ai fi vrut să dai viaţă substanţei care se va impregna în mine, liniştea împărţită în secunde de bătaia pendulei care se lăsa peste noi când îmi masai spatele. Îmi amintesc, Édouard,

mișcarea lină cu care așezai telefonul în furcă, de parc-ai fi vrut să protejezi nu carcasa de ebonită neagră sau cele două clape de plastic transparent, ci chiar vocea care tocmai își luase rămas-bun de la tine. Îți văd încă ochii mijiți și mâinile ciugulind șuruburi și sârmulițe, când reparai un aparat electric. Atât, doar detalii, piese rămase dintr-un puzzle incomplet, pentru că nu-mi amintesc aproape deloc, ce ciudat, contururile feței tale. Ca picăturile de lapte din cafea, un timp, ani? secole?, ele s-au păstrat nemișcate în mintea mea, apoi o ușoară vibrație, cum se întâmplă când trece un camion greu pe stradă, le-a făcut să-și înceapă deriva, îmbrățișând trăsăturile altora sau ale nimănui. Uneori, rețeaua de nervuri a unei frunze împinge frontul memoriei cu câțiva milimetri și-ți revăd ridurile de sub ochi. Alteori, o pungă dusă de vânt îți recompune silueta din momentul în care te-am văzut pentru ultima oară traversând strada, zgribulit de ploaie și cu gulerul fulgarinului ridicat.

S-a auzit un zgomot.

Trebuie să deschid ochii.

— Bună ziua, Cassandre.

— Bună ziua, doctore.

— Totul bine?

— Totul e bine.

— Mă bucur s-aud asta. Intră, te rog, și ia loc pe canapea.

Uneori, doctore, în ființa mea se deschide o portiță cât pentru a lăsa să pătrundă o amintire. Nu știu de unde vine, nu știu cum s-a format, e ca atunci când pe fereastră intră neobservat un puf, iar el ani de zile scapă de aspirator, se agață cu brațele-i subțiratice de pereți, fuge în spatele țevilor de încălzire ori după un picior de dulap, se bagă între paginile unei cărți culcate, care a rămas cu coperta și primele foi ușor îndepărtate, cuvintele scrise acolo părând a avea forța de-a le ține răsfirate, iar într-o bună zi iese din ascunziș și-mi trece ușor prin fața ochilor. Mă văd, deci,

intrând într-o cameră cu pereții acoperiți de un tapet verde-cenușiu cu niște modele aurii, ca niște tăieței. În dreapta mea, lângă bibliotecă, este o masă lungă din lemn masiv. Înaintez un pas sau doi, iar lumea își schimbă încet perspectiva. Un vas cu fructe de ceară, mascat până atunci de latura bibliotecii, navighează pe lacul mesei înconjurat de spuma milieului. O pereche de ochelari abandonată pe un teanc de foi privește în gol. Ceva mă atrage însă dincolo de masă și nu știu ce este, căci partea cealaltă a camerei e înghițită de-ntuneric.

— Ai mai avut pierderi de memorie în ultimul timp?

— Memorie? Îi mai putem spune așa? Este un fluture închis într-un bec, iar becul pâlpâie de mult. Din scena asta dispare în fiecare zi o fărâmă. Nu mult, un fir din covor se destramă, o zgârietură a mesei se pierde în luciul din jur. Chiar și pereții, al căror model geometric ar trebui să constituie o structură de rezistență în fața uitării, se descompun. Bezna înaintează încet, înghite și mestecă tacticos. Deja nici nu mai sunt sigură câte fructe de ceară se află în vas, dar știu că unul sau două s-au topit.

— De ce nu notezi toate amănuntele astea, dacă sunt atât de importante pentru tine? De ce nu-nregistrezi?

— La ce bun? Firesc ar fi ca amintirile să moară odată cu noi, iar mintea să asiste la lenta destrămare a trupului, nu invers. Nu suntem făcuți să trăim atât. Medicina a făcut uriașe salturi înainte, dar la un moment dat ne-a aruncat din șa. Pe vremuri, când moartea era după primul sau al doilea colț, mergeai către un viitor necunoscut, iar trena de amintiri își mai deșira un fir. Acum, trecutul a devenit un hău, iar în față îți stă un viitor pe care deja îl cunoști, mâine o să faci ce-ai mai făcut cândva, o să te afli într-un loc în care ai mai fost cu siguranță acum un an sau un secol, nici nu

mai contează, pentru că timpul s-a oprit și el odată cu noi. Am ajuns niște hamsteri alergând în cuști rotative.

— Da, trăim mult și bine. E chiar atât de rău? Nu mai există pericolul războaielor, al bolilor mortale, al catastrofelor cosmice, al epidemiilor ucigașe…

— Tocmai asta înseamnă viața, doctore, risc, nesiguranța zilnică, un șir lung de dureri și uneori, strecurată printre ele, o bucurie. Până la urmă, sensul cel mai important i-l dă moartea. Noi nu pe ea am desființat-o, ci viața, înțelegi? Încăpățânându-ne să rămânem aici o veșnicie, nu doar că uzurpăm locul celor pe care nu mai avem voie să-i aducem pe lume, distrugem orice am fost și am trăit vreodată.

— Poți oricând să-ncepi o viață nouă, Cassandre. De ce nu ceri resetarea memoriei? Mulți fac asta.

— O viață nouă ar însemna să am din nou trei ani, să-ntind mâna curioasă după un fluture, să-mi julesc genunchii fugărind o minge, să primesc și să răspund la primul sărut. Ar însemna să am din nou părinți și bunici, oameni despre care știu c-au existat, dar pe care nu-i mai țin minte deloc. Îi văd în pozele din album sau în înregistrările video și știu că ei mi-au dat viața pe care acum vrei să mi-o reînnoiești ca pe-o ofertă bancară; totuși, după atâta timp, s-au transformat în niște străini. Nu-i mai simt ai mei și tehnologia dumitale nu mi-i poate reda. Ea poate crea doar matusalemi goi de amintiri, oameni atât de bătrâni, încât au practic aceeași vârstă, care arată toți la fel, cu aceleași dorințe și preocupări, cu aceleași visuri sparte. Nu mai vezi un om mergând sprijinit în baston, nu mai vezi un copil jucându-se… Pînă și interdicția de-a avea copii ne-a transformat, în cele din urmă, în dublurile lor tragice. Suntem imaturi și lipsiți de responsabilitate, pentru că totul ne este permis. Ne jucăm mereu de-a explorarea lumii, dar nu ca ei,

din dorința de-a o descoperi, ci din plictiseală. Ne jucăm de-a sexul, vrem să depășim orice granițe, azi bărbat, mâine femeie, însă până la urmă atâtea împreunări lipsite de patimă ne-au transformat în niște roboți androgini. Spune-mi, doctore, ai apucat să faci copii înainte de interdicție?

— Da. Am un fiu.

— Şi unde este?

— Undeva prin Brazilia, bănuiesc. Luna trecută a împlinit o sută douăzeci de ani. Am încercat să dau de el, să-i urez la mulți ani. N-am reușit. Oricum, nu cred că i-ar fi făcut plăcere. Ştii, are cam aceleași concepții ca ale tale.

— La mulți ani este o urare tristă.

— Primii treizeci după ce s-a născut au fost nemaipomeniți. Mama lui a murit la naștere, iar asta, așa cum se-ntâmplă, ne-a apropiat. Era însă un copil făcut la bătrânețe și mereu am fost obsedat de ideea c-o să-l las, la un moment dat, singur. Când am împlinit șaptezeci de ani, am intrat în programul de întreținere artificială a sănătății. Apoi, pe măsură ce timpul trecea, ceva a început să se schimbe-ntre noi. Eu rămâneam la fel, ba chiar aș zice că-ntineream, el se schimba, iar relația dintre noi, odinioară atât de strânsă, s-a deteriorat. Când și fiul meu a atins vârsta de șaptezeci de ani, a refuzat să intre-n program. Pe-atunci încă puteai face asta.

— Atunci a plecat?

— Nu, nu atunci. Timp de câțiva ani, pentru toată lumea păream ca niște frați gemeni. Îmi semăna uluitor. După aceea, în timp, a început să se cocârjeze, să uite, să devină tot mai pisălog și mai acru, chiar violent. Când ne certam, ceea ce se întâmpla în ultimul timp zilnic, dobândise ascendentul celui mai apropiat de moarte, iar eu, practic tatăl lui, nu numai că pierdusem orice formă de autoritate, dar și dragostea filială. Se transformase într-unul dintre acei bătrâni care-i urăsc pe toți cei din jur pentru vigoarea și tinerețea

lor. Apoi, intrarea în programul de întreținere a sănătății a devenit obligatorie și-a trebuit să se supună. Dar a plecat.

— V-ați luat rămas-bun?

— Într-un fel. Îmi amintesc ce mi-a spus atunci, că nu e loc pentru doi morți în același sicriu, și mai ales privirea lui de la despărțire, plină de dispreț.

— Poate că era milă. Sau dezamăgire.

— Poate. Cine știe? Să ne-ntoarcem însă la tine, Cassandre. Ar fi mai util scopului nostru dacă mi-ai povesti un vis, nu o amintire.

— Sunt mulți ani de când nu mai pot face diferența.

— Bine. Povestește-mi atunci ceva ce știi sigur c-ai visat. Din nopțile trecute.

Sunt împreună cu Édouard în Auditorium Maurice Ravel. Orchestra interpretează *Simfonia neterminată* a lui Schubert. Muzica e sublimă, instrumentiștii cântă admirabil, totuși ceva straniu se întâmplă. Spectatorii stau țintuiți de scaune, singurii care se mișcă prin sală sunt doi supraveghetori. Sunt prea gălăgioși pentru o sală de concerte. Lanternele le joacă în palme, uneori ațintindu-se asupra figurilor celor de pe scaune, dar nu le pasă. Caută, mă gândesc, aparate foto sau de înregistrare. Mă uit discret către vecina din stânga, o blondă în taior, cu coc și voaletă. Își ține poșeta-n poală și ascultă teatral, cu bărbia ușor ridicată, ca și cum toată muzica i-ar fi dedicată ei, restul oamenilor fiind acolo doar din întâmplare. Lobul urechii i s-a scurs, ca un cercel din piele, către obraz, iar sub voaletă se vede cum un colț al gurii i-a coborât, desenând un rictus amar. „Femeia aceasta e din ceară“, îi șoptesc lui Édouard, cu tonul unei bârfe nevinovate, la care el îmi strânge palma cu un gest ferm și totuși tandru. Cel așezat pe scaunul din față are ceafa albă ca gulerul cămășii. „Uite, tipul ăsta e din ghips“, chicotesc. În dreapta lui stau, ușor ghemuite în scaune, două bătrâne, una de lut, cealaltă de plastilină. La vreo

două rânduri distanță, câțiva școlari din abanos au ațipit lângă profesoara din bazalt. Peste tot disting profiluri din bronz, diorit, gresie, alabastru ori cupru, suprafețe mate sau lucioase, pe care reflexiile instrumentelor de pe scenă aruncă uneori sclipiri jucăușe.

Supraveghetorii s-au apropiat și stau ciuciți lângă bărbatul de la capătul rândului nostru, un domn distins din polistiren expandat. Vorbesc între ei, mai întâi în șoaptă, apoi din ce în ce mai tare, iar unul îi pune spectatorului palmele pe cele două părți ale feței și, râzând, începe să-i frece obrajii. O ninsoare de bobițe albe cade pe costumul impecabil al domnului. „Bine, dar așa ceva e…!“, protestez și încerc să mă ridic, însă mâna lui Édouard mă ține strâns. Cei doi supraveghetori au auzit zgomotul și își îndreaptă simultan lanternele spre noi. Încremenesc cu privirea spre scenă, atentă să nu mă dau de gol.

Începe soloul de clarinet, iar pe urmă cel de oboi.

Ceva clipocește dedesubt și mă descalț discret, pipăind podeaua cu vârfurile degetelor. E udă. Lanternele supraveghetorilor încep din nou să se-agite și cei doi se îndepărtează, astfel că sala rămâne cufundată în lumina difuză, gălbuie, a lămpilor de veghe. Privesc în jos. Pe podea, firele de apă subțiri și tremurătoare se unesc într-un pârâiaș. Mă uit la Édouard. Aidoma celorlalți, plânge. În sală, câțiva oameni au sărit în picioare și, asemenea mie, trag de câte cineva, încercând să-l ridice, implorându-l, strigând la el ori la ea.

Apoi, bătrâna orgă a Auditoriului oftează adânc din imensele-i tuburi verticale, iar din spatele scenei un val năvălește cu putere, luându-i în brațele sale pe instrumentiști. Sala se umple cu apă. Violoncelele plutesc ca niște sicrie cu trup de femeie, cele trei tromboane se scufundă lent, în formație, cu grația căluților de mare. Sub apă, omul cu talgerele își agită brațele, încercând inutil

să apropie cele două tipsii, ca o pasăre care plutește printr-un aer vâscos.

— Interesant. Continuă.

— Atât. După aceea mă trezesc plângând. Nici măcar în vis nu pot merge mai departe.

— Te obsedează sfârșitul ăsta imposibil?

— Te înșeli, doctore, sfârșitul lumii are loc în fiecare secundă.

— Ai trăit totuși o sută șaizeci și șapte de ani…

— Am trăit doar treizeci și trei, restul au fost mai dureroși ca moartea.

— Poate că dispariția lui Édouard te-a făcut să nu mai iubești viața.

— Nu. Dintre noi doi, Édouard a fost cel tare. A înțeles ce-o să urmeze, că medicina o să ne dăruiască doar bătrânețe fără tinerețe, și a plecat. A avut dreptate. În cele din urmă, am fi ajuns să trăim ca două statui așezate una lângă cealaltă în parc. Nu simți ce ni se-ntâmplă? Asemenea memoriei, după o perioadă atât de lungă de timp, sentimentele ies și ele din garanție, iar atunci cel de lângă tine îți devine nu străin, nici dușman, ci un prizonier prins în același lanț, pe care ajungi să-l detești. Édouard și-a dat seama că singurul mod de-a rămâne împreună, păstrând măcar ceva din viața noastră, era să plece. Iar eu, dacă mai aștept ceva de la viața asta previzibilă ca un clip publicitar, este scrisoarea societății de asigurări care să mă anunțe c-a murit. Atunci o să fiu și eu liberă.

— Cassandre, știi că sunt obligat să raportez orice potențială încercare de sinucidere. Vrei s-ajungi din nou sub supraveghere?

— Nu-mi mai pasă unde și cum ajung, doctore. Nimănui nu-i mai pasă. N-ai observat? Vinerea trecută, ne-am strâns cu toții în apartamentul meu. Prieteni de-o viață, aș zice. Ca de obicei, la începutul serii, avocatul Perez-Blanco ne-a amenințat că se va sinucide într-un mod spectaculos, iar Julienne, soția lui, a râs cu

vioiciune, ridicând apoi paharul de șampanie pentru a închina în cinstea nemărginirii. Prin lentila gălbuie a lichidului, ochiul ei părea imens, de parcă un monstru ar fi stat la pândă pe fundul paharului. După șampanie, noua prietenă mulatră a generalului Bouchot a propus să mutăm petrecerea în stradă. Am făcut toate acele lucruri pe care le fac adolescenții turbați: am băut, ne-am drogat, am strigat, am sărit pe capotele mașinilor, iar când alcoolul și opiumul și-au desăvârșit lucrarea, ne-am împreunat, de-a valma, în parc. Unii dintre cei de-acolo mi-ar fi putut fi nepoți, doctore, dar nu prea mai contează, așa-i? Când totul e posibil, iar legile morale cad asemenea recordurilor sportive, se face și tot ce nu se face.

Până la venirea zorilor, Perez-Blanco s-a ținut de cuvânt. Prin câteva vorbe nerușinate adresate mulatrei, l-a obligat practic pe general să sară la bătaie. Nimeni n-a încercat să-i oprească, ba mai mult, i-am încurajat. Asemenea deținuților care-și doresc ca măcar unul dintre ei să evadeze, presupun că toți, mai ales Julienne, am fi vrut ca el să reușească. Ani în șir, Perez-Blanco și-a săpat sârguincios tunelul, însă de fiecare dată gardienii cu crucea roșie l-au prins la timp și l-au adus înapoi. A încercat cu gaz de eșapament, în garaj, dar vecinii au alarmat poliția. Apoi, cu frânghie și săpun, însă cipurile de avertizare din organism au dat alarma la scăderea oxigenului din sânge. S-a aruncat de la balcon, dar cum un alt sinucigaș tocmai dăduse foc clădirii, un etaj mai jos, a căzut direct pe salteaua pompierilor. A încercat apoi și el cu foc, însă l-au îmbrăcat într-o piele nouă, sintetică, elastică și frumos mirositoare. Cu otrava a fost cât pe ce să rupă panglica liniei de sosire: ajunsese până la terapie intensivă, doctorul chiar proptindu-i de câteva ori electrozii în piept. Trei transplanturi mai târziu, imunizat definitiv împotriva respectivei substanțe, dar și a altor câteva, s-a întors trist printre cei vii. Așa că trebuia

să urmeze glonțul, și cum Perez-Blanco e un tip cu stil, el trebuia să vină dinspre un bărbat gelos. Atins în amorul propriu de insultele avocatului, generalul n-a pregetat să scoată pistolul Stolzmeier și să-i cazeze doi chiriași în încăperile inimii.

Din păcate pentru Perez-Blanco, nici nu atinsese bine asfaltul cu tâmpla, și ambulanța era acolo. În jumătate de oră, a primit o inimă bionică nouă-nouță, cu ordinator Seiko de ultimă generație, garantată un secol și jumătate. Așa că, vezi, nu-i atât de ușor să pleci din viața asta, iar fiecare eșec nu face decât să-ți accentueze depresia și sentimentul acut al ratării.

— Cassandre, e bine că spui asta. Sunt semne că terapia funcționează. Mi-e teamă însă că ședința noastră a luat sfârșit.

— Din nou te înșeli, doctore. Doar s-a-ntrerupt. Ce înseamnă o săptămână față de-o veșnicie?

— Ne vedem marțea viitoare, la aceeași oră?

— Da. La revedere, doctore.

— La revedere, Cassandre.

*

Sala de așteptare s-a umplut. Doi bărbați și o femeie stau așezați pe canapele, privind în gol. Femeia se ridică și se uită lung la mine, înainte de-a intra în cabinet, cu acea privire pe care-o avem când încercăm să facem ordine într-un munte de vechituri, dar nu ne hotărâm de unde să începem, așa că până la urmă ne lăsăm păgubași.

Pe coridor nu se mai simte curentul. Cineva a închis, undeva, o ușă.

*

— Bună ziua, Joséphine.

— Bună ziua, doctore.

— Intră, te rog, și ia loc pe canapea.

— Mulțumesc.

— Totul e bine? Pari tulburată.

— Femeia care tocmai a ieșit… cine era? Parc-o cunosc.

— Greu de crezut, Joséphine. Nu sunt nici trei luni de când ai făcut o resetare completă a memoriei. Totuși, e posibil să fi rămas câteva frânturi prin hipocampus. Se-ntâmplă. La sfârșitul ședinței, te programez pentru o nouă procedură.

— Cum o cheamă? E de-aici, din Lyon?

— Ştii că nu-ți pot răspunde la nici o întrebare legată de ceilalți pacienți, la fel cum nu-ți pot spune nimic nici despre fosta ta existență. Nici numele, nici vârsta la care-ai solicitat procedura, nici…

— … sexul pe care-l aveam anterior, nici orașul în care-am trăit. Adică nimic. Totuși, doctore, mă întreb neîncetat: cum voi fi fost oare? O femeie liberă și independentă? O scriitoare, o coafeză, poate doctor, ca dumneata? Iar dac-am fost bărbat, oare eram un fustangiu sau un tip de casă? Îmi plăcea berea ori vinul? Ascultă, doctore, crezi că mă poți ajuta cu-adevărat să mă cunosc?

— Pot să-ncerc.

— Cum? Eu nu știu nimic despre mine, în timp ce dumneata știi totul, dar nu-mi poți spune nimic. Nu ți se pare c-avem aici un dialog între un surdomut și-un orb?

— Principalul rost al terapiei, Joséphine, e să te-acomodezi cât mai repede cu lumea-n care-ai intrat.

— O, dar sunt pe deplin acomodată. Asemenea mie, e cinică, goală și lipsită de amintiri. Ai putea să-mi spui măcar motivul pentru care-am cerut resetarea memoriei?

— Doreai s-o iei de la capăt.

— Se pune-atunci întrebarea: a cui rămâne viața de dinainte? A mea, a statului, a dumitale, a mașinăriei în care a fost stocată? Pentru că, așa cum stau lucrurile acum, e mai rău decât dacă n-ar fi existat. A fost anulată ca un cec fără acoperire. N-a rămas în urmă nici măcar o poză, o scrisoare, un smoc de păr, o urnă. Pur și simplu s-a dus.

— A fost decizia ta, Joséphine. Ai semnat pentru asta.

— Posibil. Şi de-atunci nu trece o oră fără să mă-ntreb de ce. Să fi fost un simplu om plictisit de veșnica monotonie a zilelor? Unul care-a suferit prea mult și voia să uite? Ori poate un criminal bântuit de mustrările de conștiință? Ştii, ieri am descoperit într-un colț de sertar, sub o latură ușor desprinsă, un fragment de bilet de avion, pe care încă se văd data și numărul zborului. Se pare c-am sosit la Lyon cu doar câteva zile înainte de-a cere procedura. De ce-aș fi ales să fac așa ceva într-un oraș străin? Ce-nseamnă asta?

— Asta-nseamnă că echipa de ștergere a urmelor trimisă la apartamentul tău a lucrat neglijent. Îmi pare rău, Joséphine.

— De ce? Mie-mi pare bine.

— Ai cerut, prin contract, să nu poți afla sub nici o formă cine-ai fost înainte, să n-ai nici cea mai mică portiță de întoarcere. De aceea-mi pare rău.

— Ei bine, doctore, există totuși o portiță. Tehnologiei dumitale i-a mai scăpat ceva. De când am început viața asta nouă, am mereu același vis. De unde vine el, dacă nu de dincolo de ușile alea pe care le credeai zăvorâte?

— Posibil. De ce nu mi-l povestești?

— Începe-așa. Merg pe-un hol lung, scăldat în lumina gălbuie a unor aplice. De undeva se aude țârâitul insistent al unui telefon și pesemne că mă apropii de el, fiindcă se aude din ce în ce mai tare. Așa cum se-ntâmplă în vis, nu-mi văd corpul, dar mă las dusă de el spre locul de unde vine zgomotul. Probabil că tocmai am ieșit de sub duș, căci simt apa curgând șiroaie de sub halat. O iau la stânga și intru într-o cameră unde, pe colțul unei mese, e un telefon care sună. Ridic receptorul și ascult.

— Cine-i la telefon?

— Nimeni. La-nceput, se-aude un foșnet slab, ca reverberațiile mării într-un ghioc. Apoi, dinăuntru crește sunetul unui clarinet. E un firicel trist de melodie, care poartă-n el o hotărâre finală, de nestrămutat, ca a unui animal plecat în căutarea locului în care să moară. Când izbucnește valul viorilor, al cornurilor și al contrabasurilor, receptorul devine din ce în ce mai greu. Nu-l mai pot ține și-l las încet în furcă. Parc-au trecut ore sau ani, dar au fost numai clipe. Podeaua e udă, apa care s-a scurs a format deja o băltoacă. Telefonul începe să sune din nou, iar spinarea neagră-i tremură, ca și cum ar urla în somn, străpuns de-un coșmar.

Din spatele celeilalte uși a camerei se aud pași. Ridic privirea să văd cine va intra, dar atunci, ca și cum visul și-ar consuma de fiecare dată combustibilul în același punct, mă trezesc.

— Interesant. Mai vezi ceva în cameră, Joséphine?

— Nimic. Ba nu, mai e ceva. Pe masă, lângă telefon, se află un vas cu fructe de ceară.

2012. raport asupra sfârșitului lumii

„Nu Dumnezeu a creat Universul.“[24]

Stephen Hawking

Prezentul dosar a fost realizat de către membrii societății Cumnații lui Dumnezeu, o organizație secretă având sediul la Mizil, care stăpânește lumea încă de la începuturile ei. De-a lungul vremii, se spune, din această frăție au făcut parte numeroși oameni cunoscuți, printre care Şeherezada, mama lui Ştefan cel Mare, Ringo Starr și Mihai Stoichiță. Semnul secret de recunoaștere între membri este făcutul cu ambii ochi în același timp. Prezentul dosar conține sute de informări, note din presa vremii, știri decupate, fragmente de mesaje sau e-mailuri, toate având legătură cu evenimentele petrecute pe durata anului 2012, care au precedat sfârșitul lumii.

Fragmente disparate, fotocopiate din jurnalul lui Dumnezeu.

Ziua 2, anul – 4.548.794.201. Azi am separat pământul de ape. Ce chinuială! Apoi, pe când mă spălam, s-au amestecat la loc.

23 septembrie, anul – 24.659.348. Pământul s-a umplut de șopârle gigantice. Trebuie să chem deparazitarea.

18 mai, anul – 72.313. Uitat vulcan pornit în Toba, Indonezia. Îmbătrânesc.

30 iunie 1908. Jucat bile toată ziua. Scăpat una în zona Tunguska. Ooops!

Dosar de presă cuprinzând tăieturi din ziarele anului 2012.

12 februarie. Semne din ce în ce mai ciudate anunță sfârșitul iminent al lumii. În Nigeria, o căprioară naște un pui de urs polar. Prietenul

imaginar al lui Britney Spears își depune candidatura la președinția Statelor Unite.

26 februarie. Elton John povestește că a avut un vis erotic cu Madonna. Vulcanul Etna din Sicilia, care fusese inactiv o jumătate de secol, erupe pe neașteptate, norul de cenușă alcătuind pe cer emoticonul :(. În Norfolk vine pe lume un vițel fără cap, care, în timp ce se zbenguie pe lângă calea ferată, e călcat de tren.

Un grup de pensionari francezi, plecați în turism spațial, se încrucișează cu un meteorit uriaș în formă de farfurie, având diametrul de aproximativ un kilometru, care se îndreaptă spre Pământ. O bătrânică îl fotografiază prin hublou, iar poza e publicată pe prima pagină a ziarelor din Hexagon. Concluzia unanimă este: asteroidul seamănă izbitor cu președintele Sarkozy, așa că e botezat cu numele acestuia.

10 martie 2012, seara. Comunicat oficial sec de la NASA, extrem de ironic la adresa francezilor: „Era Luna, băieți!“ În Hexagon, soția președintelui-asteroid îi dedică acestuia o melodie: „*M-am măritat cu un bolovan“*.

Imaginile publicate de tabloide aruncă o nouă lumină asupra intrusului din spațiul cosmic. Din unghiul în care sunt realizate fotografiile, meteoritul e leit Arnold Schwarzenegger, în secvența din Terminator, the Retirement Days*, în care eroul principal se luptă cu spondiloza. Americanii poreclesc asteroidul „Schwarzy“.*

Revoltați, francezii amenință cu părăsirea structurilor NATO. O simulare rapidă demonstrează că, în acest caz, pierderile din forța de război nord-atlantică ar fi teribile, efectivul francez angrenat în misiuni NATO constând într-un bucătar extrem de priceput la realizarea de gogoși și coq au vin*. La discuțiile bilaterale, francezii propun, în schimbul unei denumiri comune,*

extrădarea lui Roman Polanski. Americanii acceptă. Se trece apoi la planul de măsuri concrete pentru oprirea meteoritului. O estimare NASA arată și zona în care va avea loc impactul: undeva în China. Discuțiile devin mai relaxate, se trece la cafele și la glume despre nemți. Bruce Willis nu răspunde la telefon. I se lasă un mesaj.

17 martie. Scurt raport asupra apariției extratereștrilor în Dublin. Înregistrare audio, realizată în șoaptă de către agentul secret O'O.

Strict secret. Acum trei zile, de ziua Sfântului Patrick, doi omuleți au intrat în barul lui O'Mallory. Nefiind verzi, au sărit imediat în ochi. Se clătinau vizibil și cântau într-o limbă ciudată. O'Hallahan i-a provocat la un concurs de băutură, cu perdantul plătind. După ce O'Hallahan s-a prăbușit cu capul în aparatul de făcut gheață, i-a provocat și O'Rourke. Şi O'Connor. Şi O'Keefe. În prezent, toți sunt în comă alcoolică. Gașca lui O'Henry „Mamutul" a sărit să-i facă bucățele pe extratereștri. Capul lui O'Henry e acum bătut în cuie deasupra barului. Molly le-a promis că se va ocupa gratis de ei. Băieții au mai cerut un rând, după care au urcat la etaj și au dat gata parfumurile lui Molly și mercurul din termometru. O'Mallory le-a propus apoi un pocheraș pe cinci cenți deschiderea. Localul se numește acum Harașo.

Comunicat oficial NASA. „Încă o dată, agenția noastră a avut dreptate. Metoda presupunerilor abstracte, prin care am prevăzut în 1953 că Saturn se află undeva între Jupiter și Uranus, și-a dovedit din nou eficiența. În privința meteoritului «Schwarzy-Sarkozy», calculele noastre inițiale au cunoscut o eroare de numai 1/3pRz, unde z este constanta nedefinită a lui Stolzmeier, care variază între 0,017 și 456,12, în funcție de presiunea atmosferică din Burkina Faso și indicele Dow-Jones din dimineața zilei de luni. Ca urmare, meteoritul «Schwarzy-Sarkozy» va ateriza peste o

săptămână, la ora 07:23 a Coastei de Vest. Zona de impact este în Oceanul Atlantic, în dreptul Cubei. Așa să ne ajute Dumnezeu!“

18 martie, prânz. Comunicat al lui Universal Bank din Florida. „Din cauza unei defecțiuni de sistem, cetățenii din statele Texas, Louisiana, Mississippi și Florida care doresc să-și retragă banii depuși la banca noastră sunt rugați să mai aștepte o săptămână.“

Francezii construiesc o rachetă spațială pentru plantarea de explozibil pe meteorit. În timpul numărătorii inverse, una dintre proptelele pe care se sprijină nava se desprinde și aceasta pleacă spre Geneva.

19 martie. Comunicat al băncilor din Geneva. „Din cauza unei defecțiuni de sistem, cetățenii care doresc să-și retragă banii aflați în băncile noastre sunt rugați să se răzgândească.“

Spre seară, în jurul orelor 19:26, «Schwarzy-Sarkozy» pătrunde în atmosfera terestră și ia foc. Britanicii exultă: asteroidul e bucățică ruptă din Camilla Parker Bowles, varianta necoafată. Giganticul bolovan lovește Oceanul Pacific cu partea plată, ca urmare ricoșează ca o „broscuță“ pe suprafața apei, apoi se îndepărtează de Pământ și se pierde în spațiu. Omenirea răsuflă ușurată.

Comunicat NASA. „Agenția noastră nu se dezminte. După ce-a aterizat într-un ocean, așa cum am prevăzut de la bun început, «Schwarzy-Sarkozy» a părăsit spațiul nostru aerian. Doritorii de suvenire sunt așteptați pe eBay, pentru începerea licitațiilor la cele 27.353 de fragmente de meteorit găsite.“

24 martie. Un dentist slovac pretinde că a descoperit în mod accidental călătoria în timp. În autobiografia sa, intitulată *I-am lăsat pe toți cu gura căscată*, el povestește cum televizorul lui este de fapt un portal spre cea de-a patra dimensiune.

„Aseară, mă uitam împreună cu familia la *Casablanca*. Semnalul era prost și m-am apropiat să-l reglez. Brusc, m-am trezit cântând la pianul lui Sam, alături de Bogie“, își amintește el. Pilit, Bogart îi cere un sfat în amor, iar dentistul îl învață să folosească apă de gură. Schema iese, Ingrid rămâne, iar Bogie îl recomandă mai departe. Dentistul apare într-o grămadă de filme și de seriale. J.R. îl învață tot ce știe despre afacerile cu petrol, iar în weekenduri îi lasă chiar Ewing Oil pe mână. În *Nașul*, îl convinge pe Brando să-și scoată prunele din gură. Îmbunătățește simțitor povestea din *Pe aripile vântului*, suflându-i-o pe Scarlett lui Rhett, și momește stolurile din *Păsările* pe un lan de porumb din vecinătate, salvând orașul.

Sătul de partea negativă a celebrității, începe să caute zonele discrete ale ecranului, planurile de fundal, rolurile șterse. Inutil, camerele îl caută, publicul îl vrea. Primește un Oscar pentru rol secundar, pe care, captiv fiind în televizor, nu se poate duce să-l primească. Discursul lui pentru apărarea drepturilor cabinierilor și a tipilor cu clachetă se dovedește a fi fost scris în van. Devine invidios și răzbunător. Îl bate măr pe Van Damme în câteva filme, îi taie biciul și-i înlocuiește lui Indiana Jones pălăria ba cu o cipilică, ba cu o pălărie de damă cu voaletă. Lui Columbo îi râde în nas când acesta nu reușește să-l demaște ca asasin, determinându-l să-și dea demisia din poliție. Îi pune piedică lui Al Pacino în scena tangoului din *Parfum de femeie* și împrăștie gaz ilariant în studio tocmai când Sir Laurence Olivier se pregătea să rostească monologul din *Hamlet*.

Pe când bea liniștit un whisky într-un *saloon* din *Unforgiven*, Clint Eastwood stârnește un scandal-monstru și, cu un pumn, îl aruncă înapoi în sufrageria sa. Acolo, pentru că în viața reală nu trecuse decât o fracțiune de secundă, nimeni nu-i observase lipsa. Soacra zbiară la el că nu vede

scrisul și-i cere o pernă pentru șale. Nervos la culme, dentistul se întoarce în micul ecran, unde-l pocnește pe Clint, trimițându-l în locul lui. Din acest moment, Hollywoodul îl recunoaște drept noul erou al filmelor de acțiune. Sub numele de *Brent Westwood*, joacă în seria XXX *Thirty Harry* și regizează câteva westernuri pentru copii, din ciclul *Aventuri pe căluțul de lemn*. Primește o scrisoare de la Clint Eastwood, în care acesta îl imploră să se întoarcă, întrucât soacra și soția îl chinuiesc cumplit, obligându-l să-și vadă filmele.

Acceptă un rol din viitor, într-o peliculă apocaliptică, în care Pământul este distrus din cauza unui defect de fabricație la axa de rotație. Când citește scenariul, observă că filmul este făcut în urma unor evenimente reale. Se întoarce acasă, taman la timp pentru a participa la nunta soacrei cu Clint, apoi începe să trimită scrisori autorităților, avertizându-le asupra iminentului sfârșit. Cum toată lumea sărbătorește că a scăpat de coliziunea cu meteoritul, nimeni nu-i ia în seamă ipoteza. Membrii societății *Cumnații lui Dumnezeu* îi iau urma. Dentistul slovac se întoarce în lumea din televizor, unde este împins pe șine în filmul *Un tramvai numit dorință* și moare strivit.

28 martie. Nu se întâmplă nimic deosebit.

29 martie. La fel, pace și liniște în toată lumea. Nici măcar Berlusconi nu face vreo boroboață.

30 martie, ora 13:55. Planeta începe să se scuture ca un cățel ud. În aproape toată lumea se produc seisme de intensități diferite. E zguduită până și Scoția, care nu mai avusese de-a face cu un cutremur de atâta timp, încât oamenii nici nu mai știau cum se scria corect cuvântul.

Raport oficial privind evenimentele petrecute în primăvara și vara lui 2012, cunoscute sub numele Insula de Silicon.

Cutremurul de 6,5 grade pe scara Richter care a avut loc pe 1 aprilie 2012 în Los Angeles s-a soldat cu urmări neașteptate. Nici o clădire nu s-a prăbușit, nimeni nu a fost rănit, însă cele mai interesante lucruri s-au petrecut sub pământ. Jocul plăcilor tectonice a eliberat un imens zăcământ de materiale folosite în trecut la operațiile estetice, îngropat la mare adâncime lângă albia râului Los Angeles, la mică distanță în aval de barajul de la Sepulveda. Astfel, în dimineața zilei de 2 aprilie, începând cu ora aproximativă 07:39, cei mai matinali locuitori ai orașului au asistat uluiți la defilarea unui șir impresionant de sloiuri transparente din silicon, soluție salină, elastomeri, spumă poliuretanică, gelatină și jeleu, adică tot ceea ce burdușea până nu demult interiorul celor mai arătoase ființe din zonă, sau, dimpotrivă, ceea ce le prisosea, cum ar fi pungile de grăsime rezultată după milioane de sucțiuni.

Departe de-a se alarma, din ce în ce mai mulți oameni s-au strâns pe malurile râului pentru a privi această scurgere ca pe o defilare mondenă pe covorul roșu, gândindu-se cu nostalgie la vremurile apuse ale împănării, când sânii falși arătau ca niște baloane gata să plesnească, plus o mică nacelă, încercând chiar să recunoască fostele detalii ale unor trecute vedete care le înfierbântaseră sângele și imaginația.

4 aprilie. În Danemarca, o găină naște doi pui vii, siamezi. În urma presiunilor făcute de numeroase asociații pentru protecția animalelor, operația se desfășoară prin cezariană. A doua zi, puii sunt adoptați de KFC.

Două zile și jumătate curge șuvoiul de meduze artificiale, strângându-se în golful din Long Beach, unde râul se varsă în Pacific. În tot acest răstimp, în Congres se poartă discuții aprinse dacă reziduurile ar trebui sau nu distruse. Activiștii multiculturali susțin că ele reprezintă o

parte importantă a trecutului şi un semn al modului de viaţă american, iar faptul că toate componentele gelatinoase, indiferent de compoziţie, fosta utilitate şi consistenţă, se închegaseră într-o structură unitară constituie o metaforă a convieţuirii, deci trebuie neîndoios conservate. Ecologiştii protestează, avertizând asupra efectului pe care plaurul artificial ar urma să-l aibă asupra obiceiurilor de cuibărit ale rândunicii cu guşă din Nevada şi asupra potenţei somonului bărbos, care trăieşte în Marile Lacuri. „Gândiţi-vă! Acolo sunt şi toţi sânii Pamelei Anderson!“ strigă unii. „Sunt toxici! Puah!“ răspund ceilalţi.

Dimineaţă, pe când dezbaterile din Senat erau în toi, iar un număr impresionant de bombardiere Greenpeace aşteptau în port semnalul de-a mărunţi imensul depozit de gelatină, un alt cutremur, insensibil la controverse şi la diatribe, se descătuşează. E un seism ceva mai bine întemeiat decât primul, cu zvâc şi personalitate, nu un biet frison tectonic. Valul tsunamic rezultat îi azvârle pe concurenţii probei de surfing de la Extremely Extreme Games, competiţie care se desfăşura în largul plajei Santa Monica, până în Beverly Hills. În ceea ce priveşte Long Beach, mai apărat de asemenea probleme, aici se petrece un singur lucru: la întoarcere, valul dă un brânci încrengăturii de foste dedesubturi umane, iar aceasta, ca o minge de plajă purtată de reflux, începe să se îndepărteze de mal. După o vale de silicon, America are acum şi o insulă de silicon.

16 aprilie, ora 08:17. Un calendar maya e descoperit într-o mezelărie din Tecuci, printr-un noroc chior. Vânzătorul tocmai se pregătea să înfăşoare o bucată de telemea de vacă în hârtie, când un specialist în sfârşitologie de lume din Peru, aflat din întâmplare în respectiva mezelărie, unde intrase cu gândul să cumpere două sute de

grame de mușchi țigănesc, s-a năpustit asupra vânzătorului, smulgându-i foaia. Testele cu carbon 12,5 efectuate au confirmat bănuiala sfârșitologului: aveam de-a face cu erata celebrului calendar maya Tzolkin, care preciza că lumea nu se va sfârși pe 12 decembrie 2012, ora 12.00 GMT, așa cum se credea până atunci, ci în aceeași zi, la 18.47, ora Tecuciului.

27 aprilie. Misterul ajungerii calendarului tocmai în Tecuci e dezlegat de către poliția locală: bunicul dinspre mamă al patronului mezelăriei era mayaș.

Curenții oceanici iau în custodie coca de nuri și, în timp ce pe continent continuă disputele aprige asupra sorții ei, aceasta pornește într-o croazieră lină prin Pacific. Pe măsura înaintării, în câteva săptămâni se întremează, culegând bețe, rămășițe ale unor epave, diverse obiecte căzute de pe transatlantice – sau cum s-or numi vasele care brăzdează Pacificul –, toate aceste obiecte fixându-se sub forma unei armături care menține, pe dedesubt, cupola aflată deasupra apei. Iar forma aceasta, poate deloc întâmplător, ținând cont de materialele componente, este chiar cea a unui sân[25]*. Da, cu țâmburușul său țanțoș din vârf (de fapt, un pâlc de arbuști crescut acolo nu se știe cum) și fiind ușor lăsată într-o parte din cauza vânturilor și a ploilor, pare chiar un sân uriaș și translucid care stă, desperecheat și un pic bleg, la plajă. Ca urmare, insula plutitoare e botezată cu numele deloc ceremonios de* The Tit *(Țâța).*

Pe continent, asociațiile feministe se alătură cererii multiculturalilor de-a recunoaște noua insulă drept cel de-al 51-lea stat american, sub numele de Breastonia. În semn de protest, femeile își ard sutienele pe peluza din fața Casei Albe. Iarba ia foc, ceea ce stârnește mânia ecologiștilor. Aceștia pun mâna pe furtunurile pompierilor veniți să stingă incendiul și le fugăresc cu jeturi de apă

pe feministe. Întreaga manifestație se transformă într-un concurs de tricouri ude.

9 iunie. Un cap la care sunt atașați doi viței se naște în Iordania. Ascultată invers, melodia lui Benone Sinulescu, *Mândra-i sus în deal la coasă*, se dovedește a conține mesaje sataniste. Angelina Jolie îl adoptă pe Woody Allen, care o cere în căsătorie.

Pe Tit Island e descoperit un celenterat despre care cercetătorii susțin că ar fi strămoșul omului, veriga lipsă în lanțul care unește amoeba cu strungăreață de contabilul cu gheb. Forma de viață e botezată „sfârc", în cinstea locului unde s-a făcut descoperirea.

În lume începe Titmania. McDonald's lansează chifteaua cu moț numită Titburger. Sloganul noului produs: „Mănânci ca la mama acasă". Un pictorial cu Țâța apare în Hustler. *În poza de pe copertă, insula se vede cu mamelonul căzut cochet pe un versant, ca o pălărioară așezată neglijent, și determină o modă. Cum, grație noului program de asigurări sociale, fiecare femeie poate beneficia de implanturi gratuite, reprezentantele sexului frumos încep să abordeze un stil pectoral dezordonat, o întoarcere involuntară la moda* vintage*, cu* look *asimetric. Pastila efervescentă pentru mărirea bustului și noua tehnică de psihanaliză care ajută la creșterea sânilor contribuie la popularitatea insulei.*

26 iunie. Asociația Mondială a Numerologilor stabilește cu certitudine că pe data de 09.03.1998 a fost sfârșitul lumii (1998 × 3 : 9 = 666, numărul Fiarei, *Q.e.d.*), însă acesta a trecut neobservat din pricina lipsei de interes a publicului.

O grupare paraecologistă invadează Tit Island, cu intenția de-a o arunca în aer, dar invitații lui Hugh Hefner, care tocmai sorbeau cocktailuri la umbra pâlcului de arbuști, luptă eroic în apărarea

colțișorului de rai. În timpul încleștării, Hef își pierde cordonul de la halat, iar câteva fotomodele, fecioria. Când bătălia părea pierdută, iar fitilurile de dinamită sfârâiau deja, Bruce Willis și toți cei care filmau la pelicula Stay Hard *pe celălalt versant al insulei intervin decisiv, alungându-i pe „superverzi".*

Pentru rezolvarea crizei, americanii propun trimiterea unui detașament de intervenție pe insulă, concomitent cu începerea operațiunilor de forare, în căutarea resurselor naturale. Francezii cer realizarea unei copii gemene a Țâței, plasată lângă aceasta. Grecii nu se arată prea interesați de subiect, dar organizează o grevă generală de o săptămână.

De ziua națională a Americii, pe 4 iulie, se poartă dezbateri aprige în Congres. Se pune problema dacă imensul deșeu plutitor este un obiect sau, întrucât a răsărit din intimitatea mai multor persoane, o ființă, dacă să i se citească drepturile sau să fie dinamitată fără somație. Cât timp problema e dezbătută, o furtună împinge Țâța în apele internaționale.

10 iulie. Antrenată de David și de Victoria Beckham, Anglia câștigă Campionatul European de fotbal. „E clar: vine sfârșitul lumii", titrează cotidianul german *Bild*.

Din acest moment, traseul insulei e destul de neclar, iar Tit devine un fel de „olandez zburător" alcătuit din deșeuri. E semnalată în mai multe zone, uneori chiar simultan, la un festival al mării, la o regată de iahting, la un exercițiu al marinei japoneze de coastă, la un ritual de botez în largul Peninsulei Kamceatka. Este văzută trecând prin Strâmtoarea Bering, pentru a pune apoi umărul la susținerea falezelor de gheață care se prăbușesc în ocean. Ecologiștii își schimbă sentimentele și salută noua orientare a Țâței, care e propusă la Premiul Nobel pentru pace. Insula produce apoi

scufundarea unui petrolier căruia-i iese pe neașteptate în față, declanșând un dezastru ecologic fără precedent în Oceanul Indian. „Oceanul Indian??!!“ sare toată opinia publică până-n tavan. „Cum naiba a ajuns acolo?“ Devenită neagră-tuci din cauza petrolului scurs, insula înaintează vitejește spre alte meridiane. Membrii comunităților de culoare îi salută lupta pentru emancipare. Pasagerii fiecărui vapor care trece pe lângă Tit respectă tradiția de-a arunca un obiect cât de mare, care un frigider, care o bucată din pupă, așa că insula ajunge curând la întinderea unui arhipelag.

17 iulie. Serialul *Tânăr și neliniștit* se termină. Panică în toată lumea.

Comportamentul insulei devine arogant și obraznic, de parcă ar fi în stare de ebrietate. Se freacă lubric de Maldive, calcă pe talpa subacvatică a Madagascarului, prinde un taifun care o aruncă în Atlantic, unde continuă seria de nefăcute: înghite un cuirasat, înghiontește Groenlanda și ciupește Canarele, apoi, nereușind să se strecoare prin Canalul Panama, coboară spre Capul Horn. Cu greu reușește să treacă prin Strâmtoarea Drake, reintrând astfel în Oceanul Pacific. Imagini filmate din satelit o arată buhăită și mătăhăloasă, dar debordând de energie telurică. Supraponderalii din toată lumea o privesc ca pe o Grădină a Edenului și se face auzită propunerea creării acolo a unui stat pentru cei care au depășit chintalul, un paradis al Titburgerilor. Noii sioniști alimentari susțin proiectul. Când încep diligențele pentru înscrierea proaspătului stat pe harta lumii, Tit dispare din nou în miezul uraganelor din Pacific.

3 august. Fierbere la bursa din Wall Street. Sunt zvonuri că, peste noapte, dolarul s-ar fi transformat în yuan. Într-adevăr, a doua zi pe piață apar bancnote pe care se află figura unui chinez

zâmbitor, pe nume Wa Shing Ton. Lucrurile se lămuresc după-amiază, când se descoperă misterul: datorită mâinii de lucru ieftine, multe din bancnotele de un dolar se fabrică în China. Fusese o glumă.

Pe seară, China cumpără Grecia cu banii jos.

În următoarea dimineață, când, după multe zile de absență de pe cer, soarele își face loc printre nori, locuitorii Los Angelesului văd apărând încet din zarea înnegurată o calotă imensă. „E Tit!“ exclamă cineva și toată lumea dă buluc pe plajă să privească întoarcerea insulei rătăcitoare. Fostul guvernator al Californiei vine de urgență pentru a se fotografia alături de masiva arătare, cu care acum seamănă bucățică ruptă. Tit nu mai păstrează nici forma blândă, nici proporțiile armonioase ale unui sân; coca translucidă prin care lumina desena cândva filigrane, reflectând uimitoarea lume subacvatică, se transformase într-o magmă solidificată și împuțită. Pare o navă de luptă pe care se ridică, asemenea unor catarge, clădiri care seamănă cu niște hale industriale printre care curge un râu întunecat și urât mirositor.

Un chinez mititel, care fumează așezat într-un șezlong la proră, se ridică și le face celor de pe mal semne prietenoase, arătându-le obiectul pe care-l ține în mână. Peste câteva ore, insula se apropie și i se pot auzi vorbele. Chinezul are în mână pachetul Windows Armageddon piratat, pe care Microsoft urma să-l scoată pe piață peste câteva luni.

Supraviețuitorii primelor expediții trimise în junglele din centrul îndepărtat al insulei povestesc cu groază despre cele văzute acolo. În miezul unei complicități mondiale tacite, toate țările făcuseră deversări ilegale, ascunzând gunoiul nu sub preș, ci pe Tit. Mai ales partea de nord-vest, aflată aproape de ruși, e plină de sticle goale de vodcă, în urma chefurilor organizate la sfârșit de

săptămână. Peste tot sunt munți de chiștoace, meșe, tone de deșeuri atomice și de steril, mașini abandonate, blănuri sintetice, cutii de lapte, prezervative, seringi, vapoare, vagoane de tren ruginite, tabele de marcaj care încă arată scorul, portofele golite de bani, cabine de duș, capace de canal, un pod de cale ferată, o raboteză, câteva bombe rămase neexplodate în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, un serviciu de cafea incomplet, televizoare, un baraj cu tot cu hidrocentrală și ecluze, trei cârlige de rufe din plastic și multe miliarde de alte obiecte asemănătoare.

18 august. Vin extratereștrii. Pleacă.

Un reportaj transmis în direct de canalul Discovery, înainte ca reporterul și cameramanul să fie fierți, iar echipamentele lor folosite la construcția unei fabrici de circuite integrate, aduce o lumină asupra vieții pe ceea ce cartografii denumesc deja continentul Titland. În mijlocul vastului univers de obiecte inutile, trăiesc sfârcii, o specie ajunsă extrem de repede la maturitate. Aceștia duc o viață simplă și se hrănesc sănătos, mâncându-se între ei. Cred în Hugh Hefner. Se înmulțesc prin spargere: când un sfârc este cuprins de dorința procreării, se cațără pe un pisc de gunoi și se aruncă de-acolo, înmulțindu-se. Au un simț muzical ieșit din comun, deși nu știu decât o singură notă, do major, pe care o murmură la nesfârșit. Toată populația e angajată de compania multinațională off-shore *care-și instalase sediul pe Tit Island și care oferă programe și echipamente contrafăcute la prețuri modice, realizate de sfârci din resturile culese de pe Titland.*

Apariția continentului flotant, care ajunsese în numai câteva luni să aibă aproximativ dimensiunile Australiei, creează o altă problemă neașteptată. Din cauza surplusului de masă

repartizat într-o singură parte, planeta capătă o vibrație la rotația în jurul propriei axe.

28 august. După o pauză de doi ani, Fidel Castro apare la televizor. Arată cam de cincizeci de ani și face fără efort treizeci și patru de flotări cu bătaie în fața camerei.

„Fenomenul Bacău". Raport de filaj al Polului Nord.

Pe partea opusă Titlandului, în Europa, vibrația planetei se simte cel mai puternic. Polii o iau la goană. În timp ce traversa Rusia, îndreptându-se spre Kazahstan, Polul Nord magnetic face un viraj la Nijni Novgorod, luând-o către sud-vest. Polul Nord geografic își începe și el deplasarea. Cei doi poli fac joncțiunea într-un apartament situat la parterul unui bloc din Bacău, proprietate a domnului Pandele Romeo, cincizeci și șase de ani, rapidist, divorțat, posesor al câtorva zeci de brevete de inventator.

4 septembrie. În lume încep urgiile. O inexplicabilă epidemie de flatulență se abate asupra locuitorilor din Principatul Monaco. Înlăcrimați, cu nările astupate, turiștii fug la Nisa, unde dau peste o altă nenorocire: timp de o jumătate de oră, plouă cu poșete Vuitton. Parcă pentru a spori groaza, acestea se dovedesc a fi originale.

România intră în noaptea polară. Președintele Salam apare la televizor și declară starea de voie bună. Reportaj într-un ziar local, apoi interviu cu nea Pandele în Time*. Titlu: „Omul Nord". Cozi la ușă. Expediții care vin și pleacă. Strănepoții lui Scott și Amundsen sosesc cu CFR-ul. Din cauza unei întârzieri de patru zile a personalului de 14.36, pe ultima parte a rutei Oslo–Satu Mare–Bacău, cel de-al doilea pierde întrecerea. Înghesuială veșnică în holul blocului. Noaptea se lungește și se lărgește considerabil, temperatura*

coboară sensibil. Costurile la lumină, încălzire și întreținere cresc amețitor. Cum domnul Pandele este angajat ca paznic de noapte, viața lui e dată peste cap. Își prezintă demisia. Fenomene paranormale. Superbe aurore boreale reflectate pe peretele mallului din localitate. Ceasurile nu merg. Câinii husky latră, urșii polari se trezesc când ți-e lumea mai dragă din hibernare și sperie lumea. Nea Pandele nu poate dormi. Are amețeli permanente. Obiectele metalice o iau la goană prin casă. E la un pas să fie decapitat de un tocător de vinete.

24 septembrie. Un roi imens de molii se năpustește asupra orașului Djakarta, care găzduiește concursul Miss Univers XXXL. După ce miliardele de insecte își potolesc foamea cu îmbrăcămintea concurentelor, câțiva spectatori orbesc pe loc. Djakarta News: „Într-adevăr, Universul este în plină expansiune.“

În Bacău, nea Pandele se află într-un război permanent cu vecinii. Toți cei de pe coloană susțin că au drept de proprietate asupra Polului Nord. Cazul ajunge la Tribunalul de la Haga, însă orașul olandez fiind acum la Tropice, judecarea se amână pentru perioada când temperaturile vor coborî sub 40º Celsius.

Furios, nea Pandele pleacă la Durău, închizând Polul Nord în casă cu yala. Într-o noapte, din cauza unei inundații la familia Văleanu, care stă deasupra, apa se infiltrează în apartamentul lui. Nu vom ști niciodată dacă a fost un act de sabotaj planetar ori un accident cauzat de-o garnitură defectă. Cert e că axa Pământului ruginește și începe să scârțâie înfiorător, iar în dimineața următoare planeta se oprește din învârtit.

13 octombrie. Nemții, care au nimerit în zona de întuneric, fac un scandal-monstru la ONU. Italienii, aflați în aceeași situație, se culcă.

Întors acasă, nea Pandele reclamă familia Văleanu la administratorul blocului, care-l trimite la constructor. Acesta, la rândul lui, îl trimite la proiectant, de unde ajunge la primărie. De acolo, e pasat la RENEL, casa de sănătate, depoul tramvaiului 4. În peregrinările sale prin Bacău, nea Pandele descoperă din întâmplare „Service-ul planetei Pământ“ la parterul unui bloc de patru etaje din cartierul Tache. Un japonez plictisit de la tejghea îi cere garanția la axa planetară. Nea Pandele n-o are. Japonezul îl trimite și el la plimbare, spunându-i: „Numai Dumnezeu te mai poate ajuta.“

2 noiembrie. Un canibal din Papua se mănâncă singur. Pe secțiunea unui stejar retezat din Connecticut apare imaginea, extrem de clară, a lui Elvis cântând la ocarină.

Nea Pandele pleacă într-un amplu pelerinaj în jurul lumii, căutându-l pe Dumnezeu. În Grecia, nu reușește să intre la Patriarh, clerul fiind în grevă pentru mărirea taxei pe spovedanie. La Vatican, tocmai se desfășoară procedura de alegere a noului Papă, iar la „În Oceanul Pacific / a intrat un pește mic“ iese de fiecare dată același cardinal, care e și liber-cugetător, și bâlbâit. În schimb, Dalai Lama îl primește și-i ascultă atent păsul, rostind la despărțire o frază enigmatică: „Înainte de iluminare, taie lemne și cară apă. După iluminare, taie lemne și cară apă“, iar apoi îi face semn cu ochiul. Timp de două săptămâni, nea Pandele taie lemne și cară apă, dar nu se alege decât cu bășici în palme și cu o durere de spate.

4 decembrie. Un alt val de urgii. Céline Dion scoate un nou album. Epidemie de pistrui în Sudan.

Folosindu-și omniprezența, Dumnezeu îi apare în vis lui nea Pandele, care Îl face cu ou și cu oțet, cu argumente tehnice: lagărele n-au fost gresate

corespunzător, probele la cald și la rece n-au respectat normativele, unsoarea a fost proastă. Întors în cabinetul de lucru situat în vârful Turnului Babel, Ăl Bătrân, în capot și papuci de casă, revede planurile lucrării. „Hmmm“, Își zice El, „întotdeauna am știut că am greșit ceva atunci.“ Cum în ultimul timp nu se mai simte omnipotent ca-n tinerețe, sună la Departamentul Miracole. Nu răspunde nimeni. Ăl Bătrân cere la Biroul de Execuții un raport de constatare a pagubelor și estimarea financiară a intervenției. De la Serviciul Contabil Îi vine o notificare potrivit căreia bugetul pe perioada nou testamentară a fost deja depășit, deci trebuie să se limiteze la o cârpeală. Mai mult, studiul de fezabilitate arată că intervenția ar presupune mult deranj în zona Elveției, de-abia reconstruită după incursiunea rachetei franțuzești, pe unde ar trebui introdus un dispozitiv la mare adâncime de ungere a axei ruginite. „Iar Elveția?!“ protestează membrii conciliului strânși de-a dreapta Lui. „Parcă am stabilit cu bancherii că acolo nu ne băgăm.“

12 decembrie 2012. Michael Jackson învie. Pielea galbenă și trăsăturile pronunțat asiatice sunt puse de familia artistului pe seama unei boli rare. Megastarul susține un concert de adio în timpul căruia numeroși martori susțin că pop-starul a mers cu spatele pe apă și a vindecat un ipohondru, ținând apoi un discurs fulminant pe tema drepturilor fantomelor. La sfârșitul concertului, Michael alunecă și își rupe gâtul, recăzând în eternitate.

Obosit, Ăl Bătrân se retrage în apartamentul Lui. „Materie primă proastă“, notează El în jurnal. „Trebuia să folosesc țărână și lut din Orion. Mâine încerc din nou în Alfa Centauri, un proiect mai mititel, cu costuri reduse. Fără oameni.“

note

24. Până la trimiterea la tipar a acestei cărți, Dumnezeu nu a oferit nici o replică.

25. Acum, desigur, putea fi în egală măsură și forma unui capac de oală ori a unui clopot, mai ales că e caracteristică multor aglomerații de elemente – un exemplu ar fi galaxiile sau roiurile de insecte. Știți însă cum se întâmplă: ne place să găsim corespondențe vizuale plăcute, întrucât frumusețea se află în ochiul privitorului, ca paiul sau ca bârna.

dragoste cuantică[26]

„Lumea se sfârșește iar și iar, dar scheletul ei mereu se ridică și umblă.“

Henry Miller

Îmi amintesc de vremurile acelea dinainte de Big Bang, continuă unchiul Qwfwq. Eram strânse ciopor toate particulele din lume într-un apartament mai mic decât vârful de ac. Ca să vă faceți o idee despre ce însemna asta, imaginați-vă că aveam baie comună nu doar toate familiile de pe scară, ci toate familiile de pe toate scările, din toate casele, blocurile și cartierele, iar pentru a fi cât de cât sigur că prindeai loc când te surprindea o necesitate, cum ieșeai, trebuia să te așezi din nou la coadă, deși, ca să fiu sincer, nici nu aveai cum să ieși, pentru că baia ținea loc și de sufragerie, și de dormitor, era și sală de cinema, și stadion de fotbal, de aceea, dacă doreai să faci un duș, trebuia să le ceri voie plasatorului și portarului să te întinzi să iei șamponul, deci se mai întâmpla ca, din pricina mișcării tale, cei de pe rândurile din spate să nu mai vadă ce se întâmpla pe ecran, dacă eroul a pupat-o sau nu, ori să se dea un gol pentru că l-ai mascat pe portar la lovitura liberă, și-atunci să te ții fluierături, certuri și îmbrânceli în vârful acela de ac care ne cuprindea pe toți, unde bașca intrau și tribunele, astfel încât țipetele ajungeau până la ceruri, care ceruri, dacă n-ați înțeles până acum, se aflau și ele tot acolo, comprimate.

Ce să vă spun? Traversam o criză nemaivăzută a imobiliarelor, zonele ultracentrale se confundau cu cele de la periferie, totuna era apartamentul de patru camere, decomandat, de la primul etaj și garsoniera confort 3 cu bucătăria în cameră și veșnic inundată, de la demisol. Din cauza inflației, chiria ajunsese la un nivel scandalos; ce să mai zicem de întreținere sau de condiții? Eram atât de mulți, încât la ultimul recensământ până și Ăl

Bătrân se încurcase de câteva ori la numărat, trebuind s-o ia de la capăt iar și iar, până când cîțiva muoni mai curajoși au început să bată cu pumnul în masă, cerând condiții decente de viață și extinderea urgentă a spațiului locativ.

Așadar, a doua zi ne-am trezit cu noaptea în cap, pentru că Ăl Bătrân avea programat pe după-amiază să separe pământul de ape, și, fiecare cu portbagajul plin de geamantane, boccele și papornițe, ne-am pregătit de plecare, așteptând semnalul. N-aș putea spune c-a fost un drum frumos, ba chiar la început am fost foarte dezamăgit. Cu nasul lipit de învelișul transparent al protonului nostru, așteptam să văd ceva, orice, însă, la drept vorbind, n-am văzut nimic, pentru că nu exista încă nimic care să poată fi văzut. Nici măcar nu știu dacă a fost un drum lung, pentru că timpul de-abia atunci începuse, primele secunde se nășteau și ele, răsărind ca niște globuri luminoase în jur, spărgându-se în focuri de artificii imediat ce treceam. În față erau întinderi nesfârșite, pline cu întuneric, ca și cum sute și mii de ani-lumină ți-ai fi ținut ochii închiși, degeaba claxona tata și aprindea faza lungă, încercând să distingă ceva în față, pentru că în bezna aceea nu era nimic de care ar fi putut să se ciocnească.

La un moment dat, am tras pe dreapta să dormim. Când am deschis ochii, am văzut cum materia ne prinsese din urmă: apăruseră deja restaurante fast-food, peste tot străluceau reclame, mașini treceau în viteză, ca visurile dimineții, grăbite și aproape tangibile. Fiecare dintre cei care plecaseră cu noi din buricul lumii era de-acum integrat într-o asociație atomică, fie în bordurile de granit care străjuiau bulevardul, fie în miezul incandescent din filamentul becurilor care luminau pavajul, în grilajele de scurgere pe unde cădeau cascade amețitoare, în acoperișurile metalice ale chioșcurilor de ziare, în vitrinele marilor magazine. O, și câte variante interesante de alipire

nu aveam! Dar, în ciuda protestelor mele, mama, tata și cu mine ne-am stabilit într-un atom nedecomandat, undeva în dreptul numărului 1.457.209.833.945 bis de pe Calea Lactee, la marginea bornei + a unei baterii auto abandonate într-un tomberon. Mama a ales locul, spunând că în umbra oxizilor deja formați ne vom putea construi o casă solidă și confortabilă, iar în vecinătate funcționa deja o școală bună, unde voi putea învăța carte, departe de tentațiile centrului.

Eram o familie unită de quarci, care se mulțumea cu viața provincială dintr-o suburbie situată la ani-lumină de centrul Universului. După cum vă puteți da ușor seama din poza de familie, mama era un quarc de tipul *up*, tata, unul de tipul *down*. Eu semăn cu mama, ceea ce însemna că familia noastră constituia un proton, căci dacă aș fi semănat cu tata, am fi format împreună un neutron. Sincer vorbind, îmi plăcea mai mult așa, căci asta însemna că aveam un sens, o identitate, dată de sarcina noastră comună pozitivă, și cine a auzit vreodată de ceva ca lumea făcut de un neutron? Aceștia fie lenevesc toată ziua, scăldați în impasibilitatea lor proverbială, privind cel mult spre norul de electroni de deasupra, fie intră în cele mai rele combinații posibile, din care ies mari grozăvii, cum ar fi, de exemplu, bomba cu neutroni.

Să ne întoarcem însă la familia mea. Tot din tipul *up* făcea parte și fratele mamei, unchiul Wolfram Amadeus, o mare figură în cartier. În general, era o particulă atomică liniștită, incapabilă de fisiuni sau de alte rele, însă ori de câte ori se certa cu iubita lui, tanti Tx, se îmbăta și începea să-i cânte serenade sub geam, făcând o gălăgie de se auzea până în Alfa Centauri. „La noi, ca la mezoni“, spunea mama, privind încruntată pe fereastră spre trubadur, făcând aluzie la faptul că tanti Tx era la origine un antiquarc, pricină pentru care ea și unchiul Wolfram formau o legătură

chimică instabilă, proprie mezonilor. Mama pronunța cuvântul ca pe *maison*, cu un accent ușor franțuzesc, poate pentru că, la școala unde învățam și eu, preda limba lui Pierre Curie, de unde rămăsese cu obișnuința de-a rostogoli vocalele și de-a prelungi cuvintele, cântându-le parcă.

Pe bunica nu mi-o amintesc bine. A fost un quarc de tipul *strange* și viețuise neașteptat de mult pentru o radiație cosmică, adică $3x10^{-25}$ secunde, răstimp în care trăise o fulgerătoare poveste de dragoste cu bunicul, înainte de-a decădea brusc și ireversibil. Bunicul era un pozitron bătrân care a lucrat mereu într-un scaner PET, de aici și felul său de-a fi, curios și pisălog la culme. De el nu puteai ascunde nimic, pentru că vedea practic prin tine. „Iar te-ai jucat cu fotonii“, îmi șoptea, clătinând mustrător din cap când mă vedea intrând în casă, scăldat într-o lumină difuză pe care numai el o putea zări, „treci repede și te spală!“ Într-adevăr, aruncarea fotonilor era joaca noastră favorită, în primul rând pentru că străluceau ca licuricii și, neavând masă, îi puteam azvârli cât de departe voiam, iar în al doilea rând pentru că, dacă nimeream vreun geam sau vreo oglindă, acestea nu se spărgeau: fotonul trecea mai departe, prin refracție, sau era reflectat. E drept, nici gluonii nu aveau masă, însă erau foarte greu de extras din încrengătura care unea protonii și neutronii micii noastre comunități, iar dacă, prin absurd, cineva ar fi reușit totuși acest lucru, toată lumea noastră s-ar fi spart în bucăți și respectivul ar fi fost aspru pedepsit.

Într-o zi, tata a venit de la serviciu (era poștașul cartierului) cu vestea cea mare: primise o ofertă ca pilot de *crash-test* la Marele Accelerator de Particule CERN din Elveția. Ce frumos suna: Elveția! Îmi imaginam că acolo fermionii curgeau în șuvoaie albe și mătăsoase, că nici una dintre horele și încrengăturile în care erau prinși nu putea

constitui o amenințare în acea țară pașnică și îmbelșugată. De fapt, propunerea era pentru toți trei, având în vedere că împreună constituiam protonul care câștigase o sumedenie de întreceri auto, printre care celebra cursă de 1000 ani-lumină plat și curb, ceea ce făcuse să fim selectați din câteva catralioane de catralioane de candidați.

Mama s-a opus de la bun început. O auzeam certându-l seară de seară. „Nu înțeleg de ce vrei să trăim ca electronii, azi aici, mâine pe lângă alt nucleu. Băiatul are numai 10 la științe nucleare, e olimpic la radioactivitate, ar putea primi chiar o bursă Mendeleev.“ „Draga mea“, a replicat tata cu vocea lui domoală, „nu-ți dai seama ce șansă extraordinară este pentru noi toți? O să călătorim, o să vedem lumea…“, „Lumea am mai văzut-o și nu-i mare lucru de capul ei: numai materie și iar materie. Şi aici sunt nenumărate oportunități. Cartierul tocmai se extinde, săptămâna trecută, în tomberon au mai apărut un șoșon găurit și o cutie de cereale goală, nu mai e ca la-nceputul lumii…“ „Bine, dar…“, a încercat tata, „De ce nu te gândești mai degrabă la o slujbă bănoasă? Uite, madam Q>Z s-a mutat într-un atom de uraniu și s-a îmbogățit rapid…“. „Şi la ce i-a folosit, dragă? După detonare, a rămas cu dureri permanente de șale și vâjâit în urechi. Eu vorbesc despre știință.“ „Numai la știință îți stă mintea. La noi nu te gândești deloc“, l-a acuzat mama. „Ba tocmai, mă gândesc. Cu experimentul ăsta, băiatul nostru poate ajunge cineva.“ „Mi-e teamă că asta o să ducă la despărțirea noastră“, a șoptit mama, la care tata a spus: „Dar, iubito, asta ar fi minunat. Experimentul tocmai asta urmărește: separarea noastră“, la care mama a început să plângă și să-l acuze: „Tu ți-ai găsit pe alta!“

În ce mă privește, e inutil să mai spun că eram absolut încântat de ideea de-a goni pe un circuit de curse cu o viteză apropiată de cea a luminii sau de-a mă vedea scăpat de gemenii W– și W+. Aceștia

erau doi bosoni din vecini care se purtau de parc-ar fi fost singuri în tot universul. Negricioși și masivi, fiecare cântărind mai mult decât întregul atom de fier (mama zicea că era din cauză că mâncau doar la fast-food, dar se pare că la mijloc erau cauze chimice), mă urmăreau permanent, supunându-mă unor umilințe groaznice. Câteodată, în recreație, mă înghesuiau într-un colț, înghiontindu-mă zdravăn. Alteori, îmi cântau în surdină: „Quarc mititel / cât ești tu de tâmpițel“, în timp ce eram ascultat la ore.

Până la urmă, pentru prima oară de la începutul lumii, mama a fost cea care a cedat. Să fi fost argumentul tatei legat de șansa ca eu să devin cineva? Să fi fost tentația de-a ajunge mai aproape de Franța mult-visată? N-am știut niciodată sigur motivul.

*

La Geneva am fost întâmpinați ca niște vedete. Ni s-au făcut câteva teste medicale, asigurările de accident și, bineînțeles, instructajul. Misiunea noastră era extrem de importantă: urma să participăm la o ciocnire de mare viteză, în urma căreia se spera că avea să-și facă apariția bosonul Higgs.

Acum trebuie să ofer câteva explicații despre acest strămoș enigmatic. Fiecare membru al lumii noastre de particule subatomice este divizibil. Ți se poate întâmpla de la cea mai fragedă până la cea mai înaintată vârstă: cazi din leagăn sau îți lunecă bastonul și o dată te trezești risipit de pardoseală, despărțit în două sau în mai multe bucăți. Ei bine, o singură particulă, doar una, rămăsese indivizibilă, indiferent ce s-ar fi întâmplat. Acesta era bosonul Higgs (mama a strâmbat ușor din nas, aflând că savantul care-i dăduse numele era englez), pe care nimeni nu-l mai văzuse de 13,7 miliarde de ani, de la Big Bang. Doar câțiva hadroni bătrâni își aminteau vag de niște particule

dense ca melasa, care existaseră doar o fracțiune de 10^{33} din secunda de după explozie și care le încetiniseră atunci înaintarea, conferindu-le masă și, în timp, suferințe precum varice, hipertensiune arterială sau platfus.

Era o vreme frumoasă, numai bună pentru o ciocnire atomică: –271° Celsius în aer și întuneric să-ți bagi degetele-n ochi. „*Chéri*, ai grijă să nu depășești viteza luminii“, l-a rugat mama pe tata, apoi, întorcându-se către mine, mi-a ordonat: „Pune-ți centura!“ Tata a ambreiat, începând să accelereze. Mă așteptam să parcurgem peisaje fabuloase, în care să ni se dezvăluie zări nesfârșite de cobalt, canioane căscate între spațiu și timp sau măcar niște structuri disciplinate de hidrocarburi. Ți-ai găsit! Întinsă pe lungimea a douăzeci și șapte de kilometri, autostrada era o simplă conductă cenușie în cerc, pe alocuri ruginită, cu câteva semne de circulație așezate acolo mai mult pentru a alunga monotonia decât pentru a semnala ceva, pentru că nu aveai cum să rătăcești drumul.

„Hei, ați văzut?“ am strigat „În dreapta e un grup de fermioni!“ „Nu-l deranja pe tata, trebuie să fie atent la condus“, mi-a spus mama. Între timp, tata mărise treptat viteza, depășind câțiva leptoni care se mișcau ca melcii, și, până să ne dăm bine seama, ajunseserăm la 99,999999% din viteza luminii. Nu se mai vedea nimic în jur, intraserăm într-un tunel aproape infinit. Întreg universul părea o mingiuță prinsă cu elastic, care se îndepărta ametitor de noi. „Iuuuhuuuu!“ am chiuit de bucurie, dar apoi am încremenit. Din față venea, tot cu o viteză ametitoare, un alt proton. În acea nanosecundă, am apucat să zăresc chipul drăguț și speriat al quarcului așezat pe bancheta din spate a celeilalte mașini, care părea fragil, dar care dispunea de o căpățână al naibii de tare, după cum aveam să simt imediat, iar printre miliardele de stele verzi care s-au ivit atunci am distins parcă și

o mică scânteiere de culoare mov, născută din atingerea noastră.

Când mi-am revenit, eram întins pe jos.

— Uite bosonul! Pune mâna pe el, că dispare! urla tata, pe care șocul ciocnirii îl aruncase într-un copac, unde stătea cu capul în jos, ca o rufă atârnată la uscat.

— Unde? am întrebat, încă zăpăcit din cauza izbiturii.

— În tufa de stronțiu, puiule, a spus mama, care încerca să se dezlipească de pe peretele acceleratorului.

M-am năpustit de-a bușilea către boschetul cu pricina, printre ai cărui atomi se vedea ghemotocul mov sclipind jucăuș. În micul luminiș de dincolo, o quarcă drăguță stătea bosumflată, pipăindu-și cucuiul care-i creștea între codițele în care avea strâns părul roșiatic. Cu ea mă ciocnisem, așadar. Părinții ei stăteau alături, întinși pe iarbă, încă buimaci.

— Mi-ai spart capul, a zis ea, ridicându-și spre mine ochii negri ca molecula de carbon, cu străluciri de cadmiu. Cu viteza asta se merge?

— Ăăă… îmi pare rău… am spus, cred că….

— Hei, fiule, ce se-ntâmplă? Ai găsit bosonul? s-a auzit vocea tatei de dincolo de brâul de stronțiu.

— Imediat, am răspuns tare, întorcându-mă către simpatica necunoscută. Cum te cheamă?

— Qwa. Pe tine?

— Qwfwq. Încântat, am zâmbit, mutând bosonul în stânga, pentru a-i strânge mâna.

— Ce-ai acolo? m-a întrebat Qwa, curioasă. Vaaai, s-a luminat ea, când am deschis palma, ce mititel și frumușel e! Dă-mi-l și mie puțin.

Când i-am așezat mogâldeața în podul palmei, o mică descărcare electrică ne-a făcut să tresărim și să ne căutăm privirile. Qwa a mângâiat ușor bosonul, iar apoi l-a ridicat până în dreptul rucsăcelului ei ciclamen.

— Vezi ce bine se potrivesc? m-a întrebat ea, agățând bosonul de unul dintre buzunarele laterale. Nu-i așa că mi-l dai mie?

— Ştii, de fapt…

— *Merci*, a zis ea și s-a întors. *Ciao*, mai vorbim.

— Qwa, stai! Nu aștepți să se trezească ai tăi?

— Nu-i cunosc, doar m-au luat cu autostopul. Lasă-i, că se trezesc ei. Te pup, a spus și, sărind sprintenă peste un trunchi de copac doborât, a dispărut în spatele unui hățiș, acolo unde materia întunecată dospea.

Două-trei secunde, am rămas cu gura căscată, apoi am strigat „Hei!“ pregătindu-mă s-o urmez, când o mână m-a apăsat pe umăr.

— Ai înnebunit? Vrei să te transformi în antimaterie? Nu vezi cum colcăie găurile negre pe-acolo? m-a scuturat tata. Ei, ai găsit bosonul?

— Da, însă…

— Ce?

— Din greșeală…

— Ce s-a-ntâmplat?

— L-am scăpat.

— Şi? Unde-i?

— S-a spart, am mințit.

Am plecat triști de la locul ciocnirii, cu un atom guvernamental de litiu trimis în căutarea noastră. Deși experimentul nu avusese succes, toți crezându-mă că bosonul nu fusese decât o biată imitație casantă, niște urmări totuși existaseră. În primul rând, eu, mama și tata ne separaserăm total, fără posibilitatea realipirii. Apoi, la câteva minute după ciocnire, o găurică neagră a apărut pe cerul de deasupra Genevei. Inițial, toată lumea a crezut că era un OZN și s-a repezit s-o fotografieze. Mica spărtură s-a fâțâit cam o oră pe firmament, parcă pozând pentru paparazzi, apoi a început brusc să se lățească, înghițind orașul, întreaga Elveție, cu tot cu bănci, și, finalmente, toată planeta, pe care a

ronțăit-o asemenea unui măr, scuipând cotorul sfrijit care înainte constituia axa polilor.

Cum acceleratorul de particule dispăruse odată cu omenirea, încercările de găsire ale bosonului Higgs, strămoșul nostru indestructibil, s-au amânat pe termen nelimitat. De atunci au trecut miliarde și miliarde de ani. Universul fiind în expansiune, ne-am îndepărtat în mod constant de Ăl Bătrân și nici o specie dotată cu inteligență și curiozitate n-a mai apărut să caute bosonul. Ba nu, mint, la un moment dat, în sistemul soarelui violet Urwaqq s-au ivit niște indivizi, dar respectivii nu aveau capete, ci doar trunchiuri și membre, astfel încât se plimbau toată ziua ca hăbăucii până se ciocneau între ei, moment în care începeau să-și care pumni. N-au rezistat mult. A, și au mai fost cei din galaxia Abell, extrem de inteligenți, care însă aveau organele de reproducere așezate în interiorul craniului. Aceștia n-au pierdut timpul: au construit rapid câteva piramide, săli de bowling și un centru de descompunere în factori primi a luminii, însă când erau gata-gata să descopere călătoria în timp, au ajuns la extincție. Unii, întrucât din dorința procreării s-au dat cu capetele de pereți până și le-au sfărâmat, alții, din depresia cauzată de întrebările existențiale. Cert e că Ăl Bătrân se săturase de forme de viață apropiate de perfecțiune și, pentru o lungă perioadă de timp, se pare c-a vrut doar să se distreze.

Cât despre noi, după ciocnire am încercat să ne întoarcem acasă, dar locuința noastră fusese și ea spulberată și azvârlită într-o nebuloasă îndepărtată. Tata nu s-a reangajat ca poștaș (de altfel, apăruse între timp f-mailul, poșta fotonică, așa că nimeni nu mai avea nevoie de lentul quarc pentru a trimite vești) și a scris o carte de memorii despre întâmplarea ai cărei eroi fuseserăm, intitulată *Ziua în care Pământul a făcut poc!* După un timp, mama a divorțat, dându-l în judecată pentru violență conjugală și obținând astfel jumătate din

încasările cărții, după care s-a recăsătorit cu un hadron pe nume Jacques.

Eu am obținut până la urmă bursa Mendeleev, ajungând un specialist reputat în mecanica cuantică. Pe Qwa n-am uitat-o niciodată și, la puțin timp după separarea alor mei, am plecat în căutarea ei. Am răscolit universul milenii la rând, inutil. Heisenberg avea însă dreptate cu al său principiu al incertitudinii: cu cât știi mai multe despre viteza unei particule, cu atât știi mai puține despre poziția ei. Şi invers. Eu nu știam nimic despre Qwa, deci am regăsit-o, total întâmplător, exact când mă oprisem din căutat.

S-a întâmplat în timpul unei călătorii de afaceri (între timp, devenisem vânzător ambulant de biblii evoluționiste), undeva în galaxia lenticulară Spinoza 3. Sunasem la o ușă și mi-a deschis o particulă în capot, care mi-a făcut semn s-o urmez, apoi a luat-o spre bucătărie târșâindu-și papucii. Fără chica roșiatică, torturată acum de bigudiuri, și fără ochii negri cu sclipiri de cadmiu, n-aș fi recunoscut-o. Dacă masa se transformă în energie (Einstein, 2.17) și invers, ei bine, pot spune că iubirea vieții mele aproape că nu mai avea pic de energie. În schimb, excela la capitolul masă. Şi-a amintit vag de mine și de întâlnirea noastră de demult. Cât despre boson, a ridicat din umeri și mi-a spus că-l mâncase, iar apoi m-a rugat să mă dau la o parte din fața televizorului.

note

26. Omagiu lui Italo Calvino.

game over

„Dumnezeul meu, oricine-ai fi, te rog, fii!“

San-Antonio

Erau doi, dacă n-o socotesc și pe madame Kropotkina, al cărei cap încărcat de bigudiuri se ițea prin deschizătura ușii de la intrare.

Primul: un gnom minuscul, răspândind un miros sulfuros de transpirație, motivul probabil al trezirii mele din somnul în care o sticlă de vodcă mă cufundase cu un număr nedefinit de ore în urmă. Pe cât de mic era la trup, pe atât de mare i se prezenta capul, căruia bascul militar cu steluță roșie se căznea să-i oprească dilatarea. Nici dedesubt lucrurile nu stăteau mai bine. Figura lui părea un parc de distracții, cu toate componentele prinse într-o mișcare de rotație, ca și cum cineva i-ar fi vârât capul într-o mașină de spălat, dând apoi drumul la centrifugă. Ochiul drept o tulise spre bărbie, celălalt se pitise sub streașina arcadei, probabil în încercarea de-a se pune la adăpost de mătreața care-i fulguia din sprânceană. Nasul i se scurgea ca un țurțure topit spre jgheabul colector al buzei de jos, iar un neg cât o stafidă trona demn pe unul dintre versanți și dădea semne că va începe să fluiere strident, dirijând circulația prin acel sens giratoriu dezordonat.

Al doilea individ stătea în spatele primului, însă nu pentru că în zona unde evoluția speciilor îi descoperise congelați, undeva între amoebă și sarcopt, s-ar fi pus problema ierarhizărilor. Probabil că în poziția aceasta rămăseseră încă de la angajare și de atunci umblau astfel, pentru a despica aerul mai eficient, impresionându-le pe băbuțe și pe cardiaci. Era un malac de vreo doi metri, cu schema de funcționare afișată la vedere: „Șefu’, pe cine trebuie să pocesc?“. Un godac i se lăfăia pe ceafă, iar din umeri îi porneau două brațe

de excavator, terminate prin cupe care ar fi putut săpa o fundație de bloc în câteva minute.

Eram tentat să sar în picioare, strigând „Nu mișcați!“, apoi să le schițez rapid portretul – ar fi ieșit un tablou reușit, cu titlul *Natură moartă fără neuroni*. M-am lăsat însă păgubaș, eram prea obosit, așa că am închis ochii, mizând pe faptul că, la fel ca-n alte dăți, aparițiile erau duhuri ieșite din sticlă și la un moment dat aveau bunul-simț să dispară.

Degeaba: mirosul de deșeu atomic m-a forțat să-i deschid la loc, iar ei erau tot acolo, unul scrutându-mă în continuare de la înălțimea unei stacane, malacul concentrându-se asupra unui nud feminin expus pe perete. Îl studia intens, mișcând ușor din buze, de parc-ar fi încercat să pronunțe o literă ceva mai complicată, și din când în când zâmbea tâmp, semn că reușea să facă unele conexiuni între elementele nudului și amintirile care-i mai populau creierul. Fața îi era, la rândul ei, o operă de artă. Avea o formă concavă, de buton de lift, ca și cum toate formele de relief aruncate acolo cu lopata ar fi căutat să se retragă într-un crater, rușinate de compoziția jalnică din care erau silite să facă parte.

Negăsind ceva mai bun de făcut, m-am ridicat în capul oaselor și i-am privit câteva clipe în tăcere, căscând. Lungi clipe, aș zice, și neînsoțite de vreun fior estetic. Cât m-am scărpinat în interiorul capului (jumătatea de sus a țestei era de negăsit, de aici, probabil, și durerile atroce), au trecut alte clipe lungi. Tocmai când mă gândeam să introduc o monedă în fanta de sub nasul piticului, pentru a-i verifica funcționarea, dinăuntru s-a auzit un hârâit de Moskvich introdus brutal în treapta a doua.

— Igor Kravșiuk, diediectiv jienietic?

Am coborât din pleoape afirmativ, ridicând sticla în dreptul ochilor, pentru a constata că, din păcate, era goală.

— Şiniva important vria sî-ți spunî vro doo vorbuliți.

Tocmai atunci, madame Kropotkina a început să-și agite capul aflat în intervalul îngust dintre ușa de la intrare și toc.

— Domnu' Igor, domnii a spus că sunt verii lu' matale…

— Stați liniștită, i-am răspuns. Îi dau afară imediat, că strâng muște.

Auzindu-mă, erata din teoria lui Darwin a ciulit urechile. Malacul și-a dezlipit ochii de pe nud și a trântit ușa, ghilotinând unul din moțurile gazdei, apoi s-a rotit spre mine cu agilitatea unui cilindru acoperit cu kebab. M-am gândit cum i-ar sta mușcat de veioza masivă de lângă canapea – compoziția ar fi primit cu siguranță unele îmbunătățiri, dar Boț Împuțit l-a oprit la timp, cu un gest scurt din mânuța la fel de scurtă, iar apoi a emis un rânjet complex, frumos ca o dimineață de iunie petrecută în mina de uraniu. Mi s-a adresat:

— Tie luăm întrieg sau tie diezasamblăm?

M-au luat întreg, aș putea spune, dar, având în vedere că un sfert de cap a trebuit recuperat din spatele șifonierului, iar un alt sfert din frigider, putem vorbi și de o oarecare asamblare.

În dreptul liftului, madame Kropotkina se învârtea ca o muscă prinsă în borcan, prefăcându-se că uda rododendronul artificial din hol.

— Domnu' Igor, e frumos că țineți legătura cu rudele.

— Verii mei au venit cu unda de șoc de la Cernobîl…

Ghiontul haidamacului m-a aruncat în lift, lăsând-o pe madame Kropotkina cu ochii cât cepele. „Sunt gemeni!“ i-am strigat vesel, când liftul începuse să coboare.

În stradă ne aștepta o limuzină neagră, cu geamurile fumurii. Din fericire, furunculul uman s-a urcat în față, lângă șofer, și a coborât geamul despărțitor, așa că am putut respira în voie. În

spate, malacul a scos un rând de cătușe, mi-a legat un braț de unul de-ale lui, apoi mi-a tras peste ochi o cagulă cu fața în spate, să nu văd unde mă duceau. Precauțiuni inutile: în zece secunde, dormeam deja ca un pui de găină.

*

Cu toate acestea, când mi-au scos cagula de pe ochi, eram mai beat ca niciodată. Mă aflam într-un birou aflat la o înălțime considerabilă deasupra orașului și vedeam dublu. În fața mea se găseau cele mai frumoase creaturi din galaxie, două blonde identice, înalte, cu picioarele mai lungi ca două autostrăzi și ochii la fel de reci ca ai unui câine husky.

— Doriți ceva de băut, domnule Kravciuk? a întrebat cea din stânga, aplecându-se ușor peste birou.

— O cafea, poate? a adăugat cealaltă.

Dacă n-aș fi avut brațele prinse în cătușe la spate, m-aș fi frecat la ochi. Văzusem nenumărate clone la viața mea, de la cele chinezești, care după două luni începeau să ruginească în spatele urechii sau deveneau ușor sașii de la citit, până la seria de lux de la Optronics, atât de bine făcute, încât îi puteau prilejui până și originalului profunde crize de personalitate și întrebări de genul „Ce e omul? Ce e viața? Cine este eu?“ Cele două erau însă identice. Perfect identice. Aproape identice.

— Presupun c-ați auzit de mine, a glăsuit din nou prima. Sunt Vera Kuznețova, fosta soție a lui…

— …Dmitri Kuznețov, zis Demiurgul, am întrerupt-o, fixând-o însă pe cealaltă.

Aceasta n-a spus nimic, dându-mi astfel timp să mai străbat o dată cu privirea cele două șosele, păstrând viteza legală, ba chiar încetinind până la limita evitării oricărui pericol în zona în care dispăreau sub faldurile rochiei.

— Gata, poți să le spui rebuturilor să iasă, am adăugat, văzând că nimeni nu spunea nimic.

Splendoarea a zâmbit și și-a ridicat adorabilul posterior de pe tăblia biroului, iar apoi s-a îndreptat încet către fereastră. Purta o rochie superbă, care-i dezvelea spatele, umerii și câteva organe vitale. Când mergea, se răsucea ca o tornadă, magnetizând orice ființă de sex bărbătesc aflată în raza ei de acțiune. Dacă Venus din Milo ar fi avut brațe, ar fi aplaudat-o până și le-ar fi pierdut din nou. Până și peștele îmbrăcat în voaluri verzui, care, teoretic, trebuia să se foiască de colo-colo în acvariul lui de sub fereastră, încremenise cu ochii holbați, agitându-și coada ca un cățeluș. Mă așteptam ca, din moment în moment, să țâșnească prin sticla groasă și să i se cuibărească între sâni, unde să fie prăjit instantaneu.

Cu privirea ațintită undeva în zare, Kuznețova a ordonat:

— Dezlegați-l și lăsați-ne singuri!

Gnomul sulfuros a făcut un pas înainte, ceea ce, comparând dimensiunile vaste ale încăperii cu micimea lui, însemna că, practic, rămăsese pe loc.

— Bine, dar…

— Acum! a șuierat scurt dama, întorcându-se, iar două raze laser au înțepat fruntea piticaniei, astfel încât aceasta a trecut rapid în spatele scaunului pe care eram așezat.

— Ajungi? l-am chestionat peste umăr, rânjind.

— Ni mai vidiem noi, Kravșiuk, a șuierat el.

— Până atunci, ferește-te de-aspiratoare.

În timp ce clona și fiii reactorului părăseau încăperea, Kuznețova s-a așezat în spatele biroului, de unde mi-a dăruit o privire azurie ca apele de cristal de la Waikoropupu. Acum, când nu mai trebuia să împartă spațiul cu dublura, părea de două ori mai frumoasă.

— Cum v-ați dat seama? m-a întrebat ea.

— Secretele meseriei.

— Să zicem că v-aș oferi un preț bun pentru a avea acces la secretele-astea.

Ce era să răspund? Că prețul potrivit presupunea o străveche activitate umană generatoare de extaz și, uneori, de pensie alimentară? Sunt prea domn pentru a spune adevărul verde în față și, ca să fiu sincer, în ultimele luni activitatea mea nu fusese prea profitabilă. Așa că am răspuns la obiect:

— În primul rând, clonele au ușoare probleme de echilibru, pentru că n-au trecut prin experiența învățării mersului. În al doilea rând, cele făcute după treizeci de ani…

— Nu am peste treizeci de ani.

— Da, iar eu sunt un popă venit cu botezul. Clonele făcute după treizeci de ani nu stăpânesc metode prea subtile de ademenire a partenerului. De obicei, vor să ajungă cât mai rapid la-mperechere. Or, amândouă erați la fel de interesate de persoana mea, dar numai una s-a aplecat pentru a-mi oferi șansa unei prospectări gratis a minelor din decolteu.

Un alt pui de zâmbet și-a luat zborul de pe buzele ei, a fâlfâit puțin din aripi și a căzut ca fraierul pe covor. Văduva lui Kuznețov, zis Demiurgul, s-a așezat la birou, picior peste picior, ceea ce n-a stânjenit cu nimic comunicarea noastră nonverbală.

Divorțul lui Dmitri Kuznețov iscase multă vâlvă, în urmă cu câțiva ani. Presa vuise luni în șir[27] despre despuierea de jumătate din avere a fostului magnat, deținătorul companiei 1=?, lider mondial în tehnologia de replicare a ființelor umane. Mai mult, după această manevră demnă de o gașcă de hiene ieșite din post, a urmat ciugulirea vulturească a numitului Kuznețov, printr-o sumedenie de procese intentate de către foștii parteneri de afaceri, trecuți între timp de partea Verei, și de clonele produse de compania 1=?, care-și descoperiseră pe parcurs niște mici defecțiuni în funcționarea conștiinței. Iar toată

simfonia fusese dirijată, cu mult simț al măsurii în interpretarea partiturilor legale, de mielușica blondă care acum își freca unul de altul piciorușele în fața mea, ca o muscă odihnindu-se pe marginea unui borcan de dulceață.

Mielușica a grăit:

— OK, domnule Kravciuk. Se pare c-am fost bine informată. Sunteți cel mai bun. Nu mi-ați răspuns însă la o întrebare, pot să vă servesc cu ceva?

— Cu o explicație.

— Îmi cer iertare pentru contextul nefericit în care ne-am cunoscut. Era ceva urgent.

— La Poliție suna ocupat? La Pompieri?

— Am nevoie de cel mai bun și nu-mi pot permite o amânare ori un refuz. Cineva încearcă să mă omoare.

Ah, *mein Gott*, care cânți la taragot! Persoana care și-ar dori să dezvețe de respirație o asemenea făptură ar trebui judecată urgent la Haga pentru atentat împotriva fondului genetic al omenirii. Şi, cu o asemenea pază, cine s-ar putea apropia la mai puțin de-o sută de metri de neasemuita doamnă Kuznețova? Firește, cu excepția domnului care poseda permis nominal de percheziție corporală. În loc însă de-a lăsa acest șirag de nestemate verbale să zornăie prin încăpere, am eliberat două întrebări care fac parte de secole din arsenalul interogativ al detectivilor și al filozofilor:

— Cine și de ce?

— Nu știu. Pentru răspunsurile la-ntrebările astea sunt dispusă să plătesc o sută de mii de ruble, plus cheltuielile suplimentare.

La auzul sumei, buzunarele mele goale au tresărit ca două urechi de elefant care-și apără posesorul de insecte. Cum tehnica întrebărilor părea să aibă succes, am continuat:

— Mai exact, cum a-ncercat?

— În câteva dintre nopțile trecute, m-am trezit din somn cu senzația clară a unei prezențe străine

în casă. Am chemat bodyguarzii și au verificat peste tot, dar n-au găsit nimic. Noaptea trecută, însă, am văzut o siluetă întunecată ieșind din dormitorul meu. Din nou, nici o urmă, cu excepția oglinzii din baie, unde cineva scrisese cu ruj 1=0. Pe camerele de înregistrare nu apare însă nimic. Ce părere-aveți?

— Că egalitatea nu se verifică. A mai văzut cineva silueta asta?

— Sunt o femeie singură, domnule Kravciuk, dacă asta doriți să aflați.

Măi, să fie! Așadar, nimeni nu beneficia de dreptul de-a se da cu sania pe pantele dinainte-mi. Închisă în racla-i de cristal, Albă-ca-Zăpada aștepta un prinț eliberator.

— Ce măsuri ați luat? În afară, bineînțeles, de aducerea mea aici sub forma unui colet poștal.

— Ați văzut-o adineauri. O clonă care să-mi ia locul.

— Iar eu cu ce vă pot fi de folos?

— Vreau să-l țineți sub observație, zi și noapte, pe Kuznețov. Sunt convinsă că el se află-n spatele poveștii ăsteia.

— Şi-altceva?

— Am nevoie de-un expert în analizarea clonelor. Din câte văd, vă pricepeți, a zis blondina, în timp ce se apropia de mine, unduindu-se ca funcția sinus.

Așadar, privirile ochilor mei experți nu scăpaseră atenției turnului de control, ba chiar primiseră drept de aterizare și de rulare pe pistă, ținând cont de zâmbetul subțire cu care femeia își însoțise spusele.

— Aveți aici noua mea adresă și numărul de telefon. Inutil să vă spun că sunteți singurul care le cunoaște. Aștept vești, a precizat Vera Kuznețova, care pe urmă a șerpuit înapoi către birou. Banii vi-i transfer imediat. A, și încă ceva…

— Da, am spus.

— Cred că putem să ne tutuim.

Același lucru îl credeam și eu.

*

Afară ploua ușor și sufla un vânticel rece. Eram la doar câteva străzi distanță de casă. Idioții probabil că bătuseră de două-trei ori orașul în lung și-n lat, pentru a mă deruta, neștiind că dormeam dus. Vizavi era barul lui Vasea. Așadar, o nouă zi. Am intrat.

Înăuntru era aceeași faună zilnică, făpturi la fel de neînsemnate ca a mea, moși care evadaseră pentru câteva minute la una mică, urmând a se întoarce acasă, noaptea târziu, duși pe brațe, sau clone ale brokerilor care lucrau la bursa de alături, în timp ce originalele se desfătau prin Azore. La masa de biliard fără găuri, cei doi specialiști în calcul probabilistic își jucau obișnuita partidă, în care foloseau doar bila albă. Într-un colț, parcurgând rubrica de matrimoniale a unei reviste pornografice, stătea Stepa Chiorul, un biet imbecil care-și căpătase porecla în urma unui pariu făcut la beție, când încercase să demonstreze că putea fi un bun portar la darts[28].

Vasea stătea în spatele tejghelei, răsfoind o ediție ilustrată din *Fenomenologia spiritului*. Ne cunoșteam de mult, de când amândoi visam să schimbăm lumea printr-un nou sistem filozofic cu aplicare practică imediată, care să explice totul prin sex, până am aflat că ticălosul de Freud ne-o cam luase înainte. M-am așezat pe singurul scaun înalt din fața barului, făcându-i semn să toarne. Vasea a luat o sticlă de vodcă, pe care a aruncat-o prin aer, încercând s-o prindă pe la spate. Sticla s-a spart. Oftând, Vasea a luat o alta din raft, a desfăcut-o și mi-a turnat.

— De obicei, îmi iese.

— De obicei. Ştii bancul cu sticla care nu se termină niciodată?

— Nu, a rânjit Vasea.

— Ivan intră într-un bar și cere o vodcă mare. O dă peste cap, apoi mai cere una și încă una. După un timp, observă că barmanul îi toarnă de fiecare dată din aceeași sticlă, care nu pare a se goli. Ce-i cu sticla asta? întreabă el. Asta, spune barmanul, e sticla care nu se termină niciodată. Cum așa? întreabă Ivan. Uite, zice barmanul, ținând deasupra chiuvetei sticla răsturnată, din care vodca gâlgâie fără oprire. Incredibil! Și cât costă? se interesează Ivan. Cinci mii de ruble, răspunde barmanul. Ca urmare, Ivan pleacă în Siberia să taie copaci, muncește ca un sclav, nu mănâncă, nu fumează și strânge fiecare bănuț. După o jumătate de an, intră în barul cu pricina, pune un teanc de ruble pe tejghea și-l întreabă pe barman: Mai ai sticla aia care nu se termină niciodată? Da, zice barmanul. Bine, dă-mi și mie două.

Vasea a râs cu poftă, imaginându-și, probabil, profitul unei asemenea dotări. Eu am dat peste cap doza din pahar și i-am făcut semn să mai toarne.

— Ce mai e nou, Iggy? m-a întrebat el. Vreun caz?

— Se pare că da. Era și timpul. Pe ultimul l-am rezolvat acum mai bine de-o lună.

— Somnambulul care voia să-l urmărești pentru că nu știa unde-și cheltuia banii peste noapte?

— Nu. Altul. A venit la mine o hoașcă, cerându-mi să-i găsesc bărbatul. În câteva ore, am aflat că tipul, un onorabil profesor la vreo șaptezeci de ani, trăia cu o studentă de douăzeci. Inițial, omul n-o trecuse la examen, dar fata a avansat la planul B, rugându-l s-o mediteze la domiciliu.

— Și? L-ai găsit?

— Da. L-am sfătuit să-și facă o clonă, pe care s-o trimită în locul lui acasă, iar el să-și continue meditațiile. Zis și făcut. Problema a fost că și clona, după o săptămână, s-a plictisit de deliciile vieții conjugale și-a șters-o. Ei, și într-o după-amiază, profesorul nostru pleacă de la universitate,

sprinten ca un greieraș, și ajunge la nepoțica favorită…

— Şi?

— Descuie, intră, dar descoperă cu surprindere că în mijlocul frunții i-a apărut un al treilea ochi. Omul nu mai apucă să-și facă programare la oculist, întrucât cade lat. Amanta, care tocmai se deda unor giumbușlucuri amoroase cu clona lui dom' profesor, crezuse că vreun hoț încerca să-i spargă ușa și-a intervenit decisiv cu un pușcoci. Așa că, până la urmă, cazul s-a rezolvat. Profesorul a murit fericit și l-am raportat ca fiind o clonă cu defect de fabricație. Clona s-a-ntors acasă, iar fata, sub atenta mea îndrumare, s-a pus cu burta pe carte, devenind o studentă eminentă. Nu în ultimul rând, eu mi-am primit banii. Doar soția profesorului va avea o surpriză peste câteva luni, când convivul va ieși din garanție și va încremeni, în fotoliu, cu ochii căscați.

M-am întrerupt, întrucât Vasea înțepenise și el, holbându-se în direcția ușii de la intrare. Nici n-a trebuit să mă întorc, izul de sulf care năvălise în încăpere putea schimba și fusul orar. În câteva secunde, malacul s-a proptit în dreapta mea, iar din partea opusă cineva a început să tragă de pulpana hainei, lung și insistent, ca de mânerul unei bude.

— Ne cam iei pesti pișior, copoiule. Şe fași aiși? s-a auzit vocea tuberculului.

— Zăbovesc.

— Di șe?

— Mă hidratez.

O caracatiță a apărut din dreapta și și-a strâns tentaculele cu unghii înnegrite peste paharul de vodcă, făcându-l fărâme. În cârciumă se auzeau doar șoaptele celor doi experți în calcul probabilistic, care îmi estimau șansele de supraviețuire cam la doi la sută. De fapt, 1,73%, pentru a respecta adevărul istoric.

— Gata cu distracția, copoiule. Ai trieabă, a zumzăit piticul.

Asta nu era bine. După cum spunea Husserl, lumea obiectivă e dată simțurilor noastre și orice subiect interpretează informațiile după propriul său cod de înțelegere. De pildă, unii nu suportă să-i calci pe pantofii albaștri de velur, alții să le furi bricheta ori să-i împungi cu degetul în piept. Ba chiar sunt oameni cărora nu le place să fie strigați „Omule“. Eu, nepurtând pantofi albaștri de velur și fiind un tip prietenos, am un cod compus dintr-o propoziție: nu-mi atinge vodca! Poți s-o privești, poți s-o comanzi ori să arăți cu degetul spre ea, dar din momentul în care începem să ne facem ochi dulci unul altuia, las-o-n pace! Așa c-am alunecat lin de pe scaun și m-am întors către minotaur, întrebându-l:

— Vezi ce-ai făcut? Nu știi ce-a spus Heraclit?

Namila m-a privit fix, clătinându-și agale domul de pe umeri.

— Totul curge. Chiar și tu.

Ca un făcut, genunchiul meu drept tocmai pleca într-o călătorie de afaceri spre acea zonă a malacului care, folosită corect, putea să-i asigure un set nou-nouț de moștenitori. Cum icnetul care s-a auzit era un semnal al suspendării operațiunilor de foraj pentru o lungă perioadă de timp, figura uleioasă, împodobită acum cu o grimasă de durere, a fost trimisă pe teren să constate dimensiunea pagubelor. Nu suficient de repede încât să scape de urmărirea sticlei de Absolut care se pogora din înalt, purtată de o mână care, ca să vezi!, era a mea. Muntele de carne a rămas o secundă în poziția briceag, apoi s-a scurs lent pe podea, într-o baltă de alcool și de cioburi, stârnind un ușor cutremur în cartier.

M-am întors încet către celălalt trimis al precambrianului, care, de spaimă, uitase să și pută. I-am făcut cu ochiul:

— Vezi ce-nseamnă să nu-i citești pe clasici?

M-am îndreptat spre ușă, strigându-i lui Vasea:

— Cândva am să-ți cumpăr o sticlă din aia. Pe astea două trece-le-n contul meu. Şi taxa de igienizare.

*

Diadea Knutt, un bătrân polițai de la Arhivă, îmi datora un serviciu. Cândva, îi smulsesem unicul nepot din ghearele traficanților de organe și i-l dusesem acasă întreg, cu linii punctate în zonele unde urma să fie decupat și transformat într-o revistă de benzi desenate. Când a auzit de ce aveam nevoie, Diadea mai că și-a înghițit mustața.

— Iggy, băiatule, sper că știi cu cine te pui. Se vorbește că tipul îi are la mână pe mulți granguri de pe-aici, ca să nu mai vorbim de primar și de restul.

Jumătate de oră mai târziu, aveam în față o copie a dosarului lui Dmitri Kuznețov. După descrierea de-acolo, putea fi canonizat rapid, căci avea mai puține păcate ca un nou-născut. Un om liniștit, fără datorii la Fisc, care, după divorțul de Vera, când rămăsese fără cea mai mare parte a averii, se dedicase ocupației de scriitor. Până în acel moment, compusese douăzeci și patru de romane polițiste. Măi, să fie! Am auzit de oameni care au renunțat la barbă, la fumat, la o idee fixă, la o călătorie, ba unii chiar la viață, dar nu am auzit încă de unul care să fi renunțat de bunăvoie la atâția bani.

Demiurgul stătea într-un cartier aflat la marginea orașului, una dintre acele foste suburbii ale Moscovei spre care centrul se întinsese ca o spuzeală. Zona semăna acum cu o scenă de nuntă, în care familia mirelui și cea a miresei, deși participă împreună la aceeași ceremonie, nu se pot amesteca și, până la închegarea relațiilor, doar se alătură. Vechiul cartier se retrăsese dincolo de umerii arși de soare ai clădirii în care locuia Kuznețov, susținuți de contraforți puternici, deasupra cărora ferestruicile mansardelor păreau

locașuri de tragere. Era o construcție înaltă de șase etaje, având lungimea și soliditatea unui zid de apărare. Câteva sarcofage tubulare din sticlă întunecată ocupaseră deja poziție pe o colină din apropiere. În celălalt flanc, brațele a optsprezece macarale se roteau deasupra unui pruncușor din beton, care creștea văzând cu ochii.

Artera care delimita teritoriile fusese înainte vreme bulevardul central al cartierului, străjuit de felinare și de castani umbroși, închis circulației auto și constituind un loc de promenadă pentru cei ai locului. Apoi, clădirea liceului, situată în capătul bulevardului, a fost demolată, iar în locul ei s-a căscat gura unui pasaj. Copacii și felinarele au dispărut, asemenea dalelor de piatră, smulse și înlocuite cu o limbă de asfalt ridicată la rangul de șosea întrucât căpătase un nou sens, al vitezei. Totuși, printr-o ciudată evoluție a lucrurilor, tocmai această nouă șosea cu patru benzi și cu mașinile ei gonind în ambele direcții ajutase la întârzierea asaltului, după cum un fluviu pare-a fi lăsat de la începuturi drept graniță naturală între două state. Astfel, ambele armate, cea de piatră și lemn, cu pieptarele ciuruite de săgețile timpului, și cea a năvălitorilor, cu coifuri și zale strălucitoare, se măsurau deocamdată de pe cele două maluri, așteptând dezlănțuirea unui nou set de ostilități.

Oamenii însă se adaptaseră. Vechea faună a cartierului, acei pierde-vară care-și făceau veacul pe la terasele cârciumilor, vânzătorii de fructe și de pește, șuții, coafezele care, la orele prânzului, ieșeau să fumeze o țigară în fața salonului, golănașii, dealerii de droguri din Caucaz, peștii și prostituatele ucrainene, plus hoții de mașini se amestecaseră cu noile categorii revărsate din centru, vânzătorii de organe artificiale, afaceriștii imobiliari care, în costume lucioase și cu serviete în mâini, străbăteau preocupați piața la toate orele zilei, târfele realizate în laborator astfel încât să semene cu vedetele la modă, membrii crimei

organizate care apăreau la sfârșitul lunii, în mașini negre și însoțiți de două-trei gorile, ca să-și încaseze sumele de protecție.

N-a fost nevoie de prea mult efort pentru a-l localiza pe Kuznețov. L-am zărit de cum am coborât din automobil, stând într-un mic balcon cu grilaj de fier aflat la etajul al doilea al vechii clădiri. Arăta exact ca în poza din dosar, cu părul lung și barba albe, de sfânt bizantin, înconjurând o față prelungă, cu nasul coroiat și ochii ascunși sub niște sprâncene stufoase. Purta un capot vechi, boieresc. Cum stătea în loja sa, gălăgia străzii nu părea să-l deranjeze, mai degrabă îi ținea companie.

De partea cealaltă a străzii, unde înainte era cinematograful Mir, un hotel se sprijinea posac cu cotul de cubul unei agenții de pariuri. Înăuntru, mirosea a animale înecate în ulei și a lipsă de detergenți. În spatele tejghelei de la recepție, o duduie își număra degetele de la mâini, proaspăt date cu ojă. Hotelul este aproape pustiu, mi-a zis, deci alege. Am luat o cameră la etajul trei, având dimensiunile unui lift de marfă, de unde puteam urmări cele ce se întâmplau în clădirea de vizavi.

Contrar celor crezute în general de lume, a pândi pe cineva nu e ușor. Oamenii se ascund cel mai bine când nu le pasă dacă sunt urmăriți și-și desfășoară activitățile curente. Acum îi vezi, dar în secunda următoare se împiedică de covor sau se pierd în spatele unui maldăr de rufe, se scufundă în cadă ori sunt înghițiți de-un lift. În cea mai mare parte a timpului, adevărul este că suntem invizibili. Apoi, sunt chestiile care țin de geografia locului. În cazul în care Kuznețov avea la ferestre perdele, jaluzele ori o plantă care să blocheze vederea, eram mâncat. Nimic însă din toate acestea nu se întâmpla. Ambele camere, atât dormitorul, cât și biroul din care se ieșea în micul balcon, aveau ferestre mari și cu vedere spre șosea.

Viața Demiurgului îmi era prezentată pe un ecran panoramic, cu toate detaliile sale, zi și noapte, iar Kuznețov era urmăritul ideal, care parcă se oferea urmăririi. După el puteai să-ți potrivești ceasul. Se trezea la ora opt, iar la opt și jumătate ieșea pe poarta masivă de lemn a clădirii pentru câteva mici cumpărături. Își citea apoi ziarul într-un părculeț, pe o bancă situată între o fântână arteziană și statuia lui Gorki. Uneori, hrănea porumbeii, iar acest gest reprezenta singura lui apropiere aparentă de vreo ființă. Nu vorbea cu nimeni și, în cele câteva zile în care l-am pândit, n-am văzut pe nimeni care să-i adreseze vreun cuvânt. Era de parcă scriitorul și locuitorii cartierului ar fi alunecat unii pe lângă ceilalți, separați de o peliculă transparentă, așa cum se întâmplă în acele uriașe muzee-acvariu în care te afli în mijlocul peștilor, și totuși la distanță de ei.

La ora unsprezece, scriitorul se întorcea acasă și se așeza la computerul din fața ferestrei. Uneori, făcea câte o pauză și ieșea pe balcon, unde stătea cu coatele sprijinite pe balustrada de fier, ca un păpușar deasupra scenei. Pufăind din pipă, mai trăgea cu urechea la discuția unor bătrâne, mai urmărea cearta dintre doi șoferi care-și bușiseră mașinile sau flirtul unor tineri, întorcându-se apoi la computer. La prânz mânca, iar pe urmă profita de acalmia în care cartierul se scufunda pentru două ore, când până și circulația turbată a mașinilor se domolea, și se culca. După-amiaza se trezea și se reapuca de scris. Seara pleca la o plimbare de-o jumătate de oră, ca un stăpân ieșit întru împlinirea unor ritualuri canine, lipsit însă de câine.

Cu ajutorul unui dispozitiv optic care putea face vizibil și ochiul din ciorapii unei dansatoare de cancan țopăind pe scena de la Moulin Rouge, îl urmăream necontenit. Numai două lucruri îmi rămâneau în continuare necunoscute. Uneori, cu o lentilă de bijutier la ochi și cu ceva care părea a fi

un ciocan de lipit în mână, Demiurgul se refugia în singurul colț al încăperii ferit privirilor mele, unde migălea ceva la o masă. Cât despre ce scria la computer, puteam doar presupune că era vorba de un alt roman polițist.

Partea cea mai neplăcută când spionezi pe cineva e însă alta. O pisică pândește doar câteva secunde un șoarece, apoi îl prinde, îl joacă un timp între lăbuțe și până la urmă îl rontăie. Doi oameni se comportă însă ca două pendule legate între ele: urmăritul îi transferă încontinuu energia sa urmăritorului și, în timp, cei doi ajung să vibreze la unison. Cum Demiurgul nu făcea mai nimic, funcționând parcă după legile stricte ale unui angrenaj, monotonia existenței sale trecuse șoseaua și se impregnase în viața mea. Uneori, aveam chiar impresia că eram un șoarece pândind o pisică. După vreo patru zile, eram închis într-un cub de plictiseală groasă ca marmelada, căci dincolo, Kuznețov traversa în mod evident o pană de inspirație. Abia de mai scria ceva, în restul timpului plimbându-se în lung și-n lat prin cameră.

După o săptămână, mă cățăram pe pereți. Până și musca albăstrie care se rotea prin încăpere ducea o viață mai palpitantă. Ea măcar își mai găsea câte-o suratăcu care să se vânzolească pe sub lustră. Şi ce face un om când se plictisește? Sună pe cineva. Eu mi-am sunat clienta.

— Vera, criminalul tău stă toată ziua-n casă și scrie. Singurul mod în care ar putea omorî pe cineva ar fi să scrie atât de prost, încât vreun cititor să se enerveze cumplit și să crape.

— Nu cumva și-a dat seama că-l urmărești?

— Imposibil. Sunt mai discret ca un bancher elvețian.

— Nu te lăsa păcălit. E-un om foarte viclean.

— Rămân în continuare pe poziții?

— În după-amiaza asta, nu. Acasă te așteaptă câteva mostre. Aș vrea să-ți aflu părerea despre ele.

„Câteva mostre?“ Mă întrebam dacă nu cumva biroul meu arăta ca un depozit plin cu mături. Când Kuznețov și-a început siesta, am lăsat camera cu teleobiectiv pornită și am plecat spre casă.

*

O jumătate de oră mai târziu, îmi parcam automobilul în fața clădirii unde îmi târâiam de obicei zilele. De cealaltă parte a drumului, la o distanță respectabilă, aștepta limuzina cu geamuri întunecate, în care, mai mult ca sigur, se aflau Fred și Barney în varianta horror. Am mers la bluf și am trimis un salut larg în direcția parbrizului negru, scărpinându-mi apoi, ca din întâmplare, creștetul, acolo unde bănuiam că malacul purta un bandaj cât o farfurie zburătoare.

Pe hol, madame Kropotkina m-a interceptat, zâmbind cu toată claviatura.

— Vai, domnu’ Igor, n-am știut ce familie numeroasă aveți. Au venit și cele trei verișoare gemene. Vai, dar sunt frumoase de pică! Le-am servit cu cornulețe.

Când am intrat în birou, încuind ușa în spate, surpriză! Fetele asezonaseră cornulețele cu două sticle de vodcă, dintre care una, de mult secată, se învârtea jucăușă pe parchet, ca acul unei busole la Polul Nord. Cea de-a doua sticlă era și ea aproape goală, la fel și musafirele mele. Între ele și starea de nuditate stăteau doar câteva firișoare de dantelă, subțiri ca mustățile unui motan care dăduse iama prin oala cu smântână.

Fusese o săptămână grea, lipsită de bucurii și de împliniri profesionale. În câteva secunde, hainele mele și-au luat și ele zborul spre țările calde, iar trei perechi de buze rujate au început să mă îmbrace din cap până-n picioare într-o pijama mătăsoasă din cerculețe roșii. Nu era rău. A urmat un scurt ritual de invocare a ploii, desfășurat în jurul subsemnatului, și în scurt timp alcătuiam un

grup statuar de genul zeu plus nimfe deloc odihnindu-se.

L-am informat mai devreme pe onoratul cititor despre picioarele Verei, lungi ca două autostrăzi. Bariera fiind ridicată, m-am avântat spre locul în care șoselele se intersectau, dar m-am trezit rașchetând parchetul: picioarele respective nu aparțineau aceleiași nimfe. Am revenit pe partea carosabilă, hotărât să găsesc traseul corect. GPS-ul dădea însă erori maxime în acea intersecție aglomerată de șolduri, umeri și torsuri identice, unde se suprapuneau foarte multe benzi curbe, acoperind pasajele și căile de acces, bașca furtuna de fire blonde care se stârnise din senin. Am redus viteza până la limita evitării oricărui pericol, mai ales că un antebraț apărut pe turnantă îmi presa jugulara, iar două gheare mi se înfipseseră în chică. Am reușit, probabil, o lovitură norocoasă, căci o blondă aflată în proximitate a scâncit scurt, ca o mobilă deplasată pe linoleum, începând să-și dea ochii peste cap. În timp ce apăsam toate butoanele aflate la îndemână ale flipperului uman, așteptând zăngănitul monedelor, o a doua duduie îmi șoptea la ureche niște cuvinte care ar fi putut reduce la tăcere și galeria unei echipe de fotbal crunt nedreptățite de arbitraj. Vă imaginați, probabil, că în acest timp cea de-a treia componentă a lotului de judo feminin uda florile. Ei bine, vă înșelați. Executa o operațiune pe lângă care cele mai elaborate tehnici tantrice ar părea un nevinovat pupic pe creștet.

Vecina de dedesubt, după ce mi-a tras două portative lungi cu unghiile pe spate, a început să le completeze cu notele unei fugi *allegro appassionato*. Cineva se străduia să-mi desprindă o ureche de cap, trăgând cu dinții de ea ca de un șnițel vechi și plin de zgârciuri. O palmă îmi persecuta violent fesele. Camera se umpluse de chiote indienești, gâfâieli, țipurituri, bocete, fâsâieli, pocniturile pe care le face ambalajul

transparent cu bule când acestea se sparg, gemete, miorlăituri, fluierături, aș putea chiar jura chiar că am auzit și un fragment din *Traviata*. Pe scurt, era o hărmălaie de parcă fetele s-ar fi înmulțit nu prin clonare, ci prin diviziune fulgerătoare.

Însângerat și învinețit, m-am extras din zona ostilităților, fluturând în semn de pace o fâșie rămasă întreagă din lenjeria de corp, și m-am târât către birou. Sprijinit cu spatele de tăblia acestuia, am glăsuit, cu una dintre ultimele suflări:

— Doamnelor, așa nu se mai poate, trebuie să introducem puțină ordine în acest du-te-vino. După spusele lui Confucius…

Ei, aș! S-au năpustit asupra mea ca niște meduze australiene înfometate. Două m-au luat de câte-o aripă, trântindu-mă pe birou și neglijând obiectele aflate acolo, în timp ce a treia a desfăcut o valijoară din care a purces a scoate diverse lucruri. Mai întâi, niște cilindri prelungi, semănând cu acele baloane din care clovnii confecționează animăluțe, numai că respectiva nu le-a înnodat în forme de girafe sau de cățeluși, ci le-a lăsat pe o policioară să se bălăngăne jucăuș. Au mai răsărit din valiză un aparat de pirogravat și unul asemănător celui folosit în resuscitarea cardiacă, o zgardă, o cușcă având înăuntru ceva ce părea a fi o nevăstuică turbată, o pereche de cătușe, un clește de grădinărit, un set de cârlige de pescuit și un gârbaci cu vârfuri plumbuite, pe care a început să-l învârtă chiuind prin încăpere, plecând apoi în pași de gimnastică ritmică spre coridor.

Lucrurile evoluau într-un mod neașteptat și nici o asigurare de sănătate, cred, nu acoperea astfel de activități. În ritmul acesta, capătul zilei urma să mă găsească zâmbind enigmatic de pe fundul unui borcan cu formol. Am prins, așadar, a aplauda cu entuziasm exercițiul la sol al gimnastei, pocnindu-le cap în cap pe blondele laterale, apoi, mai iute ca rozătoarea care se agita frenetic în cușcă, am săltat un prespapier, așteptând. Antiaeriana a interceptat-

o în mijlocul flick-flackului care urma să se încheie deasupra mea, ruinându-i astfel șansele la medalie. Orice juriu ar fi depunctat drastic aterizarea, căci respectiva a căzut pe-o parte, bufnind la contactul cu podeaua ca un sac plin cu soldăței de plumb.

Concursul fiind gata, am revenit ferm la conducerea operațiunilor.

— Fetelor, gata cu zbânțuiala! Strângeți jucăriile, luați-vă surioara la subsuoară și fuga la mămica! le-am spus celor două blonde încă funcționale, care mergeau prin cameră ca niște somnambule.

Câteva bice pe poponețele goale și niște șuturi în aceleași zone au accelerat îmbrăcarea și evacuarea. După ce-am închis ușa, m-am privit în oglinda de pe hol. Aveam figura unui pisoi tocmai scos din mașina de spălat, unde fusese introdus împreună cu rufăria de corp a unui masochist.

*

Când a sunat telefonul, tocmai examinam foarte serios ideea unei reconversii profesionale. Era Vera.

— Ai primit mostrele?

— Primit.

— Şi? Ce părere ai?

— Neconcludent. Rămâne să testez originalul.

A urmat o pauză. Lungă.

— Nu înțeleg ce vrei să spui, a șușotit nedumerită Vera.

— Aș zice că surioarele tale genetice au încercat să mă transforme într-un fel de yoyo sexual.

A urmat o altă pauză. Mai lungă decât *Capitalul* lui Marx, volumele unu, doi și trei.

— Au băut? s-a auzit într-un târziu în receptor vocea aproape pierită.

— Vreo două butelcuțe de vodcă.

— Îmi pare rău, Igor. Sunt extrem de jenată. E vina mea, am uitat să-ți spun că așa reacționez la

băutură.

Era jenată pe naiba. Dorise să-mi stârnească și mai mult curiozitatea și zău dacă nu reușise! Dacă fetele n-ar fi început să joace cazaciocul pe cocoțate cu subsemnatul, cu doar o treime din numărul participantelor și în varianta lor princeps, ar fi fost chiar o experiență interesantă.

— E-n regulă, am scăpat cu viață, am zis. Îți trimit raportul în seara asta.

— A apărut ceva nou?

— Ieri-dimineață, în parc, Kuznețov a mângâiat un cocker spaniel. Asta-ți spune ceva?

— Nu.

— Atunci, la revedere.

*

Ceva nou însă tot apăruse. Când m-am reinstalat la postul de pândă, l-am regăsit pe Kuznețov într-o vervă de zile mari. Scria la foc automat, iar prin desișul de pe figură i se ițea codița de șoarece a unui zâmbet. Mai mult, pentru prima oară de când îl urmăream, l-am văzut destupând o sticlă de șampanie și turnându-și o porție generoasă. A scos la imprimantă un teanc grăsuț de foi, pe care l-a așezat sub fereastră. Probabil că licoarea i-a pus capac, căci pentru prima oară în ultimele zile și-a încălcat programul și s-a dus mai devreme la culcare. Cât timp el a dormit, am urmărit tot ce se înregistrase în lipsa mea. Inspirația îi sunase la ușă cam la o jumătate de oră după ce plecasem, căci a sărit din pat și s-a apucat să scrie și a tot bătut, înfrigurat și fără încetare, în taste.

Când s-a trezit, Kuznețov arăta ca o mănușă de piele întoarsă pe dos. Indiferent ce muză îl vizitase, aceasta își mutase afacerile în apartamentul altui scârța-scârța, căci bătrânul a

început să se plimbe nervos prin apartament. La un moment dat, s-a retras în ungherul în care nu-l puteam vedea. Tocmai când focalizam mai bine imaginea, încercând să văd ce naiba făcea acolo, tovarășa mea de temniță, musca albăstrie care se tot rotea prin cameră, a început să-mi bâzâie supărător pe lângă ureche. Cu un reflex care i-ar fi stârnit ropote de aplauze și celui mai antrenat călugăr shaolin, am prins-o în podul palmei.

Eram gata să arunc pe jos leșul, când o senzație ciudată m-a curentat. Musca era zgrunțuroasă la pipăit și prea grea pentru o insectă. Am pus-o pe masă și am privit-o cu atenție prin dispozitivul optic. În repaus și cu măruntaiele la vedere, semăna cu o insectă cum seamănă un stropitor de grădină cu Olga Kordunova[29]. Nu era o muscă, ci o minune tehnologică: un spion zburător, dotat cu o cameră miniaturală de filmat, prin care fusesem urmărit tot timpul.

O altă muscă tocmai își făcea zbârnâind intrarea în cameră pe fereastra deschisă. Am ridicat ochii și m-am uitat spre apartamentul lui Kuznețov. Acesta era în balcon, cu o telecomandă în mână și, la rândul lui, privea în direcția mea. Deși nu avea cum să mă vadă, ascuns fiind de întunecimea camerei, Demiurgul a schițat un salut cu mâna. A reintrat apoi în apartament, și-a luat raglanul și a ieșit pe ușa apartamentului. Era clar. Nu mai avea nici un rost să-l urmăresc.

Eram mai mânios ca un pitic care încearcă să se joace cu un yoyo. Pentru prima oară în îndelungata mea carieră, îmi găsisem nașul. Fusesem curățat de coajă, tăiat felii, fiert, împănat și servit ca garnitură. Mă simțeam ca un frizer regal care tocmai a ciopârțit urechea suveranului. Ca un dresor de purici dând spectacole într-o canisă. Ca un balon plutind printr-un poligon de tir[30]. Nu-mi rămânea decât să trag obloanele și să mă apuc de o altă meserie, poate curățător de tancuri petroliere sau controlor al sexului la pui. Dar cum mă

descoperise? Ce mă dăduse de gol? Îl urmărisem doar de la mare distanță, cu infinite precauțiuni. Niciodată privirile nu ni se încrucișaseră, niciodată nu se oprise în fața unei vitrine să verifice dacă era urmărit. Totuși, aflase din prima și nu numai că mă urmărise la rândul lui, dar chiar dorise să-mi dea de știre că o făcea.

Pentru prima oară în ultima săptămână, m-am apropiat de fereastră. Kuznețov tocmai părăsea clădirea și, zgribulit între pulpanele raglanului din cauza vântului puternic care se stârnise, mergea în direcția parcului. *Game over*.

Tocmai atunci, o pală puternică de vânt a măturat strada, făcând să fâlfâie copertinele. Câțiva trecători au rămas fără pălării. Demiurgul uitase geamurile apartamentului deschise, iar acestea se zbăteau ca niște aripi din sticlă. Curentul a zburlit foile de hârtie lăsate în spatele ferestrei, împrăștiindu-le ca pe vrăbii, iar una, după ce a ezitat puțin, asemenea unui parașutist înaintea saltului, și-a luat zborul în stradă.

Am rupt-o la fugă pe culoar și am coborât scările mai rapid ca un amant profesionist surprins în exercițiul funcțiunii. Dacă tot mă deconspirasem ca ultimul amator, măcar să aflu la ce lucra.

*

„Nu te poți scălda de două ori în același râu“, spunea Heraclit. Ba, asta-i simplu, mai greu e să poți traversa o șosea aglomerată. Când am ajuns dincolo, hârtia mea tocmai fusese ridicată în aer de un vârtej, alături de rămășițe de ziare și frunze, iar apoi părăsise vesela horă pentru a se prinde în siajul unui camion care mergea spre linia orizontului, pe care se decupau trabucurile verticale ale turnurilor de gudron.

Mașina mea era parcată de cealaltă parte a drumului, așa că am sărit într-un taxi. Era gol. Am

ieșit și am sărit în următorul. Șoferul dormea, cu scaunul dat pe spate, scoțând prin colțul gurii o limbă ca de clopot. În cel de-al treilea, un moșneguț venit de prin Caucaz picotea la volan.

— Urmărește hârtia aia! i-am strigat, aruncându-i câteva bancnote mototolite în poală.

— Care? a răspuns el flegmatic. Fila de calendar, ziarul sau ambalajul de plăcinte?

— Aia mare și albă! am strigat, arătându-i-o din nou.

Ca prin minune, Matusalem a înviat brusc, demarând în trombă.

— Pentru cursele-n afara orașului, percep tarif dublu, m-a anunțat el. Dacă e urmărire, suma se dublează încă o dată. Politica firmei.

Ambele benzi erau pline de mașini care, simțind apropierea ieșirii din oraș, începuseră să ia viteză. Camionul se afla cam la o sută de metri în fața noastră și am văzut cum foaia se strecura înăuntru pe lângă marginea prelatei.

— În cazul în care iese cu împușcături, suma se dublează din nou, a zis moșul, scoțând tacticos un pistol din interiorul hainei, pe care l-a depus pe bord. Politica firmei.

— E o bucată de hârtie, meștere, nu un evadat.

— Ehe, habar n-aveți ce surprize poa' s-ascundă o foaie de hârtie, a spus el, în timp ce bușea ușurel cu bara din față un mocăit care ezita să se dea la o parte. Ascultați aici. Într-o zi, un fost cunoscut al meu găsește un plic în cutia poștală. Înăuntru, un mesaj cu litere decupate din ziar îl anunță că nevastă-sa fusese răpită, dar că, în schimbul unei sume mărișoare, o să-i fie înapoiată.

— Depășește ambulanța! l-am zorit.

— Omul o sună pe nevastă-sa, dar aia avea telefonul închis, a reluat moșneagul, în timp ce presa ambulanța să treacă pe prima bandă. Acum, omul nu era chiar profesor de istorie, ci dealer de cocaină, deci nu se putea duce la poliție. O iubea

pe pampușcă, așa că scoate suma, o pune într-o geantă, se duce și-o lasă la locul indicat în mesaj.

— Bagă mare! am strigat. O pierdem!

— Să nu ne precipităm, a zis calm moșneguțul, strecurându-se milimetric printre două mașini. Când se-ntoarce acasă, o găsește pe nevastă-sa bine mersi. Unde-ai fost? o întreabă. La o prietenă. Telefonul? L-am pierdut, zice aia. Omul se repede atunci la plic și vede că adresa scrisă acolo era, de fapt, a vecinului. Plicul fusese pus din greșeală în cutia lui.

În ciuda pălăvrăgelii sale și a vârstei, moșul era un campion al volanului. În numai câteva secunde, ajunseserăm în spatele camionului, a cărui prelată flutura acum mai abitir ca freza coadă-de-cometă a unui pensionar. Când eram gata-gata să țâșnim pe lângă camion și să-l tragem pe dreapta, hârțoaga s-a săltat însă peste muchia benei și a sărit din mers, agățându-se o secundă de ștergătorul unui Ford din spatele nostru, iar apoi, după ce-a descris un *looping* grațios, a trecut pe partea cealaltă a șoselei.

— Ne scapă! Întoarce! am strigat.

Moșul s-a proptit hotărât în pedala de frână, de parcă s-ar fi pregătit să sară de la trambulină, iar apoi a tras de volan, sărind peste scuarul din mijlocul șoselei. A aterizat în mijlocul unui cor de claxoane și de frâne, pe care l-a potolit fluturând timp de câteva secunde pușcociul pe fereastra deschisă. Terfeloaga cunoștea, pesemne, toate trucurile din carte, fiindcă se prinsese de antena unei limuzine care transporta spre oraș o pereche de proaspăt însurăței, aflată în mijlocul cortegiului de nuntă.

— Mai repede!

— Termin imediat, a zis moșneguțul atomic, accelerând ca o rachetă. Deci, ce face omul? Se duce la vecin să-i spună că nevasta lui fusese răpită și că el a plătit răscumpărarea. Ăla îi spune c-a făcut foarte rău, nevastă-sa fiind o hoașcă

abominabilă, și c-ar fi trebuit să stea în banca lui. În concluzie, îi zice, nu-ți dau nici un ban. Țineți puțin de volan, vă rog?

Am apucat covrigul, iar moșulețul a înhățat pistolul cu mâna stângă, ieșind pe geam pentru a trimite un glonț în cauciucul unuia care nu voia să se dea la o parte. Mașina a tresărit ca un taur pișcat de o albină, năpustindu-se într-un parapet.

— Mulțumesc, a spus el, revenind la volan. Unde eram?

— Ăla-i zice că nu-i dă nici un ban.

— Așa. Spiritele se încing și cei doi încep să se certe. Colac peste pupăză, ce credeți că vede tipul meu în hol, pe-o măsuță? Telefonul pierdut al nevesti-sii. Cățeaua îl înșela. Turbat de furie, sare la bătaie, dar ăl'lalt scoate un pistol și-l mierlește. Unul ca ăsta, a zis el, arătând spre pușcociul de pe bord. La proces au zis c-a fost legitimă apărare. Vedeți de ce nu-i bine să te grăbești?

— Am prins ideea. Acum, dacă mă duci lângă limuzină rapid și-n tăcere, i-am spus, suma se triplează. Politica firmei.

Moșul a tăcut și a accelerat vijelios, apropiindu-se încet din lateral de limuzina cu însurăței. I-a făcu semn celuilalt șofer s-o lase mai moale, iar eu am ieșit pe geam, sprinten ca un cuc la ora exactă, încercând să ajung la hârtie. Mirele, care, luând în considerare mutra de rotweiler operat de prostată care se întrevedea sub voalul alb de lângă el, trebuie să-și fi făcut mult curaj înaintea nunții și m-a confundat, probabil, cu unul dintre nuntași, căci mi-a ieșit în întâmpinare, îmbrățișându-mă cu foc. Am revenit înăuntru și, arătând spre pistolul așezat pe bord, am întrebat:

— E voie?

— Vă rog, a răspuns șoferul. E la dispoziția clientului. Să știți că, dacă se lasă cu cadavre…

— Ştiu, se dublează tariful.

— Nu, intră-n preț, a zâmbit șoferul. Avem promoție pentru bandele nou apărute. Portbagajul

e spațios și i-am montat un mic congelator…

— S-a marcat, am zis și am ieșit din nou la aer, unde proaspătul însurățel mă căuta cu priviri tulburi.

Când m-a revăzut, a chiuit bucuros, întinzându-mi sticla de vodcă. Am luat-o și am tras un gât, urându-i politicos „casă de piatră“, după care l-am miruit scurt cu patul pistolului. A rămas pliat peste portiera mașinii, ca un prosop pus la uscat, în timp ce miresica, scheunând furioasă, și l-a recuperat cu aceeași grijă cu care eu dezlipeam foaia de pe antenă.

Câteva minute mai târziu, taximetristul m-a lăsat exact de unde mă culesese și a părăsit scena cu o recompensă care l-ar fi făcut și pe sultanul Bruneiului să se înece de emoție.

*

Şoferul avusese dreptate. Niciodată nu știi ce surprize ascunde o foaie de hârtie. Pe aceasta, de pildă, atât cât se mai putea citi, fiindcă partea de jos fusese smulsă, stăteau scrise următoarele rânduri:

„Erau doi, dacă n-o socotesc și pe madame Kropotkina, al cărei cap încărcat de bigudiuri se ițea prin deschizătura ușii de la intrare.

Primul: un gnom minuscul, răspândind un miros sulfuros de transpirație, motivul probabil al trezirii mele din somnul în care o sticlă de vodcă mă cufundase cu un număr nedefinit de ore în urmă…“

Ca lovit în moalele capului, m-am sprijinit de zid. Am stat așa câteva secunde bune. Oamenii treceau pe lângă mine și-mi aruncau priviri ironice. O fată m-a ocolit grijuliu pe la bordură.

Nu departe, se afla poarta masivă, din lemn, a clădirii. Am apăsat pe clanță și am deschis-o. Înăuntru, în ciuda tuturor dovezilor pe care bunul-simț mi le fluturase zile în șir în fața ochilor, nu se afla o scară interioară, un lift sau un coridor. Nici

vorbă de cutii poștale, de lambriuri, de ghivece cu flori sau de oricare alte lucruri vă așteptați să dați când intrați într-o clădire de locuințe. În spatele imensei fațade, prin ferestrele căreia soarele nu reușea să pătrundă, nu se afla nimic. Absolut nimic. Doar o puzderie de foi erau răspândite pe jos, vânzolite de vânt, făcându-se vizibile numai prin rândurile imprimate, pentru că, atât cât vedeam cu ochii, în fața mea era un gol imens, de un alb strălucitor.

Mă înșelasem. Nu eram un șoarece care pândise o pisică, ci un șoarece cu cheiță, care se învârtea în cerc.

*

Nota lui Dmitri Kuznețov. *Așa este. Nu considerasem necesar să descriu o clădire și un cartier mărginaș, situate în afara scenei unde urma să aibă loc acțiunea cărții. De ce-aș fi făcut-o? Redarea unei îngrămădiri de coșmelii ar fi fost o muncă inutilă, întrucât personajul nu avea cum să încalce granițele și instrucțiunile pe care i le trasasem. Se vede însă treaba că mă înșelasem. Cineva și-a băgat nasul acolo unde nu-i fierbea oala, călcând în picioare o lege nescrisă a scriitorilor: nu intervii asupra personajelor unui coleg de breaslă. Așadar, rușine! Mă întreb dacă editura care a publicat această carte are cunoștință despre acest caz evident de furt și de amestec grosolan în acțiunea unei alte cărți.*

Nota lui Adrian Georgescu. *Din acel moment, acțiunile detectivului Igor Kravciuk devin încâlcite și lipsite de sens. Renunță la urmărire și se întoarce în locuința sa. Acolo, lasă robinetele deschise și comandă patru porții de pizza pentru vegetarieni*[31] *și, după ce apasă pe butoanele tuturor soneriilor din clădire, o șterge.*

Lăsând în urmă o zăpăceală teribilă, se mută apoi într-un alt cartier și se înscrie la cursurile unui club de salsa din vecinătate. În weekend,

deghizat în iepure gigantic, împarte pliante la un târg auto. Își schimbă din nou adresa. Folosește un alt nume și branțuri groase la pantofi, își lasă barbă, își face implanturi de burtă și chelie. Părul rămas deasupra urechilor și-l vopsește în alb, încreștindu-l. Circulă numai cu metroul și se apucă de creșterea porumbeilor voiajori. Merge la câteva întruniri ale Alcoolicilor Anonimi, unde își povestește viața, episod în urma căruia ședința se mută în barul de peste drum. Depune o cerere de emigrare în Australia. E refuzat.

La trei săptămâni după cele descrise mai sus, noaptea, deghizat în contabil, se furișează afară din locuința sa, apoi alunecă de-a lungul zidurilor și coboară într-o stație de metrou.

*

Eram, așadar, o simplă ficțiune în mintea unui autor de romane polițiste. Cele douăzeci și patru de cărți scrise de Dmitri Kuznețov mi-o confirmaseră. Manuscrisul ultimului volum, cel pe care-l găsisem dincolo de fațada clădirii, la fel. Toată viața mea era redată în opera lui Kuznețov sau, mai bine zis, toată viața mea se desfășurase după cele scrise acolo.

Lumea? O imensă butaforie, un teatru ambulant. Păpuși ascunzând sub poale alte păpuși, un șir de vagoane în mers, fiecare trăgându-l prin întuneric pe cel din spate și fiind purtat la rândul lui de cel dinainte, până când, tot trecând dintr-unul într-altul, asemenea vioristului care se auzea cântând la câțiva metri, descopereai că te întorseseși în același loc. Erau acestea gândurile mele sau rândurile născocite de Kuznețov? Aproape că nici nu mai conta.

Mă aflam, așadar, în metrou. Din când în când, becurile din tunel ne pălmuiau fețele prin dreptunghiurile decupate în pereți. Scârțâitul de lagăr neuns al arcușului se strecura printre

trupurile scufundate în balansul molcom al alunecării, atârnate de bare ca niște calupuri de brânză puse la scurs. Sub ele, zeci de picioare se odihneau pe podea, așteptând ca posesorii să fabrice din ele diverse tipuri de mers. Vioristul s-a apropiat, proptindu-se în fața mea.

— Iggy, am auzit o voce șoptită, printre smiorcăielile viorii.

Am ridicat ochii, căscându-i imediat cât două ceșcuțe de cafea. Era Vasea, îmbrăcat într-un palton mai vechi ca reumatismul, cu o căciulă care părea făcută dintr-o veveriță decedată în timpul unui incendiu. Jurai că se întorsese pe jos de la Borodino[32]. Mi-a făcut semn să tac și s-a așezat lângă mine.

— Vasea, ce-i cu tine aici? am întrebat în șoaptă.

— Iggy, trebuie să te întorci, a spus el, privind speriat în stânga și-n dreapta. E groasă. De când ai părăsit acțiunea, Demiurgul ne muncește ca pe clone.

— Nu mă mai întorc.

— Ai înnebunit? Unde vrei să te duci? În altă carte? E criză-n toată literatura, nu mai citește nici dracu'. Zi de zi, un personaj intră în șomaj sau e aruncat în stradă. Ştii că vor să te dea afară din sindicat? Sunt chiar voci care cer să te-nlocuim cu Stepa Chiorul.

— Nu-mi pasă.

— Dar la noi nu te gândești? Cum să fac glume cu unul care nu-și nimerește nici paharul de vodcă? Ştii că pe madame Kropotkina a pedepsit-o să stea-n casă toată ziua cu televizorul închis pentru că te-a scăpat de sub supraveghere?

— Am găsit o cale să scap de Kuznețov. Poți să vii cu mine, dacă vrei.

— Nu fi tâmpit! a șuierat blândul Vasea. Demiurgul e mereu cu ochii pe tine. Poți să-ți pui cap de vacă și ugere, știe tot ce faci și ce gândești.

— Vasea, ascultă-mă. Nu-i atotputernic. S-a întâmplat ceva minunat, ce nu și-a dorit și nici n-a prevăzut.

— Ce?

— M-am îndrăgostit.

Vasea și-a dat capul pe spate și a început să râdă în hohote. Din cauza zgâlțâiturilor, flancurile de blană aplaudau pe obrajii lui nebărbieriți.

— Ești nebun? Tu, care le tratai pe femei ca pe niște obiecte de unică folosință?

— El m-a făcut să fiu așa. De fapt, sunt sensibil, atent, romantic și, poate n-o să-ți vină să crezi, fidel…

S-a lăsat cuprins de o nouă criză de râs, iar apoi s-a potolit și s-a aplecat spre mine, vorbind în șoaptă:

— Hai să terminăm măcar volumul ăsta și apoi mai vedem. Poate că lucrurile o să se schimbe. Cine știe? Poate se-apucă să scrie romane de călătorie sau tratate de filozofie. Îți dai seama? Noi doi fumând pipă și scărpinându-ne în bărbi, pălăvrăgind pe sute de pagini despre non-ființare și *Anschauung*, undeva prin Bahamas…

— Douăzeci și patru de volume mi-au fost de-ajuns.

— Uită-te-n jurul tău, Iggy! Majoritatea oamenilor habar n-au că sunt doar niște personaje, iar celor care știu nu le pasă. Ce contează cine scrie scenariul?

— Spune-mi ceva, l-am întrerupt. El știe că ești aici?

Şi-a rostogolit pupilele ca pe niște zaruri, iar apoi m-a privit deznădăjduit, cu expresia unui caniș care n-a băgat de seamă că i-ai aruncat bățul și încă te pândește, sperând.

— Cred că da. Nu știu.

— Dar dac-ai venit aici din proprie inițiativă? Îți dai seama că n-o să te ierte?

Tonul ridicat al discuției noastre atrăsese câteva priviri furișe din jur. Metroul se apropia de stație,

roțile deja scârțâiau pe șine propria variantă a pieselor cântate până nu demult de amicul meu. Doi bărbați îmbrăcați ca niște critici literari se îndreptau încet spre noi. Când ușile s-au deschis, Vasea a sărit în picioare și, mai iute decât o făcea cândva veverița din creștetul său, a țâșnit afară. Indivizii s-au așezat pe două scaune proaspăt eliberate, apoi ușile s-au închis și am plecat mai departe.

*

Nota lui Kuznețov. *Dezertarea personajului principal nu-mi făcea, recunosc, nici o plăcere. O muncă de ani de zile se putea nărui din cauza unei intervenții neghioabe a unui așa-zis scriitor, iar justiția pe care o doream, chiar și în forma ei poetică, se vedea pusă în pericol. Cum stâlpul principal al acțiunii dispăruse, toate grinzile pe care se sprijinise până atunci construcția amenințau s-o ia la vale.*

Deja surprinsesem câteva cârcoteli în zonele mai mărginașe ale expunerii, unde Iggy era privit ca un erou. Multe dintre iubitele sale neglijate îi duceau dorul. Lirelete amțeninau să inter și ele în gervă. Pe cetâva zdiuri se vaedeu deja așife scirse de mână chmeând la relovtă. Era, așadar, naceser să iua msuări rugent.

*

Răsărind, soarele trimitea către cilindrul în care locuia Vera, aflat nu departe de sediul firmei 1= ?, batalioane de raze tinere și zvelte. Firmele luminoase care stăpâniseră până nu demult orașul, cu rafalele lor de trasoare multicolore, băteau în retragere. Doar reclama violacee a unui sex-club se încăpățâna să reziste, cățărându-se ca un tic nervos pe obrazul clădirii, până când invadatorii au pus-o cu spatele la zid și-au orbit-o.

În lift, m-am privit în oglindă. Cu chelie și cu insulițele de păr alb de deasupra urechilor, cu servieta mai uzată decât podeaua unui magazin de solduri și lentilele ochelarilor groase cât două discuri de frână, păream bunicul tuturor contabililor. În fața apartamentului Verei, singurul de pe palier, malacul stătea de gardă, așezat pe un scaun. Când ușa liftului s-a deschis, s-a ridicat în picioare, scrutându-mă. Doar când m-am apropiat a avut o mică tresărire, care s-a preschimbat însă în convulsie imediat ce numele firmei de pe talpa pantofului meu drept i s-a ștanțat pe figură. L-am târât până în dreptul ușii batante a liftului, lăsându-l acolo în fund, pe post de opritor, iar apoi am bătut la ușa Verei după cifrul nostru secret, stabilit cu câteva zile înainte, prin câteva mesaje trimise prin porumbei: primele douăzeci și patru de măsuri din soloul de baterie susținut de Jack DeJohnette, pe 17 iunie 1970, la Fillmore East.

Tocmai mă încălzisem binișor și trecusem chiar la unele improvizații, când ușa s-a deschis și Vera a sărit de gâtul meu.

— Igor, mi-a șoptit ea la ureche, de ce n-ai mai dat nici un semn de viață? Mi-a fost atât de frică!

Am îmbrâncit-o ușurel înăuntru și am închis ușa. M-am uitat pe vizor să văd ce se întâmpla pe coridor. Cineva chemase liftul de la un alt etaj, iar ușa îl pocnea ritmic în frunte pe mastodont, până când respectivul s-a plictisit și a chemat celălalt lift.

— Ce faci, iubito? am rânjit, întorcându-mă.

Purta o bluză cu un decolteu mai adânc decât…… și pantofi cu toc. Era proaspătă asemenea unei……, mai tentantă ca o……, mai sexy decât……[33].

— Mă pregăteam să plec spre companie.

— Nu mai e timp. Trebuie s-o ștergem.

— Ce s-a-ntâmplat? Ai aflat cine vrea să mă omoare? a îngăimat ea.

— Stai jos, i-am spus, arătându-i canapeaua pentru care jumătate din zebrele din Etiopia își donaseră pijamalele. Trebuie să-ți spun ceva. E-o poveste lungă, dar o să-ncerc s-o scurtez.

S-a așezat, privindu-mă cu ochi mari și umezi. Am răsuflat adânc.

— Vera, te-ai gândit vreodată că suntem doar niște picături de apă foindu-se printr-un ocean nesfârșit? Că totul e numai iluzie și că…?

— Nu trebuie să pui atâtea întrebări, a spus ea înfiorată. Răspunsul meu e da. Da, da, da, de trei ori da.

— Bun, am zis, atunci mergem mai departe. Cineva a spus cândva, citez din memorie, Dumnezeu e un scriitor, iar noi suntem atât personajele, cât și cititorii, am încheiat citatul.

— Ce frumos vorbești, a susurat Vera, închizând ochii. Mai spune-mi.

— Ei bine, am continuat, nu știu în ce măsură avea dreptate cu ultima parte, dar cu prima a nimerit-o la țanc.

— Îhîîî…

— Eu, tu și toți cei pe care-i cunoști suntem doar niște personaje dintr-o carte polițistă, cel de-al douăzeci și cincilea volum al unei serii. Vera, ce vreau să spun este că… am zis, scuturând-o ușor.

— Da?

— L-am găsit pe Dumnezeu.

— Nu se poate! a sărit ea. Te-ai călugărit? Tocmai acum?

— Nu, L-am găsit pe bune, există. Ticălosul care ne-a creat și care își bate joc de noi nu este altul decât Dmitri Kuznețov, zis, pe bună dreptate, Demiurgul.

— Adică, am fost măritată cu Dumnezeu? a întrebat ea nedumerită, introducându-și un degețel în gură.

— Nu chiar, am zis. Cel pe care-l știi tu e tot un personaj. Adevăratul Demiurg, după ce soția lui l-a tras pe sfoară, a-nceput să scrie cărți polițiste.

După ce seria a ajuns să aibă succes, în ultimul volum demască toată afacerea căreia i-a căzut pradă. A reprodus totul de-a fir-a-păr, cu toate numele. Cât despre El, intenția inițială a fost să se țină deoparte, undeva la marginea narațiunii, de neatins. Ceva neprevăzut s-a întâmplat însă, un alt scriitor a intervenit și…

Ascultându-mă, ochii Verei se măriseră peste măsură și amenințau să-i înghită întreaga față.

— Draga mea, i-am zis, știu că pentru tine-i un șoc, dar…

Vera a izbucnit într-un hohot de râs, izbind cu picioarele și cu pumnii în canapeaua dungată. Ufff, greu e să smulgi niște personaje din ignoranța medievală în care se zbat!

— Igor, scumpule… tu crezi că sunt… o clonă și vrei… să-mi testezi inteligența, a spus ea, printre sughițuri și zvârcoliri.

Am lăsat-o să râdă, deși, astfel contorsionată, nu-mi mai părea la fel de……[34], ci aducea mai degrabă cu un gândac căzut pe spate, care se chinuia să se-ntoarcă. Într-un târziu, după ce a mai emis câteva chițăituri ciudate, și-a recăpătat răsuflarea. Apoi m-a privit și iar a început să se zgâlțâie ca o budincă. Bun, așteptăm. Lăsăm timpul să treacă. Ce e timpul, în fond? Kant credea că e o formă apriorică a intuiției, Parmenide, o iluzie. Întrebat la rândul său, Sfântul Augustin a ridicat din umeri și s-a culcat, iar apoi, când s-a trezit, tocmai veneau vandalii, așa c-a uitat de problemă. Așadar, ne putem permite să lăsăm câteva secunde să lunece pe lângă noi.

Când râsul i s-a sleit asemenea unei oale de supă uitate pe bufet, pe fața Verei a apărut o crustă de seriozitate. Cum trăsăturile amenințau în orice moment să se prindă din nou într-o gigă, m-am apropiat de ea, am îngenuncheat și am început să perorez:

— Tu, înger care mi-ai învelit singurătatea cu aripi diafane, perlă închisă pe veci în scoica

sigilată a inimii mele, petală de crin scăldată în roua dimineților mahmure, foșnet delicat al tresăririi interioare…[35]

În timp ce lansam aceste nerozii flaușate, urmăream efectul lor asupra câmpului de bătaie. Figura Verei s-a alungit, ochii i-au redevenit ampli, urechile i s-au deschis ca niște palme de cerșetor la trecerea unei divizii de măicuțe. Gurița i s-a crăpat și un „Ah“ firav ca o bulă de săpun i-a părăsit buzele. OK, era momentul.

— Păpușă, ascultă-mă cu atenție! Știu că nu ești o clonă, pentru că o clonă nu are sentimente. Un personaj, dimpotrivă, simte, însă cu greu își poate înțelege condiția.

Vera s-a sprijinit de spătarul canapelei.

— Vrei să spui că noi nu existăm?

— Ba existăm, dar numai ca personaje literare, în lumea noastră. În cea a adevăratului Kuznețov, suntem doar niște semne scrise într-un fișier.

— Nu poate fi adevărat, a îngăimat Vera.

— Din păcate, este.

— Uite, de pildă, vreau să ridic brațul… a spus ea, ridicându-și brațul.

— S-a întâmplat pentru că El a vrut asta.

— Nu te cred.

— Am citit schițele lui Kuznețov pentru finalul cărții. Știi care e, de fapt, rolul meu în toată povestea asta? Să te-mpușc cu un pistol ascuns în spatele unei perne din canapeaua ta.

— Nu există nici un pistol aici.

— Verifică.

Vera a vârât mâna în spatele pernei și s-a îngălbenit. Zăpăceala ei a durat vreo două secunde, iar apoi a scos arma și a îndreptat-o către mine.

— Nu asta e soluția, i-am spus cu blândețe. Dacă vrea să te radă, până la urmă o s-o facă folosindu-se de un alt personaj. Iar dacă mă omori, îi ușurezi sarcina. Lasă pistolul jos.

Ochiul negru al țevii m-a mai scrutat o clipă, gândindu-se parcă dacă să-și mute sau nu chiriașul

în mansarda mea, după care Vera a lăsat arma jos. Am luat-o și am băgat-o în buzunar. Ea a bâiguit:

— Ce-i de făcut atunci?

— Există o singură cale, scumpo. Să acționăm împotriva voinței Lui. Trebuie să facem ceva ce nu i-ar conveni în ruptul capului să facem.

Vera s-a luminat la față.

— De ce nu zici așa? a spus ea și, într-o secundă, s-a lipit de mine precum celulita.

Câteva secunde, Pământul s-a oprit pe loc, doar camera a continuat să se rotească, amețindu-ne. M-am extras cu greu din această combinație aproape chimică.

— Nu! Nu-nțelegi, Vera? Exact asta vrea ticălosul! Trosneli!, babardeală!, mozol!, să-și vândă bine cartea și să se răzbune, transformându-te într-o femeie fără scrupule și fără principii. Nu trebuie să-i facem jocul.

— Ești sigur?

— Uită-te-n jur! Tot ce vezi este compus din litere. Clădirile, străzile, mașinile, mobilierul, chiar și noi, pentru El nu suntem decât niște cuvinte puse într-o anumită ordine. Dacă vrea, ne șterge în câteva secunde, dacă are o pană de inspirație, stăm cu privirea în gol luni în șir. Trebuie să fugim și să ne-ascundem undeva, ori într-o carte de bucate, ori într-un roman istoric, să ne piardă urma. Am luat deja legătura cu câțiva cunoscuți. Prințul Mîșkin și contele Vronski mi-au făcut unele promisiuni…

— Vaaai, ce prieteni ai! a făcut Vera, încântată, iar apoi a sărit în picioare. Dar nu pot să mă prezint așa în înalta societate! Trebuie să mă lași puțin.

A țâșnit în camera cealaltă, unde a deschis un șifonier cât cala unui vapor, începând să arunce pe pat, de-a valma, umerașe cu rochii, pălării, poșete, voaluri și pantofi. Am rămas dincolo, plimbându-mă nervos, în timp ce rumegam câteva idei care jucau lapte gros prin căpățâna mea. Una dintre ele sărea zglobie pe spinările celorlalte, dar nu se

putea prinde și cădea ca proasta în nas, după care își lua din nou avânt și pica la loc. Ce naiba era? Ce nu se potrivea deloc?

Afară se întunecase ușor. Câțiva nori se încruntau la orizont, iar dimineața însorită era pe cale să se preschimbe într-o amiază mohorâtă. Vera cotrobăia în continuare prin șifonier, iar eu prin propria tărtăcuță, căutând ciorapul desperecheat al unei idei. Brusc, mi-am dat seama. M-am dus lângă Vera, care bodogănea cu mâinile în șold, ca un general al rochiilor de seară, în fața patului pe care erau răspândite trupele.

— Vera, spune-mi, te rog, ceva!

— …pantofii ăștia nu se potrivesc cu broșa, rochia de lamé e necălcată… Da.

— Cum m-ai recunoscut?

— Cum? Păi…

Am prins-o de umeri și-am zgâlțâit-o ușor.

— Ascultă! Nu știai că vin. Am trecut prin câteva operații estetice majore. Sunt deghizat de nici mama, dac-aș avea una, nu m-ar recunoaște. Or, când mi-ai deschis ușa, n-a trecut o fracțiune de secundă și mi-ai spus Igor.

— Nu-mi dau seama. Ceva dinăuntru mi-a spus că ești tu.

M-am repezit la fereastră. Nu se înnora deloc. Începând de la turnurile de gudron care se vedeau, hăt departe, partea de nord a orașului se înnegrea progresiv. Ca selectate de un *mouse* gigantic, străzi, clădiri și mașini erau prinse pe rând de o pată mată de întuneric, apoi, după o secundă, dispăreau brusc, lăsând loc unui alb imaculat.

Am apucat-o de mână, trăgând-o spre ușă.

— Trebuie să fugim! Repede! A-nceput să șteargă textul!

Am ieșit alergând spre lift, sărind peste trupul namilei buimace. Cu piciorul, am aruncat lestul peste bord și-am început coborârea. Jos, în stradă, toată lumea era liniștită. Nu se întâmpla deloc ca în filmele apocaliptice, când o ciupercă de fum se

înălța deasupra orașului sau un val imens ridica în aer oameni și mașini ca pe niște furnici. Nu, scriitorii omorau în tăcere, chirurgical, trimițând fără ezitare la moarte mii de personaje[36].

— Trebuie să găsim o notă de subsol să ne-ascundem, i-am spus Verei.

Cea mai apropiată se afla în barul lui Vasea, de peste drum. Am intrat. Înăuntru era pustiu.

— Unde naiba-i toată lumea? m-am întrebat cu voce tare.

— Le-am dat liber, s-a auzit o voce peltică.

Ne-am întors în direcția de unde venise vocea. Stepa Chiorul a răsărit din spatele ușii, pe care a trântit-o cu piciorul, și a înaintat către noi. Era îmbrăcat ca Humphrey Bogart în *Şoimul maltez*, costum negru, cămașă albă, cravată și pălărie lăsată peste unicul ochi funcțional. Cu șuncile strânse în costum, părea o balenă deghizată în pinguin, iar dacă ațele ar fi cedat, nasturii sugrumați de butoniere puteau produce mai mult rău decât pistolul pe care-l ținea în mână.

— Sprijiniți tavanul, puicușorilor, a spus Stepa, scuipând ca o stropitoare.

Am ridicat brațele și m-am retras ușor cu spatele spre masa de biliard, îndepărtându-mă încet de Vera.

— Stepa, n-avem timp de joacă. Cândva, poate c-o să se găsească o familie de babuini care să te-adopte, însă acum…

— Îți arde de glume, ha? Să vedem ce-o să mai spui când o să fii la doi metri sub pământ, iar eu o să mă joc cu puicuțele tale.

— Tu chiar crezi că Demiurgul o să pună un umflat peltic și chior să joace rolul de detectiv?

Grasul s-a agitat, tropăind ușor pe jamboane, iar apoi a ridicat pistolul.

— Şi unde-o să ții, Stepa? Unde crezi tu că sunt sau jumătate de metru mai la dreapta, unde sunt de fapt? La dreapta mea, ca să fiu mai precis.

— Degeaba încerci, copoiule, a rânjit Stepa. În cazul tirului, e chiar un avantaj să fii ciclop. Ți-ai spus rugăciunea?

— De ceva timp, am devenit ateu. Stepașa, știi totuși care e marea problemă când ai un singur ochi?

— Care? a întrebat dobitocul, încordându-și degetul pe trăgaci.

— Vederea periferică proastă, am zis, ațintindu-mi privirea undeva în jumătatea de cameră pe care el, cu un sistem video mono neperformant, nu avea cum s-o acopere.

Nătărăul a tresărit, sucindu-și fără să vrea gâtul în aceeași direcție. Pistolul s-a rotit și el câteva grade, iar 0,1732 secunde mai târziu, bila albă de pe masa de biliard își lua la revedere de la palma mea dreaptă, începând o scurtă, dar fructuoasă, călătorie prin aer. Când aceasta s-a încheiat, după alte 0,8426 secunde[37], Stepa zăcea inutil ca o instalație sanitară defectă, cu boilerul crăpat[38]. Glonțul lui trecuse prin câteva sticle și, ametit de calitatea proastă a băuturii, dormea turtit într-un perete.

Dar nu mai era timp pentru descrieri. Sala s-a înnegrit instantaneu și tot ce era înăuntru, chiar și noi trei, am apărut ca pe negativul unei imagini. Radiografia chircită a Verei se vedea în spatele unui aparat de pocher mecanic. Am extras-o de acolo urgent și ne-am aruncat spre pivniță, astfel încât, când degetul Demiurgului a apăsat pe tasta DELETE, noi eram deja în nota de subsol, cu trapa închisă deasupra.

*

În beci era frig și mirosea a varză, grație respirației liniștite a butoaielor care constituiau mobilierul principal din încăpere. Un bec chior lipea de peretele din fundul beciului o lumină tulbure și posacă. Vera

inspecta curioasă împrejurimile, plimbând cu nasul ușor încrețit un deget peste borcanele pline de praf așezate în rafturi.

— Ce facem acum? a întrebat ea.

— Ne mișcăm cât mai puțin și așteptăm. Acum, c-a șters textul, e posibil să uite de fișierul în care sunt explicațiile de subsol. Vino lângă mine.

Vera s-a zgribulit alături, pe butoaiele cu varză. Am acoperit-o cu haina mea. Respira agitat, ca o păsărică. Am tăcut.

— Nu ne mișcăm chiar deloc? mi-a șoptit ea, într-un târziu.

— Când ceva se modifică într-un fișier, pictograma acestuia aflată pe desktopul Lui începe să pâlpâie. Nu trebuie să deranjăm nici o virgulă.

Vera s-a foit un pic, mângâindu-mă ușor.

— Cum ai reușit s-ajungi la mine?

— De când am aflat adevărul, am încercat în fel și chip să m-ascund. Prima oară, m-am băgat într-o povestire și am stat complet nemișcat pagini și pagini la rând. Atunci, a trimis una dintre mușchiulețele lui spion să mă bâzâie. Apoi, m-am pitit într-o descriere lungă și plictisitoare, pe care n-o citește nimeni, între niște oameni care se-ascundeau în interiorul unui mall de frica unor mașini care prinseseră viață…

— Ce?!

— O prostie, îți zic. E un scriitor de mâna a treia și ăștia n-au milă de personaje. A dat căutare și m-a găsit. Am încercat să mă strecor la cuprins, între două virgule, sau în sertarul de jos al unei litere B, dar a trimis un BACKSPACE după mine care era gata-gata să mă curețe.

— Vai, dragul meu…

— E atât de paranoic, încât și-a scris singur și cronicile de pe copertă. Când se referă la El, trece toate pronumele cu majusculă, de parc-ar fi Dumnezeu. Dintotdeauna și-a bătut joc de mine. Ştii tu, iubito, că în vremurile bune, când de-abia răsărisem în mintea Lui, trebuia să fiu contabil?

Visam la o viață confortabilă, în slujba unui mafiot cumsecade, căruia să-i ascund taxele de protecție încasate prin deconturi ingenioase, să construiesc imperii *off-shore* în paradisuri fiscale, iar seara, întors acasă în solitudinea mea plină de cifre, să calculez neîntrerupt impozite și contribuții la casa de sănătate. Şi iată-mă, câștigând abia cât să cumpăr două sticle de vodcă pe zi…

— Bietul de tine, m-a căinat Vera, așezându-mi domol palma pe ficat.

— …căci ticălosul, deși am arsuri la stomac, n-a ezitat o secundă să mă transforme într-un alcoolic. N-a contat că aveam platfus, sciatică și suflu sistolic, la fiecare pagină îmi scotea în față o namilă pe care trebuia s-o plesnesc, ori mă silea să stau ore întregi în picioare, urmărind prin ziare găurite soți infideli sau, cât cinism!, contabili. Ştii că m-a pus să stau zece ore cățărat pe-o scară de incendiu, fără să-mi dea voie măcar la un pipi, pentru a-și exersa el nu știu ce procedeu literar răsuflat? Mi-a băgat în pat zeci de vampe, curviștine virtuale, spioane, secretare, lucrătoare la poștă, dansatoare, hangițe, ba chiar și o plăpumăreasă. Nu mai rezist! Sunt și eu om.

— Spune-mi, dragul meu, experiența cu clonele a fost chiar atât de traumatizantă?

Întrebarea ei mi-a readus brusc în memorie pijamaua din cerculețe roșii care-mi venea ca turnată. Ne-am lăsat ușurel pe spate și, învăluiți de mirosul casnic de varză, în lumina discretă care răzbătea din fundul beciului, am trecut rapid la un nou capitol.

*

M-am trezit dârdâind în frigul din ce în ce mai pătrunzător din nota de subsol. Am învelit-o pe Vera în câțiva saci menajeri și am pornit să cutreier prin beci, în căutarea unui lichid care să încurajeze combustia internă. Pe rafturile din spate, aliniate față în față, sticlele de băutură și borcanele de

murături păstrau o ordine dialectică. Am ales repede.

Tocmai ajutam sticla să respire, când becul din fundul pivniței a prins să pâlpâie iar, apoi pe peretele gălbejit a apărut figura hirsută a lui Kuznețov. Am încremenit, cu dopul în mână. Imaginea era puțin tulbure și întreruptă de câteva interferențe. Pletosul cărunt a privit undeva în stânga Sa și, probabil, a făcut niște corecții, căci într-o secundă imaginea a devenit oglindă.

— Salut, prietene, a zis Demiurgul, ridicând palma într-un salut batjocoritor. A sosit vremea să-ți cunoști Autorul.

— Halal autor, am răspuns, după ce-am luat o gură de vodcă. Unul care nu e-n stare să încheie nici măcar o povestire cu detectivi, doldora de clișee și glumițe răsuflate.

Demiurgul a zâmbit.

— Oricine poate-avea o pană de inspirație, băiete. Ei, cum îți merge? Cam frig?

— Mă descurc, am zis, înălțând sticla de vodcă.

— Aha, a făcut Kuznețov. Vechile obiceiuri dispar greu, așa-i?

Am lăsat capul în jos și-am început să râd.

— Acum înțeleg de ce scrii dialoguri atât de proaste. Nu că descrierile sau scenele de acțiune ar fi mai bune, dar dialogurile tale chiar scârțâie ~~ca încheieturile unui reumatic~~. Vezi? Chiar și aici ai simțit nevoia să faci o comparație de toată jena. Încheieturile unui reumatic, puahhh…

— Ai dreptate, a admis Kuznețov. Cred c-o să trebuiască să rescriu pasajul.

— Sincer, cred c-ar trebui să te lași de meseria asta.

— E imposibil. Deja am semnat un contract pentru următoarea carte. Vrei să știi despre ce-i vorba?

— Mai bine-aștept filmul.

— De ce ești răutăcios cu cel care ți-a dat viață? Uite, ca să-ți faci o idee, e vorba despre o crimă

petrecută în timpul concursului Miss Univers. Ești chemat să rezolvi misterul, iar participantele îți cad rând pe rând în brațe. Inclusiv Miss Coreea de Nord, care e soră siameză cu Miss Coreea de Sud.

— Găsește-ți alt fraier, i-am retezat-o.

— Ești sigur?

— Am pus punct. Încep o viață nouă.

— Unde? Cine mai scrie cărți cu detectivi particulari în ziua de azi? Şi nu uita că punctul îl pun eu.

— Atunci, ce mai aștepți?

Kuznețov a oftat lung, făcându-și firele cărunte din jurul gurii să vibreze.

— Am o problemă. Nu-mi iese finalul.

— Treaba ta.

— Mă gândeam c-am putea ajunge la un compromis. Uite, știu că-ți place să pari băiat citit. Am să presar prin carte niște butade cu iz filozofic[39]. Ce zici?

— Nu sunt interesat.

— Şi eu ce fac? Cum termin cartea?

— Fă ce fac toți scriitorii slabi. Termin-o în coadă de pește, să spună cititorul că ești un tip enigmatic și profund. Sau, dacă ai curaj, omoară-mă înainte de final. Se pare însă că fără mine nu te descurci.

— Îți sunt prieten, să știi.

— Împrietenește-te cu criticii. Ai mare nevoie.

— Am metode să te conving, Iggy. Multe.

— Să te văd.

— Stai liniștit, n-o să-ți trimit roiuri de lăcuste. Ai și-așa una pe cap, a încheiat Demiurgul, iar apoi mi-a făcut cu ochiul și a dispărut.

Becul a filat de câteva ori, după care a prins a-și deversa din nou lumina hepatică prin încăpere. Am luat o înghițitură din sticlă și am încercat să fac instrucție cu câteva gânduri indisciplinate. Ceva din tonul Lui nu-mi plăcuse. Aș fi preferat o confruntare, să urle, să se răzbune cumva; în schimb, îmi descrisese al naibii de clar situația. El

nu putea crea un personaj mai bun, eu nu aveam un viitor decât alături de El, deci unul dintre noi trebuia, la un moment dat, să cedeze. Mai mult, ultimele lui cuvinte îmi reamintiseră ceva la care până atunci nu mă gândisem prea atent: Vera era tot personajul Lui, creat după modelul unei femei josnice. Un singur lucru, totuși, era limpede. Deși avusese ocazia s-o facă, nu ne șterse, iar asta însemna că puteam ieși fără grijă la suprafață.

M-am întors în partea din față a beciului. Vera se trezise și mormăia, încercând să se descotorosească de sacii menajeri în care-o înfofolisem. M-am aplecat s-o sărut, dar m-a îndepărtat, cu o grimasă.

— Iar ai băut, a zis ea.

Şi-a căutat cu gesturi nervoase pantofii printre butoaiele cu varză, apoi a început să meargă, bălăngănindu-se pe tocuri ca o marionetă cu sforile încâlcite. S-a împiedicat și s-a lovit de ceva, răsturnând un snop de stinghii rezemate de perete. A urmat o înjurătură pe care, în ciuda impresionantului bagaj cultural pe care-l dețin în domeniu, n-o mai auzisem nicicând, iar apoi un toc și-a luat zborul în direcția mea.

— Mi-e foame. E ceva de mâncare? a întrebat ea, cu o voce blândă ca piatra de polizor, în timp ce cocheta ezitant cu verticala.

— Din păcate, doar murături, iubito.

— Ce fel de bărbat ești dacă nici de mâncare nu poți face rost? a șuierat ea mânioasă, întorcându-se spre mine.

— Dacă te liniștești, încerc să-ți prind un șobolan, am ricanat.

Privirea pe care mi-a aruncat-o ar fi putut găuri și un submarin nuclear. Arăta cam rău, sărăcuța. Coafura i se lăsase și părea ceva între un candelabru prăbușit și o conopidă veștedă, iar fardul i se întinsese ca o pată de igrasie. Acum, poate că erau de vină becul și tocul lipsă de la

pantof, dar în lumina aceea chioară părea un pic șchioapă și chiar nițel cocoșată.

Am luat-o în brațe, încercând s-o liniștesc.

— Dar am și vești bune, scumpa mea. Putem ieși afară.

— Şi ce mai așteptăm? a spus ea, smulgându-se din brațele mele și luând-o înapoi, spre scările deasupra cărora se afla trapa.

„Câtă nerecunoștință!“ mi-am zis.

*

Afară, cât vedeai cu ochii, de jur-împrejur, totul era alb. Noi eram singurele semne de punctuație în acel deșert strălucitor. Tot orașul, cu clădirile sale înalte, cu mașinile, străzile și intersecțiile gălăgioase, cu furnicarul de oameni și de clone, dispăruse la o simplă apăsare de tastă. După ce ochii ni s-au obișnuit cu lumina puternică, am început să mergem într-o direcție oarecare. Vera și-a descălțat pantofii, azvârlindu-i cât colo. Fără ei, abia dacă-mi ajungea până la umăr.

— Iubito, i-am zis încet. Iubito…

— Ce-i? s-a zbârlit ea la mine ca o nutrie curentată.

— N-are rost să mergem aiurea. Dacă suntem pe o pagină goală, trebuie doar să așteptăm s-o umple din nou. N-o să dureze mult.

— De unde știi? Ești cumva scriitor?

— Crede-mă, știu. Cei lipsiți de talent sunt întotdeauna prolifici.

Vera s-a oprit și s-a trântit pe suprafața albă. M-am așezat lângă ea și am cuprins-o pe după umeri, netezindu-i lăstărișul din creștet. Brusc, a început să plângă și a ridicat spre mine o figură care i-ar fi dat junghiuri în inimă și lui Alice Cooper. Pe urmă a zis:

— Şi… ceeee… creeezi… îîîî… seee… vaaaa… îhîîîî… ntââââmplaa… uuuuhuu… noiiiii… îhîîîî?

— Șșșș, stai liniștită. Totul o să fie bine. Șșșșșșșșșș…

În acest timp, culegeam un purice care țopăia candid pe lângă o rădăcină ce deja dezvăluia o culoare mai închisă decât blondul tutelar. Ca să fiu sincer, biata Vera avea mare nevoie de-o baie și de-o revopsire. Demiurgul era un om tare răzbunător și misogin.

În câteva minute, în albul de sub noi au apărut câteva irizații fine, ca și cum ne-am fi aflat pe o pojghiță de gheață care se fisura. Acestea au prins treptat culoare, transformându-se într-un fel de cârcei de culoarea șofranului, care se încârligau și se întindeau peste tot.

— Vera, privește! A reînceput să scrie.

Am sărit amândoi în picioare, urmărind cum, dedesubt, apărea o pajiște cu iarbă moale, punctată din loc în loc de floricele frumos colorate, printre care își croia drum, susurând diafan, un pârâu. Câțiva copaci au izbucnit nu departe, iar niște păsări și-au croit drum din aripi pe cerul ca o peruzea.

— Vai, a strigat Vera, ce frumos este! E Paradisul.

A început să valseze ușor dizgrațios, azvârlindu-și brațele în sus și țopăind ca o felie de pâine aruncată din prăjitor, dar s-a împiedicat de un tufiș proaspăt apărut și a căzut grămadă. Aș fi ajutat-o, pe cuvânt!, să se ridice, numai că o căprioară apărută de nicăieri tocmai se îndrepta sfios către pârâu să se adape. Am scos, așadar, cu băgare de seamă pistolul din buzunar, pregătindu-mă să-i asigur ciutei un viitor culinar de cea mai înaltă ținută, când Vera a răsărit cu mâinile în șold între mine și viitoarea friptură – care, bineînțeles, și-a luat rapid copanele la spinare –, șuierând ca o bere proaspăt desfăcută:

— Nu care cumva să te gândești să omori creatura asta nevinovată! Marș de caută mâncare în altă parte!

N-am tras. M-am îndepărtat, scărpinându-mă în cap cu țeava pistolului și gândindu-mă că, în fond, finalul gândit inițial de Kuznețov nu era chiar atât de rău. În același timp, încercam să-mi aduc aminte care spusese că avea să fie subiectul următoarei Sale cărți. Parcă era ceva interesant.

— Am găsit un măăăr, am găsit un măăăr, s-a auzit vocea Verei de undeva din spate.

— Mănâncă-l tu, iubito, mie mi-a cam pierit pofta, i-am răspuns.

M-am lungit pe iarbă, căutând în norișorul de forma unei calești, în care soarele tocmai intra, răspunsul la o întrebare. Oare eu și Kuznețov nu puteam să ștergem totul cu buretele și s-o luăm de la capăt?

Apoi mi-am aprins o țigară și am așteptat să se termine cartea.

note

27. Scuze, am uitat ce voiam să vă spun. Citiți mai departe.

28. Deși nu am nimic de precizat sau de explicat, fac aici o notă de subsol, a cărei utilitate se va vedea mai târziu.

29. Jucătoare de tenis din Rusia, care, prin anii 2030, va domina clasamentul comun, masculin și feminin, al acestui sport.

30. Scuze pentru acest șir obositor, dar sunt plătit la numărul de comparații.

31. Fără sos de roșii.

32. Sat din apropierea Moscovei, unde, pe 7 septembrie 1812, n-a avut loc o bătălie între armatele comandate de Napoleon și Kutuzov.

33. Completați dumneavoastră variantele și trimiteți taloanele pe adresa editurii – eu deja am primit câteva reclamații din partea unor ligi feministe pentru comparații jignitoare.

34. Vezi nota anterioară. Mulțumesc.

35. Aceste figuri de stil sunt dedicate exclusiv publicului feminin.

36. De exemplu, statisticienii au numărat prin metode moderne că, în bătălia de la Austerlitz din *Război și pace*, Tolstoi a ucis mai mulți oameni decât a făcut-o însuși Napoleon. S-a autosesizat vreo organizație pentru drepturile personajelor? Nu.

37. Alte surse dau 0,7933, dar de ce să mă laud?

38. Ştiu, știu, aveam un pistol în buzunar, însă, vedeți bine, acesta nu-i un western. Să nu amestecăm genurile.

39. Precum ați văzut, Kuznețov s-a ținut de cuvânt, inserând în povestire niște panseuri, potrivite în context asemenea mustarului pe o prăjitură.

Table of Contents

Câteva sfârșituri de lume
- Dedicație
- o zi în purgatoriu
- apocalipsa mașinilor
- călătorul
- cei mici și cei mulți
- cherchez les femmes
- vasul cu fructe de ceară
- 2012. raport asupra sfârșitului lumii
- dragoste cuantică
- game over

Table of Contents

Câteva sfârșituri de lume 1
Dedicație 2
o zi în purgatoriu 3
apocalipsa mașinilor 36
călătorul 96
cei mici și cei mulți 120
cherchez les femmes 131
vasul cu fructe de ceară 162
2012. raport asupra sfârșitului lumii 175
dragoste cuantică 194
game over 205